ଲୁକ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର

ଲୁକ ରାସ୍‌ତିମାନି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଦି ନେଗିକାବୁର୍

ଲୁକ ବଇ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଏସ ମାଟା

ଲୁକ ରାସ୍‌ତିମାନି ସୁସମାଚାର୍ ଆଜିନାତ୍, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଦି ଜିବନ୍ ୱେର୍‌ସିମାନି ପୁନି ନିୟମତି ନାଲ୍‌ଗି ବଇଙ୍ଗାଁ ମାଣ୍‌କୁ ଉନ୍‌ଣ୍ତି । ଆୟାୱାନିକା ମାଣ୍‌କୁ ୱିଜୁ ବଇଙ୍ଗାଁ "ସୁସମାଚାର୍" ଇନାର୍, ଆମାତାନି ଅର୍ତ "ନେଗିକାବୁର୍" । ଆୟାୱିଜୁ ବଇଙ୍ଗିଁ ଜିସୁ ସାତି ୱେନ୍‌କା, ମାଥିଉ, ମାର୍କ, ଲୁକ ମାରି ଜୋହନଦି ମାଣ୍‌ନା ରାସାତେମାନେ । ଲୁକ ଜିସୁଦି ଜିବନ୍‌ତି ଗଟ୍‌ନେଙ୍ଗ୍ ରାସ୍‌ନି ୱାଲେ, ଜିସୁଦି ସାତି ମାରି ମାରିଡ଼େସି ଜିବନ୍‌ଆଜି ନିଙ୍ଗିଁତି ୱେନ୍‌କା ୱାନି ସିସୁର୍ ଏମେ ବିସୟୱିଜୁ କିତାର୍, ଆକାବା ରାସ୍‌ତାମାନାର୍, ଆୟା ବଇଦିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରେରିତରି ପାଣିଦି ବିସୟ୍ ଇଜି ଇନାର୍ । ଲୁକ ବଇ ଏସ୍ତିୱାଲେ ମାରି ଏମେମାନୁ ରାସ୍‌ତାମାନାତ୍, ଆୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ପୁରା ଏନ୍‌ବା ନେସ୍‌ଏର୍, ମାତର୍ ଏସଲୋକ୍ ପଣ୍ତିତ୍‌କୁ ରାଜିଆନାର୍ ଜେ, ଇକା ଆନାତ୍‌ସୁଗି, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଦି ଜନମ୍‌ତି ୭୦ ବାର୍ସେକ୍ ୱେନ୍‌କା ରାସ୍‌ତାମାନାତ୍ ।

ରାସ୍‌ତିକାନ୍ ଆଜିନାନ୍ ଲୁକ, ଏନ୍ ଅରେନ୍ ଡାକ୍‌ତର୍ ମାର୍‌ଆନ୍ । ୱାନି ରାସ୍‌ତିକା ବଲ୍ ମାରି ବାସାଦି ୱାର୍‌ଗିନିକା ତର୍‌ନାତ୍ ଜେ, ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ପଡ଼ାତି ଲୋକୁ ମାର୍ହାନ୍ । ଜିସୁଦି ଜିବନ୍‌ତି ଗଟ୍‌ନେଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ ଏମେ ଗଟ୍‌ନେଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌କା ଏମେକା ଆତାତ୍ ଆୟା ଇସାବ୍‌ତାନ୍, ରାସ୍‌ସୋ ଟିକ୍‌ତାନ୍, ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିନାନ୍, ଏଣ୍ତେସ୍ ଆଇକାର୍ ଆକା ପଡ଼ାଜି ଲାବ୍ ପୟ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍ ୧:୧-୩ । ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ଜିହୁଦି ଲୋକୁ ଆଏନ୍ ମାର୍ହାନ୍ କଲ୍‌ସିୟ ୪:୧୦-୧୪ ମାରି ୱାନ୍ ଇୟାୱାଜା ଇସାବ୍‌ତାନ୍ ରାସ୍‌ତାମାନ୍‌ନାନ୍, ଅଣଜିହୁଦିରି ବୁଜାଦେଙ୍ଗ୍

ଆଟ୍‌ନାର୍ । ୱାନ୍ ଜିହୁଦିରି ନିୟମକୁ ୱେର୍‌ନିକା ଇକା ମାଡ୍ ନେଗେନ୍‌ତାନ୍ ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନିକା ୧:୮ ।

ଲୁକ ରାସ୍‌ତିମାନି ସୁସମାଚାର୍, ମାଥିଉ ମାରି ମାର୍କ ବଇଦି ୱାଲେ ପୁରା ସାମାନ୍ ତର୍‌ନାଡ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ସାମାନ୍ ବିସୟ୍ ମାରି ସାମାନ୍‌ତାନ୍ ରାସ୍‌ନାର୍ । ମୁନ୍‌ଡ୍ରି ବଇଙ୍ଗାଁ ଲୋଇ ଲୁକ ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନତି ଜନମ୍ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ନାଣ୍ତ ୱେର୍‌ନାନ୍ । ମାରିବା ଲୁକ ପାର୍‌ତନା ବିସୟ୍‌ତି ମୁସ୍‌କୁ ନାଣ୍ତ ୱେର୍‌ନାନ୍ ୩:୨୧, ୫:୧୬, ୬:୧୨, ୧୧:୧-୧୨, ୨୨:୩୨, ମାରି ୱାନ୍ କେମାସିନି ବିସୟତୁ ବା ୱେର୍‌ନାନ୍ ୩:୩, ୧୧:୪, ୧୭:୩-୪, ୨୩:୩୪, ୨୪:୪୭

ଇୟା ବଇଦୁ ମାନି ମୁକିୟ୍ ବିସୟ୍

୧. ଲୁକ ସୁସମାଚାର୍‌ତୁ ଇନିକା ମାନାଡ୍ ମାରି ରାସ୍‌ତି ଉଦେସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ନାନ୍ । ୧:୧-୪
୨. ଜିସୁଦି ଜନମ୍ ନି ୱାନ୍ ଏଣ୍ତେସ୍ ସେବାପାଣିଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ ଆତାନ୍ । ୧:୫; ୪:୧୩
୩. ଜିସୁଦି ପାଣି ୱିଜୁ, ବିସେସ୍‌କିଜି ୱାନ୍ କିତିମାନି କାବାଆନି ପାଣି ମାରି ୱାନି ସିକିୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱେର୍‌ନାନ୍ । ୪:୧୪–୨୧:୩୮ ଇକା ଆଜିନାଡ୍ ସୁସମାଚାର୍‌ତି ପେରି ବାଗ୍ ।
୪. ସାରାସାରି, ୱେନ୍‌କା ବଇଦୁ ମାନି ମୁଣ୍ଡ୍ରି ଅଦ୍ୟାୟ୍‌ତୁ, ଜିସୁ ଏଣ୍ତେସ୍ ସାତାନ୍, ମୁସାତାନ୍ ମାରି ସାତିମାଣ୍‌କୁ ନିଙ୍ଗିଁତାନ୍ । ଅଦ୍ୟାୟ୍ । ୨୨:୧-୨୪

ଜିସୁଦି ଜିବନ୍‌ତି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଲୁକ ରାସ୍‌ତିମାନିକା

୧ ଏ ତିୟପିଲ, ଏମେକାର୍ ମା ଲୋଇ କିତିମାନି ଗଟେନେଙ୍ଗ୍‌ତି
ନାଣ୍ତ ମାଟେଙ୍ଗ୍ ସଡ୍‌ତାନ୍ ରାସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାର୍,
୨ ଆୟା ନିଜେଦି କାଣ୍‌ଗାଦାନ୍ ସୁଡ଼ୁଡ଼ିମାନିକା ମାରି ବାକ୍ୟ ପ୍ରଚାର୍
କିଜିମାନି ଲୋକୁ ମାଙ୍ଗିଁ ୱେର୍‌ନି ଇସାବ୍‌ତାନ୍,
୩ ଆରାମ୍‌ତାନ୍ ୱିଜୁ ବିସୟ୍ ଇସ୍ରିମିସ୍ରିକା ଉଣ୍ତା କିଜି ଦାଡ଼ିଦି ୱାଜା ମି
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ରାସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ବା ଟିକ୍ ଇଜି ଅଡ଼୍‌ବିତା,
୪ ଏଣ୍ତେସ୍ ନିନ୍ ଏମେ ୱିଜୁ ବିସୟ୍ ସିକିୟା ପଇତିମାନି, ଆୟାୱିଜୁ
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ପୁରା ତାନି ବୁଦି ନେସ୍‌ନାର୍ ।

ତୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନତି ଜନମ୍ ବିସୟ଼ତାନ୍ ୱେଙ୍ଗିଁତାତ୍

୫ ଜିହୁଦା ରାଜିଦି ରାଜା ହେରୋଦଦି ସମୟ଼ତୁ ଅବିୟ଼ ଜାଜକତି
ଦଲ୍‌ତୁ ଜିକରିୟ଼ ଦର୍‌ତି ଅରେନ୍ ଜାଜକ ମାର୍ହାନ୍; ୱାନି ଆଡ଼ସି
ହାରୋଣ କୁଟୁମ୍‌ତିକାଡ଼୍ ମାର୍ହାଡ଼୍, ତାନେ ଦର୍ ଏଲିସାବେତ୍ ।
୬ ଜିକରିୟ଼ ମାରି ଏଲିସାବେତ୍ ପ୍ରବୁଦି ୱିଜୁ ମାଟା ମାରି ନିୟ଼ମ୍‌ତାନ୍
ଇନି ଦୋସ୍ କିଏଣ୍ତୁଗା ମାପୁରୁମାନୁ ଦାର୍ମୁଦିକାର୍ ମାର୍ହାର୍ ।
୭ ମାତର୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଅରେନ୍‌ବା କଡ଼ ସିଲେତାନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍
ଏଲିସାବେତ୍ ବାଞ୍ଜି ମାର୍ହାଡ଼୍, ମାରି ୱାର୍ ନାଣ୍ତ ଡକ୍ରା ଡକ୍ରି ଆତାମାର୍ହାର୍
।

୮ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ଦଲ୍‌ତି ପାଲିଦାନ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ମାପୁରୁଦି ପାଣି
କିନିୱାଲେ,
୯ ଜାଜକତି ପାଣିଦି ନିୟ଼ମ୍‌ତାନ୍ କୁଡ଼କୁଡ଼ି ପକ୍‌ତାର୍ ଆକା ୱାନି
ପାଲି ୱାତାଡ଼୍ ପ୍ରବୁଦି ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ଡ଼ଗୁଜି ଦୁପ୍‌ଣି ଆଡ଼େକ୍‌ତେଙ୍ଗ୍,
୧୦ ମାରି ଦୁପୁଣି ଆଡ଼ିକ୍‌ନିୱାଲେ ୱିଜୁ ଲୋକୁ ଆଡ଼୍‌ରେ ପାର୍‌ତନା
କିଜିମାର୍‌ଆର୍ ।

୧୧ ଆୟ଼ାୱାଲେ ପ୍ରବୁଦି ଅରେନ୍ ଦୁତ୍ ଦୁପୁଣି ଆଡ଼ିକ୍‌ନି ବାଡ଼ିଦି
ଉଣେର୍ ତରିନ୍ ନିଲ୍‌ସି ଜିକରିୟ଼ଙ୍ଗ୍ ତରାୟ଼୍ ଆତାଡ଼୍ ।
୧୨ ଜିକରିୟ଼ ଦୁତ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି ତିର୍‌ଗିତାନ୍ ମାରି ତିଲାତା ସର୍‌ଆନ୍
।
୧୩ ମାତର୍ ଦୁତ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାଡ଼୍, "ଜିକରିୟ଼, ତିଲାମା, ମାତର୍ ନିନ୍
ଲସ୍‌ତିକା ୱେର୍‌ଆ ମାନାନ୍, ମାରି ନି ଆଡ଼ସି ଏଲିସାବେତ୍ ମି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ଅରେନ୍ କଡ଼ ଜନମ୍ କିନାଡ଼୍, ମିର୍ ୱାନି ଦର୍ ଜୋହନ ସିନିଦେର୍ ।
୧୪ ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ନାଣ୍ତ ୱେଡ଼ିକା ଆନିଦେର୍, ମାରି ୱାନି ଜନମ୍
ଆତି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ତ ଲୋକୁ ୱେଡ଼ିକା କିନାର୍ ।
୧୫ ୱାନ୍ ପ୍ରବୁଦି ଲାକ୍‌ତୁ ପେରିକାନ୍ ଆନାନ୍; ୱାନ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍‌ରସ୍
ମାରି କାଡ଼ୁ ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍‌ବା ଉଣୁଏନ୍, ମାରି ୟ଼ାୟ଼ା ପଟା ଲୋଇରାନ୍‌ନେ
ପବିତ୍ରଆତ୍ମାଦୁ ପୁରା ତେବାନାନ୍,
୧୬ ମାରି ୱାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ତି କଡ଼ରି ମାଣ୍‌କୁ ୱିଜୁଲୋକାଙ୍ଗ୍ ପ୍ରବୁ ୱାରି
ମାପୁରୁମାନୁ ଡ଼େସି ତାନାନ୍ ।

୧୭ ବୁବାରି ଜିବନ୍ କଡ଼ରି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ମାନାଇୱାରିଙ୍ଗ୍
ଦାର୍ମୁଲୋକ୍ତି ବୁଦିବୁ ସାଲାକିବିସ୍ କିଜି ଡ଼େପ୍ସିତାତେଙ୍ଗ୍ ମାରି
ପ୍ରବୁଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ତିଆର୍କିତି ଉନ୍ଣ୍ତି ଲୋକ୍ଦଲ୍ତିଙ୍ଗ୍
ତିଆର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଏଲିୟଦି ଆତ୍ମା ମାରି ସାକ୍ତିଦାନ୍ ୱାନି ଆଗ୍ଡ଼ି
ବୁଲାନାନ୍ ।”
୧୮ ଆବେଟ୍ ଜିକରିୟ ଦୁତ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ନାନ୍ ଏଣ୍ତେସ୍ ଇକା
ନେସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ନା ? ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ତୋ ଡକ୍ରା, ମାରି ନା ଆଡ଼ିଙ୍ଗ୍
ନାଣ୍ତ ବାର୍ସେକ୍ ଆତାଡ୍ନି ।”
୧୯ ଦୁତ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ନାନ୍ ଗାବ୍ରିଏଲ,” ନାନ୍ ମାପୁରୁ ଲାକ୍ତୁ
ନିଲ୍ସିମାନି ଦୁତ୍, ମାରି ନିଙ୍ଗିଁ ଇନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ମାରି ଇୟା ନେଗି କାବୁର୍
ୱେର୍ତେଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ମାପୁରୁ ମାଣ୍କୁ ୱାତାମାନା ।
୨୦ “ସୁଡ଼ଆ୍ା, ଇୟାୱିଜୁ ଗଟାଇ ଦିନ୍ ସାନ୍ଦି ନିନ୍ ଗୁଲା ଆଜି
ୱାର୍ଗିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଇ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ନା ଏମେ ୱିଜୁ ବାକ୍ୟ ଟିକ୍ ସମୟତୁ
ସତ୍ ଆନାତ୍, ଆୟାୱିଜୁ ନିନ୍ ବିସ୍ବାସ୍ କିଇତି ।”
୨୧ ଇୟାୱାଲେ ଲୋକୁ ଜିକରିୟଙ୍ଗ୍ କାପ୍କିଜି ମାର୍ଆର୍, ମାରି
ମନ୍ଦିର୍ତୁ ୱାନି ୱେଡ଼ା କିନିକା ସୁଡ଼ଜୁ ୱାର୍ କାବାଆଜି ମାର୍ଆର୍ ।
୨୨ ମାତର୍ ୱାନ୍ ସହସି ୱାଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ଗିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏତାନ୍;
ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ମନ୍ଦିର୍ତୁ ଦର୍ସନ ପଇତାମାନାନ୍ ଇଜି ୱାର୍ ବୁଜାତାର୍,
ମାରି ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଜୁଟ୍ସି ଇନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାନ୍ ମାରି ଗୁଲା ଆତା
ତେବାତାନ୍ ।
୨୩ ୱେନ୍କା ୱାନି ସେବା ପାଲିଦି ଦିନ୍ୱିଜୁ ୱିଜିତାତ୍, ମାରି ୱାନ୍
ୱାନି ଇନ୍ଡ୍ର ସର୍ଆନ୍ ।
୨୪ ତାନେ ୱେନ୍କା ୱାନି ଆଡ଼ସି ଏଲିସାବେତ୍ ପଟାଦୁ ଆତାତ୍,
ମାରି ୱାଦ୍ ପାସ୍ଗୋଟା ଲେଜ୍କୁ ସାନ୍ଦି ଏଙ୍ଗ୍ବା ଇନ୍ଏଣ୍ଗା ମାର୍ଆତ୍,
୨୫ ଆବେଟ୍ ୱାଦ୍ ଇର୍ହାତ୍, “ଲୋକା ମାଣ୍କୁ ନା ଅପ୍ମାନ୍ ଆକ କିନି
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରବୁ ନାଙ୍ଗିଁ ସୁଡ଼ଜୁ ନା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱାଜା କିତାମାନାନ୍ ।”

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଦି ଜନମ୍ତି ବିସୟ୍ତାନ୍ ୱେଙ୍ଗିଁତାତ୍

୨୬ ଏଲିସାବେତ୍ ସଗୋଟା ଲେଜ୍କୁ ୱେନ୍କା ଗାବ୍ରିଏଲ ଦୁତ୍
ମାପୁରୁ ମାଣ୍କୁ ଗାଲିଲିଦି ନାଜରିତ ଦର୍ତି ଗାଡ଼ତୁ ଅରେତ୍ ରିପା
ଆଇଲି ଲାକ୍ତୁ ୱାତାନ୍;

୨୭ ✡ଦାଉଦତି କୁଟୁମ୍‌ତି ଜୋସେପ ଦର୍‌ତି ଅରେନ୍ ମେମାରି
ୱାଲେ ତାନିଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲସ୍‌ତା ମାର୍‌ଆର୍; ଆୟା ଆଇଲିଦି
ଦରୁ ମରିୟମ୍ ।
୨୮ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ଦୁତ୍ ଇନ୍‌ଣ୍ଡ୍ର ଡ଼ଗ୍ଗିତାଦୋ ତାନେ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି
ଇର୍ହାତ୍, “ମାଡ଼ିସ୍‌ନା, ଏ ଆଇଲି, ନିନୁ ନେଗେନ୍ ମାନାଆ, ପ୍ରବୁ ନି
ୱାଲେ ମାନାନ୍ ।”
୨୯ ମାତର୍ ଦୁତ୍‌ତି ମାଟା ମରିୟମ୍ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ନାଣ୍ଡ କାବାଜି ଇକା
ଏଣ୍ଡେସ୍‌ମାରି ମାଟା ଇଜି ମନ୍‌ତୁ ଅଡ଼ବିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାତ୍ ।
୩୦ ଆବେଟ୍ ଦୁତ୍ ତାନେଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାତ୍, “ଏ ମରିୟମ୍, ତିଲାମା, ମାତର୍
ନିନୁ ମାପୁରୁମାନୁ ଦୟା ପଇତିମାନି ।
୩୧ ✡ମାରି ସୁଡ଼ଆ, ନିନୁ ପଟାଦୁ ଆନିନୋ ଅରେନ୍ କଡ଼ ଜନମ୍ ସିନି
ମାରି ୱାନି ଦର୍ ଜିସୁ ସିନିଦେର୍ ।
୩୨ ୱାନ୍ ପେରିକାନ୍ ଆନାନ୍ ମାରି ମାପ୍‌ରୁ ମାରିନ୍ ଇଜି
ୱେଙ୍ଗ୍ ନାଁନ୍; ମାରି ପ୍ରବୁ ମାପ୍‌ରୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ଡକ୍ରାଦାଦା ଦାଉଦଦି
ୱାଜା ରାଜା କିନାନ୍,
୩୩ ୱାନ୍ ଜାକୁବରି କୁଟୁମ୍‌ତି ମୁସ୍‌କୁ ଜୁଗ୍ ଜୁଗ୍ ସାନ୍ଧି ସାସନ୍
କିନ୍‌ନାନ୍, ମାରି ଜିସୁଦି ରାଜି ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍‌ବା ୱିଜେଏତ୍ ।”
୩୪ ମାତର୍ ମରିୟମ୍ ଦୁତ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାତ୍, “ଇକା ଏଣ୍ଡେସ୍ ଆନାତ୍ ?”
ନାନ୍ ତୋ ମେମାରିଙ୍ଗ୍ ନେସେଏ ।
୩୫ ଦୁତ୍ ତାନେଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାତ୍, “ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ନି ମୁସ୍‌କୁ ୱାନାତ୍ ମାରି
ପେରି ମାପୁରୁଦି ସାକ୍ତି ନିଂଇ ଆସ୍‌ନାତ୍, ଏନ୍ ଜନମ୍ ଆନାନ୍, ୱାନ୍
ପବିତ୍ର ମାରି ମାପ୍‌ରୁଦି ମାର୍‌ସି ଇଜି ୱେଙ୍ଗ୍ ନାଁନ୍ ।
୩୬ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ମି ଲୋକ୍‌ବାକ୍ ଏଲିସାବେତ୍ ବା ଡକ୍ରି ଆତି
ୱାଲେନେ ଉଣ୍ଡ୍ରି କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ପଟାଦୁ ଆସ୍‌ତା ମାନାତ୍ । ଏଦ୍ ବାଞ୍ଜି
ଇଜି ୱେଙ୍ଗିଁତା ମାର୍‌ଆତ୍, ତାନେଙ୍ଗ୍ ଇଲେଇ ସଗୋଟା ଲେଜ୍‌କୁ
ଆଜିନାତ୍;
୩୭ ମାତର୍ ମାପୁରୁଦିମାଣ୍‌କୁ ସୋନି ୱିଜୁ ବାକ୍ୟ ସତ୍ ଆନାତ୍ ।”

✡ **୧:୨୭** ମାତିଉ ୧:୧୮. ✡ **୧:୩୧** ମାତିଉ ୧:୨୧.

୩୮ ଆବେନୁ ମରିୟମ୍ ଇର୍ହାତ୍, "ସୁଡ଼ଦୁ, ନାନୁ ପ୍ରବୁଦି
ସେବାକିନିକିନ୍ଧା; ନି ବାକ୍ୟଦି ୱାଜା ନା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଗଟାପିତ୍ ।" ତାନେ
ୱେନ୍‌କା ଦୁତ୍ ତାନେ ଲାକ୍‌ତୁରାନ୍ ସର୍‌ଆତ୍ ।

ମରିୟମ୍ ଏଲିସାବେତ୍‌ତି ଲାକ୍‌ତୁ ସର୍‌ଆତ୍

୩୯ ଆୟା ସମୟତୁ ମରିୟମ୍ ନିଙ୍ଗିଁଜି ଗରନ୍ ରାଜି ତରିଟି ଜିହୁଦା
ଦେଶ୍‌ତି ଉଣ୍ଡି ଗାଡ଼ତୁ ବେଗି ସର୍‌ଆତ୍,
୪୦ ମାରି ଜିକରିୟରି ଇଲୁ ଲୋଇ ଡ଼ଗ୍ଗିତାଦୋ ଏଲିସାବେତ୍‌ତିଙ୍ଗ୍
ମାଡ଼ିସ୍ କିତାତ୍ ।
୪୧ ମାରି, ଏଲିସାବେତ୍ ମରିୟମ୍‌ତି ମାଡ଼ିସ୍‌ନିକା ୱେର୍‌ଇଦାପ୍ରେ
ଇସ୍ରି କଡ଼ ତାନି ପଟାଦୁ ଗାତିସ୍ ନିଙ୍ଗିଁତାନ୍, ଏଲିସାବେତ ପବିତ୍ର
ଆତ୍ମାଦୁ ପୁରା ତେବାଜି
୪୨ ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ଇର୍ହାତ୍, "ଆଇମେକା ମାଣ୍‌କୁ ନିନୁ ଦନ୍ୟ,
ମାରି ଦନ୍ୟ ନି ପଟାଦି ପଲ୍ ।
୪୩ ମାରି, ନା ପ୍ରବୁଦି ୟାୟା ଜେ ନା ଲାକ୍‌ତୁ ୱାନାତ୍, ନା ଇୟା
ନେଗିକା ଏମେଣ୍‌କୁ ଆତାତ୍ ?
୪୪ ମାତର୍ ସୁଡ଼ଦୁ, ନି ମାଟାଦି ବଲୁ ନା ଗିତଣିଦୁ ଇତି ଦାପ୍ରେ ଇସ୍ରି
କଡ଼ ନା ପଟାଦୁ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ଗାତିସି ନିଙ୍ଗିଁତାନ୍ ।
୪୫ ଏନ୍ ବିସ୍‌ବାସ୍ କିତାନ୍, ୱାନ୍ ଦନ୍ୟ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରବୁମାଣ୍‌କୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଆମା ଆମାକା ୱେର୍‌ତାମାନାର୍, ଆୟାୱିଜୁ ପୁରା ଆନାତ୍ ।"

ମରିୟମ୍ ମାପ୍ରୁଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିତାତ୍

୪୬ ଆବେଟ୍ ମରିୟମ୍ ଇର୍ହାତ୍,
"ନା ଜିବନ୍ ପ୍ରବୁଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସଂସା କିଜିନାତ୍,
୪୭ ମାରି ନା ଆତ୍ମା ନା ରକିୟା କିନି ମାପ୍ରୁମାନୁ ୱେଡ଼ିକା
କିଜିନାତ୍;
୪୮ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ଦାସିଦି କାକୁଟିଦିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ତ୍ତାମାନାନ୍
।
ମାରି ସୁଡୁଆ, ଇଲେରାନ୍ ଜୁଗ୍ ଜୁଗ୍ ସାନ୍ଦି ୱିଜେରେ ନାଙ୍ଗିଁ ଦନ୍ୟ
ଇଜି ଇନାର୍,
୪୯ ମାତର୍ ସାକ୍ତିମାନି ମାପୁରୁ, ୱାନ୍ ନା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପେରି ପାଣି
କିତାମାନାନ୍;

ୱାନି ଦରୁ ପବିତ୍ର ।
୫୦ ମାରି ଏର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାନାନାର୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଜୁଗ୍ ଜୁଗ୍ ସାନ୍ଦି ଦୟା କିନାନ୍ ।
୫୧ ୱାନ୍ ୱାନି କିୟୁଦି ସାକ୍ତି ତର୍ତାମାନାନ୍,
ଆକାର୍ଆନିୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱାରି ମନ୍ତୁ ଅଡ଼୍ବିତିମାର୍ଇ ମାଟାଦିଙ୍ଗ୍ ଇନିଙ୍ଗାଁ ଆନିଙ୍ଗାଁ କିତାମାନାନ୍;
୫୨ ୱାନ୍ ରାଜାରିଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ନି ବାଡିଦାନ୍ ଆଡ଼୍ଗି ରେପ୍ତାମାନାନ୍,
ସିଲିସାତିୱାରିଙ୍ଗ୍ ମୁସ୍କୁ ନିକ୍ତାମାନାନ୍,
୫୩ ୱାନ୍ ବାଙ୍ଗାଁଆତିୱାରିଙ୍ଗ୍ ନେଗି ନେଗି ବିସୟ୍ ସିଜି ପାଜିସ୍ କିତାମାନାନ୍,
ମାରି ମାଜନ୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ଇ କିୟୁଦାନ୍ ପୋକ୍ତାନ୍ ।
୫୪ ମା ପୁର୍ବେଦିଡକ୍ରାଦାଦାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ରାସ୍ତିମାନି ୱାରି ବାକ୍ୟଦାନ୍ ଆୟା ଅବ୍ରାହାମ ମାରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ତି କଡ଼କକ୍ରାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍,
୫୫ ଜୁଗ୍ ଜୁଗ୍ ସାନ୍ଦି ଦୟା ଏଡ଼୍କିନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି ଦାସ୍ ଅବ୍ରାହାମ ନି ଇସ୍ରାଏଲତିଙ୍ଗ୍ ନେଗିକା କିତାମାନାନ୍ ।”
୫୬ ମରିୟମ୍ ପୁରା ମୁଣ୍ଡି୍ର ଲେଜ୍କୁ ଏଲିସାବେତ୍ ୱାଲେ ମାନ୍ଞ୍ଜି
ନିଜେଦି ଇନ୍ଣ୍ଡ୍ର ଡ଼େସି ସର୍ଆଡ଼୍ ।

ଡୁବନ୍ସିନି ଜୋହନତି ଜନମ୍

୫୭ ୱେନ୍କା ଏଲିସାବେତ୍ତି ଜନମ୍କିନି ଦିନ୍ ଇଗା ୱାତାଡ଼୍, ୱାଦ୍
ଅରେନ୍ କଡ଼ ଜନମ୍ କିତାଡ଼୍,
୫୮ ମାରି ପ୍ରବୁ ଜେ ତାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ଦୟା କିତାମାନାନ୍, ଇକା
ୱେନ୍ଞ୍ଜି ତାନି ଲାକ୍ତୁରି ଲୋକୁ ମାରି ନିଜେଦି ଲୋକୁ ତାନି ୱାଲେ
ୱେଡ଼ିକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍ ।
୫୯ କଡ଼ଦି ଜନମ୍ ଆତି ଆଟ୍ଦିନ୍ତୁ ୱାର୍ କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ସୁନ୍ନତ*
କିଦେଙ୍ଗ୍ ତାତାର୍ ମାରି ୱାରି ବୁବାସି ଦର୍ ଇସାବ୍ତାନ୍ ୱାନି ଦର୍
ଜିକରିୟ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିତାର୍ ।
୬୦ ମାତର୍ ୱାନି ଆଇସି ଇର୍ହାଡ଼୍, “ସିଲେ, ୱାନି ଦର୍ ଯୋହନ
ଆନାଡ଼୍ ।”

* **୧:୫୯** ସୁନ୍ନତ କଡ଼ରି କୁସ୍ନି ଟିପୁଦି ଆଗ୍ଡ଼ିରି ତଲ୍ କୟ୍ନିତାନେଙ୍ଗ୍ ବୁଜାକିନାଡ଼୍ ।

୬୧ ୱାର୍ ଏଲିସାବେତ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାର୍, “ମି ଲୋକାମାନୁ ତୋ
ଇୟା ଦର୍ ଏଙ୍ଗ୍‌ବା ସିଲେତ୍ ।”
୬୨ ଆବେଟ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଏମେ ଦର୍ ସିନାଟ୍ ଇଜି ୱାନି ବୁବାସି ବଦା
କିଜିନାନ୍, ଆକା ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିନା ସିଜି ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।
୬୩ ଆବେନୁ ୱାନ୍ ଉଣ୍ତି଼ ରାସ୍‌ନି ପାଟା ଲସ୍‌ସି ଇକା ରାସ୍‌ତାନ୍,
“ୱାନି ଦର୍ ଜୋହନ ।” ଆବେଟ୍ ୱିଜେରେ କାବାଆତାର୍ ।
୬୪ ମାରି, ଆୟାଦାପ୍ରେ ଜିକରିୟଦି ୱେଯୁ ରେଆତାଡ୍ ମାରି
ୱାନ୍ ମାରିଡ଼େସି ମାଟା ୱାର୍‌ଗିଜି ମାପ୍‌ରୁଦିଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୬୫ ଆବେନୁ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁରି ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ଡିଲାତାର୍, ମାରି
ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ଜିହୁଦା ଦେସ୍‌ତି ଗରନ୍ ରାଜିଦି ୱିଜୁ ତରିଣ୍ତୁ ଲୋକୁ
ଇନ୍‌ଞ୍ଜି ସାତାର୍,
୬୬ ମାରି ୱେନି ଲୋକ୍‌ଡର୍ ଆୟାୱିଜୁ ନିଜେ ନିଜେଦି ମନ୍‌ତୁ ଇଡ୍‌ଜି
ଇର୍‌ହାର୍, “ଇୟା ଇସ୍ରି କଡ଼ ଆଡିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ଆନାନ୍ ?” ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକା
ସତ୍ ମାର୍‌ଆତ୍ ଜେ ପ୍ରବୁଦି କିୟୁ ୱାନି ମୁସ୍‌କୁ ମାର୍‌ହାତ୍ ।

ଜିକରିୟଦି ବାବବାଣି

୬୭ ମାରି, ଜୋହନଦି ବୁବା ଜିକରିୟ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଦୁ ପୁରା ତେବାଜି
ଇୟା ବାବବାଣି ଇର୍‌ହାନ୍,
୬୮ “ଦନ୍ୟ ପ୍ରବୁ, ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ତି ମାପ୍‌ରୁ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ କାର୍ମୁ ସୁଡ଼ଜୁ ନିଜେଦି ଲୋକା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା
କିତାମାନାନ୍;
୬୯ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ଦାସ୍ ଦାଉଦଦି କୁଟୁମ୍‌ତି ଅରେନ୍ ସାକ୍ତିମାନି ରକିୟା
କିନିୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗିଁ ସିତାମାନାନ୍
୭୦ ପୁର୍ବେ କାଡ଼ାଦାନ୍ ନିଜେଦି ପବିତ୍ର ବାବବାଦିରି ୱେୟୁଦାନ୍ ଏଣ୍ତେସ୍
ଇର୍‌ହା ମାର୍‌ଆର୍,
୭୧ ଆୟାୱାଜା ମା ସାତ୍ରୁରିମାଣ୍‌କୁ ମାରି ମାଙ୍ଗିଁ ୱିଜୁ
କାଡ଼୍‌ନିୱାରି କିକାଣ୍‌କୁ ରକିୟା କିତାମାନାନ୍,

୭୨ ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାନ୍ ମା ପୁର୍ବେଦିଡକ୍ରାଦାଦାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଦୟା ତର୍ନାନ୍
ମାରି ୱାରି ୱାଲେ କିଡିମାନି ନିଜେଦି ଆୟା ନିୟମ୍
ଏଡ୍‌କିନାର୍ ।
୭୩ ଆମାକା ୱାନ୍ ମା ବୁବା ଅବ୍ରାହାମତି ଲାକ୍‌ତୁ ପାର୍‌ମାଣ୍
କିତାମାର୍ହାନ୍,
୭୪ ମାରି ମାପ୍ ମା ସାତ୍ରୁରିକିୟୁଦାନ୍ ରକିୟା ପୟ୍‌ତାମାନାପ୍,
୭୫ ଏଣ୍ଡେସ୍ ମାପ୍ ଜିନି ସାନ୍ଧି ତିଲାଏଣ୍‌ଗା, ପବିତ୍ରଦାନ୍ ମାରି
ଦାର୍ମୁଦାନ୍ ୱାନି ସେବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାପ୍ ।”
୭୬ “ଏ ମାରିନ୍, ନିନ୍ ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ପେରି ମାପୁରୁଦି ଅରେନ୍ ବାବବାଦି
ଇଜି ୱେଙ୍ଗ୍‌ନି । ନିନ୍ ପ୍ରବୁଦି ଅରେନ୍ ଦୁତ୍ ୱାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନି
ସାରି ତିଆର୍ କିନାଡ୍ ।
୭୭ ପାପ୍‌କେମା ପଇନି ମାଣାନ୍ ୱାର୍ ଜେ ରକିୟା ପୟନାର୍, ୱାନି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇୟା ମାଟା ଇଣ୍ଡେ୍ଙ୍ଗ୍ ସନାର୍ ।
୭୮ ମାରି ମା ମାପୁରୁ କାର୍ମୁସୁଣିକାନ୍ ମାରି କଡ୍‌କିଜିବନ୍ ୱାନ୍ ମା
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ରକିୟାଦି ୱେଡ଼ା ସପ୍‌ନାନ୍,
୭୯ ଏମେକାର୍ ସାନିୱାଜା ସିକାଟିଦି ସିଡିଡ଼ିଦୁ ବାସାନାର୍, ସାନ୍ତି
ସାରିଦୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ତର୍‌ସି ଅନିଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱିଜେରି ମୁସ୍‌କୁ
ଜାୟ୍ ସିନାନ୍ ।”
୮୦ ମାରି, କଡ୍ ପିର୍‌ଜି ଆମ୍ବାଦୁ ବପୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ମାରି
ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଲୋକା ଲାକ୍‌ତୁ ତରାଇ ସାନ୍ଧି ସୁନ୍‌ସାନ୍ ବାଡ଼ିଦୁ ତେବାତାନ୍
।

୨

ଜିସୁଦି ଜନମ୍
(ମାତିଉ ୧:୧୮-୨୫)

୧ ଆୟାୱାଲେ ରୋମିୟ ଦେସ୍‌ତି ପେରିରାଜା ଅଗସ୍ଟ କାଇସର୍
ମାଣ୍‌କୁ ଦେସ୍‌ତି ୱିଜୁ ଲୋକା ଦର୍‌କୁ ରାସାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାଟା ୱେର୍‌ତାର୍
।
୨ ସିରିଆଦି ସାସନ୍‌କିନି କୁରିଣିୟଦି ସମୟତୁ ପାର୍‌ତୁମ୍‌ତୁ ଇୟା
ଲୋକୁ ଲେକିସ୍‌କିନିକା ଆତାମାର୍‌ଆଡ୍ ।

୩ ଆୟା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱିଜେରେ ଦର୍ ରାସ୍ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି
ଗାଡ଼୍କାଙ୍ଗ୍ ସର୍ଆର୍ ।
୪ ମାରି, ଜୋସେପ ବା ଦର୍ ରାସ୍ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମରିୟମତି ୱାଲେ
ଗାଲିଲିଦି ନାଜରିତ ଗାଡ଼୍ତାନ୍ ଜିହୁଦା ଦେସ୍ତି ବେତଲିହିମ୍ ଦର୍ଦି
ଦାଉଦତି ଗାଡ଼୍ତୁ ସର୍ଆର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଦାଉଦତି କୁଟ୍ମୁ ମାରି
କୁଦାଦି ଲୋକୁ ମାର୍ଆର୍;
୫ ଜୋସେପ ପେଡ଼ି ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଲସ୍ସାୟ୍ଆତି ମରିୟମତି ୱାଲେ
ଦର୍ ରାସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ସର୍ହାନ୍ । ମାରି ମରିୟମ୍ ପଟାଦୁ ମାର୍ଆତ୍ ।
୬ ଜୋସେପ ମାରି ମରିୟମ୍ ବେତଲିହିମତୁ ମାର୍ଇ ୱାଲେ
ମରିୟମତି ଜନମ୍କିନି ବେଡ଼ା ଇଗା ୱାତାତ୍,
୭ ୱାଦ୍ ନିଜେ ପର୍ତୁମ୍ କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ଜନମ୍ କିତାତ୍ କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ୱାତିଦୁ
ତେର୍ପ୍ସି ଡ଼ାକ୍ ଏର୍ଉଣି ଟଙ୍ଗାଁଦୁ ତେର୍ପ୍ତାତ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ତେବାନି
ଇନ୍ଡ୍ର ୱାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ବାଡି ସିଲେତାତ୍ ।

ମେଣ୍ଢେଙ୍ଗ୍ ସାରାକିନି ଗୋଡ଼ଙ୍ଗୁଁ ଜିସୁଦି ଜନମ୍ ଆତି କାବୁର୍ ୱେର୍ଆର୍

୮ ଆୟା ରାଜିଦି ଏସ ଗୋଡ଼ଙ୍ଗୁଁ ଆତ୍ରେ ମାନ୍ଞ୍ଜି ନାଡ଼ା ୱାରି
ମେଣ୍ଢେଙ୍ଗ୍ କାପ୍କିଜିମାର୍ଆର୍ ।
୯ ପ୍ରବୁଦି ଉଣ୍ଡି୍ ଦୁତ୍ ୱାରି ଲାକ୍ତୁ ୱାତାତ୍, ମାରି ପ୍ରବୁଦି ଗୌରବ୍ତି
ଜାୟ୍ ୱାରି ସାର୍ବେଡ଼୍ତି ତରିତାତ୍, ମାରି ୱାର୍ ନାଣ୍ଡ ତିଲାତାର୍ ।
୧୦ ଆବେଟ୍ ଦୁତ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍ତାତ୍, “ତିଲାମାଟ୍, ସୁଡ଼ଦୁ, ନାନ୍
ୱିଜୁ ଲୋକା ନାଣ୍ଡ ୱେଡ଼ିକାଦି ନେଗି କାବୁର୍ ମିଙ୍ଗ ୱେର୍ସିନା,
୧୧ ଇରିଙ୍ଗ୍ ନେର୍ ଦାଉଦତି ଗାଡ଼୍ତୁ ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ରକିୟାକିନିକାନ୍
ଜନମ୍ ଆତାମାନାନ୍, ୱାନ୍ କ୍ରିସ୍ତ ପ୍ରବୁ ।
୧୨ ମାରି, ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଇକା ସିନାଦି ୱାଜା ଆନାତ୍, ମିର୍ ଅରେନ୍
କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ୱାତିଦାନ୍ ତେରେପ୍ସି ସାଡ଼ାଦି ଟଙ୍ଗାଁଦୁ ଡର୍ନିମାନିକା
ସୁଣିଦେର୍ ।”
୧୩ ମାରି, ଆୟାଦାପ୍ରେ ଆୟା ଦୁତ୍ତି ୱାଲେ ମୁସ୍କୁପୁର୍ତାନ୍
ଉଣ୍ଡି୍ ଦୁତ୍କା ଦଲ୍ ଇଗାୱାତେନୋ ମାପୁରୁଦିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସଂସା କିବୁ କିବୁ
ଇରେଏ,
୧୪ “ମୁସ୍କୁପୁର୍ତୁ ମାପୁରୁଦିଙ୍ଗ୍ ମହିମା ଆପିତ୍,

ମାରି ଇୟାୱିଜୁ ଦୁନିଆଦି ଏମେ ଲୋକା ମୁସ୍‌କୁ ମାପ୍‌ରୁ
ୱେଡ଼ିକା ମାନାନ୍ ଆୟା ଲୋକାମାନୁ ସାନ୍ତି ରାପ୍‌ତି ।”
୧୫ ଦୁତ୍‌କୁ ୱାରିମାଣାନ୍ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତୁ ସର୍‌ଇ ୱେନ୍‌କା ମେଣ୍ଡେଙ୍
ସାରାକିନିକାର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ମାନୁ ୱାର୍‌ଗିଦେଙ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, “ରାଦୁ,
ମାଡ୍ ବେତଲିହିମ୍ ସାନ୍ଧି ସନାଟ୍ ମାରି ପ୍ରବୁ ମାଙ୍ଗିଁ ଇୟା ଏମେ
ଗଟନା ବିସୟ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, ଆକା ସୁଡ଼ନାଟ୍ ।”
୧୬ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଦାପ୍ରେ ସଲ୍‌ସି ପଇଜି ଅସି ମରିୟମ୍ ମାରି
ଜୋସେପତିଙ୍ ପଇତାର୍, ମାରି ସାଡ଼ାଦି ଟଙ୍ଗାଁଦୁ କଡ଼ଦିଙ୍
ଡରିତିମାର୍‌ଇକା ସୁଡ଼ତ୍ତାର୍ ।
୧୭ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ ସୁଡ଼ଜି ଆୟା କଡ଼ଦି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଦୁତ୍ ଏମେ ମାଟା
ଇର୍ହାମାର୍‌ଆତ୍, ଆକା ୱାରିଙ୍ ୱେର୍‌ତାର୍,
୧୮ ମାରି ଏମେ ଲୋକୁ ମେଣ୍ଡେଙ୍‌ସାରାକିନିୱାରି ମାଣାନ୍ ଆୟାୱିଜୁ
ମାଟା ୱେର୍‌ଆର୍, ୱାର୍ ୱିଜେରେ କାବା ଆତାର୍ ।
୧୯ ମାତର୍ ମରିୟମ୍ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ମନ୍‌ତୁ ଇଡ଼ଜି ନାଣ୍ଡ
ଏତ୍‌କିଦେଙ୍ ଆସ୍‌ତାତ୍ ।
୨୦ ମାରି, ମେଣ୍ଡେଙ୍‌ସାରା କିନିୱାରିଙ୍ ଦୁତ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଇର୍ହାମାର୍ହାତ୍,
ଆୟାୱାଜା ୱାର୍ ଏମେ ଏମେକା ୱେର୍‌ଆର୍ ମାରି ସୁଡ଼ତ୍ତାର୍,
ଆୟାୱିଜୁ ଉଣ୍ଡିଙ୍ ମାପ୍‌ରୁଦି ଗୌରବ୍ ମାରି ଦନ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିବୁ କିବୁ
ଡ଼େସିୱାତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ଅତାର୍

୨୧ ✡ଆଟ୍‌ଦିନ୍ ୱେନ୍‌କା ସୁନ୍ନତ କିଦେଙ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ଅତାର୍,
ୱାନି ଦର୍ ଜିସୁ ଇଟ୍‌ତାର୍, ଇୟା ଦର୍ ୱାଦ୍ ଗାର୍ବୁଦୁ ତେବାଇ
ଆଗ୍‌ଡ଼ିରାନ୍‌ନେ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ଦୁତ୍ ଇୟା ଦର୍ ସିତାମାର୍ହାତ୍ ।
୨୨ ୱେନ୍‌କା ଏସ୍ତିୱାଲେ ମୋସାଦି ନିୟମତାନ୍ ତାନି ଶୁଚି ଆନି
ସମୟ ପୁରା ଆତାତ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାର୍ କଡ଼ଦିଙ୍ ମାପୁରୁମାନୁ
ସିଦେଙ୍ ଜିରୁସାଲାମ୍ ମନ୍ଦିରତୁ ଅତାର୍
୨୩ ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱିଜେରେ ପାର୍‌ତୁମ୍ ଜନମ୍ ଆତି କଡ଼ର୍ ପ୍ରବୁଦି
ନିୟମତାନ୍ ପବିତ୍ର ଇଜି ୱେଙ୍ଗ୍ ିନାଁର୍,

✡ **୨:୨୧** ଲୁକ ୧:୩୧.

୨୪ ପ୍ରବୁଦି ନିୟମତାନ୍ ରାସ୍ତିମାନି ଇୟା ମାଟାଦାନ୍ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ପ୍ରବୁଦି ନିୟମତାନ୍ ସର୍ପେକିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ପ୍ରବୁଦି ନିୟମ୍ତି
ସାସ୍ତ୍ରଦାନ୍ ରାସ୍ତିମାନି ନିୟମତାନ୍ ରୁଣ୍ତି ପାରୁୱାପିଲେକାଙ୍ଗ୍ ପୁଜା
କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଜିରୁସାଲମତୁ ଅତାର୍ ।

ସିମିୟୋନ୍ ମାରି ହାନା ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼ତ୍ତାର୍

୨୫ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଜିରୁସାଲମତୁ ସିମିୟୋନ ଦର୍ତି ଅରେନ୍ ଦାର୍ମୁ
ମାରି ସାଦୁ ଲୋକୁ ମାର୍ଆନ୍; ୱାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ତି ରକିୟାକିନିୱାନିଙ୍ଗ୍
ସୁଡ଼୍ଦେଙ୍ଗ୍ କାପ୍କିଜି ମାର୍ଆନ୍, ମାରି ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ୱାନିୱାଲେ
ମାର୍ହାତ୍ ।
୨୬ ପ୍ରବୁ କ୍ରିସ୍ତଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ିଇତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଜେ ସାଏନ୍, ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଇୟା ମାଟା ୱେର୍ତା ମାର୍ହାତ୍ ।
୨୭ ୱାନ୍ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ୱେର୍ତି ଇସାବ୍ତାନ୍ ମନ୍ଦିରତୁ ୱାତାନ୍, ମାରି
କଡ଼ ଜିସୁଦି ବୁବାୟାୟା ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାନି ବିସୟ୍ତାନ୍ ଜିହୁଦିରି ନିୟମ୍
ଇସାବ୍ତାନ୍ ପାଣି କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମନ୍ଦିର୍ ଲୋଇ ତାତାର୍,
୨୮ ନାସ୍ତିୱାଲେ ସିମିୟୋନ କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ଗାତୁ ଆସ୍ସି ମାପୁରୁଦିଙ୍ଗ୍
ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି ଇର୍ହାନ୍,
୨୯ "ଏ ପ୍ରବୁ, ଇଲେଇ ନିନୁ ନିଜେଦି ବାକ୍ୟଦାନ୍
ନିଜେଦି ଗତିମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ସାନ୍ତିଦାନ୍ ସଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ସିଜିନି;
୩୦ ଇରିଙ୍ଗ୍ ନା କାଣ୍ଣୁକୁ ନି ରକିୟା ସୁଡ଼ତ୍ତା ମାନାତ୍,
୩୧ ଆମାକା ନିନୁ ୱିଜେରି ଲୋକା ଆଗ୍ଡ଼ି ତିଆର୍ କିତିମାନି ।
୩୨ ମାରି ଅଣଜିହୁଦି ଲୋକା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସତ୍ ସାରି ତର୍ନି ଜାୟ୍ ଆନାନ୍,
ମାରି ମି ଲୋକା ଇସ୍ରାଏଲ୍ତି ଗୌରବ୍ ୱାଜା କିତିମାନି ।"
୩୩ ଇସ୍ତି କଡ଼ଦି ବିସୟ୍ତାନ୍ ୱେର୍ତିମାନି ୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍ଜି ୱାନି
ବୁବାସିଆଇସି କାବାଆତା ସର୍ହାର୍ ।
୩୪ ମାରି, ସିମିୟୋନ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିଜି ୱାନି ଆଇସି
ମରିୟମ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍ତାନ୍, "ଇୟା କଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ତି ଲୋଇ ନାଣ୍ତ
ଲୋକା ନାସ୍ଟୁ ମାରି ନାଣ୍ତ ଲୋକା ରକିୟା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁ ମାଣାନ୍
ବାସେଆତା ମାନାନ୍ । ୱାନ୍ ମାପୁରୁମାଣାନ୍ ସିନାଦି ୱାଜା ଆନାନ୍ ।

୩୫ ଏସୋ ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବିରଦ୍ କିଜି ନିଜେଦି ଜିବନ୍ତୁ
ଆଡ଼ାକ୍‌ନିମାନି ମାଟେଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ ୱେର୍‌ନାନ୍ । ଦୁକ୍ ନାନି ଉଣ୍ଡି ଦାରାଦି
କୁଡ଼ାମ୍ ମି ନିଜେଦି ଜିବନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଗୁଡ଼୍‌ନାଡ୍ ।”
୩୬ ମାରି, ୱାଦ୍ ଆସେର୍ କୁଟୁମ୍‌ତି ପିନୁୟେଲଦି ଗାଡ଼୍‌ସି । ହାନା
ଦର୍‌ତି ଅରେଡ୍ ଅସେ ନାଲ୍‌ଗି ବାର୍ସେକ୍‌ତି ଡକ୍ରି ମାର୍‌ଆଡ୍, ୱାଦ୍
ଅରେଡ୍ ବାବବାଦିନି ମାର୍‌ଆଡ୍ । ପେଡ଼ି ଆତାଦ ସାଡ଼୍‌ବାର୍ସୁ କନ୍‌ଲି
ୱାଲେ ମାର୍‌ଇ ୱେନ୍‌କା ରାଣ୍ଡି ଆତାଡ୍ ।
୩୭ ୱାଦ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ସି ସଲ୍‌ଏଜି ମାର୍‌ଆଡ୍, ଉପାସ୍ କିଜି ମାରି
ୱେଡ଼େନାଡ଼ା ମାପୁରୁମାନୁ ପାର୍‌ତନା କିଜିମାର୍‌ଆଡ୍ ।
୩୮ କଡ଼ ଜିସୁ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ସିଆଇ ଆନିୱାଲେ ହାନା ଆବେନ୍ ଇଜି
ମାପ୍‌ରୁଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ ସିତାଡ୍ ମାରି ମାପୁରୁ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା
କିନାନ୍ ଇଜି ଏମେକାର୍ ବିସ୍‌ବାସ୍ କିଜି କାପ୍‌କିଜି ମାର୍‌ଆର୍ ଆୟା
ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ କଡ଼ଦି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱେର୍‌ତାଡ୍ ।

ଜୋସେପ ମାରି ମରିୟମ୍ ନାଜରିତ୍‌ତୁ ଡ଼େସି ସର୍‌ଆର୍

୩୯ ✡ୱେନ୍‌କା ଜୋସେପ୍ ମାରି ମରିୟମ୍ ପ୍ରବୁଦି ନିୟମତାନ୍ ୱିଜୁ
ପାଣି ୱିସ୍‌ତାର୍ ଗାଲିଲିଦୁ, ୱାର୍ ନିଜେଦି ଗାଡ଼୍‌ତି ନାଜରିତଦୁ ଡ଼େସି
ସର୍ହାର୍ ।
୪୦ ମାରି, କଡ଼ ଦିରେ ଦିରେ ପିର୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ମାରି
ବୁଦିଦାନ୍‌ବା ପିର୍‌ଜି ସାକ୍ତି ଆତାନ୍, ମାରି ମାପ୍‌ରୁଦି ଆସିର୍ବାଦ୍ ୱାନି
ମୁସ୍‌କୁ ମାର୍ହାଡ୍ ।

ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ କଡ଼ ଜିସୁ

୪୧ ଜିସୁଦି ବୁବାୟାୟା ୱିଜୁ ବାର୍‌ସେକ୍ ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ଡୟ୍ ସମୟତୁ
ଜିରୁସାଲମ୍‌ତୁ ସଲ୍‌ସି ମାର୍‌ଆର୍ ।
୪୨ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ବାର ବାର୍ସେକ୍ ଆତିୱାଲେ ୱାର୍ ୱାରି ରିତିଦାନ୍
ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ ପଣ୍ଡୟ୍‌କିଦେଙ୍ଗ୍ ସର୍‌ଆର୍ ।
୪୩ ମାରି ପଣ୍ଡୟ୍‌ତି ଦିନ୍ ୱିସ୍‌ତାର୍‌ରୋ ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାର୍
ଡ଼େସିସଲ୍‌ସିମାର୍‌ଆର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ କଡ଼ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତୁ
ତେବାତାନ୍, ମାରି ୱାନି ବୁବାୟାୟା ଆକା ନେସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତାର୍ ।

✡ **୨:୩୯** ମାତିଉ ୨:୨୩.

୪୪ ମାତର୍ ଜିସୁ ସଙ୍ଗ୍ ଲୋକାୱାଲେ ଅର୍ସେ ମାନାନ୍ ଇଜି
ଅଡ଼୍ବିତାର୍ ୱାର୍ ଅର୍ନେଟି ସାରି ସର୍ଆର୍, ମାରି ଇଣ୍ତ୍ରିଣି
ଲୋକାମାନୁ ମାରି ନେସ୍ତି ଲୋକାମାନୁ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ପଇଜି ଅତାର୍,
୪୫ ମାରି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ପଏତାର୍ନୋ ପଇଜି ପଇଜି ଜିରୁସାଲମତୁ
ମାରିଡ଼େସି ସର୍ଆର୍ ।
୪୬ ମୁନେଟି ୱେନ୍କା ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମନ୍ଦିରତୁ ପଇତାର୍; ୱାନ୍
ଦାର୍ମୁଗୁରୁରି ୱାଲେ ବାସ୍ତାନ୍ନୋ ୱାରି ମାଟା ୱେନ୍ଜି ମାର୍ଆନ୍
ମାରି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସ୍ନ ୱେନ୍ବାଜି ମାର୍ଆନ୍ ।
୪୭ ମାରି ଏସଲୋକ୍ ୱାନି ମାଟା ୱେନ୍ଜି ମାର୍ଆର୍, ୱିଜେରେ ୱାନି
ବୁଦିଦିଙ୍ଗ୍ ମାରି ମାଟାଦିଙ୍ଗ୍ କାବାଆଜି ମାର୍ଆର୍ ।
୪୮ ଜୋସେପ ମାରି ମରିୟମ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼ଜୁ କାବା ଆତାର୍, ମାରି
ୱାନି ଆଇସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାତ୍, "ଏ କଡ଼, ମା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ଦା ଇୟାୱାଜା
କିତି ? ସୁଡ଼ଆ, ମି ବୁବା ମାରି ନାନ୍ ନାଣ୍ଡ୍ ସିନ୍ତା କିଜି ନିଙ୍ଗିଁ
ପଇଜିନାପ୍ ।"
୪୯ ଆବେନ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ଏନ୍ଦା ମିର୍ ନାଙ୍ଗିଁ ପଇଜି
ମାହିଁଦେର୍ ? ନା ବୁବାଦି ଇଣ୍ତ୍ର ମାଣ୍ତେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଯେ ନାଙ୍ଗିଁ ଅଦିକାର୍
ମାନାତ୍, ଇକା ଇନିକା ମିର୍ ନେସ୍ଇ ମାହିଁଦେର୍ ?"
୫୦ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଏମେ ମାଟା ୱେର୍ତାନ୍, ଆକା ୱାର୍
ବୁଜାଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏତାର୍ ।
୫୧ ୱେନ୍କା ଜିସୁ ୱାରିୱାଲେ ଡ଼େସି ନାଜରିତଦୁ ୱାତାନ୍ ମାରି ୱାନ୍
ୱାରି ୱିଜୁ ମାଟା ମାନାତାନ୍; ମାରି, ୱାନି ଆଇସି ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା
ନିଜେଦି ମାନ୍ ଲୋଇ ଇଡ଼ଜି ସିନ୍ତା କିତାତ୍ ।
୫୨ ମାରି, ଜିସୁ ବୁଦିଦୁ ମାରି ମେନ୍ଦଲ୍ତୁ, ମାରି ମାପୁରୁମାନୁ ମାରି
ଲୋକା ଦୟାଦାନ୍ ପିର୍ଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାନ୍ ।

୩

ଡୁବନ୍ସିନି ଯୋହନତି ପ୍ରଚାର୍

(ମାତିଉ ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଜୋହନ ୧:୧୯-୨୮)

୧ ତିବିରିୟା କାଇସର୍ଦି ସାସନ୍କିଜି ମାର୍ଇ ୱାଲେରି ପନ୍ଦର
ବାର୍ସେକ୍ତି ମାଟା, ଏସ୍ତିୱାଲେ ସାସନ୍କିନି ପନ୍ତିୟ ପିଲାତ୍ ଜିହୁଦା

ଦେସ୍‌ତୁ ପେରିରାଜା ମାର୍‌ଆନ୍ ମାରି ହେରୋଦ ଗାଲିଲିଦି ପେରିରାଜା, ମାରି ୱାନି ତଡ଼ାନ୍ ପିଲିପ୍‌ପ ଇତୁରିୟା ମାରି ତ୍ରାକନିଦି ଦେସ୍‌ତୁ ପେରିରାଜା ମାର୍‌ଆର୍, ମାରି ଲୁସାନିୟା ଅବିଲିନି ଦେସ୍‌ତୁ ପେରିରାଜା ମାର୍ହାନ୍ ।

୨ ମାରି ହାନାନ ମାରି କୟାପା ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍‌ପେରି ଜାଜକର୍ ମାର୍ହାର୍,
ନାସ୍ତିୱାଲେ ମାପ୍ରୁଦି ବାକ୍ୟ ସୁନ୍‌ସାନ୍ ବାଡିଦୁ ଜିକରିୟଦି ମାରିସି ଜୋହନ ଲାକ୍‌ତୁ ଇଗା ୱାତାଡ୍ ।

୩ ଆବେଟ୍ ଡୁବନ୍ ସିନି ଜୋହନ ଜର୍ଦନ ଗାଡାଦି ଲାକ୍‌ତୁରି ୱିଜୁ
ରାଜିତରିଣ୍ଡ ସଲ୍‌ସି, “ପାପ୍‌ତାନ୍ ମନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡେ଼ପ୍‌ସି ଡୁବନ୍‌ଅତୁ ଇଜି ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍,”

୪ ଏଣ୍ତେସ୍ ଜିସାଇୟ ବାବବାଦିଦି ସାସ୍ତ୍ରଦୁ ରସ୍‌ତାମାନ୍‌ତା,
“ସିମ୍ରାବାଡିଦୁ ନାଣ୍ଡ୍ ଆଉଲିଆଜିମାନି ଅରେନ୍‌ୱାନି ବଲ୍,
ପ୍ରବୁଦି ସାରି ତିଆର୍ କିଦୁ,
ୱାନି ସାରି ସାଡ଼୍‌କୁ କିଦୁ;

୫ ୱିଜୁ ରିଆଙ୍ଗାଁଦି ଗରନ୍‌ତି ଗୁଟାଦି ବାଡିଦୁ ବର୍ତ କିଆନାଡ୍,
ମାରି ୱିଜୁ ପେରି ଗରକ୍ ମାରି ଇସ୍ରି ଗରକ୍ ସାର୍‌ଦିନେ,
ବାକୁଲି ସାରିୱିଜୁ ସାଡ଼୍‌କୁ ଆନାଡ୍,
ମାରି ଗୁଟାଟେମୁଦି ବୁମି ସାର୍‌ଦିଜି ସାରିଦି ୱାଜା ଆନାଡ୍;

୬ ମାରି, ୱିଜୁ ଲୋକୁ ମାପ୍ରୁଦି ରକିୟା ସୁଡ଼୍‌ନୁାଟ୍ ।”

୭ ✡ମାରି, ୱାନିମାନୁ ଡୁବନ୍ ଅତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ସସି ୱାଜିମାନି
ୱିଜୁଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ବିସ୍‌ମାନି ସାରାସ୍‌ତି କୁଟୁମ୍, ମାପ୍ରୁଦି ୱାଜିମାନି ରିସାଦାନ୍ ଉର୍‌କୁତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଏନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍ ?

୮ ✡ମିର୍ ପୁରା ଜିବନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସତ୍‌ତାନ୍ ପାପ୍ ପାଣିଦାନ୍ ମନ୍ ଡେ଼ପ୍‌ତି
ମାନିଦେର୍, ଇକା ମି ନେଗି ପାଣିଦାନ୍ ତର୍‌ତୁ; ମାରି, ଅବ୍ରାହାମ ମା ବୁବା, ମୋନ୍‌ତୁ ମୋନ୍‌ତୁ ବା ଇୟାୱାଜା ଇନ୍‌ମାଟ୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ତୋ ମିଙ୍ଗ୍ ଇଜିନା, ମାପ୍ରୁ ଇୟା କାଲ୍‌କାଣ୍‌କୁ ବା ଅବ୍ରାହାମତି କୁଟୁମ୍ ତିଆର୍‌କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାନ୍ ।

୯ ✡ମାରି, ମାରାକା ମଦଲ୍‌କୁ କାଡ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ପାଡ଼ିସି ତିଆର୍‌କିତା

✡ **୩:୭** ମାତିଉ ୧୨:୩୪; ୨୩:୩୩. ✡ **୩:୮** ଜୋହନ ୮:୩୩. ✡ **୩:୯** ମାତିଉ ୭:୧୯.

ଇଟ୍‌ତାମାନାର୍; ମାରି, ଏମେ ମାରାନ୍ ନେଗି ପଲ୍ ଆସ୍‌ଏତ୍, ଆୟାୱିଜୁ ମାରାକାଙ୍ଗ୍ କାଡ୍‌ନାର୍ ରୋ ସିସୁଦୁ ପୋକ୍‌ନାର୍ ।”

୧୦ ଆବେଟ୍ ଲୋକ୍ ୱିଜେରେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ଆରିଙ୍ଗ୍ ମାପ୍ ଇନିକା କିନାପ୍ ?”

୧୧ ଜୋହନ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ରୁଣ୍ଡି ଆଙ୍ଗିଙ୍ଗ୍ ମାନେ, ୱାନ୍ ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ସିଲେତ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡି୍ ସିପିନ୍ ମାରି ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ କାଦି ମାନାତ୍, ୱାନ୍ ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆବେ ମିସାକିପିନ୍ ।”

୧୨ ☆ମାରି ଏସ ସିସ୍‌ଟୁ ଲୋସ୍‌ନିକାର୍ ବା ଡୁବନ୍ ଅତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ୱାତିକାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ମାପ୍ ଇନିକା କିନାପ୍ ?”

୧୩ ମାରି ଜୋହନ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, “ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଏସୋ ଲୋସ୍‌ନି ନିୟମ୍ ମାନାତ୍ ନାସ ଲୋସ୍‌ତୁ, ତାନି ବାଦୁଲ୍ ନାଣ୍ଡ୍ ଲସ୍‌ମାଟ୍ ।”

୧୪ ସନ୍ୟର୍ ବା ଜୋହନତିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ମାରି ମାପ୍ ଇନିକା କିନାପ୍ ?”

ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, “ସାକ୍ତିଦାନ୍ ନି ସାଲାକିଦାନ୍ ଏ ଦନ୍ ରେଲ୍‌ଜ ଅମାଟ୍, ମାରି ମି ଦରମା ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଏସ ପଇଜିନିଦେର୍ ନାସଦାନ୍ ୱେଡ଼ିକା ମାଣ୍ଡୁ୍ ।”

୧୫ ୱିଜୁ ଲୋକୁ କାପ୍‌କିଜି ମାର୍‌ଆର୍‌ଆକା, ଜୋହନ ଏମୋ କ୍ରିସ୍ତ ଆନାନ୍, ଇକା ଜୋହନତି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱିଜେରେ ନିଜେ ନିଜେଦି ମୋନ୍‌ତୁ ଅଡ଼୍‌ବିଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।

୧୬ ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଜୋହନ ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ନାନ୍ ତୋମିଙ୍ଗିଁ ଏର୍‌ତୁ ଡୁବନ୍ ସିଜିନା, ମାତର୍ ନା ମାଣ୍‌ନା ଏନ୍ ପେରିକାନ୍, ୱାନ୍ ୱାଜିନାନ୍, ୱାନି ଜୁତେଙ୍ଗ୍‌ତି ଗାଟି କୁଡ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ବା ନାନ୍ ଜଗ୍ ସିଲେ; ୱାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଦୁ ମାରି ସିସୁଦୁ ଡୁବନ୍ ସିନାନ୍ ।

୧୭ ୱାନି କିୟୁଦୁ ସେରିଇ ମାନାତ୍, ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ କାଡ଼ାତୁମାନି କୁଲିଙ୍ଗ୍ ଟୁଟ୍‌ନାନ୍ ମାରି ନିଜେଦି କଲ୍‌କିଦୁ ଉଣ୍ଡାକିନାନ୍ ମାରି କୁଲିଙ୍ଗ୍ ପଟୁ ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ନାମ୍‌ଇ ସିସୁଦୁ ଆଡ଼ାକ୍‌ନା ପୋକ୍‌ନାନ୍ ।”

☆ **୩:୧୨** ଲୁକ ୭:୨୯.

୧୮ ଜୋହନ ଇୟାୱାଜା ନାଣ୍ଡ୍ ମାଟା ୱେର୍‌ସି, ମାରି ରକମ୍ ରକମ୍‌ତି
ୱେଡ଼ିକାଦି ବାକ୍ୟ ଇଜି ଲୋକା ଲାକ୍‌ତୁ ନେଗିକାବୁର୍ ୱେର୍‌ତାନ୍
ମାରି ମନ୍ ଡ଼େପ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବୁଜାକିତାନ୍;
୧୯ ☆ମାତର୍ ଜୋହନ ରାଜା ହେରୋଦତିଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ୱାଦାନ୍
ଇଜିମାର୍‌ଆନ୍ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାନି ତଡ଼ାନ୍‌ତି ଆଡ଼୍‌ସିଙ୍ଗ୍
ହେରୋଦିଆଦିଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ି ଆତାମାର୍‌ଆନ୍ ମାରି ନାଣ୍ଡ ତାଗିଇ ପାଣି
କିତାମାର୍‌ଆନ୍ ।
୨୦ ଆୟାୱାଜା ହେରୋଦ ଜୋହନତିଙ୍ଗ୍ ଜଇଲ୍‌ତୁ ଇଟ୍‌ଟାନ୍‌ନୋ
ନିଜେଦି ୱିଜୁ ତାଗିଇ ପାଣିଦି ୱାଲେ ଇକାବା ମିସାକିତାନ୍ ।

ଜୋହନ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଡୁବନ୍ ସିତାନ୍
(ମାତିଉ ୩:୧୩-୧୭; ମାର୍କ ୧:୯-୧୧)

୨୧ ୱିଜୁ ଲୋକୁ ଡୁବନ୍ ଅତି ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ବା ଡୁବନ୍ ଅତାନ୍ । ମାରି
ୱାନ୍ ପାର୍‌ତନା କିନିୱାଲେ ବାଦଡ଼୍ ରେଆତାଡ଼୍,
୨୨ ☆ମାରି ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ପାର୍‌ୱାଦି ୱାଜା ୱାନି ମେନ୍ଦଲ୍ ମୁସ୍‌କୁ ୱାଜି
ବାସ୍‌ତାଡ଼୍; ମାରି, ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍ ଇୟା ବଲ୍ ୱାତାଡ଼୍, “ନିନୁ ନା ଲାଡ଼୍‌ତି
ମାରିନ୍, ନିବାନୁ ନାନ୍ ନାଣ୍ଡ ୱେଡ଼ିକା ।”

ଜିସୁଦି କୁଟୁମ୍
(ମାତିଉ ୧:୧-୧୭)

୨୩ ଜିସୁ ପାଣି ଆରାମ୍ କିତି ସମୟତୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପୁରା ତିରିସ୍ ବାର୍ସେକ୍
ଆତାମାର୍‌ଆଡ଼୍; ଲୋକୁ ଅଡ଼୍‌ବିନି ଇସାବ୍‌ତାନ୍ ଜିସୁ ଜୋସେପତି
ମାରିନ୍, ଜୋସେପ ଏଲିତି ମାରିନ୍,
୨୪ ଏଲି ମତ୍‌ତାତତି ମାରିନ୍; ମତ୍‌ତାତ ଲେବିତି ମାରିନ୍, ଲେବି
ମଲ୍‌କିତି ମାରିନ୍, ମଲ୍‌କି ଜନୟତି ମାରିନ୍, ଜନୟ ଜୋସେପ୍‌ତି
ମାରିନ୍,
୨୫ ଜୋସେପ ମତିତ୍ୟାତି ମାରିନ୍, ମତିତ୍ୟା ଆମୋସତି ମାରିନ୍,
ଆମୋସ ନାହୁମତି ମାରିନ୍, ନାହୁମ ହେଲ୍‌ସିତି ମାରିନ୍, ହେଲ୍‌ସି
ନଗୟତି ମାରିନ୍,

☆ **୩:୧୯** ମାତିଉ ୧୪:୩,୪; ମାର୍କ ୬:୧୭,୧୮. ☆ **୩:୨୨** ମାତିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫.

୨୬ ନାଗାୟି ମହତତି ମାରିନ୍, ମହତ ମତିତ୍ୟାତି ମାରିନ୍, ମତିତ୍ୟା
ସିମିୟତି ମାରିନ୍, ସିମୟି ଜୋସେକତି ମାରିନ୍, ଜୋସେକ ଜୋଦାତି
ମାରିନ୍,
୨୭ ଜୋଦା ଜୋହନତି ମାରିନ୍, ଜୋହନ ରେସାଦି ମାରିନ୍, ରେସା
ଜିରୁବ୍ବାବେଲତି ମାରିନ୍, ଜିରୁବ୍ବାବେଲ ସଲ୍ଟିୟେଲତି ମାରିନ୍,
ସଲ୍ଟିୟେଲ ନେରିଦି ମାରିନ୍,
୨୮ ନେରି ମଲ୍କିଦି ମାରିନ୍, ମଲ୍କି ଅଦିଦି ମାରିନ୍, ଅଦି
କୋସାମତି ମାରିନ୍, କୋସାମ ଏଲମ୍ଦାନତି ମାରିନ୍, ଏଲମ୍ଦାନ
ଏରଦି ମାରିନ୍,
୨୯ ଏର୍ ଜିହୋସୁୟଦି ମାରିନ୍, ଜିହୋସୁୟ ଏଲିୟେଜରତି ମାରିନ୍,
ଏଲିୟେଜର ଜୋରିମତି ମାରିନ୍, ଜୋରିମ ମତ୍ତାତଦି ମାରିନ୍,
ମତ୍ତାତ ଲେବିତି ମାରିନ୍,
୩୦ ଲେବି ସିମିୟୋନତି ମାରିନ୍, ସିମିୟୋନ ଜିହୁଦାଦି ମାରିନ୍,
ଜିହୁଦା ଜୋସେପ୍ତି ମାରିନ୍, ଜୋସେପ୍ ଜୋନାମତି ମାରିନ୍,
ଜୋନାମ ଏଲିୟାକିମତି ମାରିନ୍,
୩୧ ଏଲିୟାକିମ ମଲାହତି ମାରିନ୍, ମଲାହ ମନାଦି ମାରିନ୍, ମନା
ମତତାତି ମାରିନ୍, ମତତା ନାତନତି ମାରିନ୍, ନାତନ୍ ଦାଉଦଦି
ମାରିନ୍,
୩୨ ଦାଉଦ ଜେସିଦି ମାରିନ୍, ଜସିୟ ଅବେଦତି ମାରିନ୍, ଅବେଦ
ବୟଜତି ମାରିନ୍, ବୟଜ ସେଲହଦି ମାରିନ୍, ସେଲହ ନହସନଦି
ମାରିନ୍,
୩୩ ନହସନ ଅମିନାଦବତି ମାରିନ୍, ଅମିନାଦବ ଅଦମିନଦି ମାରିନ୍,
ଅଦମିନ ଅର୍ଣ୍ଣିଦି ମାରିନ୍, ଅର୍ଣ୍ଣି ହେସ୍ରଣତି ମାରିନ୍, ହେସ୍ରଣ
ପେରସତି ମାରିନ୍, ପେରସ ଜିହୁଦାତି ମାରିନ୍,
୩୪ ଜିହୁଦା ଜାକୁବଦି ମାରିନ୍, ଜାକୁବ ଇସ୍ହାକ୍ତି ମାରିନ୍,
ଇସ୍ହାକ୍ ଅବ୍ରାହାମତି ମାରିନ୍, ଅବ୍ରାହାମ ତେରହଦି ମାରିନ୍, ତେରହ
ନାହରଦି ମାରିନ୍,
୩୫ ନାହର ସରୁଗଦି ମାରିନ୍, ସରୁଗ ରଗୁଦି ମାରିନ୍, ରଗୁ
ପେଲଗତି ମାରିନ୍, ପେଲଗ ଏବରତି ମାରିନ୍, ଏବର ସେଲହତି
ମାରିନ୍,
୩୬ ସେଲହ କେନାନତି ମାରିନ୍, କିନାନ୍ ଅରପକେଦତି ମାରିନ୍,

ଅରପକେଦ ସେମଦି ମାରିନ୍, ସେମ ନହତି ମାରିନ୍, ନୋହ
ଲେମକତି ମାରିନ୍,
୩୭ ଲେମକ ମିତୁସେଲହତି ମାରିନ୍, ମିତୁସେଲହ ହନୋକଦି
ମାରିନ୍, ହନକ ଜେରଦତି ମାରିନ୍, ଜେରଦ ମହଲଲେଲତି ମାରିନ୍,
ମହଲଲେଲ କେନାନତି ମାରିନ୍,
୩୮ କିନାନ୍ ଏନସତି ମାରିନ୍, ଏନସ ସେତତି ମାରିନ୍, ସେତ
ଆଦମ୍‌ତି ମାରିନ୍, ଆଦମ୍ ମାପୁରୁଦି ମାରିନ୍ ।

୪

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୟତାନ୍ ପରିକା କିତାଡ୍

(ମାତିଉ ୪:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩)

୧ ଜିସୁ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଦୁ ପୁରା ମାନ୍‌ଜି ଜର୍ଦନ୍ ଗାଡ୍‌ତାନ୍ ଡ଼େସି
ୱାତାନ୍ ମାରି ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ୱେର୍‌ତି ଇସାବ୍‌ତାନ୍ ସିମ୍ରା ବାଡିଦୁ
ସର୍‌ଆନ୍ ମାରି ସାଲିସ୍ ଦିନ୍ ସାନ୍ଧି ସୟତାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପରିକା
କିଜିମାର୍‌ଆଡ୍ ।
୨ ଆବେନ୍ ୱାନ୍ ସୟତାନ୍ ମାଣାନ୍ ସାଲିସ୍ ଦିନ୍ ସାନ୍ଦି ପରିକା
କିଆୟ୍ ଆତାନ୍ । ଆୟାୱିଜୁ ଦିନ୍‌ତୁ ୱାନ୍ ଇନିକା ବା ଉଣୁଏଣ୍‌ଗା
ତିନ୍‌ଏଣ୍‌ଗା ମାର୍‌ଆନ୍, ମାରି ଆୟାୱିଜୁ ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱିଜିତି ୱେନ୍‌କା, ଜିସୁ
ନାଣ୍ଡ ବାଙ୍ଗାଁ ସାତାନ୍ ।
୩ ଆବେଟ୍ ସୟତାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଇର୍ହାଡ୍, "ନିନ୍ ଜଦି ମାପୁରୁଦି ମାରିନ୍,
ତୋ ଇୟା କାଲୁଦିଙ୍ଗ୍ ରୁଟି ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଦେସ୍ ସିଆ ।"
୪ ଜିସୁ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦୁ ରାସାତାମାନାଡ୍, ଲୋକୁ
ଆବ୍‌କା ରୁଟିଦାନ୍ ଜିଏନ୍ ।"
୫ ମାରି, ସୟତାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଉନ୍‌ଣ୍ଡି ନିର୍‌ଇ ଗରନ୍‌ତି ଟିପୁଦୁ
ଅତାଦୋ ସାଣେକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସାରାଦୁନିଆଦି ୱିଜୁ ରାଜିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ତର୍‌ତାଡ୍ ।
୬ ମାରି, ସୟତାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାଡ୍, "ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ଆୟାୱିଜୁଦି
ଅଦିକାର୍ ସିନା ମାରି ଦନ୍ ସିନା, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱିଜୁ ନାଙ୍ଗିଁ ଆକା
ସର୍ପେଆତା ମାନାଡ୍, ମାରି ନାନ୍ ଏଙ୍ଗ୍ ବଦା କିନା, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆକା ସିନା
।

୭ ମାରି, ନିନ୍ ମେଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଗଟ୍‌କିଜି ନାଙ୍ଗିଁ ମାଡ଼ିସ୍‌କିନି, ଆଦେଙ୍ଗ୍
ଇୟାୱିଜୁ ନିଦି ଆନାତ୍ ।”
୮ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, “ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦୁ ରାସାତାମାନାତ୍, କେବଲ୍ ନି ପ୍ରବୁ
ମାପୁରୁଙ୍ଗ୍ ମାଁଡ଼ିସ୍ କିଆ ମାରି ୱାନି ସେବା କିଆ ।”
୯ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଜିରୁସାଲମତୁ ଅତାଦୋ ମନ୍ଦିରତି ସାତ୍
ମୁସ୍‌କୁରି ଟିପୁଦୁ ନିଲ୍‌ପିସ୍‌କିଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାତ୍, “ନିନ୍ ଜଦି
ମାପୁରୁଦି ମାରିନ୍, ଆତିଙ୍ଗ୍ ଇବେଣ୍‌କୁ ଆଡ଼ଗି ଗାତ୍‌ଆ ।
୧୦ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦୁ ରାସାତାମାନାତ୍, ନିଙ୍ଗିଁ ଜିପିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ମାପୁରୁ ନି ସାକା ଅତେଙ୍ଗ୍ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ଦୁତ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଆଦେସ୍ ସିନାନ୍ ।
୧୧ ମାରିବା ରାସାତା ମାନାତ୍, ଏସ୍ତିୱାଲେ ନି ପାଦାମ୍ କାଲୁଦୁ
ଆଟ୍‌ନାତ୍, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାକ୍ ନିଙ୍ଗିଁ କିକାଣ୍‌କୁ ପେର୍‌ଜିଆସ୍‌ନେ ।”
୧୨ ମାରି, ଜିସୁ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦୁ ରାସାତାମାନାତ୍,
ନିନ୍ ପ୍ରବୁ ନିଜେଦି ମାପୁରୁଙ୍ଗ୍ ପରିକା କିମା ।”
୧୩ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୟତାନ୍ ୱିଜୁଜାତିଦି ପରିକା ୱିସ୍‌ତି ୱେନ୍‌କା ଏସ
ବେଡ଼ା ସାନ୍ଧି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତା ସର୍ହାତ୍ ।

ଜିସୁଦି ସେବାକିନିପାଣି ଆରାମ୍
(ମାତିଉ ୪:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫)

୧୪ ତାନେ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଦି ସାକ୍ତିଦାନ୍ ଗାଲିଲିଦୁ
ଡ଼େସିସର୍ହାନ୍, ମାରି ଗାଲିଲି ସାରିବେଡ଼ିତିଦି ୱିଜୁ ରାଜିଦୁ ୱାନି
ବିସୟତାନ୍ କାବୁର୍ ୱେଙ୍ଗିଁତାନ୍ ।
୧୫ ମାରି, ଜିସୁ ୱାରି ପାର୍‌ତନାକିନି ଇଲ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ସିକିୟା ସିଜି ୱିଜେରି
ମାଣାନ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ ପଇଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ନାଜରିତ୍‌ତୁ ମାନାଏତାର୍
(ମାତିଉ ୧୩:୫୩-୫୮; ମାର୍କ ୬:୧-୬)

୧୬ ଜିସୁ ଏମେ ନାଜରିତ ଗାଡ଼ତୁ ପିରିତା ମାର୍ହାନ୍, ଆୟା ବାଡ଼ିଦୁ
ଆୟା ଦାପ୍ରେ ସର୍‌ଆନ୍ ମାରି ନିଜେଦି ରିତିଦାନ୍ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ପାର୍‌ତନା କିନି ଇଲୁଦୁ ଡ଼ଗ୍ଗିତାନ୍, ମାରି ସାସ୍ତ୍ର ପଡ଼ାଦେଙ୍ଗ୍ ନିର୍‌ଆନ୍
।

୧୭ ନାସ୍ତିୱାଲେ ଜିସାଇୟ ବାବବାଦିରି ବଇ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିତାର୍, ମାରି
ୱାନ୍ ଆକା କୁଡ୍‌ତାନ୍, ଏମେ ଜାଗାଦୁ ଇୟା ବାକ୍ୟ ରାସ୍‌ତା ମାର୍‌ଆଡ୍,
ଆକା ପଇତାନ୍,
୧୮ ପ୍ରବୁଦି ଆତ୍ମା ନା ମାନୁ ମାନାଡ୍,

"ଇରିଙ୍ଗ୍ କାକୁଡ ଲୋକା ଲାକ୍‌ତୁ ନେଗିକାବୁର୍ ୱେର୍‌ନି
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁ ନାଙ୍ଗ ଆସ୍‌କିତାମାନାନ୍,
ଜଇଲ୍‌ତୁ ମାନିକାର୍ ମୁକ୍‌ଡ଼ାନାର୍ ମାରି
କାଣାରି ଲାକ୍‌ତୁ ସୁଡ଼ନି ବିସୟତିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍,
ମାରି ଦୁଃକୁକାସ୍ଥ ପଇତି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମୁକ୍‌ଡା କିଦେଙ୍ଗ୍,
୧୯ ମାରି ପ୍ରବୁ ୱାନି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିନି ସମୟ ଜେ ଇଗା
ୱାତାମାନାଡ୍ ଇକା ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍
ୱାନ୍ ନାଙ୍ଗ ପୋକ୍‌ତାମାନାନ୍ ।"

୨୦ ୱେନ୍‌କା ୱାନ୍ ବଇ ବନ୍ଦ କିଜ ସେବାକିନିୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡେପ୍‌ସିସିତାନ୍
ନୋ ବାସ୍‌ତାନ୍, ମାରି ପାର୍‌ତନା କିନି ଇଲୁଦି ୱିଜେରେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି
ମାର୍‌ଆର୍ ।
୨୧ ମାରି, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, "ନାନ୍ ବଇଦି ଏମେ ବିସୟ୍
ଇଲେଇ ପଡ଼ାତା, ଆମାକା ମିର୍ ୱେରିଦେର୍ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦି ଇୟା
ବାକ୍ୟ ଇଲେଇ ନେକ୍‌କା ଆତାଡ୍ ।"
୨୨ ମାରି, ୱିଜେରେ ୱାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସାକି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍
ମାରି ୱାନି ୱେୟୁଦାନ୍ ଏମେ ନେଗି ମାଟା ସୋସି ମାର୍‌ଆଡ୍ ଆବେନୁ
ୱିଜେରେ କାବାତା ସର୍ହାର୍, ମାରି, ୱାର୍ ଇଣ୍ଡେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍,
"ଇକାନ୍ ଇନିକା ଜୋସେପ୍‌ତି ମାରିନ୍ ଆଏନ୍ ?"
୨୩ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, "ମିର୍ ସତେନେ
ନାଙ୍ଗ ଇୟା ପାଡ଼ିଇ ବିସୟତି ବାକ୍ୟ ଇନିଦେର୍, ଏ ଡାକ୍‌ଟର୍,
ଆଗିଡ଼ି ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ କିଆୟ୍‌ଆଆ, ମାରି ବା ଇନିଦେର୍
କପର୍‌ନାହୁମ୍‌ତୁ ଏମେ ଏମେକା ଗଟାତାମାନାଡ୍ ଇଜି ମାପ୍
ୱେର୍‌ଆମାନାପ୍, ଆୟାୱିଜୁ ଇୟା ବାଡିଦୁ ନିଜେଦି ବୁବାୟାୟାଦି
ଗାଡ଼୍‌ତୁ ବା କିଆ ।"
୨୪ ✡ମାରି ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ ସତ୍ ଇଜିନା, ଆମା
ବାବବାଦିଦିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି ବୁବାୟାୟାଦି ଗାଡ଼୍‌ତୁ ମାନାଏର୍ ।"

✡ **୪:୨୪** ଜୋହନ ୪:୪୪.

୨୫ ମାତର୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, “ଏଲିୟଦି ସମୟଦୁ
ଇସ୍ରାଏଲତୁ ଏସ୍ତିୱାଲେ ମୁଣ୍ତ୍ରି ବାର୍ସେକ୍ ସୋଗୋଟା ଲେଜ୍‌କୁ ସାନ୍ଧି
ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍ ପିରୁ ଆଏତାଡ଼୍‌ଆକା ୱିଜୁ ଦେସ୍‌ତୁ କାଦି ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍
ପୁଟ୍‌ଏତାଡ଼୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଇସ୍ରାଏଲତୁ ନାଣ୍ତ ରାଣ୍ତି ଆଇମେକ୍ ମାର୍‌ଏ;
୨୬ ମାତର୍ ମାପୁରୁ ଏଲିୟଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱାନିକା ଲାକ୍‌ତୁ ପୋକ୍‌ଏଣ୍‌ଗା
କେବଲ୍ ସିଦନ୍ ଦେସ୍‌ତି ସାରିପତ୍‌ତୁମାନି ଅରେତ୍ ରାଣ୍ତି ଆଇମାଦି
ଲାକ୍‌ତୁ ପୋକ୍‌ତାନ୍ ।
୨୭ ମାରି, ବାବବାଦି ଇଲିସାୟତି ସମୟତୁ ଇସ୍ରାଏଲତୁ ନାଣ୍ତ
କୁସ୍ଟରୋଗ୍ ଲୋକୁ; ମାରି ୱାରି ମାଣ୍‌କୁ ଏନ୍ ନେଗେନ୍ ଆଏର୍,
କେବଲ୍ ସୁରିଆ ଦେସ୍‌ତି ନାମାନ ନେଗେନ୍ ଆତା ମାର୍‌ଆନ୍ ।”
୨୮ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦୁ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍‌ବୁ ୱେନ୍‌ବୁ ୱିଜେରେ
ଲୋକୁ ରିସାଆତାର୍,
୨୯ ମାରି ୱାର୍ ନିଙ୍ଗିଁଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆୟା ଗାଡ଼୍‌ତାନ୍ ସୋପ୍‌ତାର୍
ମାରି ୱାରି ଗାଡ଼୍‌ଏମେ ଗୋରନ୍ ମୁସ୍‌କୁ ତିଆର୍ ଆତାମାର୍‌ଆତ୍, ୱାର୍
ଗର୍‌ନତି ଟିପୁଦାନ୍ ଆଡ଼୍‌ଗି ପେଲେକିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆବେନୁ ଅତାର୍;
୩୦ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାରି ନାଣ୍‌ମିରାନ୍ ସତା ସୋର୍‌ଆନ୍ ।

ଜିସୁ ଦୁବାଆସ୍‌ତି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ କିତାନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୧-୨୮)

୩୧ ଜିସୁ କପର୍‌ନାହୁମ୍ ଇନି ଗାଲିଲିଦି ଉଣ୍ତ୍ରି ଗାଡ଼୍‌ତୁ ୱାତାନ୍, ମାରି
ରମ୍‌ନିନାଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସିକିୟା ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍,
୩୨ ✡ମାରି ୱାର୍ ୱାନି ସିକିୟାଦୁ କାବାଆତାର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ବାକ୍ୟ
ଅଦିକାର୍‌ତି ୱାଲେ ମାଟା ଇଜିମାର୍‌ଆନ୍ ।
୩୩ ଅର୍‌ଲେନ୍ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦୁ ଅରେନ୍ ଦୁବାଆସ୍‌ତିମାର୍‌ଇ
ଲୋକୁ ମାର୍‌ଆନ୍, ୱାନ୍ ପେରି ୱେୟୁଦାନ୍ ଆଉଲିଆତାନ୍,
୩୪ ଏ, ନାଜରିତିୟଦି ଜିସୁ, “ମା ୱାଲେ ନି ଇନିକା ମାନ୍‌ତା ? ନିନୁ
ନୋ ମାଙ୍ଗିଁ ସାପିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତିମାନି ? ନିନୁ ଏନ୍, ଆକା ନାନ୍
ନେସ୍‌ନା; ନିନୁ ମାପୁରୁଦି ଆୟା ପବିତ୍ର ଲୋକୁ ।”
୩୫ ଜିସୁ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ରିସ୍ କିଜି ଇର୍ହାନ୍, “ଆଲ୍‌ଜ ମାନ୍‌ଆ,
ୱେନିମାଣ୍‌କୁ ସହସି ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ।” ଆବେଟ୍ ଆୟା ଦୁବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱିଜେରି

✡ **୪:୩୨** ମାତିଉ ୭:୨୮,୨୯.

ଆଗିଡ଼ି ଆରାପ୍‌ତାଦୋ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା କିଏଣ୍‌ଗା ୱାନିମାଣ୍‌କୁ ସତା
ସର୍‌ଆତ୍ ।
୩୬ ଆବେଟ୍‌କୁ ୱିଜେରେ କାବାତାରୋ ନିଜେ ନିଜେଦିମାନୁ ଇନିଞ୍ଜି
ସାତାର୍, “ଇକା ଇନି ମାଟା ? ୱାନ୍ ଅଦିକାର୍ ମାରି ସାକ୍ତିଦାନ୍ ଆଦେସ୍
ସିନାନ୍ ତାଗ୍‌ଇ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ମାରି ୱାକ୍ ସଅନେ ସନେ ।”
୩୭ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଇୟା କାବୁର୍ ୱିଜୁତରିଟି ରାଜିଦୁ
ୱେଙ୍ଗିଁତାତ୍ ।

ଜିସୁ ନାଣ୍ଡ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪)

୩୮ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁଜି ସିମୋନ୍‌କା ଇଣ୍ଡ୍ରୁ
ସୋର୍‌ଆନ୍ । ସିମୋନକା ମିମିସିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ନବ୍ ଆତାମାରାତ୍, ମାରି
ୱାର୍ ତାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାର୍ ।
୩୯ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ତାନି ଲାକ୍‌ତୁ ନିର୍‌ଆନ୍‌ନୋ ନବ୍‌ତିଙ୍ଗ୍
ଆଦ୍‌ରିସ୍‌ତାନ୍, ମାରି ତାନିଙ୍ଗ୍ ନବ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତାତ୍, ମାରି ୱାଦ୍ ଆୟାଦାପେ
ନିଙ୍ଗିଁଜି ୱାରି ସେବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୪୦ ୱେଡ଼ା ସନିୱାଲେ, ଏମେୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ ଆଇ ଆଇ ରୋଗ୍
ଆସ୍‌ତିମାର୍‌ଇ ଲୋକୁ ମାର୍‌ଆର୍, ଆୟାୱିଜେରେ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱାନି
ଲାକ୍‌ତୁ ତାତାର୍ ମାରି ୱାନ୍ ୱିଜେରି ମୁସ୍‌କୁ କିୟୁ ଇଡ଼୍‌ଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍
ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍ ।
୪୧ ମାରି, ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ବା ଆଉଲି ଆଜି ଆଜି ନିନୁ ମାପୁରୁଦି ମାରିସି
ଇଜି ଇନ୍‌ଞ୍ଜି ନାଣ୍ଡ ଲୋକା ମାଣ୍‌କୁ ସୋଡେ ସର୍‌ଏ । ମାରି, ଜିସୁ
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ରିସ୍ କିଜି ୱାର୍‌ଗିଦେଙ୍ଗ୍ ସିଏତାନ୍, “ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଜେ
କ୍ରିସ୍ତ, ଇକା ୱାକ୍ ନେସ୍‌ତେ ମାର୍‌ହେ ।”

ପାର୍‌ତନା ଇଲ୍‌ତୁ ଜିସୁ ପ୍ରଚାର୍ କିତାନ୍
(ମାର୍କ ୧:୩୫-୩୯)

୪୨ ସାଲ୍‌ଦି ଆତାତ୍‌ଆକା, ଜିସୁ ଗାଡ଼୍‌ତାନ୍ ସୋଅସି ଉଣ୍ଡ୍ରି ସୁନ୍‌ସାନ୍
ବାଡିଦୁ ସୋର୍‌ଆନ୍; ମାରି, ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପୟ୍‌ଜି ପୟ୍‌ଜି
ୱାନି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାର୍, ମାରି ୱାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁରାନ୍
ସୋଲ୍‌ଏନ୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ତେବାକିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାର୍ ।

୪୩ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, "ଆଇ ଆଇ ଗାଡ୍କାଙ୍ଗ୍ ବା
ନାଙ୍ଗ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦି ନେଗିକାବୁର୍ ୱେର୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍
ଆୟାଓଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁ ନାଙ୍ଗ ପୋକ୍ତା ମାନାନ୍ ।"
୪୪ ମାରି, ୱାନ୍ ଜିହୁଦା ଦେସ୍ତି ପାର୍ତନାକିନି ଇଲ୍କାଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଚାର୍
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାନ୍ ।

୫

ଜିସୁ ପାର୍ତୁମ୍ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ତାନ୍
(ମାତିଉ ୪:୧୮-୨୨; ମାର୍କ ୧:୧୬-୨୦)

୧ ✡ଅର୍ଲେନ୍ ଜିସୁ ଗିନେସରତ ଗାଡା ପାଡ଼ି ନିର୍ଆ ମାର୍ହାନ୍,
ମାରି ଲୋକୁ ମାପୁରୁଦି ବାକ୍ୟ ୱେନ୍ଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ୱାନି ମୁସ୍କୁ ମାଟ୍ସିସାଜି
ମାର୍ଆର୍ ।
୨ ମାରି, ଜିସୁ ଗାଡାପାଡ଼ି ରୁଣ୍ଡି ଡଙ୍ଗେଆଙ୍ଗ୍ ମାନିକା ସୁଡ଼ତ୍ତାନ୍;
ମିନୁକୁଆସ୍ନିକାର୍ ଆବେଟ୍କୁ ରେସିୱାଜି ଜାଡ଼ି ନର୍ଜି ମାର୍ହାର୍ ।
୩ ଆୟା ଡଙ୍ଗେଆଙ୍ଗ୍ ମାଣ୍କୁ ଏମେମାନୁ ସିମୋନ୍ତିଦି ମାର୍ହାଡ୍,
ଆବେନୁ ଜିସୁ ଏକ୍ସି ଆଡ୍ଗିରାନ୍ କାଣ୍ଡେକ୍ ଆକ ସନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ୱେର୍ତାନ୍; ମାରି, ୱାନ୍ ଡଙ୍ଗାଁଦୁ ବାସ୍ସି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସିକିୟା ସିଦେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍ତାନ୍ ।
୪ ଜିସୁ ମାଟା ଇଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ୱିସ୍ସି ସିମୋନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍,
"ନିର୍ଇଗୁମିଦୁ ସୋଲ୍ସ ମିନ୍କୁ ଆସ୍ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମି ଜାଡ଼ି ପୋକ୍ତୁ ।"
୫ ✡ସିମୋନ୍ ଇର୍ଆନ୍, "ଏ ଗୁରୁ, ମାପ୍ ନାଡାୱିଗ୍ଜି ୱାନ୍ଦଜି
ଏସୋବା ଆସ୍ଏତାପ୍; ମାତର୍ ନି ମାଟାଦାନ୍ ନାନ୍ ଜାଡ଼ି ପୋକ୍ନା ।"
୬ ✡ମାରି, ୱାର୍ ଜାଡ଼ି ପୋକ୍ସି ନାଣ୍ଡ ମିନ୍କୁ ଆସ୍ତାର୍, ମାରି ୱାରି
ଜାଡ଼ି ତେଉଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାଡ୍ ।
୭ ଆବେନୁ ୱାରି ଏମେ ସାଙ୍ଗର୍ ଆଇ ଡଙ୍ଗାଁଦୁ ମାର୍ଆର୍, ୱାର୍
ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାଜି ସାହାଜ୍ୟ କିନାର୍, ଆୟା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ତାର୍
। ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ୱାଜି ରୁଣ୍ଡି ଡଙ୍ଗେଆଙ୍ଗାଁ ଇୟାୱାଜା ମିନ୍କୁ ଆସ୍ସି
ବର୍ତ କିତାର୍ ଜେ, ରୁଣ୍ଡି ଡଙ୍ଗେଆଙ୍ଗ୍ ମୁଡ଼ଗ୍ଗିତି ୱାଜା ଆତେ ।

✡ **୫:୧** ମାତିଉ ୧୩:୧,୨; ମାର୍କ ୩:୯,୧୦; ୪:୧. ✡ **୫:୫** ଜୋହନ ୨୧:୩. ✡ **୫:୬** ଜୋହନ ୨୧:୬.

୮ ମାତର୍ ସିମୋନ ପିତର୍ ଇକା ସୁଡ଼ଜ୍ଞି ଜିସୁଦି କାଲ୍‌କା ଆଡ଼ଗି
ପାଡ଼ଗିଜି ଇର୍ହାର୍, "ଏ ପ୍ରବୁ, ନା ଲାକ୍‌ତୁରାନ୍ ନିନ୍ ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ, ଇରିଙ୍ଗ୍
ନାନ୍ ଅରେନ୍ ପାପି ଲୋକୁ ।"
୯ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ଆୟା ଦାପ୍ରେ ନିସା ମିନ୍‌କୁ ଆସ୍‌ତାମାର୍ହାର୍ ଜେ,
ଆକା ସୁଡ଼ଜ୍ଞି ୱାନ୍ ମାରି ୱାରି ତଡ଼କୁ ୱିଜେରେ କାବାତା ସର୍ହାର୍;
୧୦ ମାରି, ଜେବଦିରି ରିଏର୍ ମାର୍‌ସିର୍ ଜାକୁବ ମାରି ଜୋହନ, ଏର୍
ସିମୋନ୍‌ତି ୱାଲେ ମାର୍ହାର୍, ୱାନ୍ ବା ଆୟାୱାଜା କାବାତା ସୋର୍‌ଆର୍
। ମାରି, ଜିସୁ ସିମୋନତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ତିଲାମା, ନେର୍‌ହାନ୍ ନିନ୍ ମିନ୍‌କୁ
ଆସ୍‌ନି ବାଦ୍‌ଲୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁ ଲାକ୍‌ତୁ ତାନି ।"
୧୧ ତାନେ ୱେନ୍‌କା ୱାର୍ ଡଙ୍ଗେଆଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ିତାସି ୱିଜୁ ଡ଼ିସ୍‌ସି
ଜିସୁୱାଲେ ୱାଲେ ସର୍ହାର୍ ।

ଜିସୁ ଅରେନ୍ କୁସ୍ଟରୋଗ୍ ଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ତ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫)

୧୨ ଅର୍‌ସୁ ଜିସୁ ଉଣ୍ତି ଗାଡ଼ତୁ ମାନିୱାଲେ, ସୁଡ଼ଦୁ, ଅରେନ୍
କୁସ୍ଟରୋଗ୍ ଲୋକୁ ଆୟା ବାଡିଦୁ ମାର୍‌ର୍ହାନ୍, ୱାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼ଜ୍ଞି
ମୋକମ୍ ପାଡ଼କ୍‌ସି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମାଡ଼ିସ୍ କିଜି ଇର୍ହାନ୍, "ଏ ପ୍ରବୁ, ନିନ୍ ଜଦି
ବଦା କିନି, ଆତିଙ୍ଗ୍ ନାଙ୍ଗି ନେଗେଣ୍ତ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନି ।"
୧୩ ଆବେନୁ ଜିସୁ କିୟୁ ପେର୍‌ଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମୁଟ୍‌ସି ଇର୍ହାନ୍, "ନାନ୍ ବଦା
କିଜିନା, ନେଗେଣ୍ତ ଆଆ ।" ଆୟାଦାପ୍ରେ କୁସ୍ଟରୋଗ୍ ୱାନିମାଣ୍ତୁକୁ ଆକ
ଆତାଡ଼୍ ।
୧୪ ମାରି, ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆଦେସ୍ ସିଜି ଇର୍ହାନ୍, "ଏଙ୍ଗ୍‌ବା ଇନିକା
ଇନ୍‌ମା, ମାତର୍ ସିଦା ସୋଲ୍‌ସ ଜାଜକଦି ଲାକ୍‌ତୁ ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ମାରି ୱାନ୍
ନିଙ୍ଗି ପରିକା କିଜି ସୁଡ଼ିନ୍, ତାନିୱେନ୍‌କା ନିନ୍ ନେଗେନ୍ ଆତିମାନି
ଇଜି ଆଇୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ ସାକି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ମୋସାଦି ସିତିମାନି
ନିୟମ୍‌ତାନ୍ ପୁଜା ସିଆ ।"
୧୫ ମାତର୍ ୱାନି ବିସୟତି ମାଟା ମାରି ନାଣ୍ତ ୱେଙ୍ଗି ତାଡ଼୍, ମାରି
ନାଣ୍ତ ଲୋକୁ ୱେନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ନିଜେ ନିଜେଦି ରୋଗ୍‌ତାନ୍ ନେଗେନ୍
ଆନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ତେ ମାନୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍;
୧୬ ମାତର୍ ଜିସୁ ସୁନ୍‌ସାନ୍ ବାଡିଦୁ ମାନ୍‌ଜି ପାର୍‌ତନା କିଜିମାର୍ହାନ୍ ।

ଜିସୁ ଅରେନ୍ ପକ୍ୟାଗାତି ରୋଗ୍ ଲୋକ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ କିତାନ୍ (ମାତିଉ ୯:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୧-୧୨)

୧୭ ଅର୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ ସିକିୟା ସିଜି ମାର୍‌ହାନ୍, ମାରି ଗାଲିଲିଦି ୱିଜୁ
ନାର୍‌କୁ, ମାରି ଜିହୁଦା ଦେସ୍ ମାରି ଜିରୁସାଲମତାନ୍ ୱାତି ମାହ
ପାରୁସି ମାରି ଜିହୁଦି ଦାର୍ମୁଗୁରୁରି ଲାକ୍‌ତୁ ବାସ୍‌ତା ମାର୍‌ହାର୍, ମାରି, ୱାନ୍
ଏଣ୍ଡେସ୍ ରୋଗିରିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ କିନାନ୍, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରବୁଦି ସାକ୍ତି
ୱାତା ମାନାଡ୍ ।
୧୮ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଏସ ଲୋକୁ ଅରେନ୍ ପକିୟାଗାତି ରୋଗ୍
ଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ କାଟେଲ୍‌ତୁ ପିଣ୍ଡିଜି ତାତାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଲୋଇ ଅତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି
ମାରି ଜିସୁ ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଇଡ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ବଦା କିଜିମାର୍‌ହାର୍ ।
୧୯ ମାତର୍ ନାଣ୍ଡ ଲୋକୁ ଗୋଲି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଲୋଇ ଅତେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ସାରି ପଇଏତାର୍‌ଆକା ୱାର୍ ଇଲୁ ମୁସ୍‌କୁ ଏକ୍‌ତାର୍‌ରୋ
ରେକାମ୍‌ତି ଟାଇଲି କୁଡ୍‌ତାର୍‌ରୋ ବର୍ କିତାର୍ ଆୟା ବର୍‌ଦି ସାରିସିଜି
କାଟେଲ୍‌ତି ୱାଲେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେଗିନାଣ୍‌ମି ବାତିଦୁ ଜିସୁଦି ଆଗିଡ଼ି
ରେପ୍‌ତାର୍ ।
୨୦ ୱାନ୍ ୱାରି ବିସ୍‌ବାସ୍ ସୁଡ଼ଜି ଇର୍‌ହାନ୍, "ଏ ମାରିନ୍, ନି ପାପ୍‌ୱିଜୁ
କେମା ଆତାମାନାଡ୍ ।"
୨୧ ଆବେଟ୍ ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ମାରି ପାରୁସିର୍ ନିଜେ ନିଜେଦିମାନୁ
ୱାର୍‌ଗିଜିସାଜି ଇର୍‌ହାର୍, "ଇକାନ୍ ଜେ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ନିଦା କିଜିନାନ୍,
ଇକାନ୍ ଏନ୍ ? କେବଲ୍ ମାପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଏନ୍ ପାପ୍‌କେମା
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାନ୍ ?"
୨୨ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରି ୱାର୍‌ଗିଜିସାନିକା ନେସ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
ମିର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ମନ୍‌ତୁ ଇନିକା ୱାର୍‌ଗିଜି ସାଜିନିଦେର୍ ?
୨୩ ଇନିକା ଉସାସ୍ ? ନି ପାପ୍‌ୱିଜୁ କେମା ଆତାଡ୍ ଇଜି ଇନିକା,
ମାରି, ନିଙ୍ଗିଁଆ, ବୁଲାଆ ଇଜି ଇନିକା ?
୨୪ ମାତର୍ ସାରାଦୁନିଆଦୁ ପାପ୍‌କେମା କିଦେଙ୍ଗ୍ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦିଙ୍ଗ୍
ଜେ ଅଦିକାର୍ ମାନାଡ୍, ଇକା ଏଣ୍ଡେସ୍ ମିର୍ ନେସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନିଦେର୍
ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆୟା ପକିୟାଗାତି ରୋଗିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ହାନ୍, "ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ
ଇଜିନା, ନିଙ୍ଗିଁଆ, ନିଜେଦି ଟାଟି ଆସ୍‌ସି ମି ଇଣ୍ଡ୍‌ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ।"

୨୫ ଆବେଟ୍‌ତାନ୍ ୱାନ୍ ଆୟାଦାପ୍ରେ ୱାରି ଆଗିଡ଼ିରାନ୍, ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି,
ଏମେ କାଟେଲ୍ ମୁସ୍‌କୁ ୱାନ୍ ଡରିତା ମାର୍ହାନ୍, ଆୟା କାଟେଲ୍ ଆସ୍‌ଇ
ମାପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ ପ୍ରସଂସା କିଜି କିଜି ନିଜେଦି ଇଣ୍ତ୍ର ସୋର୍ହାନ୍ ।
୨୬ ଆବେଟ୍ ୱିଜେରେ କାବାତାରୋ ମାପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ ପ୍ରସଂସା
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ମାରି ନାଣ୍ତ ତିଲାତାରୋ ଇର୍ହାର୍, “ନେରୁ ମାପ୍
କାବାଆନି ଗଟ୍‌ଣା ସୁଡ଼ତ୍ତାପ୍ !”

ଜିସୁ ଲେବିଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ତାନ୍
(ମାତିଉ ୯:୯-୧୩; ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭)

୨୭ ତାନେୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ସୋତା ସର୍ହାନ୍‌ନୋ ଲେବି ଦର୍‌ତି ଅରେନ୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିସ୍‌ଟୁ ଲସ୍‌ନି ବାଡିଦୁ ବାସ୍‌ତି ମାରିକା ସୁଡ଼ଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍,
“ନା ୱେନ୍‌କା ରାଆ ।”
୨୮ ଆବେଟ୍ ଲେବି ୱିଜୁ ଡ଼ିସ୍‌ତାନ୍‌ନୋ ନିଙ୍ଗିଜି ୱାନି ୱେନ୍‌କା
ସଣ୍ତ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୨୯ ମାରି, ଲେବି ନିଜେଦି ଇନ୍‌ଡ୍ର ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ତି୍ର ପେରି ବଜି
କିତାନ୍, ମାରି ନାଣ୍ତଲୋକୁ ସିସ୍‌ଟୁ ଲସ୍‌ନିକାର୍ ମାରି ଆଇ ଆଇ ଲୋକୁ
ୱାରି ୱାଲେ ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତାର୍ ।
୩୦ ✡ଆବେଟ୍ ପାରୁସିର୍ ମାରି ୱାରି ଦଲ୍‌ତି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ଜିସୁଦି ସିସୁରି
ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ବାସେ କିଜି ଇଣ୍ତେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, “ମିର୍ ଏନ୍ଧା ସିସ୍‌ଟୁ
ଲସ୍‌ନିକାର୍ ମାରି ପାପିଲୋକା ୱାଲେ ଉଣୁଞ୍ଜିତିଞ୍ଜିନିଦେର୍ ?”
୩୧ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, “ନେଗି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଡାକ୍‌ତର୍‌ମାନୁ
ଦର୍‌କାର୍ ସିଲେ, ମାତର୍ ରୋଗ୍‌ତି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଡାକ୍‌ତର୍‌ତି ମାନୁ
ଦର୍‌କାର୍ ମାନାଡ଼୍ ।
୩୨ ନାନ୍ ଦାର୍ମୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ରେଏ, ମାତର୍ ମୋନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍
ଡ଼େପ୍‌ନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପାପି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ୱାତାମାନା ।”

ଉପାସ୍‌କିନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ପ୍ରସ୍ନ
(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨)

✡ **୫:୩୦** ଲୁକ ୧୫:୧,୨.

୩୩ ଏସୋଲୋକ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, "ଡୁବନ୍ ସିନି ଜୋହନତି
ସିସୁର୍ ମାରି ଅର୍‌ସୁ ମାରି ଉପାସ୍ ମାରି ପାର୍‌ତନା କିନାର୍, ପାରୁସିର୍
ସିସୁର୍ ବା ଆୟାୱାଜା କିନାର୍, ମାତର୍ ନି ସିସୁର୍ ଉଣାର୍‌ତିନାର୍ ।"
୩୪ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "କାନ୍ୟାମୁରୁଲିରି ୱାଲେ
ମୁରୁଲି ମାନିୱାଲେ ମିର୍ ଇନିକା ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଉପାସ୍ ତେବାକିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ନିଦେର୍ ? ମୁଡ଼ୁକେ ସିଲେ ।
୩୫ ମାତର୍ ସମୟ ୱାନାଡ୍, ମାରି, ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାରିମାଣାନ୍
ମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ଏ କିନାର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଆୟାୱାଲେ ୱାର୍ ଉପାସ୍
କିନାର୍ ।"
୩୬ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡି କାତାବା ଇର୍‌ଆନ୍, "ଏନ୍ ପୁନି
ୱାତିଦି ଇସ୍ରି ଅଟିଦିଙ୍ଗ୍ ଅସି ପାଡ଼ିଇ ୱାତିଦୁ ଗୁଡ୍‌ଏନ୍; ଗୁଡ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଆୟା
ପୁନି ୱାତିଦି ଅଟି ପାଡ଼ିଇ ୱାତିଦିଙ୍ଗ୍ କିଜିସ୍‌କିନାଡ୍, ମାରି ପୁନି ୱାତିଦି
ଅଟି ବା ପାଡ଼ିଇ ୱାତିଦି ୱାଲେ ମିସାଏଡ୍ ।
୩୭ ମାରି, ଏନ୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ିଇ ସାଟିଦୁ ଇଡ୍‌ଏନ୍; ଜଦି
ଇଟ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍‌ରସ୍ ସାଟିଦିଙ୍ଗ୍ ପାଡିସ୍ କିଜି ପଗ୍‌ନାସୋନାଡ୍,
ମାରି ସାଟିବା ନାସ୍ଟୁ ଆନାଡ୍ ।
୩୮ ମାତର୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନି ସାଟିଦୁ ଇଡ୍‌ନିକା ମାନାଡ୍ ।
୩୯ ମାରି, ଏନ୍ ପାଡ଼ିଇ ଅଙ୍ଗୁର୍ ରସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଉଣାନ୍‌ନୋ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍
ରସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଏନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଇନାନ୍, ପାଡ଼ିଇ ଅଙ୍ଗୁର୍
ରସ୍‌ନେ ନେଗିକା ।"

୬

ରମନିଦିନ୍‌ତି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ପ୍ରସ୍ନ
(ମାତିଉ ୧୨:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮)

୧ ଅର୍‌ଲେନ୍ ରମ୍‌ନିଦିନ୍‌ତୁ ଜିସୁ ପାସି କିଡ଼ିଇ ସିଜି ସନି ୱାଲେ ୱାନି
ସିସୁର୍ ସେରେନ୍‌କୁ ତେଉଜି ତେଉଜି କିୟୁଦୁ ରାସ୍‌ଇ ତିନ୍‌ଜି ମାର୍ହାର୍
।
୨ ମାତର୍ ପାରୁସିର୍ ମାଣ୍‌କୁ ଏସ ଲୋକୁ ଇର୍ହାର୍, "ରମ୍‌ନିଦିନ୍‌ତୁ
ଏମେକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ନିୟମ୍ ସିଲେଡ୍, ଆକା ମିର୍ ଏନ୍ଧା କିଜିନିଦେର୍ ?"

³ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ଦାଉଦ ମାରି ୱାନି ସାଙ୍ଗର୍ ବାଙ୍ଗାଁ
ଆତିୱାଲେ ୱାନ୍ ଇନିକା କିତାମାର୍ଆନ୍, ଆକାବା ଇନିକା ମିର୍
ପଢ଼ାଇଦେର୍ ନୋ ?
⁴ ଦାଉଦ ଏଣ୍ଡେସ୍ ମାପୁରୁଦି ଇଲୁତୁ ଡ଼ଗ୍ଗିତାନ୍‌ନୋ, ଆମା ପୁଜାସିନି
ରୁଟି ଜାଜକରିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଏନ୍‌ବା ତିଣ୍ଡେ଼ଙ୍ଗ୍ ନିୟମ୍ ସିଲେଡ୍,
ଆକା ଅତାନ୍‌ନୋ ତିରାଆ ମାର୍ଆନ୍, ମାରି ୱାନି ତଡ଼୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବା
ସିତା ମାର୍ଆନ୍ ।”

⁵ ମାରି, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ରମ୍‌ନିଦିନ୍‌ତି ପ୍ରବୁ
ଆନାନ୍ ।”

କିୟୁ ୱାର୍‌ତିସରି ଲୋକୁ ନେଗେଣ୍ଡୁ ଆତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୯-୧୪; ମାର୍କ ୩:୧-୬)

⁶ ଜିସୁ ମାରି ଅର୍‌ଲେନ୍ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁତୁ
ଡ଼ଗ୍ଗିତାନ୍‌ନୋ ସିକିୟା ସିଜି ମାର୍ଆନ୍, ଆବେଟ୍ ଅରେନ୍ ଲୋକୁ
ମାର୍ଆନ୍, ୱାନି ଉଣି କିୟୁ ୱାର୍‌ତା ମାର୍ଆଡ୍ ।
⁷ ମାରି, ୱାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡୁ କିନାନ୍‌ନୋ
ସିଲେ, ଇକା ସୁଡ଼୍‌ରୁଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ସାସ୍ତ୍ରିରି ମାରି ପାରୁସିର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ସୁଡ଼୍‌ଜି ମାର୍ଆର୍, ଏଣ୍ଡେସ୍‌କି ୱାର୍ ୱାନି ବିରୁଦ୍‌ତାନ୍ ଦୋସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ନାର୍ ।
⁸ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାରି ମନ୍‌ତୁ ଅଡ଼୍‌ବିନିକା ନେସ୍‌ତାନ୍‌ନୋ, ଏମେ
ଲୋକ୍‌ତି କିୟୁ ୱାର୍‌ତା ସୋର୍ଆ ମାର୍ଆଡ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍,
“ନିଙ୍ଗିଁଆ, ନାଣ୍‌ମି ନିଲ୍ଆ ।” ମାରି, ୱାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ନିର୍ଆନ୍ ।
⁹ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେନ୍‌ବାଜିନା,
ରମ୍‌ନି ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ନିୟମ୍ ସିଲେଡ୍ ? ନେଗେନ୍
କିଦେଙ୍ଗ୍ ନୋ ସେଏଣ୍ଡୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ? ଜିବନ୍ ରକିୟା କିନିକା ନୋ
ସାପିସ୍‌ନିକା ?”
¹⁰ ମାରି, ଜିସୁ ସାରିବେଡ଼୍‌ତି ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍,
“ନି କିୟୁ ପେର୍ଆ ।” ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାନି କିୟୁ ପେର୍‌ତାନ୍, ମାରି ୱାନି
କିୟୁ ନେଗେନ୍ ଆତାଡ୍ ।

୧୧ ମାତର୍ ୱାର୍ ନାଣ୍ଡ ରିସା ଆତାର୍, ମାରି ଜିସୁଦି ବିରଦ୍‌ତାନ୍
ଇନିକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍, ଆୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ନିଜେ ନିଜେଦିମାନୁ
ୱାର୍‌ଗିଜି ସାତାର୍ ।

ଜିସୁ ବାରଲୋକ୍ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌କିତାନ୍ (ମାତିଉ ୧୦:୧-୪; ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯)

୧୨ ଆୟାୱାଲେ ଜିସୁ ଅର୍‌ଲେନ୍ ପାର୍‌ତନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଗରନ୍‌ତୁ
ସର୍‌ଆନ୍ । ଆବେ ମାପୁରୁଦିମାନୁ ପାର୍‌ତନା କିବୁ କିବୁ ନାଡ଼ାୱିଗ୍‌ଜି
ତେବାତାନ୍ ।
୧୩ ମାର୍‌ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସାଲ୍‌ଦି ଆତାଡ୍, ଜିସୁ ନିଜେଦି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଲାକ୍‌ତୁ
କୁକ୍‌ସି ୱାରି ମାଣାନ୍ ବାରଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌କିତାନ୍, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍
ପ୍ରେରିତ ଦର୍ ସିତାନ୍;
୧୪ ୱାର୍ ଆତାର୍, ସିମୋନ, ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ପିତର୍ ଇଜି ଦର୍
ସିତାନ୍, ମାରି ୱାନି ତଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ଦ୍ରିୟ, ଜାକୁବ ମାରି ଜୋହନ, ପିଲିପ୍
ମାରି ବାର୍ତଲମି,
୧୫ ମାତିଉ ମାରି ତୋମା, ଆଲପିତି ମାରିସ୍ ଜାକୁବ ମାରି ସିମୋନ,
ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକାକିନିକାନ୍ ଇଜି ଇନାର୍,
୧୬ ଜାକୁବଦି ମାର୍‌ନି ଜିହୁଦା ମାରି ଇସ୍କାରିୟୋତିୟ ଜିହୁଦା, ଏନ୍
ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସାତ୍ରୁରି କିୟୁଦୁ ସପ୍ରେକିତା ସିତାନ୍ ।

ଜିସୁ ସିକିୟା ସିତାନ୍ ମାରି ନେଗେନ୍ କିତାନ୍ (ମାତିଉ ୪:୨୩-୨୫)

୧୭ ମାରି, ଜିସୁ ସିସୁରି ୱାଲେ ଗରନ୍‌ତାନ୍ ରେସି ୱାତାନ୍ । ମାରି
ସାର୍‌ଦିତି ବୁମିଦୁ ନିଜେଦି ନାଣ୍ଡ ଲୋକୁ ସିସୁରି ୱାଲେ ନିର୍‌ଆନ୍ । ମାରି
ୱିଜୁ ଜିହୁଦା ଦେସ୍, ଜିରୁସାଲାମ୍, ମାରି ସାମ୍‌ଦୁର୍‌ତିପାଡ଼ିଦି ସୋର୍ ନି
ସିଦନ୍ ଗାଡ଼୍‌ତି ନାଣ୍ଡ ଲୋକୁ ୱାନି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାର୍ ।
୧୮ ୱାର୍ ୱାନି ବାକ୍ୟ ୱେନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ମାରି ନିଜେ ନିଜେଦି ରୋଗ୍‌ତାନ୍
ନେଗେନ୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତା ମାର୍‌ଆର୍, ମାରି ଏର୍ ତାଗିଇଦୁବେଙ୍ଗ୍
ମାଣ୍‌କୁ କାସ୍ଟ ପଇଜି ମାର୍‌ଆର୍, ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ନେଗେନ୍ କିତାନ୍;

୧୯ ମାରି ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମୁଟ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ବଦାକିଜି
ମାର୍ଆର୍, ମାତର୍ ୱାନିମାଣାନ୍ ସାକ୍ତି ସୋସି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ
କିଜିମାର୍ଆତ୍ ।

ସୁକ୍ ନି ଦୁକ୍
(ମାତିଉ ୫:୧-୧୨)

୨୦ ଆୟାୱାଲେ ଜିସୁ ନିଜେଦି ସିସୁରି ତରିଣ୍ଡ ସୁଡ଼ଜି ଇର୍ଆନ୍,
କାକୁତର୍ ଲୋକୁ ଜେ ମିର୍, ମିର୍ ଦନ୍ୟ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜି ମିଦି ।
୨୧ ଇଲେଇ ବାଙ୍ଗାଁଦୁ ମାନିଦେର୍ ଜେ ମିର୍, ମିର୍ ଦନ୍ୟ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ପଟା ପାଜ୍ନିଦେର୍,
ଇଲେଇ ଆଡ଼୍ବାଜିନିଦେର୍ ଜେ ମିର୍, ମିର୍ ଦନ୍ୟ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ସିକ୍ନିଦେର୍ ।
୨୨ ✡ଲୋକୁ ଏସ୍କାଙ୍ଗ୍ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗର୍ଁ କାଡ଼୍ନାର୍ ମାରି
ୱେର୍ଏ କିନାର୍, ମାରି ନିନ୍ଦା କିନାର୍, ମାରି ମି ଦର୍ତିଙ୍ଗ୍ ତାଗିଇକା
ଇଜି ମାନାଏର୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଦନ୍ୟ ।
୨୩ ✡ଆୟା ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକା କିଜି ଗାତ୍ତୁ, ମାତର୍ ସୁଡ଼ଦୁ,
ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମୁସ୍କୁପୁର୍ତୁ ମି ପୁରସ୍କାର୍ ନାଣ୍ଡ ମାନାତ୍, ମାରି,
ଆୟାୱାଜା ତୋ ୱାରି ପୁର୍ବେଦି ଡକ୍ତାଦାଦାର୍ରି ବାବବାଦିରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
କିଜିମାର୍ଆର୍ ।
୨୪ ମାତର୍ ଚି, ଦଣ୍ଡ୍ ପଇନି ମାଜନ୍ ଲୋକୁ ଜେ ମିର୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ସୁକ୍ ପଇଜିନିଦେର୍ ।
୨୫ ଚି, ଦଣ୍ଡ୍ ପଇନି ଲୋକୁ ଇଲେଇ ପଟାପାଜ୍ଜିନିଦେର୍ ଜେ ମିର୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ବାଙ୍ଗାଁ ଆନିଦେର୍,
ଚି, ଦଣ୍ଡ୍ ପଇନି ଲୋକୁ ଇଲେଇ ସିକ୍ସିନିଦେର୍ ଯେ ମିର୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଏଡ୍କିଜିଆଡ଼୍ବାନିଦେର୍ ମାରି ଆଡ଼୍ବାନିଦେର୍ ।
୨୬ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ମିଙ୍ଗର୍ଁ ୱେଙ୍ଗର୍ଁସ୍ କିନାର୍,
ନାସ୍ତିୱାଲେ ଚି, ମିର୍ ଦଣ୍ଡ୍ ପଇନି ଲୋକୁ; ଆୟାୱାଜା ତୋ

✡ **୬:୨୨** ୧ ପିତର ୪:୧୪. ✡ **୬:୨୩** ପ୍ରେରିତ ୭:୫୨.

ୱାରି ପୁର୍ବେଦି ଡକ୍ରାଦାଦାର୍ ବଣ୍ଡ ବାବବାଦିରିଙ୍ଗ୍ ବା ନେଗିକାର୍ ଇଜିମାର୍ଆର୍ ।

ସାତ୍ରୁରିଙ୍ଗ୍ ଜିବନ୍ନଦୁ
(ମାତିଉ ୫:୩୮-୪୮; ୭:୧୨)

୨୭ ମାତର୍ ୱେନ୍ଞ୍ଜିନିଦେର୍ ଜେ ମିର୍, ମିଙ୍ଗେଁ ନାନ୍ ଇଜିନା, ମି
ସାତ୍ରୁରିଙ୍ଗ୍ ଜିବନ୍ନୋଦୁ; ଏର୍ ମିଙ୍ଗେଁ କାଡ଼୍ନାର୍, ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆସର୍ବାଦ୍
କିଦୁ;
୨୮ ଏର୍ ମିଙ୍ଗେଁ ଆନାଦୁରିଆ କିନାର୍, ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆସର୍ବାଦ୍ କିଦୁ;
ଏର୍ ମିଙ୍ଗେଁ ନିନ୍ଦା କିନାର୍, ୱାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପାର୍ତନା କିଦୁ ।
୨୯ ଏନ୍ ମିଙ୍ଗେଁ ଉଣ୍ଡି ବୁଗୁଲିଦୁ ଚାପ୍ଡ଼ା ଡାକ୍ନାନ୍, ୱାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ଆଇ ବୁଗୁଲି ବା ତର୍ସୋ ସିଦୁ; ମାରି, ଏନ୍ ମି ସାଦର୍ ଅନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍
ମି ଆଙ୍ଗେଁ ବା ଅଡେଙ୍ଗ୍ ମାନା କିମାଟ୍ ।
୩୦ ଏନ୍ଆପିନ୍ ମିଙ୍ଗେଁ ଇନି ଜିନିସ୍ ଲୋସ୍ନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିଦୁ;
ମାରି, ଏନ୍ ମି ଦନ୍ ଅନାନ୍, ୱାନିମାଣ୍ନା ଆକା ମାରିଡ଼େସି ଲସ୍ମାଟ୍
।
୩୧ ✡ଲୋକୁ ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ଣେସ୍ବା ମାନାପିର୍ ଇଜି ବଦା କିନିଦେର୍,
ମିର୍ ୱାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱାଜା କିଦୁ ।
୩୨ ମାରି, ଏର୍ ମିଙ୍ଗେଁ ଜିବନ୍ନୋନାର୍, ମିର୍ ଜଦି ୱାରିଙ୍ଗ୍ନେ
ଜିବନ୍ନୋତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଇନିକା ଦୟା ପଇନିଦେର୍ ? ଇରିଙ୍ଗ୍ ପାପି
ଲୋକ୍ ବା ନିଜେ ନିଜେଦି ଲାଡ଼୍କିନିୱାରିଙ୍ଗ୍ ଲାଡ଼୍ କିନାର୍ ।
୩୩ ମାରି, ଏର୍ ମିଙ୍ଗେଁ ଆସର୍ବାଦ୍ କିନାର୍, ଜଦି ମିର୍ କେବଲ୍
ୱାରିଙ୍ଗ୍ନେ ନେଗେନ୍ କିନିଦେର୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଇନିକା ଦୟା
ପଇନିଦେର୍ ? ଇରିଙ୍ଗ୍ ପାପି ଲୋକ୍ ବା ଆୟାୱାଜା କିନାର୍ ।
୩୪ ମାରି, ଏମେୱାରିମାଣ୍କୁ ମି ପଇନି ଆସା ତେବାତାନ୍,
ୱାରିଙ୍ଗ୍ନେ ରୁଣୁ ସିତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଇନିକା ଦୟା ପଇନିଦେର୍ ?
ପାପିଲୋକ୍ ଆକା ସାମାନ୍ତାନ୍ନେ ଡ଼େସି ପଇନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପାପି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ରୁଣୁ ସିନାର୍ ।
୩୫ ମାତର୍ ମି ସାତ୍ରୁରିଙ୍ଗ୍ ଜିବନ୍ନଦୁ ମାରି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆସର୍ବାଦ୍
କିଦୁ, ମାରିଡ଼େସି ପଇଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ଏଣ୍ଡା ରୁଣୁ ସିଦୁ; ଆଦେଙ୍ଗ୍

✡ **୬:୩୧** ମାତିଉ ୭:୧୨.

ମି ପୁରସ୍କାର୍ ନାଣ୍ଡ୍ ଆନାଡ୍ ମାରି ମିର୍ ପେରି ମାପୁରୁଦି ମାରିନ୍ ଆନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ସାଲାକି ନି ତାଗିଇୱାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ବା ଦୟା କିନାନ୍ ।
୩୬ ମି ବୁବା ଏଣ୍ଡେସ୍ କାର୍ମୁଦିକାନ୍, ମିର୍ ଆୟାୱାଜା କାର୍ମୁଦିକାର୍ ଆଦୁ ।

ଆଇୱାରିଙ୍ଗ୍ ବିସାର୍ କିମାଟ୍
(ମାତିଉ ୭:୧-୫)

୩୭ “ମାରି, ବିସାର୍ କିମାଟ୍, ଆଦେଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ବିଚାର୍କିଆୟ୍ ଆଇଦେର୍; ଏମେ ଲୋକ୍ତିଙ୍ଗ୍ ବା ଦସ୍ କିମାଟ୍, ଆତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଦସି କିଆୟ୍ଆଇଦେର୍ । ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ କେମା କିଦୁ, ଆଦେଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗ ବା କେମା କିନାନ୍;
୩୮ ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍ ସିଦୁ, ଆଦେଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗ ଦାନ୍ ସିନାର୍; ମାପୁରୁ ଅଡିଦୁ ପୁରା କିଜି ତାନିଙ୍ଗ୍ ତିଗ୍ଜି ଦୁକ୍ସି ବତ କିଜି ମି ଅଟିଦୁ ସିନାର୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏମେ ଅଡିଦାନ୍ ଇସାବ୍ କିଜ ଇସାବ୍ କିଦୁ, ଆୟା ଅଡିଦାନ୍ ମିଙ୍ଗ ମାରି ଇସାବ୍ କିନାସିନାର୍ ।”
୩୯ ✡ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡି ମାଟା ବା ୱେର୍ତାନ୍, ଅରେନ୍ କାଣା ଇନିକା ମାରି ଅରେନ୍ କାଣାଦିଙ୍ଗ୍ ସାରି ତର୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ନାନ୍ ? ଜଦି ୱାନ୍ ଆୟାୱାଜା କିନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍, ୱାର୍ ଇନିକା ରିଏର୍ବା ଗୁଟାଦୁ ଆର୍ଏର୍ ନୋ ?
୪୦ ✡ଗୁରୁମାଣାନ୍ ସିସୁ ପେରିକାନ୍ ଆଏନ୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱିଜେରେ ସିସୁ ସିକିୟା ଅଜାତି ୱେନ୍କା ନିଜେଦି ଗୁରୁଦି ସାମାନ୍ ଆନାନ୍ ।
୪୧ ମାରି, ଏଣ୍ଡା ମି ତଡ଼ାନ୍ତି କାଣ୍ଗାଦୁ ମାନି ଇସ୍ରିକାସ୍ରାଦିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜୁନିଦେର୍, ମାତର୍ ମି ନିଜେଦି କାଣ୍ଗାଦୁ ଏମେ ପେରି କାସ୍ରା ମାନାଡ୍, ଆକା ଅଡ଼୍ବିଜି ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏଜିନିଦେର୍ ?
୪୨ ନିନୁ ନିଜେଦି କାଣ୍ଗାଦୁ ମାନି ଇସ୍ରିକାସ୍ରା ସୁଡ଼୍ଏଣ୍ଗା ଏଣ୍ଡେସ୍ ନିଜେଦି ତଡ଼ାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ନି, ତଡ଼ାନ୍, ରାଆ, ନି କାଣ୍ଗାଦୁ ମାନି ଇସ୍ରିକାସ୍ରା କୁଡ୍ନା ସିନା ?ଏ ପୁଲାପୁଲି କିନିକିନ୍ଦେର୍, ଆଗିଡ଼ି ନିଜେଦି କାଣ୍ଗାଦାନ୍ ପେରି କାସ୍ରା କୁଡ୍ସ ପୋକ୍ଆ, ତାନିୱେନ୍କା

✡ **୬:୩୯** ମାତିଉ ୧୫:୧୪. ✡ **୬:୪୦** ମାତିଉ ୧୦:୨୪,୨୫; ଜୋହନ ୧୩:୧୬; ୧୫:୨୦.

ନିଜେଦି ତଡ଼ାନ୍‌ତି କାଣ୍‌ଗାଦୁ ମାନି ଇସ୍ରିକାସ୍ରା କୁତ୍‌ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍
ନେଗ୍ରେଣ୍ଡା ସୁଡ଼ୁଡେଙ୍ ଆଟ୍‌ନି ।

ମାରାନ୍ ନି ତାନି ପଲ୍
(ମାତିଉ ୭:୧୬-୨୦; ୧୨:୩୩-୩୫)

୪୩ ମାତର୍ ଇୟାୱାଜା ମାରାନ୍ ସିଲେଡ୍, ଆମାକାକି ତାଗିଇ
ମାରାନ୍ ନେଗି ପଲ୍ ଆସ୍‌ଏଡ୍, ବା ନେଗି ମାରାନ୍ ତାଗିଇ ପଲ୍
ଆସ୍‌ଏଡ୍ ।
୪୪ ✡ଇରିଙ୍ ୱିଜୁ ମାରାକା ନିଜେଦି ପଲ୍‌ଦାନ୍ ଚିନିସ୍‌ନାର୍;
ସାମ୍‌ମାରାନ୍‌ତାନ୍ ତୋ ଲୋକୁ ତଗା କୟ୍‌ଏର୍, ମାରି ସାମ୍ ଦୁପାଦାନ୍
ଅଙ୍ଗୁର୍‌କୋଡ଼ି କୟ୍‌ଏର୍ ।
୪୫ ✡ଅରେନ୍ ନେଗି ଲୋକ୍‌ଦି ମୋନ୍ ଲୋଇ ନେଗି ବିସୟ୍
ଉଣ୍ଡାତିମାନିକା, ଆଦେଙ୍ ୱାନି ମୋନ୍ ଲୋଇରାନ୍ ନେଗି ବିସୟ
ସୋନାଡ୍ । ମାତର୍ ଅରେନ୍ ତାଗିଇ ଲୋକ୍‌ଦି ମୋନ୍ ଲୋଇ
ତାଗିଇ ବିସୟ୍ ଉଣ୍ଡାତିମାନିକା, ଆଦେଙ୍ ୱାନି ମୋନ୍ ଲୋଇରାନ୍
ତାଗିଇ ବିସୟ୍ ସୋନାଡ୍, ଅରେନ୍ ଲୋକ୍‌ଦି ମୋନ୍ ଲୋଇ ଆମାକା
ତେବାତାନ୍, ୱାନ୍ ଆକା ଇନାନ୍ ।

ରୁଣ୍ଡି ରକମ୍‌ତି ଇଲ୍‌କୁ ତର୍‌ନିକାର୍
(ମାତିଉ ୭:୨୪-୨୭)

୪୬ "ମାରି, ମିର୍ ଏନ୍ଦା ନାଙ୍ଗିଁ ପ୍ରବୁ, ପ୍ରବୁ ଇଜି କୁକ୍‌ସିନିଦେର୍,
ମାତର୍ ନା ମାଟା ମାନାଇଜିନିଦେର୍ ?
୪୭ ଏନ୍‌ଆପିନ୍ ନା ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ନା ମାଟା ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ଆୟାୱିଜୁ
ମାନାନାର୍, ୱାନ୍ ଏୱାଜା ଆନାନ୍, ଆକା ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍‌ନା ।
୪୮ ୱାନ୍ ଇୟାୱାଜା ଅରେନ୍ ଇଲୁ ତିଆର୍‌କିନି ଲୋକୁ ୱାଜା, ୱାନ୍
ନାଣ୍ଡ ଗୁଟା କିଜି କାର୍‌ନାନ୍‌ନୋ ମୁଲ୍‌କାଲୁ ମୁସ୍‌କୁ ବାସାକିନାନ୍; ମାରି,
ପିରୁ ୱାଜି, ଏରୁ ଆୟା ଇଲୁଦିଙ୍ ଦେଲେପ୍‌ସୋ ଅତେଙ୍ ନାଣ୍ଡଦାନ୍
ଡୁକାତାଡ୍, ମାତର୍ ଆକା ଦୁକ୍‌ତେଙ୍ ଆଟ୍‌ଏତାଡ୍, ଇରିଙ୍ ଇଲୁ
ଡାଟ୍‌ତାନ୍ ତିଆର୍ ଆତାମାର୍‌ଆଡ୍ ।
୪୯ ମାତର୍ ଏନ୍ ମାଟା ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ମାନାଏନ୍, ୱାନ୍ ମୁଲ୍‌କାଲୁ
ବାସାକିଏଣ୍ଡା ସିକ୍‌ଲା ମୁସ୍‌କୁ ଇଲୁ ତିଆର୍‌କିନି ଲୋକୁ ୱାଜା; ଏରୁ

✡ **୬:୪୪** ମାତିଉ ୧୨:୩୩. ✡ **୬:୪୫** ମାତିଉ ୧୨:୩୪.

ଆୟା ଇଲୁଦିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡୁଦାନ୍ ଡୁକାତିଙ୍ଗ୍, ଆୟାଦାପ୍ରେ ଇଲୁ ୱିର୍‌ଜିତାଡ୍
ମାରି ତାନି ୱିର୍‌ଜିତିକା ବୟ୍‌ଙ୍କାର୍ ଆତାଡ୍ ।”

୭

ଜିସୁ ଅରେନ୍ ରୋମିୟଦୁ ପାଣିକିନିୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ କିତାନ୍ (ମାତିଉ ୮:୫-୧୩)

୧ ଜିସୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି ୱିଜୁ ମାଟା ୱେର୍‌ତି ୱିସ୍‌ତି ୱେନ୍‌କା
କପର୍‌ନାହୁମ୍‌ତୁ ସୋର୍‌ଆନ୍ ।
୨ ଆୟା ୱେଡ଼ାଦୁ ଅରେନ୍ ରମିୟ ନେତାଦି ଗତିମୁରୁଲି ନବ୍ ଆଜି
ସାନି ୱାଜା ଆତାମାର୍ହାନ୍, ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ଜିବନ୍‌ନୋଜି ମାର୍‌ଆନ୍
।
୩ ୱାନ୍ ଜିସୁଦି ମାଟା ୱେନ୍‌ଞ୍ଜ, ୱାନ୍ ୱାଜି ୱାରି ଗତିମୁରୁଲି ଜିବନ୍
ରକିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ ଜିହୁଦିର୍ ଏସ ପେରି
ନେତାରିଙ୍ଗ୍ ପକ୍‌ସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍ ।
୪ ୱାର୍ ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ସଲ୍‌ସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ମାଡ଼ିସ୍ କିଜି ଇଣ୍ଡେ୍ରଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାର୍, ନିନୁ ଜେ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ ଇୟାକା କିନି, ୱାନ୍ ଆବେଟ୍ ଜଗ୍
ଆନାନ୍;
୫ ମାତର୍ ୱାନ୍ ମା ଜାତିଦିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ଜିବନ୍‌ନୋନାନ୍ ମାରି ନିଜେ ମା
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁ ତିଆର୍‌କିତା ସିତାମାନାନ୍ ।
୬ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରି ୱାଲେ ସର୍‌ଆନ୍ । ୱାନ୍ ଇଡ୍ରଣାନ୍ ଅଡ଼ପ୍
ଆକ ଇତାନ୍‌ନୋ, ସତସେନାପତି ସଙ୍ଗ୍‌ରିଙ୍ଗ୍ ପକ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍,
ପ୍ରବୁ, କାସ୍ଟ କିମା, ମାତର୍ ନିନ୍ ଜେ ନା ଇଣ୍ଡ୍ର ପାଦାମ୍ ଇଡ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ନାନ୍
ଇୟାୱାଜା ଜୋଗ୍ ସିଲେ;
୭ ମାରି ନାନ୍ ନି ଲାକ୍‌ତୁ ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଜୋଗ୍ ଅଡ଼୍‌ବିଏତା;
ମାତର୍ ଉନ୍‌ଡ୍ରି ପଦ୍‌ମାଟାଦି ଆଦେସ୍ ଇନ୍‌ଆଁ, ନା ପାଣିକିନିକାନ୍
ନେଗେନ୍ ଆନାସନାନ୍ ।
୮ ମାତର୍ ନାନ୍ ଅରେନ୍‌ୱାନି ଆଡ୍‌ଗିମାନି ମାର୍‌ରିଙ୍ଗ୍ ବା ନା
ଅଦିକାର୍‌ତାନ୍ ସନ୍ୟ ଦଲ୍ ମାନାର୍; ମାରି, ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଜଦି ନାନ୍
ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ଇଜି ଆଦେସ୍ ସିତିଙ୍ଗ୍, ୱାନ୍ ସନାନ୍; ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ ରାଆ,
ଇଜି ଇରିଙ୍ଗ୍, ୱାନ୍ ୱାନାନ୍; ମାରି, ନା ସାକର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇକା କିଆ,
ଇରିଙ୍ଗାଁ ୱାନ୍ ଆକା କିନାନ୍ ।

୯ ଜିସୁ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍‌ଜି ୱାରି ବିସୟତାନ୍ କାବା ଆତାନ୍,
ମାରି ମାର୍‌ଜି ୱାନି ୱେନ୍‌କା ୱାଜିମାରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍; “ନାନ୍
ମିଙ୍ଗ ସଡ୍‌ଇଜିନା, ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ତୁ ବା ନିସା ପେରି ବିସ୍‌ବାସ୍ ପାଏ
ଆଏତ୍ ।”
୧୦ ମାରି, ପୋକ୍‌ତି ମାର୍‌ଇ ଲୋକୁ ଇନ୍‌ଡ୍ର ଡ଼େସି ୱାଜି
ଗତିମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ ଆତିକା ସୁଡ଼ତ୍ତାର୍ ।

ଜିସୁ ଅରେଡ୍ ରାଣ୍ଡି ଆଇମାଦି ସାତି କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ନିକ୍‌ତାନ୍

୧୧ ଆବେଟ୍‌କୁ ଜିସୁ ନାଇନ୍ ଦର୍‌ତି ଗାଡ଼ତୁ ସର୍‌ଆନ୍, ମାରି ୱାନି
ସିସୁର୍ ମାରି ନାଣ୍ଡ ଲୋକୁ ୱାନିୱାଲେ ସଲ୍‌ସି ମାର୍‌ଆର୍ ।
୧୨ ୱାନ୍ ଗାଡ଼୍ ଲାକ୍‌ତୁ ଇତାନ୍, ସୁଡ଼ଦୁ, ଲୋକୁ ଅରେନ୍ ସାତି
ଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡାଣ୍ଡିଆଦୁ ପିଣ୍ଡଜୋ ତାସିମାର୍‌ଆର୍, ୱାନ୍ ନିଜେ ଆଇସିଦି
ଅରେନ୍‌ନେ ମାରିସି, ମାରି ଆୟା ଆଇମା ରାଣ୍ଡି; ମାରି, ଗାଡ଼୍‌ତି ନାଣ୍ଡ
ଲୋକୁ ତାନି ୱାଲେ ମାର୍‌ଆର୍ ।
୧୩ ତାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ତ୍ତେଜୋ ପ୍ରବୁ ତାନି ମୁସ୍‌କୁ ଦୟାକିଜି ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
“ଆଡ଼୍‌ବାମା ।”
୧୪ ମାରି, ୱାନ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ସଲ୍‌ସି ଡାଣ୍ଡିଆଦୁ ମୁଟ୍‌ତାନ୍, ମାରି ପିଣ୍ଡିତି
ମାହ୍‌କାର୍ ନିର୍‌ଆର୍, ୱାନ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, ଏ ମୁରୁଲି ନାନ୍ ଇଜିନା,
ନିଙ୍ଗଆ ।
୧୫ ଆବେଣାନ୍ ସାତିଲୋକ୍ ନିଙ୍ଗଜି ବାସ୍‌ତାନ୍, ମାରି
ୱାର୍‌ଗିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ମାରି ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ଆଇସି କିଦୁ
ଆପିସ୍‌କିତାନ୍ ।
୧୬ ଆବେନୁ ୱିଜେରେ ତିଲାତାର୍, ମାରି ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି
କିଜି ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର, ମା ଲୋଇରାନ୍ ଅରେନ୍ ପେରି ବାବବାଦି
ସତାମାନାନ୍ ମାରି ମାପୁରୁ ନିଜେଦି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍
ୱାତାମାନାନ୍ ।
୧୭ ମାରି, ଜିସୁ ବିସୟତି ଇୟା ମାଟା ୱିଜୁ ଜିହୁଦା ଦେସ୍ ମାରି ୱିଜୁ
ତରିନ୍ ୱେଙ୍ଗତାତ୍ ।

ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନତି ରିଏର୍ ସିସୁର୍
(ମାତିଉ ୧୧:୨-୧୯)

୧୮ ୱେନ୍‌କା ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନତି ସିସୁର୍ ଇୟା ବିସୟ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଇର୍ହାର୍ ।
୧୯ ଆବେନ୍ ଜୋହନ ନିଜେଦି ସିସୁରି ଲୋଇ ରିଏରିଙ୍ଗ୍ ଲାକ୍‌ତୁ
କୁକ୍‌ସୋ ମାଲିକ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ଇକା ଇଜି ପୋକ୍‌ତାନ୍, ଆମାକାନ୍ ୱାଦେଙ୍ଗ୍
ଆତା ମାର୍‌ଆର୍, ଆୟା ଲୋକୁ ନିନ୍‌ନେ ନୋ, ନା ମାପ୍ ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍
କାପ୍‌କିନାପ୍ ?
୨୦ ଆୟା ଲୋକୁ ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ସଲ୍‌ସି ଇର୍ହାର୍, “ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନ
ମାଙ୍ଗିଁ ନି ଲାକ୍‌ତୁ ଇୟାକା ଇଜି ପୋକ୍‌ତାମାନାନ୍, ଆମାକାନ୍
ୱାନିକା ଆତାମାରାତ୍, ଆୟା ଲୋକୁ ନୋ ନିନ୍, ନା ମାପ୍ ଆଇ
ଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ କାପ୍‌କିନାପ୍ ?”
୨୧ ଆୟା ୱେଡ଼ାଦୁ ୱାନ୍ ଏସୋ ରୋଗ୍, ବାଦା ମାରି ତାଗ୍‌ଇ ଆତ୍ମା
ମାଣ୍‌କୁ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍, ମାରି ଏସୋ କାଣାରିଙ୍ଗ୍ କାଣ୍ଡୁକୁ ସୁଡ଼ତୁଦେଙ୍ଗ୍
ସାକ୍ତି ସିତାନ୍ ।
୨୨ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ମିର୍ ମିର୍ ଡ଼େସି ସଲ୍‌ସି ଆମାକା ୱିଜୁ
ୱେନ୍‌ଜିନିଦେର୍ ମାରି ସୁଡ଼ଜ୍ନିଦେର୍, ଆୟାକାୱିଜୁ ଜୋହନତିଙ୍ଗ୍
ୱେର୍‌ତୁ; କାଣା ଲୋକୁ ସୁଡ଼ଜ୍ନିନାର୍, ମାରି ସଟା ଲୋକୁ ବୁଲାଜିନାର୍,
କୁସ୍ଟରୋଗ୍ ଲୋକୁ ନେଗେଣ୍ଡ ଆଜିନାର୍, ବଇରା ଲୋକ୍ ୱେନ୍‌ଜିନାର୍,
ସାତି ଲୋକୁ ନିଙ୍ଗିଁଜିନାର୍, କାକୁତର୍ି ଲୋକାମାନୁ ବା ନେଗି କାବୁର୍
ପ୍ରଚାର୍ କିଆଇଆଜିନାତ୍;
୨୩ ମାରି, ଆମାକାନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ନାମ୍‌ଏନ୍, ୱାନ୍ ଦନ୍ୟ ।”
୨୪ ଜୋହନତି ସିସୁର୍ ସର୍‌ଇ ୱେନ୍‌କା ୱାନ୍ ଜୋହନତି ବିସୟ୍‌ତାନ୍
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ମିର୍ ଇନିକା ସୁଡ଼ତୁଦେଙ୍ଗ୍ ସିମ୍ରା
ବାଡିଦୁ ସତିସର୍‌ଇ ମାର୍‌ଇଦେର୍ ? ଇନିକା ଗାଲିଦାନ୍ ଦୁଙ୍ଗ୍ ଜିଁମାନି
ଉଣ୍ଡି ଦେର୍ ନାଡ଼ା ?
୨୫ ଆୟାକା ଆଏତିଙ୍ଗାଁ ମିର୍ ଇନିକା ସୁଡ଼ତୁଦେଙ୍ଗ୍ ସତିସର୍‌ଇ
ମାର୍‌ଇଦେର୍ ? ଇନିକା ଦାରାଦି ଆଙ୍ଗିଁ ଆରାତିମାନି ଅରେନ୍
ଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ? ସୁଡ଼ଦୁ, ଆମାକାର୍ ଦାରାଦି ଆଙ୍ଗିଁ ଆରାନାର୍ ମାରି
ସୁକ୍‌ତାନ୍ ଜିନାର୍, ୱାର୍ ରାଜାଦି ମେଡ଼ତୁ ତେବାନାର୍ ।
୨୬ ନାଙ୍ଗିଁ ଇନ୍‌ଆଁ, ଆୟାକା ଆଏତିଙ୍ଗାଁ ଇନିକା ସୁଡ଼ତୁଦେଙ୍ଗ୍
ସହସୋ ସର୍‌ଇମାର୍‌ଇଦେର୍ ? ଇନିକା ଅରେନ୍ ବାବବାଦିଙ୍ଗ୍‌ନୋ ?

ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ବାବବାଦି ମାଣାନ୍ ନାଣ୍ଡ ପେରିୱାନିଙ୍ଗ୍ ।
୨୭ ଜୋହନତି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଦୁ ରାସାତାମାନାତ୍, ମାପୁରୁ
ଇର୍ହାନ୍, ମାପ୍ ନିଜେ ଦୁତ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ମି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ପୋକ୍‌ତାମାନାପ୍, ୱାନ୍ ମି
ଆଗ୍‌ଡ଼ି ମି ସାରି ତିଆର୍ କିନାନ୍, ଇୟାକାନ୍ ଆୟା ଜୋହନ ।
୨୮ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ସତ୍ ଇଜିନା, “ଆଇମାମାନୁ ଜନମ୍‌ଆତି
ଲୋଇରାନ୍ ଜୋହନ ମାଣାନ୍ ଆମାକାନ୍ ପେରିକାନ୍ ସିଲେନ୍;
ଆତିଙ୍ଗ୍‌ବା ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ଆମାକାନ୍ ଇସ୍ରିକାନ୍, ୱାନ୍ ଜୋହନତି
ମାଣାନ୍ ପେରିକାନ୍ ।”
୨୯ ✡ଆମାକାର୍ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍‌ଜି ମାର୍‌ଆର୍, ୱାର୍,
ବିସେସ୍‌କିଜି ସିସ୍‌ଟୁ ଲୋସ୍‌ନିକାର୍, ମାପୁରୁଦି ଟିକ୍ ଦାବିୱିଜୁ ପୁରାକିଜି
ଜୋହନତି ମାଣ୍‌କୁ ଡୁବନ୍ ଅତାମାର୍‌ଆର୍ ।
୩୦ ମାତର୍ ପାରୁସିର୍ ନି ଦାର୍ମୁଗୁରୁର୍ ୱାରି ଜିବନ୍ ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି
ଉଦେସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ମାନାଏଣ୍‌ଗା ଜୋହନ ମାଣ୍‌କୁ ଡୁବନ୍ ଅଏତା ମାର୍‌ଆର୍
।
୩୧ ଜିସୁ ମାରି ଇର୍‌ଆନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ “ଇୟା ଆଜିକାଲ୍‌ତି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଏମେତାନିୱାଲେ ତୁସ୍‌ନା, ମାରି ୱାର୍ ଏୱାଜା ?”
୩୨ ଏମେ କଡ଼ର୍ ସାତା ସାଉକାଦୁ ବାସ୍‌ସି ନିଜେନିଜେ କୁକ୍‌ସି
ଇନାର୍, ମାପ୍ ମି ଲାକ୍‌ତୁ ପିରଡ଼ି ଉକୁତାପ୍, ମିର୍ ଗାତ୍‌ଏତିଦେର୍,
ମାପ୍ ଦୁକ୍‌ତି ପାଟା ପାରିତାପ୍, ମିର୍ ଆଡ଼ାବାଇତିଦେର୍, ୱାର୍ ୱାରି
ୱାଜା ।
୩୩ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନ ୱାଜି ରୁଟି ତିନ୍‌ଏତାନ୍
ମାରି ଅଙ୍ଗୁର୍‌ରସ୍ ଉଣୁଏତାନ୍, ମାରି ମିର୍ ଇର୍‌ଇଦେର୍, ୱାନ୍
ଦୁବାକାସ୍ତିକାନ୍ ।
୩୪ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ୱାଜି ଉଣାନ୍ ତିନାନ୍, ମାରି ମିର୍ ଇଜିନିଦେର୍,
ସୁଡ଼ଦୁ, ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ପେଟୁ ନି ମଦୁଆ, ସିସ୍‌ଟୁ ଲୋସ୍‌ନିୱାରି ମାରି
ପାପି ଲୋକା ତଡ଼୍ ।
୩୫ ମାତର୍ ଏମେକାର୍ ମାପୁରୁଦି ବୁଦିଦିଙ୍ଗ୍ ମାନାନାର୍, ୱାରି
ଜିବନ୍‌ତୁ ତାନି ସତ୍ ବିସୟ୍ ପାର୍‌ମାଣ୍‌ଆତାନ୍ ।

ପାରୁସି ସିମନ୍‌କା ଇନ୍‌ଡ୍ର ଜିସୁ

✡ **୭:୨୯** ମାତିଉ ୨୧:୩୨; ଲୁକ ୩:୧୨.

୩୬ ମାରି, ପାରୁସିର୍ ମାଣାନ୍ ଅରେନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱାନିୱାଲେ ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍
କୁକ୍ତାନ୍ । ଆବେନ୍ ୱାନ୍ ପାରୁସିର୍ ଇନ୍ଡ୍ର ଡ଼ଗ୍ଗୁଜି ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ତାନ୍
।
୩୭ ✡ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଆୟା ଗାଡ଼ତୁ ଅରେତ୍ ପାପି ଆଇମା ମାର୍ଆତ୍;
ଜିସୁ ଆୟା ପାରୁସିର୍ ଇନ୍ଡ୍ର ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ତା ମାର୍ଆନ୍, ଇୟାକା
ନେସ୍ସି ୱାଦ୍ ଉଣ୍ତି ସାଟିଦୁ ବାସ୍ନା ନିୟୁ ତାତାତ୍ଦୋ,
୩୮ ୱେନ୍କା ତର୍ନ୍ ୱାନି ପାଦାମ୍ ଲାକ୍ତୁ ନିଲ୍ଜି ଆଡ଼୍ବାଜି
ଆଡ଼୍ବାଜି କାଣେର୍ ଏର୍ତାନ୍ ୱାନି ପାଦାମ୍ ନୋର୍ଜି ନିଜେ ତାଲାଦି
କୁକୁଟିଦାନ୍ ତେଲ୍ଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାତ୍, ମାରି ୱାନି ପାଦାମ୍ତିଙ୍ଗ୍
ନୋଣ୍ତନିୱାଲେ ଆୟା ବାସ୍ନା ନିୟୁ ଉସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାତ୍ ।
୩୯ ଆକା ସୁଡ଼ଜ୍ଜି, ଆମା ପାରୁସି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ କୁକ୍ତା ମାର୍ଆନ୍,
ୱାନ୍ ମୋନ୍ତୁ ମୋନ୍ତୁ ଇର୍ଆନ୍, “ଇକାନ୍ ଜଦି ବାବବାଦି
ଆନିମାନିକାଇରିଙ୍ଗ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ୱେନିଙ୍ଗ୍ ଜେ ମୁଟ୍ସିନାତ୍, ୱାଦ୍ ଏଦ୍
ମାରି ଏଣ୍ତେସ୍ମାରି ଆଇମା, ୱାଦ୍ ଜେ ପାପି ଲୋକ୍ ଇକା ନେସ୍ତାନ୍
ମାନ୍ଦି ।”
୪୦ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ସିମୋନ୍, ନିଙ୍ଗିଁ ଉଣ୍ତି ମାଟା
ଇନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ମାନାତ୍ । ୱାନ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ଗୁରୁ ଇନ୍ଆଁ ।”
୪୧ ଅରେନ୍ ପେରି ମାଜନ୍ ଲୋକୁ ଲାକ୍ତୁରାନ୍ ରିଏର୍ ଲୋକୁ ରୁଣୁ
ଅତାମାର୍ଆର୍; ଅରେନ୍ ପାସ୍ସୋ ଡାବୁଙ୍ଗ୍* ମାରି ଅରେନ୍ ପସାସ୍
ଡିନାରି ରୁଣୁ ତାତାମାର୍ଆର୍ ।
୪୨ ଡ଼େସି ରୁଣୁ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ସିଲେତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ରିଏରି
ରୁଣୁ ଡ଼ିସ୍ତାସିତାନ୍ । ଏନ୍ ୱାରି ବାଣାନ୍ ଏନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ତ
ଜିବନ୍ନୋନାନ୍ ?
୪୩ ସିମୋନ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ନାନ୍ ଅଡ଼୍ବିଜିନା,” ୱାନ୍ ଆମାୱାନିନ୍ଦି
ନାଣ୍ତ ରୁଣୁ ଡ଼ିସ୍ତାନ୍, ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ନିନ୍ ଟିକ୍ ୱେର୍ତି ।”
୪୪ ମାରି, ୱାନ୍ ଆୟା ଆଇମାଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମୋକମ୍ ଡ଼େପ୍ସି
ସିମୋନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ଇୟା ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜ୍ଜିନି ? ନାନ୍ ମି
ଇନ୍ଡ୍ର ୱାତା ନିନୁ ନା ପାଦାମ୍ତି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଏର୍ ସିଏତି, ମାତର୍

✡ **୭:୩୭** ମାତିଉ ୨୬:୭; ମାର୍କ ୧୪:୩; ଜୋହନ ୧୨:୩. * **୭:୪୧** ଉନ୍ଡ୍ରି ଡାବୁଙ୍ଗ୍ ଅରେନ୍ ଲୋକ୍ତି ଅର୍ଲେଟି କୁଲି ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ସାମାନ୍ ।

ଇୟାକାଡ୍ କାଣେର୍ ଏର୍‌ତାନ୍ ନା ପାଦାମ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ନୋର୍‌ଜି ନିଜେ
କୁକୁଟିଦାନ୍ ତେଲିତାଡ୍ ।
୪୫ ନିନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ନଣ୍ଡଜି କୁକ୍‌ସୋ ଅଇତି, ମାତର୍ ନାନ୍ ଲୋଇ
ୱାତିୱାଲେରାନ୍ ଇୟାକାଡ୍ ନା ପାଦାମ୍ ନଣ୍ଡଦେଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ଏଡ୍ ।
୪୬ ନିନ୍ ନା ତାଲାଦୁ ନିୟୁ ଉସ୍‌ଏତି, ମାତର୍ ଇୟାକାଡ୍ ନା
ପାଦାମ୍‌ତୁ ବାସ୍‌ନା ନିୟୁ ଉସ୍‌ତାଡ୍ ।
୪୭ ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ତେନି ୱିଜୁ ପାପ୍ କେମା
ଆତାମାନାଡ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାଦ୍ ନାଣ୍ଡ ଜିବନ୍ ନତାଡ୍; ମାତର୍ ଏଙ୍ଗ୍ ଅଲପ୍
କେମା ସିଆଇ ଆନାଡ୍, ୱାନ୍ ଅଲପ୍ ଜିବନ୍‌ନୋନାନ୍ ।”
୪୮ ମାରି, ଜିସୁ ଆୟା ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ନି ପାପ୍ ୱିଜୁ କେମା
ଆତାମାନାଡ୍ ।”
୪୯ ଆବେନୁ ୱାନିୱାଲେ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତି ମାର୍‌ଇ ଲୋକୁ ମୋନ୍‌ତୁ
ମୋନ୍‌ତୁ ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, ପାପ୍ ବା କେମା କିଜିନାନ୍ ଜେ ଇକାନ୍
ଏନ୍ ?
୫୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ଆୟା ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ନି ବିସ୍‌ବାସ୍
ନିଙ୍ଗିଁ ରକିୟା କିତାମାନାଡ୍, ସାନ୍ତିଦାନ୍ ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ।”

୮

ଜିସୁୱାଲେ ବୁଲାଜିମାର୍‌ହି ଆଇମେକ୍

୧ ଇୟା ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ଗାଡ଼୍ ଗାଡ଼୍‌କାଙ୍ଗ୍ ମାରି ନାର୍ ନାର୍‌କାଙ୍ଗ୍
ୱେର୍‌ସି ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦି ନେଗିକାବୁର୍ ପ୍ରଚାର୍ କିଜି ବୁଲାଦେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାନ୍, ମାରି ବାରଲୋକ୍ ସିସୁର୍ ୱାନି ୱାଲେ ମାର୍ହାର୍,
୨ ✡ମାରି ଏମେ ଆଇମେକ୍ ମାଣାନ୍ ତାଗ୍‌ଇ ଆତ୍ମା ମାରି
ରୋଗ୍‌ଦାନ ନେଗେଣ୍ଡ ଆତେ ମାର୍‌ଏ, ୱାକ୍ ବା ୱାନିୱାଲେ ମାର୍‌ଏ,
ମରିୟମ୍ ଆମାତାନିଙ୍ଗ୍ ମଗ୍‌ଦଲିନି ଇଜିମାର୍‌ଆର୍, ଏମେତାନି
ମାଣ୍ଡୁକୁ ସାତଗୋଟା ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ସପ୍‌ତା ମାର୍ହାର୍ ।
୩ ହେରୋଦଦି ଗୁମୁସ୍ତା କୁଜାଦି ଆଡ଼ି ଜୋହାନା, ସୋସନା, ମାରି
ନାଣ୍ଡ ଆଇମେକ୍ ୱାନିୱାଲେ ମାନ୍‌ଜି ନିଜେ ନିଜେଦି ସମ୍ପତ୍ତି ସିଇଜି
ଜିସୁ ନି ୱାନି ସିସୁରି ସେବା କିଜିମାର୍‌ଏ ।

✡ **୮:୨** ମାତିଉ ୨୭:୫୫,୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୪୦,୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୯.

ୱିତୁୱିତ୍‌ନି କାତା
(ମାତିଉ ୧୩:୧-୯; ମାର୍କ ୪:୧-୯)

୪ ନାଣ୍ଡ ଲୋକ୍ ଉଣ୍ଡେ୍‌ ମାନୁ ଆଜିମାରି ଗାଡ଼୍ ଗାଡ଼୍‌କାଣ୍‌କୁ ଲୋକ୍
ୱାନି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାର୍, ଜିସୁ ଇୟା କାତା ଇର୍ହାନ୍,
୫ ଅରେନ୍ ୱିତୁ ୱିତିନିକାନ୍ ନିଜେଦି ୱିତୁ ୱିତ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ସତାନ୍ ।
ୱାନ୍ ୱିତ୍‌ବୁ ୱିତ୍‌ବୁ ଏସଡ଼୍ ସାର୍‌ଦୁ ଆର୍‌ତେ ମାରି ପାଦାମ୍ ଆଡ୍‌ଗି
ମାଟ୍‌ତାର୍, ମାରି ବାଦଡ଼୍‌ତି ପଟିଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱିଜୁ ତିର୍‌ଏ ।
୬ ମାରି ଏସ ୱିତୁ ଉଣା ସିକ୍‌ଲାମାନି ପିଡ଼ିପି ବୁମିଦୁ ଆର୍‌ତାଡ୍, ମାରି
ଗାଜାଆଜି ସିକ୍‌ଲା ଅଲ୍ ସିଲେତାଡ୍‌ଆକା ୱାର୍‌ତାସରାଡ୍ ।
୭ ମାରି ଏସ ୱିତୁ ସାମ୍‌କା ଦୁପା ଲୋଇ ବା ଆର୍‌ତାଡ୍, ମାରି
ସାମ୍‌ମାରାକ୍ ତାନି ୱାଲେ ପିରିଜି ଆୟାୱିଜୁଦିଙ୍ଗ୍ ତିଗିତାଡ୍ ।
୮ ଆୟା ଏସ ୱିତୁ ନେଗି ବୁମିଦୁ ଆର୍‌ତାଡ୍, ମାରି ପିର୍‌ଜି ସୟେ
ଗୁଣ୍ଣୁ ପଲ୍ ଆସ୍‌ତାଡ୍ । ୱାନ୍ ଇକା ଇନ୍‌ବୁ ଇନ୍‌ବୁ ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି
ଇର୍‌ଆନ୍, "ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଗିତଣିଙ୍ଗ୍‌ମାନେ, ୱାନ୍ ୱେନିନ୍
।"

କାତାଦି ଉଦେସ୍
(ମାତିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨)

୯ ଜିସୁଦି ସିସୁର୍ ଇୟା କାତାଦି ଅର୍ତ ଇନିକା ଇଜି ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାର୍ ।
୧୦ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ଇର୍ହାନ୍, ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦି ୱିଜୁ ବିସୟ୍
ନେସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗ୍ ବୁଦି ସିଆତାମାନାଡ୍, ମାତର୍ ଆଇୱାରିଙ୍ଗ୍
କାତାଦାନ୍ ଇଣ୍ଡେ୍‌ଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍, ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାର୍ ସୁଡ଼୍‌ବୁ ସୁଡ଼୍‌ବୁ ସୁଡ଼୍‌ଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ଏର୍ ମାରି ୱେନ୍‌ବୁ ୱେନ୍‌ବୁ ବୁଜାଏର୍ ।

ଜିସୁ ୱିତୁୱିତ୍‌ନି କାତାଦି ଅର୍ତ ବୁଜାକିତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦)

୧୧ କାତାଦି ଅର୍ତ ଇକା । ୱିତୁ ମାପୁରୁଦି ବାକ୍ୟ,
୧୨ ମାରି ସାରି ଲାକ୍‌ତୁରି ୱିତୁ ଇୟାୱାଜା ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବୁଜାକିନାଡ୍,
ଏମେକାର୍ ବାକ୍ୟ ୱେନାର୍, ଆୟାୱେନ୍‌କା ସୟତାନ୍ ୱାଜି, ଏଣ୍ଡେସ୍

ୱାର୍ ବିସ୍‌ବାସ୍ କିଜ ରକିୟା ପୟ୍‌ଏର୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାରି ଜିବନ୍‌ତାନ୍
ବାକ୍ୟ ଓଙ୍ଗାଁ କିନା ଅନାତ୍ ।
୧୩ ମାରି, ଏମେକାର୍ ବାକ୍ୟ ୱେନ୍‌ଜି ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ମାନାନାର୍,
ୱାର୍ ପିଡ଼ିପି ବୁମିଦୁ ଆର୍‌ତିମାନି ୱିତୁଦି ସାମାନ୍ । ଆୟା ସିକିୟା
ୱାରିମାନୁ ନାଣ୍ଡନେସ୍‌ନି ନେସ୍‌ଇ ମାନିଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ୱାର୍ ଲେୱା
ସାଗ୍‌ଏତାତ୍‌ଆକା ୱାର୍ ଅଡ଼ପ୍ ସମୟ ବିସ୍‌ବାସ୍ କିନାର୍ ମାରି ପରିକା
ୱେଡ଼ାଦୁ ଆର୍‌ନା ସନାର୍ ।
୧୪ ମାରି, ସାମ୍ ମାରାକ୍ ଲୋଇ ଆର୍‌ତି ୱିତୁ ଇୟାୱାଜା ଲୋକାଙ୍ଗ୍
ବୁଜାକିନାତ୍, ଏମେକାର୍ ବାକ୍ୟ ୱେନାର୍, ମାତର୍ ଦୁନିଆଦି ସିନ୍ତା ମାରି
ଦନ ନି ସୁକ୍ ପୟଜି ଜିବୁ ଜିବୁ ତିଗାନା ସନାର୍ । ନେଗି ପଲ୍ ପାଣ୍ଡିସ୍
କିଏର୍ ।
୧୫ ମାରି, ନେଗି ବୁମିଦୁ ଆର୍‌ତି ୱିତୁ ଇୟାୱାଜା ଲୋକାଙ୍ଗ୍
ବୁଜାକିନାତ୍, ଆମାକାର୍ ନେଗେଣାନ୍ ମାରି ନେଗି ଜିବନ୍‌ତୁ ବାକ୍ୟ
ୱେନ୍‌ଜି ଆୟାକା ଆସ୍‌ସି ଇଡ୍‌ନାର୍ ମାରି ଡାଟାମ୍‌ତାନ୍ ପଲ୍ ଆସ୍‌ନାତ୍
।

ଅଡି ଆଡ୍‌ଗି ଦିୱା
(ମାର୍କ ୪:୨୧-୨୫)

୧୬ ✡ଆମାକାର୍ ଦିୱା କାସିସ୍ କିଜ ସାଟିଦାନ୍ ପିଡ଼ିକ୍‌ସ ଇଡେଏନ୍,
ମାରି କାଟେଲ୍ ଆଡ୍‌ଗି ଇଡେଏନ୍, ମାରି ଦିୱା ଇଡ୍‌ନି ବାଡ଼ି ମୁସ୍‌କୁ
ଇଡିନାନ୍, ଏଣ୍ଡେସ୍ ଡ଼ଗ୍ଗିନି ଲୋକୁ ସୁଡ଼ଡୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍ ।
୧୭ ✡ମାତର୍ ଆମାକା ନେସିଇକା, ଇୟାୱାଜା ନେସିଇ ବିସୟ
ଇନିକା ସିଲେତ୍, ମାରି ଆମାକା ୱେଙ୍ଗାଁଜି ତରାଇଆଏତ୍, ଇୟାୱାଜା
ନେସେଇ ବିସୟ୍ ଇନିକା ସିଲେତ୍ ।
୧୮ ✡“ମାରି, ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱେନ୍‌ଜିନିଦେର୍, ଆୟା ବିସୟତାନ୍
ଜାଗାର୍‌ତା; ଇରିଙ୍ଗ୍ ଆମାୱାନିଦି ମାନାତ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିଆଇ ଆନାତ୍,
ମାରି ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିଲେତ୍, ୱାନ୍ ଆମାକା ନିଜେଦି ମାନାତ୍ ଇଜି
ମନେକିନାର, ଆୟାକା ବା ୱାନିବାଣାନ୍ ଅଆନାତ୍ ।”

✡ **୮:୧୬** ମାତିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩. ✡ **୮:୧୭** ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨.
✡ **୮:୧୮** ମାତିଉ ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୬.

ଜିସୁଦି ୟାୟା ନି ତଡ଼ାନ୍‌କୁ
(ମାତିଉ ୧୨:୪୬-୫୦; ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫)

୧୯ ଜିସୁଦି ୟାୟା ନି ତଡ଼ାନ୍‌କୁ ୱାନିଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାର୍, ମାତର୍
ଲୋକାଗୋଲିଦି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ୱାଲେ ବେଟ୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏଜି
ମାର୍‌ହାର୍ ।
୨୦ ଆବେଟ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ଅରେନ୍ ଇୟା କାବୁର୍ ସିତାନ୍, ମି
ୟାୟା ନି ତଡ଼ାନ୍‌କୁ ନି ୱାଲେ ବେଟ୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଜି ଆଡ୍‌ରେ
ନିଲ୍‌ତାମାନାର୍ ।
୨୧ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଆମାକାର୍ ମାପୁରୁଦି ବାକ୍ୟ
ୱେନାର ମାରି ମାନାନାର୍, ୱାର୍ ନା ୟାୟା ନି ତଡ଼ାନ୍‌କୁ ।"

ଜିସୁ ଗାଲି ପିରୁଦିଙ୍ଗ୍ ତିର୍ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧)

୨୨ ଆୟା ୱେଡ଼ାଦୁ ଅର୍‌ନେଣ୍ଡେ ଜିସୁ ମାରି ୱାନି ସିସୁର୍ ଉଣ୍ଡି
ଡଙ୍ଗାଁଦୁ ଏକ୍‌ତାର୍, ମାରି ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ହାନ୍, "ରାଦୁ, ସାମ୍‌ଦୁରୁତି
ଆୟା ପାଡ଼ି ସନାଟ୍ ।" ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଏର୍‌ଜାଜ୍ କୁତାରଡ଼ିସିତାର୍ ।
୨୩ ମାତର୍ ୱାର୍ ଏର୍‌ଜାଜ୍‌ତୁ ସନି ୱେଡ଼ାଦୁ ୱାନ୍ ଡରିତାମାର୍‌ହାନ୍ ।
ଆୟା ୱେଡ଼ାଦୁ ସାମ୍‌ଦୁରୁତୁ ଗାଲି ଆତାଡ୍, ମାରି ୱାରି ଡଙ୍ଗାଁଦୁ ଏରୁ
ପୁରୁନ୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆରାମ୍‌ଆତେ ମାରି ୱାର୍ ବାଦାଦୁ ପଡ଼େଆତାର୍ ।
୨୪ ଆବେନୁ ସିସୁର୍ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ନିକ୍‌ସି ଇର୍‌ହାର୍, "ଏ ଗୁରୁ,
ଏ ଗୁରୁ ମାପ୍ ସାତାପ୍ ।" ଇବେନୁ ୱାନ୍ ନିଙ୍ଗିଜି ଗାଲି ମାରି ନାଣ୍ଡ
ସାମ୍‌ଦୁରୁତି ଏରୁଦିଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ରିସ୍‌ତାନ୍, ମାରି ଆୟାୱିଜୁ ତିର୍ ଆଜି ସାନ୍ତି
ଆତାଡ୍ ।
୨୫ ମାରି, ଜିସୁ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ମି ବିସ୍‌ବାସ୍ ଏମେଦି ?"
ମାତର୍ ୱାର୍ ତିଲାଜି ମାରି ଚମ୍‌କେ ଆଜି ନିଜେ ନିଜେଦି ମାନୁ
ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, "ଇକାନ୍ ଆତିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ଜେ ? ଗାଲି ନି ଏରୁଦିଙ୍ଗ୍
ବା ଆଦେସ୍ ସିଜିନାନ୍, ଗାଲି ନି ଏରୁଡର୍ ୱାନି ମାଟା ମାନ୍‌ଜିନେ ।"

ଦୁବା ଆସ୍‌ତି ମାରିକାନ୍ ନେଗେଣ୍ଡ ଆତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ମାର୍କ ୫:୧-୨୦)

୨୬ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ନି ୱାନି ସିସୁର୍ ଗାଲିଲିଦି ଆଗିଡ଼ିରି ଆୟାପାଡ଼ିଦି ଗରାସିୟରି ରାଜିଦୁ ଇତାର୍ ।
୨୭ ୱାନ୍ ଏରୁଜାହାଜ୍‌ତାନ୍ ସହସି ପାଡ଼ିଦୁ ରେତାନ୍, ଆୟା ଗାଡ଼ତି ଅରେନ୍ ଦୁବାଆସ୍‌ତି ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବେଟ୍‌ଆତାନ୍; ୱାନ୍ ନାଣ୍ଡ ଦିନ୍ ସାନ୍ଧି ଆଙ୍ଗିଁ ଆରାଏଣ୍ଡା ମାରି ଇନ୍‌ଡ୍ର ମାନ୍‌ଏଣ୍ଡା ଦୁକିଦୁ ମାନ୍‌ଜି ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୨୮ ୱାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ଆଉଲି ଆଜି ୱାନି ପାଦାମ୍ ଆଡ଼ଗି ଆର୍‌ଜି ପେରି ୱେୟୁଦାନ୍ ଇର୍‌ହାନ୍, "ଏ ପେରି ମାପୁରୁଦି ମାରିନ୍ ଜିସୁ, ନି ୱାଲେ ନାଙ୍ଗିଁ ଇନିକା ମାନାଡ୍ ? ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ମାଡ଼ିସ୍‌କିଜିନା, ନାଙ୍ଗିଁ କାସ୍କୁ ସିମା ।"
୨୯ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଡାଗ୍‌ଇ ଆମ୍ବାଦିଙ୍ଗ୍ ଆୟା ଲୋକାମାଣ୍‌କୁ ସହସ ସନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆଦେସ୍ ସିତା ମାର୍‌ହାନ୍ । ଆୟା ଦୁବା ନାଣ୍ଡ ଦେବେଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାମାର୍‌ହାଡ୍, ମାରି ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିକ୍‌ଣିଦାନ୍ ତର୍‌ସି ଇଡ଼ଜିମାର୍‌ହାର୍, ମାତର୍ ୱାନ୍ ତର୍‌ତିକାୱିଜୁ ତେଉଜି ପୋକ୍‌ସି ମାର୍‌ଆଡ୍ ଦୁବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁନ୍‌ସାନ୍‌ବାଡିଦୁ ଅସିମାର୍‌ହାଡ୍ ।
୩୦ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, "ନି ଦର୍ ଇନିକା ?" ୱାନ୍ ଇର୍‌ହାନ୍, "ନା ଦର୍ ବାହିନି; ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ କାସ୍‌ତେ ମାର୍‌ଏ ।"
୩୧ ମାରି, ୱାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ପାତାଲ୍‌ତୁ ସନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆଦେସ୍ ସିମାକିନ୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ିସ୍ କିତାର୍ ।
୩୨ ଆବେନୁ ଗର୍‌ନ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ଉଣ୍ଡି ପେରି ପାନ୍‌ଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ଦା ସାରାଜିମାର୍‌ଏ, ମାରି ୱାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଡାଗ୍‌ଇ ଆଡ଼ମେଙ୍ଗ୍ ଆୟା ପାଣ୍ଡିଙ୍ଗାଁ ଲୋଇ ଡ଼ଗୁଦେଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସାରି ସିତାନ୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମାଡ଼ିସ୍ କିତାର୍ ।
୩୩ ୱାନ୍ ୱାନିକାଙ୍ଗ୍ ସାରି ସିତାନ୍‌ଆକା, ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ଆୟା ଲୋକ୍‌ତିବାଣାନ୍ ସହସି ପାନ୍‌ଡ୍ରିଙ୍ଗାଁ ଲୋଇ ଡ଼ଗ୍ଗିତେ; ଆବେନୁ ଆୟା ପାନ୍‌ଡ୍ରିଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ ଗରନ୍ ଟିପୁଦାନ୍ ଉରୁକ୍‌ସି ସଲ୍‌ସି ସାମ୍‌ଦୁର୍‌ତୁ ଆର୍‌ଜି ମୁଡ଼ଗ୍ଗିତେ ସାତେ ।
୩୪ ମିଜି ମାର୍‌ଇ ଲୋକୁ ଆୟା ଗଟ୍‌ନା ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ଉରୁକ୍‌ସି ସଲ୍‌ସି ଗାଡ଼କାଙ୍ଗ୍ ନି ନାର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଁ ଆଁକା ୱେର୍‌ତାର୍ ।

୩୫ ଆବେନୁ ଲୋକୁ ଗଟ୍‌ନା ସୁଡ଼ୁଡେଙ୍ଗ୍ ସହସି ୱାତାର୍; ମାରି, ୱାର୍
ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି, ଏମେ ଲୋକାମାଣାନ୍ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ସଟେମାର୍‌ଏ,
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେଗି ୱାତି ପିଡ଼ିଗ୍‌ଜୋ ନେଗି ମୋନ୍‌ତାନ୍ ଜିସୁଦି ପାଦାମ୍
ଆଡ଼୍‌ଗି ବାସ୍‌ତିମାର୍‌ଇକା ସୁଡ଼୍‌ଜି ତିଲାତାର୍ ।
୩୬ ମାରି, ଆମାକାର୍ ଇୟା ଗଟ୍‌ନା ସୁଡ଼୍‌ତୁମାର୍‌ଆର୍, ୱାର୍ ଆୟା
ଦୁବା କାସ୍‌ତି ଲୋକୁ ଏଣ୍ତେସ୍ ନେଗେନ୍ ଆତାନ୍, ଆକା ୱାରିଙ୍ଗ୍
ୱେର୍‌ତାନ୍ ।
୩୭ ଆବେନ୍ ଗରାସିୟରି ରାଜିଦି ୱିଜୁ ତରିଟି ଲୋକା ମାଣାନ୍
ଡ଼ିସ୍‌ସି ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମାଡ଼ିସ୍‌କିତାର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ନାଣ୍ତ
ତିଲାତାମାର୍‌ଆର୍; ମାରି, ୱାନ୍ ଉଣ୍ତି ଏରୁଜାହାଜ୍‌ତୁ ଏକ୍‌ସି
ଡ଼େସିୱାତାର୍ ।
୩୮ ମାତର୍ ଏମେ ଲୋକାମାଣାନ୍ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ସଟେସର୍‌ଏ ମାର୍‌ହେ,
ୱାନ୍ ଜିସୁୱାଲେ ମାନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍;
୩୯ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ଇଜି ଇର୍‌ଆନ୍, "ମି ଇନ୍‌ଡ୍ର ଡ଼େସି
ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ, ମାରି ମାପୁରୁ ନିଙ୍ଗେଁ ଇନି ଇନି କାର୍ମୁ କିତାମାନାନ୍, ଆକା
ୱିଜୁୱେର୍‌ଆ ।" ଆବେଣାନ୍ ୱାନ୍ ସଲ୍‌ସି, ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନି ଇନି
କାର୍ମୁ କିତାମାର୍‌ଆନ୍ ଆୟାୱିଜୁ ଗାଡ଼୍‌ତୁ ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।

ଜାଇରସ୍‌ତି ଗାଡ଼ସି ଜିନିକା ମାରି ରୋଗ୍‌ଆତି ଆଇମା ନେଗେଣ୍ତ ଆନିକା

(ମାତିଉ ୯:୧୮-୨୬; ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩)

୪୦ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ଆୟାପାଡ଼ି ୱାତାନ୍, ନାଣ୍ତଲୋକ୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ମାନାତାର୍, ମାତର୍ ୱିଜେରେ ୱାନିଙ୍ଗ୍
କାପ୍‌କିଜିମାର୍‌ଆର୍ ।
୪୧ ମାରି, ସୁଡ଼୍‌ଦୁ, ଜାଇରସ୍ ଦର୍‌ତି ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ୱାତାନ୍; ୱାନ୍
ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦି ପେରିକାନ୍ ମାର୍‌ଆନ୍ । ୱାନ୍ ଜିସୁଦି ପାଦାମ୍‌ଆଗ୍‌ଡ଼ି
ନିଜେଦି ଇନ୍‌ଡ୍ର ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ିସ୍‌ତାନ୍,
୪୨ ମାତର୍ ୱାନି ବାର ବାରସ୍‌ତି ଅରେଡ଼୍‌ନେ ନା ଗାଡ଼ି ମାର୍‌ଆଡ଼୍,
ମାରି ୱାଦ୍ ସାତାମାର୍‌ଆଡ଼୍ । ମାତର୍ ୱାନ୍ ସଲସିମାର୍‌ଇ ୱେଡ଼ାଦୁ
ଲୋକୁ ୱାନି ୱାନି ମୁସ୍‌କୁ ମାଟ୍‌ସି ସାଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।

୪୩ ନାସ୍ତିୱାଲେ ବାର ବାର୍‌ସୁ ସାନ୍ଧି ସୁତୁକ୍ ରୋଗଦି ଅରେତ୍
ଆଇମା ମାର୍‌ଆତ୍, ଏଦ୍‌କି ନିଜେଦି ୱିଜୁ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ୱିସ୍‌ସି ଏବାଣାକୁବା
ନେଗେଣ୍ତୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏଜି ମାର୍‌ଆତ୍, *
୪୪ ୱାଦ୍ ୱେନ୍‌କାରି ପାଡ଼୍‌କାଦାନ୍ ୱାଜି ୱାନି ୱାତି ଜାଲିଦୁ
ମୁଟ୍‌ତାତ୍, ମାରି, ଆୟାଦାପ୍ରେ ତାନି ସୁତୁକ୍ ଆନି ରଗ୍ ନେଗେନ୍
ଆତାତ୍ ।
୪୫ ଆବେନୁ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, "ଏନ୍ ନାଙ୍ଗି ମୁଟ୍‌ତାନ୍ ?" ମାତର୍
ୱିଜେରେ ସିଲେ ଇଜି ଇର୍ହାର୍, ପିତର ଇର୍ହାନ୍, "ଏ ଗୁରୁ, ଲୋକୁ
ମାଣ୍ତାସୁଣ୍ତା ଆଜି ନି ମୁସ୍‌କୁ ମାଟ୍‌ସି ସାଜିନାର୍ ।"
୪୬ ମାତର୍ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, "ଏନ୍ ଅରେନ୍ ନାଙ୍ଗି ମୁଟ୍‌ତାନ୍, ମାତର୍ ନା
ବାଣାନ୍ ସାକ୍ତି ସତାତ୍ ଇଜି ନାନ୍ ନେସ୍‌ତା ।"
୪୭ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଆଇମାଲୋକ୍ ସୁଡ଼୍‌ତୁାତ୍ ଜେ, ୱାଦ୍ ମାରାଗ୍‌ଜି
ମାନ୍‌ଣ୍ତ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆଟେଏତାତ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାଦ୍ ଡିର୍‌ଗ୍‌ଜି ଡିର୍‌ଗିଜି ୱାଜି
ୱାନି ପାଦାମ୍ ଆଡ଼୍‌ଗି ଆର୍‌ଜି, ଇନିଦାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମୁଟ୍‌ତାତ୍, ମାରି
ଏଣ୍ତେସ୍ ଦାପ୍ରେ ନେଗେଣ୍ତୁ ଆତାତ୍, ଆୟାୱିଜୁ ଲୋକା ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଇର୍ହାତ୍
।
୪୮ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଗାଡ଼ି, ନି ବିସ୍‌ବାସ୍ ନିଙ୍ଗିଁ
ନେଗେନ୍ କିତାମାନାତ୍, ସାନ୍ତିଦାନ୍ ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ ।"
୪୯ ଜିସୁ ଆୟା ମାଟା ଇନିୱାଲେ ପାର୍‌ତନା ଇନ୍‌ଡ୍ରଣି ପେରିଲୋକା
ଇନ୍‌ଡ୍ରଣାନ୍ ଅରେନ୍ ୱାଜି ଇର୍‌ଆନ୍, "ମି ଗାଡ଼ି ସାତାଡ଼୍‌ନି, ଗୁରୁଙ୍ଗ୍
ମାରି କାସ୍ଟ ସିମା ।"
୫୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ଆୟାକା ୱେନ୍‌ଜି ଜାଇରସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼େସି ଇର୍‌ଆନ୍,
"ତିଲାମାଟ୍, ବିସ୍‌ବାସ୍ କିଦୁ, ମାରି ୱାଦ୍ ନେଗେନ୍ ଆନାତ୍ ।"
୫୧ ମାରି, ଇନ୍‌ଡ୍ର ୱାଜି ପିତର, ଜୋହନ ମାରି ଜାକୁବ, ମାରି
ଗାଡ଼ିସ୍‌ଦି ୟାୟା ବୁବା ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଏୟେଙ୍ଗ୍ ନିଜେୱାଲେ ଲୋଇ
ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ସିଏତାର୍ ।
୫୨ ମାତର୍ ୱିଜେରେ ତାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍‌ବାଜି ଆଡ଼୍‌ବାଜି ବକାଦୁ
କତାଜି ମାର୍‌ଆର୍ । ଆବେନୁ ୱାନ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଆଡ଼୍‌ବାମାଟ୍; ୱାଦ୍
ସାଏତ୍, ମାତର୍ ସୁସ୍‌ତାମାନାତ୍ ।"

---

* **୮:୪୩** ଏସ ରାସାତିମାନୁ ଇୟା ପଦ୍ ରାସାତିକା ସିଲେତ୍

୫୩ ମାତର୍ ୱାଦ୍ ସାତାମାନାତ୍ ଇଜି ନେସ୍ତିବାଣାନ୍ ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ
ସେମାର୍ କିଜିମାର୍ଆର୍ ।
୫୪ ମାତର୍ ୱାନ୍ ଆଇଲିଦି କିୟୁ ଆସ୍ସି କୁକ୍ସି ଇର୍ଆନ୍, “ଏ
ଆଇଲି, ନିଙ୍ଗିଁଆ ।”
୫୫ ଆବେଟ୍ ତାନି ଜିବନ୍ ଡ଼େସି ୱାତାତ୍, ମାରି ୱାଦ୍ ଆୟାଦାପ୍ରେ
ନିଙ୍ଗିଁତାତ୍, ଜିସୁ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇନିକାବା ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍ ।
୫୬ ଇବେଟ୍ ତାନି ୟାୟା ବୁବା କାବା ଆତାର୍; ମାତର୍ ଆୟା
ଗଟ୍ନାଦି ମାଟାଦିଙ୍ଗ୍ ଏଙ୍ଗ୍ବା ଇନ୍ମାଟ୍ ଇଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍ ।

୯

ଜିସୁ ବାର ଲୋକୁ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍ତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୦.୫-୧୫; ମାର୍କ ୬.୭-୧୩)

୧ ଆୟାୱାଲେ ଜିସୁ ବାର ଲୋକୁ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ସି ଉନ୍ଡ୍ରେମାନୁ
ଉଣ୍ଡା କିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ ଦୁବେଙ୍ଗାଁ ଡ଼ିସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଁ, ମାରି ରୋଗ୍ତିଙ୍ଗ୍
ନେଗେଣ୍ଡ କିଦେଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି ମାରି ଅଦିକାର୍ ସିତାନ୍ ।
୨ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦି ନେଗିକାବୁର୍ ୱେର୍ତେଙ୍ଗ୍
ମାରି ରୋଗ୍ତୁମାନି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିଦେଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍ତାନ୍,
୩ ମାରି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ମିର୍ ସନିୱାଲେ ବାଡିଗା ନୋ ମଣି ନୋ
ରୁଟି ନୋ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଇନିକା ବା ଅମାଟ୍, ବା ରୁଣ୍ଡି ଆଙ୍ଗିଁଙ୍ଗ୍ ଅର୍ସେ
ଅମାଟ୍ ।
୪ ମାରି, ମିଙ୍ଗିଁ ଆମା ଇନ୍ଡ୍ରଣିକାର୍ କୁକ୍ନାର୍, ଆୟା ବାଡିଦାନ୍
ଡ଼େସି ରେଇ ସାନ୍ଦି ଆବେ ତେବାଦୁ ।
୫ ✡✡ମାରି, ଏସୋ ଲୋକୁ ମିଙ୍ଗିଁ ମାନାଏର୍, ଆୟା ଗାଡ଼୍ତାନ୍
ୱାନିୱାଲେ ଲୋକ୍ତି ବିରୁଦ୍ତାନ୍ ସାକି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ମି ପାଦାମ୍କାଣି
ଦୁଡ଼ି ସାଡ଼୍ଦୁ ।
୬ ଆବେଟ୍ ସିସୁର୍ ସଲ୍ସି ୱିଜୁ ତରିନ୍ ନେଗିକାବୁର୍ ୱେର୍ତାର୍
ମାରି ରୋଗ୍ତାନ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିଜି କିଜି ନାର୍କାଙ୍ଗ୍ ଁ ନାର୍କାଙ୍ଗ୍ ଁ
ସରଆର୍ ।

✡ **୯:୫** ପ୍ରେରିତ ୧୩:୫୧. ✡ **୯:୫** ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧.

ହେରୋଦ ବାୟା ଆତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯)

୭ ✡ଆୟାୱାଲେ ଗାଲିଲିଦି ସାସନ୍‌କିନି ସାମନ୍ତରାଜା ହେରୋଦ
ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍‌ଜି ବାୟାଆତା ସର୍‌ଆନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଡୁବନ୍‌ସିନି
ଯୋହନ ମାରିଡ଼େସିଜିବନ୍ ଆତାମାନାନ୍ ଇଜି ଏର୍ ଏର୍
ଇଜିମାର୍‌ଆର୍ ।
୮ ମାରି, ଏର୍ ଏର୍ ଏଲିୟ୍ ତରାଇଆତାମାନାନ୍ ଇଜିମାର୍‌ଆର୍ ମାରି
ଆଇକାର୍ ପୁର୍ବେଦି ବାବବାଦିର୍ ଲୋଇ ଅରେନ୍ ସାତିମାଣାନ୍ ଡ଼େସି
ନିଙ୍ଗିଁତାମାନାନ୍ ଇଜି ଇଜିମାର୍‌ଆର୍ ।
୯ ମାତର୍ ହେରୋଦ ରାଜା ଇର୍‌ଆନ୍, “ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନତି
ତାଲା ତୋ ନାନ୍ କଇସ୍‌ତାମାନା, ମାତର୍ ଆମାୱାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ନାନ୍
ଇୟାୱାଜା ମାଟା ୱେନ୍‌ଜିନା, ଇକାନ୍ ଏନ୍ ?” ମାରି, ହେରୋଦ
ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଜିମାର୍‌ଆନ୍ ।

ଜିସୁ ପାସ୍ ହାଜାର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଉଟ୍‌ପିସ୍‌ତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଜୋହନ ୬:୧-୧୪)

୧୦ ୱେନ୍‌କା ସିସୁର୍ ଡ଼େସିୱାଜି, ଆମାକା ଆମାକା କିତାମାର୍‌ଆର୍,
ଆୟାୱିଜୁ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେର୍‌ତାର୍ । ମାରି, ୱାନ୍ ଆଇମାନୁ ମାନ୍‌ଡ଼େଙ୍ଗ୍
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱାନିୱାଲେ ଅସି ବେତ୍‌ସାଇଦା ଦର୍‌ତି ଗାଡ଼ୁ ସରଆର୍ ।
୧୧ ମାତର୍ ଲୋକ୍ ୱିଜେରେ ଆକା ନେସ୍‌ତାରୋ ୱାନିୱାଲେ
ସନ୍‌ଡ଼େଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍; ମାରି, ଜିସୁ ଜିବନ୍ ନଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି
ରାଜିଦି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍‌ଡ଼େଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ମାରି
ଆମାୱାରିଙ୍ଗ୍ ରୋଗ୍‌ତାନ୍ ନେଗେଣ୍ଣ ଆନିକା ମାର୍‌ଆତ୍, ୱାରିଙ୍ଗ୍
ନେଗେଣ୍ଣ କିତାନ୍ ।
୧୨ ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱେଡ଼ା ଆଜି ୱାଜିମାର୍‌ଆର୍; ଆବେଟ୍ ବାର୍ ଲୋକୁ
ସିସୁର୍ ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ଇର୍‌ହାର୍, “ଲୋକୁ ଏଣ୍ଡେସ୍ ସାରିବେଡ଼ତି
ନାର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଁମାରି ଇସ୍ରିନାର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ତେବାନାର୍ ମାରି କାଦି ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍
ପୋଇଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ଆ, ଇରିଙ୍ଗ୍
ମାଡ୍ ଇବେ ସିମ୍ରା ବାଡିଦୁ ମାନିକା ।”

✡ **୯:୭** ମାତିଉ ୧୬:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯.

୧୩ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ମିର୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଉଟ୍‌ପିସ୍‌କିଦୁ ।"
ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, "ମା ଲାକ୍‌ତୁ ପାସ୍‌ଗୋଟା ରୁଟିଙ୍ଗ୍ ମାରି ରୁଣ୍ଡି ମିନ୍‌କାଣ୍
ନାଣ୍ଡ ସିଲୁ; ଆରିଙ୍ଗ୍ ମାପ୍ ଇନିକା ସନାପ୍ ଇୟାୱିଜୁ ଲୋକା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
କାଦି କଣାପ୍ ?"
୧୪ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ୫,୦୦୦ ହାଜାର୍ ମେମାରୁଙ୍ଗୁଁ ମାର୍‌ଆର୍ । ମାରି,
ଜିସୁ ୱାନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ପଚାସ୍ ପଚାସ୍ କିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଦଲ୍
ଦଲ୍ କିଜି ବାସିସ୍ କିଦୁ ।"
୧୫ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଆୟାୱାଜା ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ବାସିସ୍ କିତାର୍ ।
୧୬ ମାରି, ଜିସୁ ଆୟା ପାସ୍‌ଗୋଟା ରୁଟିଙ୍ଗ୍ ମାରି ରୁଣ୍ଡି ମିନ୍‌କୁ ଅସି
ମୁସ୍‌କୁ ତରିନ୍ ସୁଡ଼ଜୁ ଆୟାୱିଜୁ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍, ମାରି ରୁକ୍‌ସି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବାଟା କିଜି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ସିତାନ୍ ।
୧୭ ଆବେଟ୍ ୱିଜେରେ ତିର୍‌ଆରୋ ପଟାପାଜିତାର୍, ମାରି ୱାର୍ ୱାରି
ଲାକ୍‌ତୁ ଏଜିତି ମାର୍‌ଇ ବାରଗୋଟା ଡାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡାକିତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ପିତର ମାନାତାନ୍

(ମାତିଉ ୧୬:୧୩-୧୯; ମାର୍କ ୮:୨୭-୨୯)

୧୮ ଅର୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ ଅରେନ୍ ପାର୍‌ତନା କିନିୱାଲେ ସିସୁର୍
ୱାନିୱାଲେ ମାର୍‌ଆର୍, ମାରି ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, "ନାନ୍ ଏନ୍
ଇଜି ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ଇନିକା ଇନାର୍ ?"
୧୯ ✡ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, "ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନ, ମାତର୍ ଏର୍
ଏର୍ ଇନାର୍, ଏଲିୟ୍, ମାରି ଏର୍ ଏର୍ ଇନାର୍, ପୁର୍ବେଦି ବାବବାଦିରି
ଲୋଇ ଅରେନ୍ ଜିବନ୍‌ଆଜି ନିଙ୍ଗିଁତାମାନାନ୍ ।"
୨୦ ✡ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାନ୍, "ମାତର୍ ନାନ୍ ଏନ୍ ଇଜି ମିର୍ ଇନିକା
ଇଜିନିଦେର୍ ?" ପିତର ଇର୍‌ଆନ୍, "ନିନ୍ ମାପୁରୁଦି କ୍ରିସ୍ତ ।"

ଜିସୁ ନିଜେଦି ଦୁଃକ୍ ନି ସାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍

(ମାତିଉ ୧୬:୨୦-୨୮; ମାର୍କ ୮:୩୦; ୯:୧)

୨୧ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ଇକା ଏଙ୍ଗ୍‌ବା ଇନ୍‌ମାଟ୍ ଇଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ୱାଦାନ୍
ୱେର୍‌ତାନ୍,

✡ **୯:୧୯** ମାତିଉ ୧୪:୧,୨; ମାର୍କ ୬:୧୪,୧୫; ଲୂକ ୯:୭,୮. ✡ **୯:୨୦** ଜୋହନ ୬:୬୮,୬୯.

୨୨ “ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ଦୁକ୍ ପୋଇଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାତ୍ ମାରି
ନେତାର୍, ପେରିଜାଜକ୍‌କୁ ମାରି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ସେମାର୍ କିଜି ଡାକ୍‌ନାର୍,
ମାରି ମୁନେଟାନ୍ ମାରିଡ଼େସିଜିବନ୍ ଆଜି ନିଙ୍ଗ୍ଁନାନ୍ ।”
୨୩ ✡ନାସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ଏନ୍ ଜଦି ନା ୱାଲେ
ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ଡ଼ିସିନ୍, ମାରି ଦିନାମି
ନିଜେଦି ଦୁକ୍ କସ୍ଟଦିଙ୍ଗ୍ ପିନ୍‌ଣ୍ଡଜି ନା ୱେନ୍‌କା ରାପିନ୍ ।
୨୪ ✡ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନିଜେଦି ଜିବନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍
ବଦାକିନାନ୍, ୱାନ୍ ଆକା ଆରାକିନାନ୍, ମାତର୍ ଏନ୍ ନା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ୱାନି ଜିବନ୍ ଆରାକିନାନ୍, ୱାନ୍ ଆକା ରକିୟା କିନାନ୍ ।
୨୫ ମାରି, ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ସାରାଦୁନିଆଦିଙ୍ଗ୍ ଜିଣାଜି ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍
ସାପିସ୍‌କିନାନ୍ ବା ଆରାନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ଇନି ଲାବ୍ ?
୨୬ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନାଙ୍ଗ୍ଁ ମାରି ନା ବାକ୍ୟ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସେମାର୍
ଆନାନ୍, ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ଏସ୍ତିୱାଲେ ବୁବାୱାଲେ, ମାରି ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି
ପବିତ୍ର ଦୁତ୍‌କାୱାଲେ ମହିମାଦାନ୍ ୱାନାନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାନ୍ ୱାରି
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସେମାର୍ କିନାନ୍ ।
୨୭ ମାତର୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ସତ୍ ଇଜିନା, “ମାପୁରୁଦି ରାଜି ସୁଡ଼ିଇ ସାନ୍ଦି
ଇବେ ନିର୍‌ଇ ମାନି ଲୋକା ଲୋଇ ଏସୋ ଲୋକୁ ଏଣ୍ତେସ୍‌ବା ସାଏର୍
।”

ଜିସୁଦି ମୁର୍‌ତି ବାଦ୍‌ଲେ ଆନିକା
(ମାତିଉ ୧୭:୧-୮; ମାର୍କ ୯:୨-୮)

୨୮ ଇୟାୱିଜୁ ଗଟାନି ପୁରା ଆଟ୍‌ଦିନ୍ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ପିତର,
ଜୋହନ ମାରି ଜାକୁବଙ୍ଗ୍ ୱାନିୱାଲେ ଅସି ପାର୍‌ତନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି
ଗରନ୍‌ତୁ କୁକ୍‌ତାଅତାନ୍ ।
୨୯ ମାରି, ୱାନ୍ ପାର୍‌ତନା କିନିୱାଲେ ୱାନି ମୋକମ୍‌ତି ମୁର୍‌ତି
ବାଦ୍‌ଲେ ଆତାତ୍ ମାରି ୱାନି ଆଙ୍ଗ୍ଁ ଅଡ଼ିନିକା ମାରି ନାଣ୍ଡ ଜାୟ୍
ଆତାତ୍ ।
୩୦ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଆୟାଦାପ୍ରେ ମୋସା ନି ଏଲିୟ୍, ଇୟା ରିଏର୍
ଲୋକୁ ୱାନିୱାଲେ ୱାର୍‌ଗିଜିସାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।

✡ **୯:୨୩** ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭. ✡ **୯:୨୪** ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜୋହନ ୧୨:୨୫.

୩୧ ୱାରି ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ଗୌରବ୍‌ତାନ୍ ତରାଜିମାର୍‌ଆର୍, ୱାର୍
ଜିସୁୱାଲେ ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ ଗଟାଦେଙ୍ଗ୍ ମାନି ୱାନି ସାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍
ୱାର୍‌ଗିଜି ସାଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।
୩୨ ନାସ୍ତିୱାଲେ ପିତର୍ ମାରି ୱାନି ତଡ଼୍‌କୁ ସୁଜ୍‌ଜିମାର୍‌ଆର୍; ମାତର୍
ୱାର୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ନିଙ୍ଗ୍‌ ତାର୍ ୱାନି ମହିମା ମାରି ୱାନିୱାଲେ ନିର୍‌ଇ
ମାର୍‌ଇ ଆୟା ରିଏର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ତୁାର୍ ।
୩୩ ମାରି, ମୋସା ନି ଏଲିୟ୍ ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ସନିୱାଲେ ପିତର ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ
ଇର୍ହାନ୍, "ଏ ଗୁରୁ, ମାଡ଼୍ ଜେ ଇବେ ମାନିକା, ଇକା ନେଗେଣ୍ଡ ଆତାଡ଼୍;
ମାପ୍ ମୁଡ଼ି ଗୁଡ଼େଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ କିନାପ୍, ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଉନ୍‌ଡି, ମୋସାଦି
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଉନ୍‌ଡି ମାରି ଏଲିୟ୍‌ଦି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଉନ୍‌ଡି । ମାତର୍ ୱାନ୍ ଇନିକା
ଇଜିନାନ୍, ଆକା ନେସ୍ଏତାର୍ ।"
୩୪ ପିତର ଇକା ଇନ୍‌ବୁ ଇନ୍‌ବୁ କାଣ୍ଡେକ୍ ବାଦଡ଼୍ ଇମ୍‌ଜି ୱାତା
ଦୋ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବାଦଡ଼୍‌ତି ନିଡ଼୍‌ଗା ପିଡ଼ିକ୍‌ତାଡ଼୍, ମାରି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବାଦଡ଼୍
କେର୍‌ପନିୱାଲେ ପିତର, ଜୋହନ ମାରି ଜାକୁବ ତିଲାତାର୍ ।
୩୫ ✡✡ମାରି, ଆୟା ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍ ଉଣ୍ଡି ବଲ୍ ୱାତାଡ଼୍, "ଇକାନ୍ ନା
ମାରିନ୍, ନାନ୍ ୱେନିଙ୍ଗ୍ ବାସେକିତାମାନା, ୱେନି ମାଟା ୱେନ୍‌ଆ ।"
୩୬ ମାରି, ଆୟା ବଲ୍ ୱାତି ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ଅରେନ୍‌ନେ ତରାଆତାନ୍
। ମାରି, ୱାର୍ ଆଲେତା ମାର୍ହାର୍, ମାରି ଆମାକା ଆମାକା
ସୁଡ଼୍‌ତୁାମାର୍‌ଆର୍, ଆୟା ମାଟାଦି ବିସୟ୍ ଏଙ୍ଗ୍‌ବା ଇନ୍ଏତାର୍ ।

ତାଗ୍‌ଇ ଦୁବା ଆସ୍‌ତି କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୭:୧୪-୧୮; ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୭)

୩୭ ମାର୍‌ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ନି ୱାନି ମୁଏର୍ ସିସୁର୍ ଗରନ୍‌ତାନ୍
ରେତାୱାତାର୍, ମାରି ନାଣ୍ଡଲୋକ୍ ୱାଜି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମିସତାର୍ ।
୩୮ ମାରି ସୁଡ଼୍‌ଦୁ, ଲୋକା ଲୋଇ ଅରେନ୍ ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି
ଇର୍‌ଆନ୍, "ଏ ଗୁରୁ, ନାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ ମାଡ଼ିସ୍ କିଜିନା, ନା କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ଦୟା
କିଆ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ନା ଅରେନେ ମାରିନ୍;
୩୯ ସୁଡ଼୍‌ଆ, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡି ଦୁବା ଆସ୍‌ନାଡ଼୍, ମାରି ୱାନ୍ ଦାପ୍ରେନେ
ଆଉଲି ଆଜି ନିଙ୍ଗ୍‌ନାନ୍, ମାରି ଦୁବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱାଜା

✡ **୯:୩୫** ମାତିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨. ✡ **୯:୩୫** ୨ ପିତର ୧:୧୭,୧୮.

ତିର୍‌ପ୍‌ନାପୋକ୍‌ନାତ୍ ଜେ, ୱାନି ୱେୟୁଦାନ୍ ପେପଲ୍ ସନାତ୍, ମାରି
ୱାଦ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିତାରାକାବ୍‌ରା କିଜି କାସ୍ଟୁଦାନ୍ ସନାସନାତ୍ ।”
୪୦ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଦୁବା ଡ଼ିସିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ନାନ୍ ନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ିସ୍‌କିତା,
ମାତର୍ ୱାର୍ ଆଟ୍‌ଏତାର୍ ।
୪୧ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ଆରେ ଅଡ଼ପ୍ ବିସ୍‌ବାସିର୍ ମାରି
ତାଗ୍‌ଇସାରିଦୁ ସନି କୁଟୁମ୍, ଏସୋଦିନ୍ ନାନ୍ ମି ୱାଲେ ତେବାଜି ମି
ବ୍ୟବହାର୍ କିନା ? ନି ମାରିନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇବେ ତାଗା ।”
୪୨ ୱାନ୍ ୱାବୁ ୱାବୁ ଦୁବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ଗି ଆର୍‌ପ୍‌ସି ପୋକ୍‌ସି
ବୟ୍‌ଙ୍କାର୍‌ତାନ୍ ତିର୍‌ପ୍‌ତା ପୋକ୍‌ତାଡ୍, ମାତର୍ ଜିସୁ ଆୟା ତାଗିଇ
ଆମ୍ରାଦିଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ରିସ୍‌ତାନ୍ ମାରି କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍ କିଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍
ତାମେ ବୁବାସି କିଦୁ ସିତାନ୍ ।
୪୩ ଆବେଟ୍ ୱିଜେରେ ମାପୁରୁଦି ପେରିସାକ୍ତି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ କାବାଆତାର୍
। ମାତର୍ ୱାନି କିତି ୱିଜୁ ପାଣିଦି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱିଜେରେ କାବା ଆନିୱାଲେ
ଜିସୁ ୱାନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,

ନିଜେ ସାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଜିସୁ ମାରିଡ଼େସି ଇର୍ହାନ୍
(ମାତିଉ ୧୭:୨୨-୨୩; ମାର୍କ ୯:୩୦-୩୨)

୪୪ “ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ମି ଗିତଣିଆଙ୍ଗ୍ ଁ ୱେନ୍‌ଡୁ; ଇରିଙ୍ଗ୍
ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ଲୋକା କିୟୁଦୁ ସର୍‌ପେ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ସଲ୍‌ସିନାନ୍ ।”
୪୫ ମାତର୍ ସିସୁର୍ ଆୟାମାଟା ବୁଜାଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତାର୍, ମାରି
ଆୟାକା ୱାରି ମାଣାନ୍ ମାର୍‌ଗିତା ମାର୍‌ଆତ୍, ଏଣ୍ଡେସ୍ ଆକା ୱାର୍
ବୁଜାଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତିଙ୍ଗ୍ ବା, ମାରି ୱାର୍ ଆୟା ମାଟାଦି ବିସୟ୍‌ତାନ୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍ ତିଲାଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।

ଏନ୍ ପେରିକାନ୍ ?
(ମାତିଉ ୧୮:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭)

୪୬ ✡ୱାରି ମାଣାନ୍ ଏନ୍ ପେରିକାନ୍, ଆୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱାରି ଲୋଇ
ୱାର୍‌ଗିଜି ସାତାର୍ ।

✡ **୯:୪୬** ଲୁକ ୨୨:୨୪.

୪୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରି ମୋନ୍‌ତୁ ୱାର୍‌ଗିଜିସାନିକା ନେସ୍‌ତାନ୍‌ନୋ
ଅରେନ୍ ଇସ୍ରି କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ତାତାନ୍ ନୋ ନିଜେଦି ଲାକ୍‌ତୁ ନିଲ୍‌ପିସ୍
କିତାନ୍‌ନୋ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
୪୮ ✡“ଏନ୍‌ଆପିନ୍ ନା ଦର୍‌ତାନ୍ ଇୟା ଇସ୍ରି କଡ଼ଦିଙ୍ଗ୍ ମାନାନାନ୍,
ୱାନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ମାନାନାନ୍, ମାରି ଏନ୍‌ଆପିନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ମାନାନାନ୍, ୱାନ୍
ନା ପୋକ୍‌ତିମାନି ମାଲିକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ମାନାନାନ୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ମି ୱିଜେରି ମାଣ୍‌କୁ
ଏନ୍ ଇସ୍ରିକାନ୍, ୱାନ୍ ପେରିକାନ୍ ।”

ଏନ୍ ବିରୁଦ୍ ଆଏନ୍ ୱାନ୍ ମି ତରିନ୍
(ମାର୍କ ୯:୩୮-୪୦)

୪୯ ଆବେଟ୍ ଜୋହନ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ମାପ୍ ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ନି ଦର୍‌ତାନ୍ ଦୁବା ଡ଼ିସିସ୍‌କିନିକା ସୁଡ଼ଡ଼ାପ୍, ମାରି ୱାନ୍ ମା ଦଲ୍‌ତିକାନ୍
ଆଏନ୍‌ଆକା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡେବା କିତାପ୍ ।”
୫୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ଜୋହନତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମନା କିମାଟ୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ମି ତରିନ୍ ଆଏନ୍, ୱାନ୍ ମି ତରିନ୍ ।”

ଉଣ୍ଡି ସମିରୋଣିୟ ନାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମାନାଏତାଡ୍

୫୧ ୱେନ୍‌କା ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁଦି ଆଡ଼ଗିପୁର୍ ଡ଼ିସ୍‌ସି ମୁସ୍‌କୁପୁର୍
ସନି ୱେଡ଼ା ଆଜି ୱାଜି ମାର୍‌ଆଡ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ
ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାନ୍,
୫୨ ୱାନ୍ ୱାନି ଆଗ୍‌ଡ଼ି କାବୁର୍ ଅନିୱାରିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ତାନ୍ । ୱାର୍
ସଲ୍‌ସି ୱାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ସମିରୋଣୟରିଦି ଉଣ୍ଡି ନାର୍‌ତୁ
ସର୍‌ଆ ଡ଼ଗ୍ରିତାର୍;
୫୩ ମାତର୍ ୱାନ୍ ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ ସନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ବଦା କିତାମାନାନ୍
ଇଜି ନେସ୍‌ସି ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାନାଏତାର୍ ।
୫୪ ଇକା ସୁଡ଼ଜି ଜାକୁବ ନି ଜୋହନ, ଇୟା ରିଏର୍ ସିସୁର୍ ଇର୍ହାର୍,
“ପ୍ରବୁ, ଏଲିୟ୍ ବା ଏଣ୍ଡେସ୍ କିତାମାର୍‌ଆନ୍, ଆୟାୱାଜା ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍
ସିସୁ ଆର୍‌ଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସାପିସ୍ କିପିଡ୍, ଇକା ମାପ୍ ଇନାପ୍ ଇଜି ଇନିକା
ନି ବଦା ନୋ ?”

✡ **୯:୪୮** ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୬; ଜୋହନ ୧୩:୨୦.

୫୫ ମାତର୍ ୱାନ୍ ମାର୍‌ଜି ବେସ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ ମାରି
ଇର୍‌ଆନ୍, ମିର୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ନାନି ଆମୃଦି ଲୋକୁ, ଇକା ନେସ୍‌ଏଜିନା
। ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ଲୋକାଦି ଜିବନ୍ ସାପିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ରେଏଣ୍ଡ ମାତର୍
ରକିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତାମାନାନ୍ । *
୫୬ ତାନିୱେନ୍‌କା ୱାର୍ ମାରି ଉଣ୍ଡି ନାଟ ସରଆର୍ ।

ଜିସୁଦି ସିସୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିନି ଲୋକୁ (ମାତିଉ ୮:୧୯-୨୨)

୫୭ ୱାର୍ ସାରିଦୁ ସନିୱାଲେ ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଇର୍‌ଆନ୍,
"ନିନ୍ ଏମେ ବାଡିଦୁ ସନି, ନାନ୍ ନି ୱେନ୍‌କା ୱେନ୍‌କା ୱାନା ।"
୫୮ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ଗଲୁଦିଙ୍ଗ୍ ତେବାଦେଙ୍ଗ୍ ସାରାଆ
ମାନାଡ୍, ବାଦଡ଼୍‌ଡି ପଟିଦିଙ୍ଗ୍ ତେବାଦେଙ୍ଗ୍ ଜାଲୁ ମାନାଡ୍, ମାତର୍
ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦିଙ୍ଗ୍ ତାଲା ଇଡ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ବାଡି ସିଲେଡ୍ ।"
୫୯ ମାରି, ୱାନ୍ ମାରି ଅରେନ୍‌ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ନା ୱେନ୍‌କା ରାଆ
।" ମାତର୍ ୱାନ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଆଗ୍‌ଡ଼ି ସଲ୍‌ସୋ ନା ବୁବେଙ୍ଗ୍ ମୁସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ନାଙ୍ଗିଁ ସାରି ସିଦା ।"
୬୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ସାତି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି
ସାତି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମୁସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଡ଼ିସ୍‌ତୁ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ସଲ୍‌ସୋ
ମାପୁରୁଦି ରାଜି ପ୍ରଚାର୍ କିଦୁ ।"
୬୧ ମାରି ଅରେନ୍ ବା ଇର୍‌ଆନ୍, "ପ୍ରବୁ, ନାନ୍ ନି ୱେନ୍‌କା ୱାନା,
ମାତର୍ ଆଗ୍‌ଡ଼ି ନା ଇଲ୍‌ତୁ ମାନି ଲୋକାମାଣ୍‌କୁ ନି ୱାଲେ ୱାନି ବିସୟ୍
ମାଡ଼ିସ୍‌କିଦେଙ୍ଗ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ସାରି ସିଦା ।"
୬୨ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ଏନ୍ ନାଙ୍ଗେଲ୍ ମେଡ଼୍‌ଦୁ କିୟୁ
ଆସ୍‌ସି ୱେନ୍‌କା ବେସ୍‌ନାନ୍, ୱାନ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ଜୋଗ୍ ସିଲେନ୍
।"

୧୦

ଜିସୁ ସତୁରି ରୁଣ୍ଡି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ପକ୍‌ତାନ୍

* **୯:୫୫** ଏସ ରାସ୍‌ତିମାନୁ ସିଲେତ

୧ ଇୟା ୱେନ୍‌କା ପ୍ରବୁ ମାରି ସତୁରୁ* ରୁଣ୍ତି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ସିକିତାନ୍
ମାରି ନିଜେ ଏମେ ଏମେ ଗାଡ଼୍‌କାଙ୍ଗ୍ ମାରି ବାଡିଦୁ ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍
ବଦାକିତାମାର୍ହାନ୍, ଆୟା ଆୟା ବାଡିଦୁ ରିଏର୍ ରିଏର୍ କିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍
ୱାନି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ପୋକ୍‌ତାନ୍ ।
୨ ✡ମାରି, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ପାସି ନାଣ୍ତ, ମାତର୍ ପାଣିକିନିକାର୍
ଉଣା; ନିଜେଦି ପାସିକିଡ଼ିଇଦୁ ପାଣିକିନିୱାରିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ପାସିକିଡ଼ିଇଦି ମାଲିକ୍‌ତି ଲାକ୍‌ତୁ ୱେର୍‌ତୁ ।
୩ ✡ମିର୍ ସାନ୍‌ଡ୍ଡୁଁ; ସୁଡ଼ଦୁ, ନୋରେସ୍‌କା ଲାକ୍‌ତୁ ମେଣ୍ତାପିଲେକା
ୱାଜା ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ପୋକ୍‌ସିନା ।
୪ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଆସ୍‌ନି ମଣି, ମଣି ମାରି ଜୁତେଙ୍ଗ୍ ଅମାଟ୍, ମାରି ସାରିଦୁ
ଏଙ୍ଗ୍‌ବା ମାଡ଼ିସ୍ କିମାଟ୍ ।
୫ ମାରି, ଏମେ ଇଲ୍‌ତୁ ମିର୍ ଡ଼ଗୁନିଦେର୍, ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଇନ୍‌ଡ୍ଡୁ, ଇୟା
ଇଲ୍‌ତି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସାନ୍ତି ଆପିତ୍ ।
୬ ମାରି, ଆୟାବାଡିଦୁ ଜଦି ଅରେନ୍ ସାନ୍ତିଦି ଲୋକୁ ତେବାନାନ୍,
ଆତିଙ୍ଗ୍ ମି ସାନ୍ତି ୱାନି ମୁସ୍‌କୁ ବାସାନାତ୍; ମାତର୍ ଜଦି ସିଲେତ୍,
ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆକା ମି ଲାକ୍‌ତୁ ଡ଼େସିୱାନାତ୍ ।
୭ ✡ୱାରିମାନୁ ଆମାକା ମାନାତ୍, ଆକା ଉଣୁଜିତିନ୍‌ଜି ଆୟା ଇନ୍‌ଡ୍ର
ମାନ୍‌ଡ୍ଡୁଁ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ପାଣିକିନିକାର୍ ନିଜେଦି କୁଲିଦି ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ପୋଇଦେଙ୍ଗ୍
ଜୋଗ୍ ମାନାତ୍ । ଇଲ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଇଲ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ସଲ୍‌ମାଟ୍ ।
୮ ମାରି, ଏମେ ଗାଡ଼୍‌ତୁ ମିର୍ ଡ଼ଗୁନିଦେର୍ ମାରି ଲୋକୁ ମିଙ୍ଗିଁ
ମାନାର୍, ଆବେ ମିଙ୍ଗିଁ ଆମାକା ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ସିନାର୍, ଆକା ଉଣ୍ତୁ ।
୯ ଆୟାବାଡିଦୁ ମାନି ରୋଗ୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ତୁ କିଦୁ, ମାରି
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍‌ଡ୍ଡୁ, ମାପୁରୁଦି ରାଜି ମି ଲାକ୍‌ତୁ ଇଗା ୱାତାତ୍‌ନି ।
୧୦ ✡ମାତର୍ ଏମେ ଗାଡ଼୍‌ତୁ ମିର୍ ଡ଼ଗୁନିଦେର୍ ମାରି ଲୋକୁ ମିଙ୍ଗିଁ
ମାନାଏର୍, ଆୟା ଦୁଆର୍‌ଆଙ୍ଗାଁ ସଲ୍‌ସି ଇନ୍‌ଡ୍ଡୁ,
୧୧ ✡ମି ଗାଡ଼୍‌ତି ଏମେ ଦୁଡ଼ି ମା ପାଦାମ୍‌କାଙ୍ଗ୍ କାସ୍‌ତାମାନାତ୍,

* **୧୦:୧** ଏସ ବାଡିଦୁ ସତୁରି ମାରି ଏସ ସତୁରି ରୁଣ୍ତି ଇଜି ରାସାତେ ✡ **୧୦:୨** ମାତିଉ ୯:୩୭,୩୮. ✡ **୧୦:୩** ମାତିଉ ୧୦:୧୬. ✡ **୧୦:୭** ୧ କରିନ୍ତିୟ ୯:୧୪; ୧ ତିମତି ୫:୧୮. ✡ **୧୦:୧୦** ପ୍ରେରିତ ୧୩:୫୧. ✡ **୧୦:୧୧** ମାତିଉ ୧୦:୭-୧୪; ମାର୍କ ୬:୮-୧୧; ଲୁକ ୯:୩-୫.

ଆକାବା ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ ସାଡ଼୍ସି ସିଜିନାପ୍; ମାତର୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜି ଯେ
ଇଗା ୱାତାଡ୍, ଇକା ନେସ୍ସୋ ମାନ୍ଡୁ ।
୧୨ ✡ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ ଇଜିନା, ଆୟାନାଣ୍ଡିଙ୍ରି ଆୟା ଗାଡ଼୍ତି ଦଣ୍ଡ୍
ବାଦ୍ଲୁ ସଦମ୍ତି ଦଣ୍ଡ୍ ଆଟ୍ତେଙ୍ ଆନାଡ୍ ।

ବିସ୍ବାସ୍ କିଇ ଗାଡ଼୍କାଙ୍ ଜିସୁ ଜାଗାର୍ତା (ମାତିଉ ୧୧:୨୦-୨୪)

୧୩ ଏ କୋରାଜିନ୍ ନି ଦସ୍ ଏସା ବୟଙ୍କର୍ ଆନାଡ୍ ଏ
ବେଡ଼୍ସାଇଦାଦୁ ବା ନି ଦସ୍ ଏସା ବୟଙ୍କାର୍ ଆନାଡ୍, ଇରିଙ୍ ମିବାନୁ
ଏମେ ଏମେଦି ସାକ୍ତିଦି ପାଣି କିତାମାନା, ଆୟାୱିଜୁ ଜଦି ସୋର
ନି ସିଦନ୍ତୁ କିଆଇଆତାଡ୍ମାନ୍ଦି, ଆରିଙ୍ ୱାର୍ ଏସୋ ଆଗ୍ଡ଼ିରାନ୍
ବାସ୍ତେଙ୍ ଆରାଜି ନିର୍ତୁ ବାସ୍ସି ମନ୍ତିଙ୍ ଡ଼େପ୍ତାର୍ ମାନ୍ଦି ।
୧୪ ବିସାର୍ କିନି ନାଣ୍ଡିଙ୍ ମି ଦସ୍ ବାଦ୍ଲୁ ସୋର ନି ସିଦନ୍ତି ଦସ୍
ଆଟ୍ତେଙ୍ ଆନାଡ୍ ।
୧୫ ମାରି, ଏ କପର୍ନାହୁମ୍, ନିନ୍ ଇନିକା ମୁସ୍କୁପୁର୍ ସାନ୍ଦି
ପିର୍ଦେଙ୍ ଆଟ୍ନି ? ନର୍କ ସାନ୍ଦି ଇଗା ସନି ।
୧୬ ✡ଜିସୁ ୱାନି ସିସୁରିଙ୍ ଇର୍ଆନ୍, "ଏନ୍ ମି ମାଟା ୱେନାନ୍,
ୱାନ୍ ନା ମାଟା ୱେନାନ୍, ମାରି ଏନ୍ ମିଙ୍ଗ ମାନାଏନ୍, ୱାନ୍ ନାଙ୍ଗ
ମାନାଏନ୍, ୱାନ୍ ନା ପୋକ୍ତିମାନି ମାଲିକ୍ତିଙ୍ ମାନାଏନ୍ ।"

ସତୁରି ରୁଣ୍ଡି ଲୋକୁ ଡ଼େସିୱାନିକା

୧୭ ଆୟାୱେନ୍କା ଆୟା ସତୁରି ରୁଣ୍ଡି ସିସୁର୍ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍
ଡ଼େସିୱାଜି ଇର୍ହାର୍, "ପ୍ରବୁ, ଦୁବେଆଙ୍ ବାଁ ନି ଦର୍ତାନ୍ ମା ମାଟା
ମାନାତେ ।"
୧୮ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ ଇର୍ଆନ୍, "ମିର୍ସନିୱାଜା ମୁସ୍କୁପୁର୍ତାନ୍
ସୟତାନ୍ ଆର୍ନିକା ନାନ୍ ସୁଡ଼ତୁ ।
୧୯ ସୁଡ଼ଦୁ, ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ ସାରାସ୍ ନି ସର୍କୁପି ମୁସ୍କୁ ବୁଲାଦେଙ୍
ଅଦିକାର୍ ସିତାମାନା, ମାରି ସାତୁଦି ୱିଜୁ ସାକ୍ତି ମୁସ୍କୁ ବା ଅଦିକାର୍
ସିତାମାନା, ମାରି ଇନିକା ଏଣ୍ଡେସ୍ କିଜି ମି ପାଣିଦିଙ୍ ସେଏଣ୍ଡ୍ କିଦେଙ୍
ଆଟ୍ଏଡ୍ ।

✡ **୧୦:୧୨** ମାତିଉ ୧୧:୨୪; ମାତିଉ ୧୦:୧୫. ✡ **୧୦:୧୬** ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ଜୋହନ ୧୩:୨୦.

୨୦ ତାଗ୍‌ଇଆମ୍‌ମେଙ୍ଗ୍ ଜେ ମି ମାଟା ମାନାନେ, ଆବେ ୱେଡ଼ିକା
ଆମାଟ୍, ମାତର୍ ମି ଦର୍ ଯେ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍ ରାସାତାମାନାଡ୍, ଆୟା
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକା ଆଦୁ ।"

ଜିସୁ ୱେଡ଼ିକା ଆତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୧:୨୫-୨୭; ୧୩:୧୬-୧୭)

୨୧ ଆୟାୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଦିମାଣାନ୍ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍
ପୁରାଆଜି ଇର୍‌ଆନ୍, "ଏ ବୁବା, ମୁସ୍‌କୁପୁର୍ ମାରି ଦୁନିଆଦି ପ୍ରବୁ, ନିନ୍
ବୁଦିମାନି ଲୋକାମାଣ୍‌କୁ ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ମାଡ୍‌କ୍‌ସି ଇଡ଼ଜି ଇସ୍ରି
କଡ଼ରିମାନୁ ୱେକ୍‌ତି, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନି ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜିନା; ହୁଁ ବୁବା,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକା ନି ନାଣ୍ଡ ବଦା ।
୨୨ ✡"ନା ବୁବାଦି ପାଣି ୱିଜୁ ନା କିୟୁଡ଼ୁ ସିତାମାନାନ୍; ମାରି, ମାରିନ୍
ଏନ୍, ଇକା ବୁବେଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନେସଏନ୍, ମାରି ବୁବା ଏନ୍,
ଇକା ମାରିନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନେସ୍‌ଏପ୍, ମାରି ମାରିନ୍ ଆମାୱାନି
ଲାକ୍‌ତୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ତର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଁ ବଁଦାକିନାନ୍, ୱାନ୍ ନେସ୍‌ନାନ୍ ।"
୨୩ ମାରି, ଜିସୁ ସିସୁରି ତରିନ୍ ମାଡ୍‌ଜି ବେସ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
"ମିର୍ ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ସୁଡ଼ଡୁମାନିଦେର୍ ଆକା ମିର୍ ଦନ୍ୟ ।
୨୪ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ ଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ମିର୍ ଆମାକା ଆମାକା
ସୁଡ଼ଜୁନିଦେର୍, ଆୟାୱିଜୁ ଏସୋ ବାବବାଦିର୍ ମାରି ରାଜାର୍
ସୁଡ଼ତୁଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାର୍, ମାତର୍ ସୁଡ଼ଏତାର୍; ମାରି, ମିର୍ ଆମାକା
ଆମାକା ୱେନ୍‌ଜିନିଦେର୍, ଆୟାୱିଜୁ ୱାର୍ ୱେନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାର୍,
ମାତର୍ ୱେନ୍‌ଏତାର୍ ।"

ନେଗି ସମିରୋଣିୟ ଲୋକ୍‌ତି କାତା

୨୫ ✡ମାରି, ସୁଡ଼ଦୁ, ଅରେନ୍ ଦାର୍ମୁଗୁରୁ ନିଙ୍ଗଜି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ପରିକା
କିଜି ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, "ଏ ଗୁରୁ, ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍‌ୱିଜିଇ ଜିବନ୍‌ତି ଅଦିକାରି
ଆଦେଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ଇନିକା କିନା ?"
୨୬ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ଇର୍‌ଆନ୍, "ସାସ୍ତ୍ରଦୁ ଇନିକା ରାସାଏଡ୍ ? ନିନ୍
ଏଣ୍ଡେସ୍ ପଡ଼ାଜିନି ?"

✡ **୧୦:୨୨** ଜୋହନ ୩:୩୫; ଜୋହନ ୧୦:୧୫. ✡ **୧୦:୨୫** ମାତିଉ ୨୨:୩୫-୪୦; ମାର୍କ
୧୨:୨୮-୩୪.

୨୭ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ନିନ୍ ନି ୱିଜୁ ଜିବନ୍, ୱିଜୁ ଜିବନ୍, ୱିଜୁ
ସାକ୍ତି, ମାରି ୱିଜୁ ମନ୍ ସିଜି ପ୍ରବୁ ନି ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଜିବନ୍ ନଆ; ମାରି, ମି
ଲାକ୍ତୁରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଜିବନ୍ନୋତି ୱାଜା ଜିବନ୍ନୋଦୁ ।”

୨୮ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ନିନ୍ ସତ୍ ଇହିମାନି; ଇକା
କିଆ, ଆତିଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ ଜିବନ୍ ପୋଇନି ।”

୨୯ ମାତର୍ ଦାର୍ମୁ ସାସ୍ତ୍ରି ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଦାର୍ମୁ ଲୋକୁ ଇଜି ତର୍ତେଙ୍ଗ୍ ଁ
ବଦାକିଜି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଆରିଙ୍ଗ୍ ନା ଲାକ୍ତୁମାନିକାନ୍ ଏନ୍
?”

୩୦ ଜିସୁ ଆୟା ମାଟା ଅସି ଇର୍ହାନ୍, “ଅରେନ୍ ଲୋକୁ
ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତାନ୍ ଜିରିହୋଦି ଗାଡ଼ତୁ ସଲ୍‌ପୁ ସଲ୍‌ପୁ ଡଙ୍ଗାଁରି
କିଦୁ ସେର୍‌ତାନ୍ । ୱାର୍ ୱାନି ୱାତିଗନ୍ଦା ଡ଼ିବିସ୍‌ତାଅତାରୋ ମାରି
ଡାକ୍‌ତାରୋ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅଡ଼ପ୍‌ଜିବନ୍‌ମାନ୍‌ବୁ ଡାକ୍‌ତାର ଡ଼ିସ୍‌ତା ସରଆର୍
।
୩୧ ଆୟାୱାଲେ ଅରେନ୍ ଜାଜକ ଆୟା ସାରି ସିଜି ସଲ୍‌ସି
ମାର୍‌ଆନ୍, ମାରି ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ସାରିଦି ଆଇ ପାଡ଼୍‌କା ସିଜି
ସର୍ହାନ୍ ।
୩୨ ଆୟାୱାଜା ଅରେନ୍ ଲେବି ବା ଆୟା ବାଡିଦୁ ୱାଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍
ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ସାରିଦି ଆଇ ପାଡ଼୍‌କା ସିଜି ସର୍‌ଆନ୍ ।
୩୩ ମାତର୍ ଅରେନ୍ ସମିରୋଣିୟ ଲୋକୁ ୱାନି ଲାକ୍ତୁ ୱାତାନ୍ନୋ
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ନାଣ୍ଡ ଦୁଃକ୍ କିତାନ୍,
୩୪ ମାରି ୱାନି ଲାକ୍ତୁ ସଲ୍‌ସି ୱାନି ଗାଉକାଙ୍ଗ୍‌ୱିଜୁ ନିୟୁ ଉସ୍‌ତାନ୍
ମାରି ଅଙ୍ଗୁର୍‌ରସ୍ ୱାକ୍‌ସି ଆୟାୱିଜୁ ଗାଉତୁ ତର୍‌ତାନ୍, ମାରି ୱାନିଙ୍ଗ୍
ୱାନି ଗଦ ମୁସ୍‌କୁ ବାସିସ୍‌କିଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଲୋକୁ ରମ୍‌ନି ଉଣ୍ଡି ଇଲ୍‌ତୁ
ଅତାନ୍ନୋ ୱାନି ସେବା କିତାନ୍ ।
୩୫ ମାରିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ରୁଣ୍ଡି ଡିନାରି ସପ୍‌ସି ଲୋକୁ ରମ୍‌ନି ଇଲ୍‌ତି
ମାଲିକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସିଜି ଇର୍‌ଆନ୍, ୱେନି ସେବା କିଆ, ମାରି ଜଦି ନାଣ୍ଡ
ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ କାର୍‌ସୁ ଆନେ, ଆକା ନାନ୍ ଡ଼େସିୱାନି ୱାଲେ ନିଙ୍ଗିଁ ସିନା
।”

୩୬ ଇୟା ମୁଏରି ଲୋଇ ଏନ୍ ଡଙ୍ଗାଁରି କିଦୁସେରିତି ମାର୍‌ଇ
ଲୋକ୍‌ତି ପାଡ଼ିରି ଲୋକୁ ଇଜି ଅଡ଼୍‌ବିଜିନିଦେର୍ ?

୩୭ ଦାର୍ମୁ ସାସ୍ତ୍ରି ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏନ୍ ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ କାର୍ମୁ ତର୍‌ତାନାନ୍
ୱାନ୍,” ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ସାଙ୍ଗ୍‌ଆ, ନିନ୍ ବା ଆୟାୱାଜା କିଆ
।”

ଜିସୁ ମାର୍ତା ନି ମରିୟମ୍‌ତି ଇଲ୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍

୩୮ ✡ଜିସୁ ନି ୱାନି ସିସୁର୍ ସନିୱାଲେ ଉଣ୍ତି ନାର୍‌ତୁ ଡ଼ଗ୍ଗିତାର୍, ମାରି
ମାର୍ତା ଦର୍‌ତି ଅରେଡ଼୍ ଆଇମା ତାନି ଇନ୍‌ଡ୍ର ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ କୁକ୍‌ତାଡ଼୍ ।
୩୯ ମରିୟମ୍ ଦର୍‌ତି ତାନି ଅରେଡ଼୍ ତାଙ୍ଗିଁ ମାର୍‌ଆଡ଼୍, ୱାଦ୍ ପ୍ରବୁଦି
କାଲ୍‌କା ଆଡ଼୍‌ଗି ବାସ୍‌ସି ୱାନି ବାକ୍ୟ ୱେନ୍‌ଜି ମାର୍‌ଆଡ଼୍ ।
୪୦ ମାତର୍ ମାର୍ତା ରାନ୍ଦାବାଡ଼ା କିଦେଙ୍ଗ୍ ବେସି ତେରେପେତେ ଆଜି
ମାର୍‌ଆଡ଼୍; ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାଦ୍ ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ଇର୍ହାଡ଼୍, “ଏ ପ୍ରବୁ,
ନା ତାଙ୍ଗିଁ ଜେ ନା ଅରେଡ଼୍‌ତାନି ମୁସ୍‌କୁନେ ରାନ୍ଦାବାଡ଼ା କିନି ବଜୁ
ଡ଼ିସ୍‌ତାମାନାଡ଼୍, ତାନେ ତରିନ୍ ଇନିକା ନି ମନ୍ ସିଲେଡ଼୍ ? ୱାଦ୍
ନାଙ୍ଗିଁ ସେବା କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍‌ଆଁ ।”
୪୧ ମାତର୍ ପ୍ରବୁ ତାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ମାର୍ତା, ମାର୍ତା, ନିନ୍ ନାଣ୍ତ
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସିନ୍ତା ମାରି ତେରେପେତେ ଆଜିନି,”
୪୨ ମାତର୍ ଉଣ୍ତି ଜିନିସ୍ ନାଣ୍ତଦର୍‌କାର୍; ମରିୟମ୍ ତାନେ ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ନେଗି ବିସୟ୍ ଆସ୍ କିତାମାନାଡ଼୍, ମାରି ଆକା ତାନେମାଣାନ୍ ଡ଼ିବିସୋ
ଅତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏନ୍ ।

୧୧

ଜିସୁ ପାର୍‌ତନା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସିକ୍ୟା ସିତାନ୍

(ମାତିଉ ୬:୯-୧୩; ୭:୭-୧୧)

୧ ଅର୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ ଉଣ୍ତି ବାଡିଦୁ ପାର୍‌ତନା କିଜିମାର୍ହାନ୍; ୱାନ୍
ପାର୍‌ତନା କିତି ୱିସ୍‌ତିୱେନ୍‌କା, ୱାନି ସିସୁରି ଲୋଇ ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଇର୍‌ଆନ୍, ଏ ପ୍ରବୁ, ଡୁବନ୍‌ସିନି ଜୋହନ ଏଣ୍ତେସ୍ ୱାନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍
ପାର୍‌ତନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଅଜାକିତାନ୍, ନିନ୍ ବା ଆୟାୱାଜା ମାଙ୍ଗିଁ
ପାର୍‌ତନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଅଜାକିଆ ।
୨ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ଏସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍ ପାର୍‌ତନା
କିନିଦେର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଇନ୍‌ଡୁ,

✡ **୧୦:୩୮** ଜୋହନ ୧୧:୧.

ବୁବା,
ନି ପବିତ୍ର ଦରୁ ପେରିକାଆପିତ୍ ।
ନି ରାଜି ରାପିତ୍ ।
୩ ମାଙ୍ଗିଁ ୱିଜୁଦିନ୍ ଦର୍‌କାର୍ ମାନି କାଦି ସିଦା ।
୪ ମା ପାପ୍ ୱିଜୁ କେମା କିଆ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମାପ୍ ବା ମା ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ପାପ୍ କିତିୱାରିଙ୍ଗ୍ କେମା କିନାପ୍ ।
ମାଙ୍ଗିଁ ଆଟ୍‌ୱା ପରିକାଦୁ ଆର୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ସିମା ।
୫ ମାରି, ଜିସୁ ୱାନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ମି ଆମାୱାନି ଇୟାୱାଜା
ତଡ଼୍ ମାନାନ୍ ନୋ, ଆମାୱାନି ଲାକ୍‌ତୁ ମାଜେର୍‌ନାଡ଼ା ୱାନ୍ ସଲ୍‌ସି
ଇନାନ୍, ଏ ତଡ଼୍, ନାଙ୍ଗିଁ ମୁଣ୍ଡି ରୁଟିଙ୍ଗ୍ ଉଦାର୍ ସିଦା ।
୬ ନା ଅରେନ୍ ଆଇ ନାଟି ତଡ଼୍ ନାବାନୁ ୱାତାମାନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଉଟ୍‌ପିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ନାବାନୁ ଇନିକା ସିଲେତ୍ ।
୭ ମାରି ୱାନ୍ ଲୋଇରାନ୍ ଇୟାୱାଜା ଇନାନ୍, ନାଙ୍ଗିଁ କାସ୍ଟ ସିମା,
ସେର୍‌ଲା କେର୍‌ତାନି, ମାରି ନା କଡ଼ର୍ ନାୱାଲେ ସୁଜ୍‌ଜିନାର୍; ନାନ୍
ନିଙ୍ଗିଁଜି ନିଙ୍ଗିଁ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏ ।
୮ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ୱାନ୍ ଆତିଙ୍ଗ୍‌ବା ୱାନି ତଡ଼୍ ଆନାନ୍
ଆକା ନିଙ୍ଗ୍‌ଜ ସିଏନ୍, ମାତର୍ ୱାନ୍ ସେମାର୍‌ଆଏଣ୍ଡା ରିଜା ମୁଜା
ଲୋସ୍‌ତାନ୍‌ଆକା ୱାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଏସା ଦର୍‌କାର୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍
ନାସୋ ସିନାନ୍ ।
୯ ନାନ୍ ବା ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ଲୋସ୍‌ତୁ, ଆରିଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗିଁ
ସିଆଇଆନାଡ୍; ପୋୟଦୁ, ଆବେଟ୍‌କୁ ମିର୍ ପୋୟନିଦେର୍;
ସେର୍‌ଲାଦୁ କଡ୍‌ତୁ, ଆବେଟ୍‌କୁ ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସେର୍‌ଲା ରେନାସିନାନ୍ ।
୧୦ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ଲୋସ୍‌ନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପୁଟ୍‌ନାଡ୍, ଏନ୍ ପୋୟନାନ୍,
ୱାନ୍ ପୋୟ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାନ୍; ମାରି, ଏନ୍ ସେର୍‌ଲାଦୁ କଡ୍‌ନାନ୍, ୱାନି
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସେର୍‌ଲା ରେନାସିନାନ୍ ।
୧୧ ମାରି, ମି ଲୋଇ ଇୟାୱାଜା ବୁବା ଏନ୍ ମାନାନ୍ ? ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍
ୱାନି ମାରିସି ମିନି ଲୋସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମିନି ବାଦ୍‌ଲୁ ସାରାସ୍
ସିନାନ୍ ?

୧୨ ମାରି କରୁ ଗୁଡ୍ରୁ ଲୋସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସର୍‌କୁପି ସିନାନ୍ ନୋ ?
୧୩ ମିର୍ ତାଗ୍‌ଇ ଲୋକୁ ଆତିଙ୍ଗ୍‌ବା ଏସାଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ନିଜେରି
କଡ଼ରିଙ୍ଗ୍ ନେଗି ନେଗି ଜିନିସ୍ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ନେସ୍‌ନିଦେର୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ଏମେ
ବୁବା ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତାନ୍ ସିନାନ୍, ୱାନ୍ ୱାନିମାନୁ ଲୋସ୍‌ନି ଲୋକାଙ୍ଗ୍
ଏସୋ ନାଣ୍ଡ୍‌ୱାଜା ପବିତ୍ରଆତ୍ମା ସିନାନ୍ !

ଜିସୁ ନି ବାଆଲ୍‌ଜିବୁଲ୍

(ମାତିଉ ୧୨:୨୨-୩୦; ମାର୍କ ୩:୨୦-୨୭)

୧୪ ଅର୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ ୱାର୍‌ଗିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଇ ଅରେନ୍ ଲୋକ୍‌ମାଣାନ୍
ଦୁବା ପେର୍‌ଜିମାର୍‌ଆନ୍, ଦୁବା ସତି ସର୍‌ଇ ୱେନ୍‌କା ଗୁଲା ଲୋକୁ
ୱାର୍‌ଗିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ତାନ୍; ଆବେଟ୍ ଲୋକୁ ୱିଜେରେ କାବା ଆତାର୍ ।
୧୫ ✡ମାତର୍ ୱାରି ଲୋଇ ଏର୍ ଏର୍ ଇର୍‌ହାର୍, ଜିସୁ ଦୁବେଙ୍ଗାଁ
ପେରିକାନ୍ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍ ସାକ୍ତିଦାନ୍ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସିସ୍‌ନାନ୍ ।
୧୬ ✡ଆଇକାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଉରିଦୁ ଆର୍‌ପ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଜିମାର୍‌ଆର୍
। ଆଦେଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁ ଜେ ୱାନିୱାଲେ ମାନାନ୍ ଇୟା ସିନାଦି ୱାଜା
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍ ଉଣ୍ଡି କାବାଆନି ପାଣି ତର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଁର୍‌ହାର୍ ।
୧୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରି ମନ୍‌ତି ମାଟା ନେସ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
ଏମେ ଦେସ୍ ବାଗ୍ ଆଜି ନିଜେ ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁନାତ୍, ଆକା ନାସ୍ତୁ
ଆନା ସନାତ୍, ମାରି ଉଣ୍ଡି ଇଲୁ ରୁଣ୍ଡି ବାଗ୍ ଆତିଙ୍ଗ୍ ନାସ୍ତୁ ଆନାତ୍ ।
୧୮ ମାରି, ସୟତାନ୍ ବା ଜଦି ବାଗ୍ ଆଜି ନିଜେ ବିରଦ୍‌ତାନ୍
ନିଙ୍ଗିଁତାନି, ଆତିଙ୍ଗ୍ ତାନି ରାଜି ଏଣ୍ଡେସ୍ ତିର୍‌ଆଜି ତେବାନାତ୍ ?
ନାନ୍ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍‌ତି ସାକାଦାନ୍ ଦୁବେଆଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସିସ୍‌ନା ଇଜି ମିର୍
ତୋ ଇଜିନିଦେର୍ ।
୧୯ ମାତର୍ ନାନ୍ ଜଦି ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍‌ତି ସାକ୍ତିଦାନ୍ ତାଗ୍‌ଇ
ଦୁବେଆଙ୍ଗ୍ ଁପେର୍‌ଜିନା, ଆରିଙ୍ଗ୍ ମି କଡ଼ର୍ ଏମେ ସାକାଦାନ୍
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସିସ୍‌ନାର୍ ? ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ମି ମୁସ୍‌କୁ ବିସାର୍ କିନିକାର୍
ଆନାର୍ ।

✡ **୧୧:୧୫** ମାତିଉ ୯:୩୪; ୧୦:୨୫. ✡ **୧୧:୧୬** ମାତିଉ ୧୨:୩୮; ୧୬:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧.

୨୦ ସିଲେ, ମାତର୍ ମାପୁରୁଦି ସାକ୍ତିଦାନ୍ ନାନ୍ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସିସ୍‌କିନା
ମାରି ଇକା ପାର୍‌ମାଣ୍ ଆଜିନାଡ଼୍ ଜେ ମାପୁରୁଦି ରାଜି ମି ଲାକ୍‌ତୁ ଇଗା
ୱାତାଡ଼୍‌ନି ।
୨୧ ଅରେନ୍ ବପୁମାନି ଲୋକୁ ଆମାସାନ୍ଦି ଜୁଦ୍ କିନି ସାସାପାତି
ଆସ୍‌ସି ତିଆର୍ ଆଜି ନିଜେଦି ରାଜି ରକିୟା କିନାନ୍, ଆୟା ସାନ୍ଦି ୱାନି
ୱିଜୁ ସମ୍ପତି ନେଗେନ୍ ତେବାନାଡ଼୍ ।
୨୨ ମାତର୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାନିମାଣାନ୍ ନାଣ୍ଡ ବପୁଦି ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଡାକ୍‌ସି ଜିଣାନାନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଏମେ ଜୁଦ୍‌କିନି ସାସାପାତିଦୁ ୱାନି
ଆସା ମାର୍‌ଆଡ଼୍, ଆୟାୱିଜୁ ୱାନ୍ ରେନା ଅନାନ୍, ମାରି ୱାନି ଡଙ୍ଗାଁକିତି
ଜିନିସ୍ ବାଟାକିନା ଅନାନ୍ ।
୨୩ ✡ଏନ୍ ନା ତରିନ୍ ସିଲେନ୍, ୱାନ୍ ନା ସାତ୍ରୁ; ମାରି, ଏନ୍ ନା ୱାଲେ
ଉଣ୍ଡା କିଏନ୍, ୱାନ୍ ଇନ୍‌ଙ୍ଗାଁ ଆନିଙ୍ଗାଁ କିନା ପୋକ୍‌ନାନ୍ ।

ତାଗ୍‌ଇଦୁବା ଡ଼େସିୱାନିକା
(ମାତିଉ ୧୨:୪୩-୪୫)

୨୪ "ଏସ୍ତିୱାଲେ ଉଣ୍ଡ୍ରି ତାଗ୍‌ଇଦୁବା ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ମାଣାନ୍
ସତିସର୍‌ଇ ୱେନ୍‌କା ଏରୁସିଲି ବାଡିଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ ବୁଲାଜି ରମ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍
ପୟ୍‌ନାଡ଼୍, ମାରି ୱାଦ୍ ରମ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ବାଡି ପୋୟଏତିଙ୍ଗ୍ ଇନାଡ଼୍, ନାନ୍
ଏମେ ଇନ୍‌ଡ୍ରଣାନ୍ ସତା ୱାତାମାର୍‌ଆ, ନା ଆୟା ଇନ୍‌ଡ୍ର ମାରିଡ଼େସି
ସନା ।
୨୫ ମାରି, ୱାଦ୍ ୱାଜି ଆୟା ଇଲୁ ନେଗ୍ରେଣ୍ଡା ସିପାତିକା ମାରି ୱିଜୁ
ରସ୍‌ତିକା ସୁଣାଡ଼୍ ।
୨୬ ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାଦ୍ ସଲ୍‌ସି ତାନେମାଣାନ୍ ନାଣ୍ଡ ତାଗ୍‌ଇ ମାରି
ସାଡ଼୍‌ଗୋଟା ଆଡ଼୍‌ମେଙ୍ଗ୍ ଅର୍‌ସେ ଆସ୍‌ନା ୱାନାଡ଼୍, ମାରି ୱାକ୍ ଆବେ
ଡ଼ଗୁନେ ନୋ ଆବେ ବାସାନେ, ମାରି ଆୟା ଲୋକ୍‌ତି ପାର୍‌ତୁମ୍‌ତି ଦସ୍
ବାଦ୍‌ଲୁ ୱେନ୍‌କାରି ଦସ୍ ନାଣ୍ଡ ତାଗ୍‌ଇକା ଆନାଡ଼୍ ।"

ସଡ଼୍ ୱେଡ଼ିକା

୨୭ ଜିସୁ ଇୟା ମାଟା ଇନିୱାଲେ ଲୋକା ଲୋଇରାନ୍ ଅରେଡ଼୍
ଆଇମା ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ଇର୍ହାଡ଼୍, "ଦନ୍ୟ ମି ୟାୟା, ଏଦ୍ ନିଙ୍ଗିଁ
ଜନମ୍ ସିତାମାନାଡ଼୍ ମାରି ଆୟା ପାଲ୍, ଆମାଟ୍‌କୁ ନିନୁ ଉଟିମାନି ।"

✡ **୧୧:୨୩** ମାର୍କ ୯:୪୦.

୨୮ ଜିସୁ ଇର୍‌ଆନ୍, "ସିଲେ, ଏମେକାର୍ ମାପୁରୁଦି ବାକ୍ୟ ୱେନାର୍,
ମାରି ମାନାନାର୍, ୱାର୍ ଦନ୍ୟ ।"

କାବାଆନି ପାଣି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦାବି
(ମାତିଉ ୧୨:୩୮-୪୨)

୨୯ ✡ଲୋକ୍ ୱିଜେରେ ମାନ୍ଦା ମାନ୍ଦା ଆଜି ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ଉଣ୍ତାଜି
ମାର୍‌ଇ ୱାଲେ ୱାନ୍ ଇନ୍‌ଢ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ଇୟା ଦିନ୍‌ତି ମେମାରିଏନ୍
ତାଗ୍‌ଇକାର୍; ଇକାର୍ ସିନା ପୋଇନାର୍, ମାତର୍ ଜୁନସ୍‌ତି ସିନା
ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଆଇ ଆମା ସିନା ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସିଏର୍ ।
୩୦ ମାତର୍ ଜୁନସ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ନିନିବିଦିୱାରି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସିନାଦିୱାଜା
ଆତାନ୍, ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ବା ଆୟାୱାଜା ଇୟା ଜୁଗ୍‌ତି ଲୋକା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ଆନାନ୍ ।
୩୧ ସିବା ଦେସ୍‌ତି ରାଣି ବିଚାର୍‌ତୁ ଇୟା ଦିନ୍‌ତୁ ମେମାର୍‌ଙ୍ଗାଁ ୱାଲେ
ନିଙ୍ଗାଁଜି ଇୟାୱାରିଙ୍ଗ୍ ଦୋସ୍ ଆସିସ୍ କିନାଡ୍, ମାତର୍ ସଲମନ୍‌ତି
ବୁଦିଦି ମାଟା ୱେନ୍‌ଢ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଦୁନିଆଦି ଆକ ଦେସ୍‌ତାନ୍ ୱାଦ୍
ୱାତାମାର୍‌ଆଡ୍, ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ସଲମନ୍‌ତି ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପେରି ବିସୟ୍
ଇୟା ବାଡିଦୁ ମାନାଡ୍ ।
୩୨ ନିନିବିଦି ଲୋକୁ ବିଚାର୍‌ତୁ ଇୟା ଦିନ୍‌ତି ମେମାର୍‌ଙ୍ଗାଁ ୱାଲେ
ନିଙ୍ଗାଁଜି ଇୟାୱାରିଙ୍ଗ୍ ଦସ୍ କିନାର୍, ମାତର୍ ୱାର୍ ଜୁନସ୍‌ତି
ପ୍ରଚାର୍‌ତାନ୍ ମନ୍ ଡ଼େପ୍‌ତା ମାର୍‌ଆର୍, ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଜୁନସ୍‌ତି
ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପେରି ବିସୟ୍ ଇବେନୁ ମାନାଡ୍ ।

ମେନ୍ଦଲ୍‌ତି ଦିୱା
(ମାତିଉ ୫:୧୫; ୬:୨୨-୨୩)

୩୩ ✡"ଏନ୍ ଦିୱା କାସିସ୍ କିଜ ଆଡ଼ିକ୍‌ସି ବାକ୍‌ରାଦୁ ଇଡ୍‌ଏନ୍ ମାରି
ଅଡି ଆଡ୍‌ଗି ଇଡ୍‌ଏର୍, ମାତର୍ ଦିୱା ଇଡ୍‌ନି ବାଡିଦୁ ଇଡ୍‌ନାର୍, ଏଣ୍ଡେସ୍
ଲୋଇ ଡ଼ଗୁନି ଲୋକୁ ଜାୟ୍ ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍ ।
୩୪ ମି କାଣ୍‌ଗା ମେନ୍ଦଲ୍‌ତି ଦିୱା । ଏସ୍ତିୱାଲେ ମି କାଣ୍‌ଗା ନେଗିକା
ତେବାନାଡ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ମି ୱିଜୁ ମେନ୍ଦଲ୍ ବା ଜାୟ୍‌ୱାଜା ଆନାଡ୍;

✡ **୧୧:୨୯** ମାତିଉ ୧୬:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨. ✡ **୧୧:୩୩** ମାତିଉ ୫:୧୫; ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୬.

ମାତର୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ କାଣ୍‌ଗା ତାଗ୍‌ଇକା ମାନାତ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ମି ମେନ୍ଦଲ୍ ବା ସିକାଟିୱାଜା ଆନାତ୍ ।
୩୫ ମାରି ଜାଗାର୍‌ତା, ଏଣ୍ଣେସ୍ ମି ଜିବନ୍‌ତି ଜାୟ୍ ସିକାଟି ଆଏତ୍ ।
୩୬ ଜଦି ମି ୱିଜୁ ମେନ୍ଦଲ୍ ଜାୟ୍ ଆନାତ୍ ମାରି ଆବେଣି ଇନି ବାଡିଦୁ ସିକାଟି ତେବାଏତ୍, ଆଡିଙ୍ଗ୍ ଦିୱା ଏଣ୍ଣେସ୍ ଜାୟ୍‌ତୁ ମିଙ୍ଗିଁ ଜାୟ୍ ସିନାତ୍, ଆୟାୱାଜା ମି ୱିଜୁ ମେନ୍ଦଲ୍ ଜାୟ୍ ଆନାତ୍ ।"

ଜିସୁ ପାରୁସି ନି ସାସ୍ତ୍ରିରିଙ୍ଗ୍ ବିରୁଦ୍‌କିତାର୍
(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦; ଲୁକ ୨୦:୪୫-୪୭)

୩୭ ଜିସୁ ମାଟା ଇନ୍‌ଜିମାର୍‌ଇ ୱାଲେ ଅରେନ୍ ପାରୁସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ଇନ୍‌ଡ୍ର ଉଣ୍ଣେଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ତାନ୍, ମାରି ୱାନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍ର ଡ଼ଗ୍ଗିତାନ୍ ନୋ ଉଣ୍ଣେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତାନ୍ ।
୩୮ ମାତର୍ ଉଣି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ୱାନ୍ ଜେ ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଏର୍ ନର୍‌ବାଏନ୍ ମାର୍‌ଆନ୍, ଇକା ସୁଡ଼ଜି ଆୟା ପାରୁସି କାବା ଆତାନ୍ ।
୩୯ ଆବେଟ୍ ପ୍ରବୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ମିର୍ ପାରୁସିର୍ ଗାଦେ ଡୁବାଇ ନି ସାଡ଼୍‌ୱାଦି ଆଡ୍‌ରେ ନର୍‌ନିଦେର୍, ମାତର୍ ମି ଲୋଇ ଡଙ୍ଗାଁକିନିପାଣି ନି ତାଗ୍‌ଇପାଣି ପୁରାମାନାତ୍ ।
୪୦ ଏ ବୁଦିସିଲିକିଦେର୍, ଏନ୍ ଆଡ୍‌ରେ ତିଆର୍ କିତାନ୍, ୱାନ୍ ଇନିକା ଲୋଇ ବା ତିଆର୍ କିଏତାନ୍ ?
୪୧ ମି ଲବ୍ରାଦାନ୍ ଆମାକା ଉଣ୍ଡାକିତିମାନିଦେର୍ ଆକା କାକୁଡିଁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍ ସିଦୁ ଆରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ପୁରା ନର୍‌ଆନିଦେର୍ ।
୪୨ ମାତର୍ ଚି, ଦଣ୍ଡ ପୋଇନି ପାରୁସିର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ପୋଦିନା, ଆରୁଦ ମାରି ୱିଜୁଜାତିଦି କୁସାପୁଲା ଦସ୍‌ବାଗ୍‌ତାନ୍ ଉଣ୍ଡି ବାଗ୍ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଦାନ୍ ସିନିଦେର୍, ମାରି ଆଇ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନ୍ୟାୟ୍ ବିସାର୍‌ତୁ ଦୟା ତର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ମାଁରି ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଜିବନ୍‌ନୋଦେଙ୍ଗ୍ ବାଣାନିଦେର୍; ମାତର୍ ଇୟାୱିଜୁ କିନିକା ମାରି ଆଇକା ୱିଜୁ ବାଣାଇକା ମାନାତ୍ ।
୪୩ "ଚି, ପାରୁସିର୍ ମିର୍ ଦଣ୍ଡ ପୟ୍‌ନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ପାର୍‌ତନାକିନି ଇଲ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ପେରି ବାଡି ମାରି ସାତାସାଉକାଦୁ ମାଡ଼ିସ୍‌କିନିକା ପୋୟ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ଅଡ଼୍‌ବିନିଦେର୍ ।

୪୪ ଚି, ମିର୍ ଦଣ୍ଡ୍ ପୟ୍ନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ତର୍ଇ ମୁସ୍ତି ବାଡ଼ିଦି ୱାଜା; ତାନି ମୁସ୍କୁ ନେସ୍ଏଣ୍ଡା ବୁଲାସାଲାନିକାର୍ ଲୋକୁ ଆକା ମୁସ୍ତି ବାଡି ଇଜି ନେସ୍ଏର୍ ।”

୪୫ ଆବେନୁ ସାସ୍ତ୍ରିରି ମାଣାନ୍ ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଇକା ଇନ୍ଜି ନିନୁ ମାଙ୍ଗିଁ ବା ଅପମାନ୍ କିଜିନି ।”

୪୬ ୱାନ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ଚି, ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ଯେ ମିର୍ ମିର୍ ବା ଦଣ୍ଡ୍ ପୋଇନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନିୟମ୍କୁ ମାନାଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜିନିଦେର୍ ମାତର୍ ନିଜେ ମିର୍ ଏସାଙ୍ଗ୍ବା ଇବେଣି ଉନ୍ଡ୍ରି ନିୟମ୍ ବା ମାନାଦେଙ୍ଗ୍ ସାହାଜ୍ୟକିଇଜିନିଦେର୍ ।

୪୭ ଚି, ମିର୍ ଦଣ୍ଡ୍ ପୟ୍ନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ବାବବାଦିରି ମୁସ୍ନି ଗୁଟା ତିଆର୍ କିଜିମାନିଦେର୍, ଆମାୱାରିଙ୍ଗ୍ ମି ପୁର୍ବେଦିଡକ୍ରାଦାଦାର୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ତା ମାର୍ଆର୍ ।

୪୮ ମାରି, ମି ପୁର୍ବେଦିଡକ୍ରାଦାଦାରି ପାଣିଦି ବିସୟ୍ତାନ୍ ମିର୍ ସାକି ଆନିଦେର୍ ମାରି ଆକା ରାଜି ଆଜିନିଦେର୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ଗାଦେ ବାବବାଦିରିଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ତା ମାର୍ଆର୍, ମାତର୍ ମିର୍ ୱାରିଦି ମୁସ୍ନିବାଡି ତିଆର୍ କିଜିନିଦେର୍ ।

୪୯ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁ ବା ନିଜେଦି ବୁଦିଦାନ୍ ଇର୍ଆ ମାନାନ୍, ମାପ୍ ୱାରି ଲାକ୍ତୁ ବାବବାଦି ନି ପ୍ରେରିତ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍ନା; ୱାରି ଲୋଇରାନ୍ ଏଙ୍ଗ୍ ଏଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ନାର୍ ମାରି ଏଙ୍ଗ୍ ଏଙ୍ଗ୍ କାସ୍ଟୁ ସିନାର୍,

୫୦ ଇୟା ଜଗ୍ତି ଲୋକୁ ଦୁନିଆଦି ତିଆର୍ଆତି ଆଗ୍ଡ଼ିରାନ୍ ୱିଜେରେ ବାବବାଦିରି ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ତିମାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଦଣ୍ଡ୍ ପୟ୍ନାର୍ ।

୫୧ ହେବଲ୍ତି ଡାକ୍ତିମାଣ୍ଡୁ ଆରାମ୍ କିଜି ଜିକରିୟଦି ସାନ୍ଦି, ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ପୁଜାକିନି ବେଦି ମାରି ପବିତ୍ର ବାଡିଦୁ ସାୟାମାର୍ଗାଡାକ୍ତା ମାର୍ଆର୍, ହୁଁ, ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ଇୟା ଜଗ୍ତି ଲୋକୁ ଆୟା ୱିଜେରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଦଣ୍ଡ୍ ବଗାନାର୍ ।

୫୨ “ଚି, ଦଣ୍ଡ୍ ପୟ୍ନି ସାସ୍ତ୍ରିର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ବୁଦିଦି କୁସିକାଣ୍ଡି ନିଜେ ଇଟ୍ତିଦେର୍; ମିର୍ ନିଜେନିଜେ ଡ଼ଗୁଇତିଦେର୍ ମାରି ଡ଼ଗୁଦେଙ୍ଗ୍

ବଦାକିତି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସାରି ସିଇତିଦେର୍ ।”
୫୩ ମାରି, ଜିସୁ ଆବେଟ୍‌କୁ ସତିସର୍‌ଇ ୱେନ୍‌କା ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ନି ପାରୁସିର୍
ନାଣ୍ଡ ରିସା ଆଜି,
୫୪ ୱାନି ୱେୟୁଦାନ୍ ଇନି ତାଗ୍‌ଇ ମାଟା ଆସ୍‌ସି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଉରିଦୁ
ଆର୍‌ପ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ମାଟା ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାର୍ ।

୧୨

ଟକ୍ ଲୋକ୍‌ୱାଜା ଆମାଟ୍
(ମାତିଉ ୧୦:୨୬-୨୭)

୧ ✡ଆବେନୁ ଅଜାର୍‌ଅଜାର୍ ଲୋକୁ ଉଣ୍ଡାତାର୍ ନୋ ନିଜେ ନିଜେଦି
ମୁସ୍‌କୁ ମାଟ୍‌ସିସାଜିମାର୍ହାର୍; ନାସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ଆଗିଡ଼ି ନିଜେଦି
ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ପାରୁସିର୍ କମିର୍ ୱାଜା ଟକ୍‌ତି
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଜାଗାର୍‌ତା ମାନ୍‌ଡ୍ଡୁ ।
୨ ✡ମାତର୍ ଆମାକା ମାର୍‌ଗିତା ମାନାଡ୍, ଆକା ତରାନାଡ୍ । ମାରି
ୱିଜୁ ବିସୟ୍ ତରାନାଡ୍ ।
୩ ମିର୍ ଆମାକା ସିକାଟିଦୁ ଇର୍‌ଇମାନିଦେର୍, ଆୟାୱିଜୁ ଜାୟ୍‌ତୁ
ୱେନିଦେର୍, ମାରି ଆମାକା ନେସ୍‌ଇ ୱାଜା ବାକ୍‌ରା ଲୋଇ ମାରାକ୍‌ସି
ଇର୍‌ଇମାନିଦେର୍, ଆକା ଇଲୁଦି ସାଡ୍ ମୁସ୍‌କୁ ପ୍ରଚାର୍ କିଆୟ୍‌ଆନାଡ୍
।

ଏଙ୍ଗ୍ ତିଲାନିକା
(ମାତିଉ ୧୦:୨୮-୩୧)

୪ ମାତର୍ ନା ତଡ଼୍‌କୁ ଜେ ମିର୍, ମିଙ୍ଗ୍ଁ ନାନ୍ ଇଜିନା, ଏମାକାର୍
ମେନ୍ଦଲ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ କାଡ୍‌ନାର୍, ମାତର୍ ତାନେୱେନ୍‌କା ମାରି ଇନିକା
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏର୍, ୱାରିଙ୍ଗ୍ ତିଲାମାଟ୍ ।
୫ ମାତର୍ ଏଙ୍ଗ୍ ତିଲାନିଦେର୍, ଆକା ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ୱେର୍‌ନା;
ସାୟାମାର୍‌ଗାଡାକ୍‌ତି ୱେନ୍‌କା ନରକଦୁ ପୋକ୍‌ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆମା
ମାପୁରୁଦି ଅଦିକାର୍ ମାନାଡ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ତିଲାଦୁ; ହୁଁ, ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ସଡ୍
ଇଜିନା, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ତିଲାଦୁ ।

✡ **୧୨:୧** ମାତିଉ ୧୬:୬; ମାର୍କ ୮:୧୫. ✡ **୧୨:୨** ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭.

୬ ପାସ୍‌ଗୋଟା ସାଡ଼ାପୋଟିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ଉଣା ଡାବୁଆଙ୍ଗ୍ଁ
ପୋର୍‌ଏର୍ ନୋ ? ମାରି, ୱାନିକା ମାଣ୍‌କୁ ଉଣ୍ଡ୍ରି ତାନିଙ୍ଗ୍ ବା ମାପୁରୁ
ବାଣାଏନ୍ ।
୭ ମାତର୍ ମି ତାଲାଦି କୁକୁଟି ବା ୱିଜୁ ଲେକିସ୍ କିଆୟ୍‌ଆତାମାନାଡ୍
। ତିଲାମାଟ୍; ମିର୍ ନାଣ୍ଡ ସାଡ଼ାପୋଟିଙ୍ଗାଁ ମାଣାନ୍ ନାଣ୍ଡ !

କ୍ରିସ୍ତଙ୍ଗ୍ ମାନାନିକା ମାରି ମାନାଇକା
(ମାତିଉ ୧୦:୩୨-୩୩; ୧୨:୩୨; ୧୦:୧୯-୨୦)

୮ ମାରି, ନାନ୍ ମିଙ୍ଗଁ ଇଜିନା, ଏନ୍ ଲୋକା ଆଗିଡ଼ି ନାଙ୍ଗଁ
ମାନାନାର୍, ମନୁଷ୍ୟପୁତ୍ର ବା ମାପୁରୁଦି ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ଦୁଡ୍‌କା ଆଗ୍‌ଡ଼ି
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାନାନାର୍;
୯ ମାତର୍ ଏନ୍ ଲୋକା ଆଗିଡ଼ି ନାଙ୍ଗଁ ମାନାଏନ୍, ୱାନ୍ ମାପୁରୁଦି
ଦୁଡ୍‌କା ଆଗିଡ଼ି ମାନାକିବିସ୍ କିଏର୍ ।
୧୦ ✡ମାରି, ଏନ୍‌ବା ମନୁଷ୍ୟପୁତ୍ରଦି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ମାଟା ଇନ୍‌ନାନ୍,
ୱାନିଙ୍ଗ୍ କେମା ପୁଟ୍‌ନାଡ୍; ମାତର୍ ଏନ୍ ପବିତ୍ରଆତ୍ମାଦି ବିରଦ୍‌ତାନ୍
ନିନ୍ଦା ମାଟା ଇନ୍‌ନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ କେମା ପୁଟ୍‌ଏଡ୍ ।
୧୧ ✡"ମାରି, ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାର୍ ମିଙ୍ଗଁ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦୁ,
ସାସନ୍‌କିନିୱାରିମାନୁ ମାରି ଅଦିକାର୍ ପୋଇତି ଲୋକା ଲାକ୍‌ତୁ
ଅନାର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍ ମି ତରିଟାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍‌ମାରି ଇନି ମାଟା
ଇଣ୍ଡେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍ ମାରି ଇନିକା ଇନା, ଆୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଚିନ୍ତା
କିମାଟ୍ ।
୧୨ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ଇଣ୍ଡେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍, ଆକା ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା
ଆୟାୱାଲେ ମିଙ୍ଗଁ ଅଜା କିନାଡ୍ ।"

ମୁର୍କୁ ମାଜନ୍ ଲୋକାଦି କାତା

୧୩ ଲୋକା ଲୋଇରାନ୍ ଅରେନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଏ ଗୁରୁ, ନା
ତଡ଼ାନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ନା ୱାଲେ ବୁବାଦି ଦନ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ବାଟା କିଜ ସିଦେଙ୍ଗ୍
ଇନ୍‌ଆଁ ।"

✡ **୧୨:୧୦** ମାତିଉ ୧୨:୩୨; ମାର୍କ ୩:୨୯. ✡ **୧୨:୧୧** ମାତିଉ ୧୦:୧୯,୨୦; ମାର୍କ ୧୩:୧୧; ଲୁକ ୨୧:୧୪,୧୫.

୧୪ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ଏ ତଡ଼୍, ଏନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ମି ଦନ୍
ସମ୍ପତି ମୁସ୍କୁ ବିସାର୍ କିନିକାନ୍ ମାରି ବାଟା କିଜି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ନିଲପ୍ତାନ୍
?
୧୫ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ଜାଗ୍ରାତା, ୱିଜୁଜାତିଦି
ଆସାଦାନ୍ ନିଜେ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଆକ ଇଡ୍ଦୁ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଅରେନ୍ ଲୋକ୍ତି
ଜିବନ୍ ୱାନି ଦନ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ମୁସ୍କୁ ଆସାଏନ୍ ।
୧୬ ମାରି ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇୟା କାତା ଇର୍ଆନ୍, ଅରେନ୍ ମାଜନ୍
ଲୋକ୍ତି କିଡ଼ିଇଦୁ ନାଣ୍ତ ପାସି ଆତାଡ଼୍ ।
୧୭ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ମନ୍ତୁ ମନ୍ତୁ ଅଡ଼୍ବିଜି ଇର୍ଆନ୍, ଇନିକା କିନା
? ଇରିଙ୍ଗ୍ ନା ପାସି ଉଣ୍ତା କିଜି ଇଡ୍ଦେଙ୍ଗ୍ ବାଡି ସିଲେଡ୍ ।
୧୮ ମାରି, ୱାନ୍ ଇର୍ଆନ୍, ଇକା କିନା; ନାନ୍ ଆଗିଡ଼ି ଇଡ଼ନି କଲ୍କି
ରୁକ୍ସି ପେରି ପେରି କଲ୍କିଙ୍ଗ୍ ଁ କିଜି ତିଆର୍ କିନା ମାରି ଆୟାୱିଜୁ
ମାନୁ ନା ପାସି ଉଣ୍ତା କିଜି ଇଡିନା,
୧୯ ମାରି ନାନ୍ ନା ଜିବନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇନା, ରେ ଜିବନ୍, ଏସ ବାର୍ସେକ୍ତି
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନି ଉଣିତିନିକା ନାଣ୍ତ ପାସି ଉଣ୍ତାତାମାନାଡ୍, ରମ୍ଆ, ଉଣୁଆ,
ୱେଡ଼ିକା କିଆ;
୨୦ ମାତର୍ ମାପୁରୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ଏ ବୁଦି ସିଲିକିନ୍ଦା, ନେର୍
ନାଡ଼ା ନି ଜିବନ୍ ନିବାଣାକୁ ଅନା; ଆବେଟ୍କୁ ନିନ୍ ଆମାକା ଆମାକା
ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ତା କିତିମାନି, ଆୟାୱିଜୁ ଏନ୍ଧି ଆନାଡ଼୍ ?
୨୧ ଏନ୍ ନିଜେଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ ଉଣ୍ତା କିନାନ୍, "ମାତର୍ ମାପୁରୁଦି
ଆଗ୍ଡ଼ି ମାଜନ୍ ଆଏନ୍, ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱାଜା ଗଟେଆନାଡ଼୍ ।"

ମାପୁରୁମାନୁ ଆସା ଇଡିନାଟ୍
(ମାତିଉ ୬:୨୫-୩୪)

୨୨ ଜିସୁ ନିଜେଦି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ଇୟାଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ଇଜିନା,
ଇନିକା ଉଣା, ଇୟାୱାଜା ଇଜି ମି ଜିବନ୍ତି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍, ମାରି ଇନିକା
ଆରାନା, ଇୟାୱାଜା ଇଜି ମି ମେନ୍ଦଲ୍ତି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ବା ସିନ୍ତା କିମାଟ୍ ।
୨୩ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଉଣି ବାଦୁଲୁ ଜିବନ୍ ମାରି ଆଙ୍ଗିଁ ଆରାନି ବାଦୁଲୁ
ମେନ୍ଦଲ୍ ପେରିକା ।
୨୪ କାକିଆଙ୍ଗ୍ ଁ ବିସୟ୍ ଅଡ଼୍ବିଜ ସୁଡ଼୍ଦୁ, ୱାକ୍ ୱିତୁ ୱିଡ୍ଉ କି
କୟ୍ଉ, ମାରି ତାମେ ଇଲୁ କି ପାସି ଇଡ଼ନି କଲ୍କି ସିଲେଡ୍, ମାରି

ମାପୁରୁ ୱାନିକାଙ୍ଗ୍ କାଦି ସିନାନ୍; ମିର୍ ପଟିଙ୍ଗାଁ ବାଦୁଲୁ ଏସ ନାଣ୍ଡ
ପେରିକିଦେର୍ !
୨୫ ମାରି, ମି ଲୋଇ ଏନ୍ ସିନ୍ତା କିଜି କିଜି ନିଜେଦି ବାର୍ସେକ୍ ଉଣ୍ଡି
ମୁରା ପିରିସ୍କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ନାନ୍ ?
୨୬ ମିର୍ ଜଦି ୱିଜୁମାଣାନା ଇସ୍ରି ବିସୟତିଙ୍ଗ୍ ବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି
ସିଲେଡ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ଆଇ ୱିଜୁ ବିସୟତି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ଦା ସିନ୍ତା କିଜିନିଦେର୍
?
୨୭ ପୁଙ୍ଗୁଁକାଙ୍ଗ୍ ଅଡ୍‌ବିଜ ସୁଡ୍‌ଦୁ, ୱାକ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ନୁଲ୍ କୟ୍‌ଉ କି
ୱାତି ଗୁଡ୍‌ଉ; ନାନ୍ ମିଙ୍ଗାଁ ଇଜିନା, ରାଜା ସଲମନ୍ ବା ଆୟା ଦନ୍‌ତି
ପୁଙ୍ଗୁଁକା ଲୋଇରାନ୍ ଏମେ ଉଣ୍ଡି ପୁଙ୍ଗୁଁତି ୱାଜା ବା ସୁନ୍ଦର୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ଏନ୍ ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୨୮ ମାତର୍ ନେର୍ ଆମା ଲାଟା କିଡ଼ିଇଦୁ ମାନାଡ୍, ମାରି ୱିଗେରିଙ୍ଗ୍
ସିସୁଗୁଟାଦୁ ପୋକ୍‌ନାର୍, ତାନେଙ୍ଗ୍ ଜଦି ମାପୁରୁ ଇୟାୱାଜା ରୁପ୍
ସିନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍, ଏ ଉଣା ବିସ୍‌ବାସ୍‌ସିର୍, ୱାନ୍ ମିଙ୍ଗାଁ ଏସ ନାଣ୍ଡ
ସିଏନ୍ !
୨୯ ମାରି ଇନିକା ତିନା ମାରି ଇନିକା ଉଣା, ଆକା ମିର୍ ପୋଇଜି
ବୁଲାମାଟ୍ ମାରି ସିନ୍ତା କିମାଟ୍,
୩୦ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଦୁନିଆଦି ଅଣଜିହୁଦି ଲୋକୁ ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ପୋଇଜି
ବୁଲାନାର୍; ମାତର୍ ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ଜେ ମିଙ୍ଗାଁ ଦର୍‌କାର୍ ମାନାଡ୍,
ଆକା ମି ବୁବା ନେସ୍‌ନାନ୍ ।
୩୧ ମିର୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜି ବିସୟ୍ ପୋୟଦୁ, ମାରି ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍
ବା ମିଙ୍ଗାଁ ପୁଟ୍‌ନାଡ୍ ।

ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତୁ ଦନ୍
(ମାତିଉ ୬:୧୯-୨୧)

୩୨ ଏ ଇସ୍ରି ମାନ୍ଦା, ତିଲାମାଟ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗାଁ ଆୟା ରାଜି ସିଦେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ମି ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ବୁବା ବଦା କିଜିନାନ୍ ।
୩୩ ମିଙ୍ଗାଁ ଆମାକା ମାନାଡ୍, ଆକା ପୋର୍‌ଜି କାକୁଡାଁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍
ସିଦୁ; ଆମାକା ସେଏଣ୍ଡ୍ ଆଏଡ୍, ଇୟାୱାଜା ମଣି ନିଜେ ନିଜେଦି
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ କିଦୁ; ଏମେମାନୁ ଡଙ୍ଗାଁର୍‌ଏନ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ରେଏନ୍ ମାରି
ପିଡ଼କୁ ତିନ୍‌ଉ, ଇୟାୱାଜା ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତୁ ନାଷ୍ଟ ଆଇ ଦନ୍ ଉଣ୍ଡା କିଦୁ,

୩୪ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏମେମାନୁ ମି ଦନ୍, ଆବେବା ମି ମୋନ୍ ।

ଜାଗ୍ରାତା ମାନି ସାକର୍କୁ

୩୫ ✡ପାଣିକିନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁଦିନ୍ ତିଆର୍ ଆଜି ମାନ୍ଡୁ ମାରି ମି
ଦିୱେଙ୍ଗ୍ କାସିସ୍ କିଜ ଇଡ୍ଦୁ;
୩୬ ✡ମାରି ମାଲିକ୍ ପେଡ଼ି ଇଣ୍ଡ୍ରାନ୍ ଡ଼େସିୱାଜି ସେର୍‌ଲାଦୁ କଡ଼ନି
ଦାପେ ଏମେ ଲୋକୁ ୱାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆୟା ଦାପ୍ରେ ସେର୍‌ଲା ରେଡେଙ୍ଗ୍
କାପ୍‌କିଜି ତେବାନାନ୍, ମିର୍ ୱାରି ୱାଜା ଆଜି ମାନ୍ଡୁ ।
୩୭ ମାଲିକ୍ ୱାଜି ଆମା ଗତିମୁରୁଲିରିଙ୍ଗ୍ ଜାଗ୍ରାତା ମାନିକା
ସୁଣାନ୍, ୱାର୍ ଦନ୍ୟ; ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ମାଲିକ୍ ବା ୱାରି
ସେବାକିଦେଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ କିନାନ୍, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ଇନାନ୍ ମାରି ନିଜେ କାଦି ବାଟାକିଜି ସିନାନ୍ ।
୩୮ ମାରି, ୱାନ୍ ଜଦି ମାଜେର୍ ନାଡ଼ା ନୋ କର୍‌ରୁ କେଡ଼ିପି ବା ୱାଜି
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱାଜା ସୁଣାନ୍, ଆତିଙ୍ଗ୍ ଆୟା ସାକର୍‌କୁ ଦନ୍ୟ ।
୩୯ ✡ମାତର୍ ଇକା ନେସ୍‌ସୋ ମାନ୍ଡୁ, ଏସିୱାଲେ ଡଙ୍ଗାଁର୍‌ଏନ୍
ୱାନାନ୍, ଇକା ଇଲୁଦି ମାଲିକ୍ ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ନେସ୍‌ନାନ୍, ଆତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍
ନିଜେଦି ଇଲ୍‌ତୁ ଡଙ୍ଗାଁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ସିଏତାନ୍‌ମାନ୍ଧି ।
୪୦ ମିର୍ ବା ୱିଜୁଦିନ୍ ଜାଗାର୍‌ତା ଆଜମାନ୍ଡୁ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ
ମିର୍ ଅଡ଼୍‌ବିଇମାନିଦେର୍, ଆୟାୱାଲେ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ୱାନାନ୍ ।

ବିସ୍‌ବାସ୍ ସାକର୍ ନି ଅବିସ୍‌ବାସ୍ ସାକର୍
(ମାତିଉ ୨୪:୪୫-୫୧)

୪୧ ଆବେଟ୍ ପିତର୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ନିନ୍‌ନେ ମାଙ୍ଗିଁ ନୋ
ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ଇୟା କାତା ଇଜିନି ?”
୪୨ ପ୍ରବୁ ଇର୍‌ଆନ୍, “ବିସ୍‌ବାସ୍ ମାରି ବୁଦିଦି ସାକର୍ ଏନ୍ ?
ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାଲିକ୍ ଇଲୁ ସାଲାକିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଡ୍‌ନାନ୍, ୱାନ୍ ଆଇ
ସାକର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ୱାରି କାଦି ସାମାନ୍ ବେଡ଼ାଦୁ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଅରେନ୍
ସାକର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆମାର୍‌ଆନ୍, ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇୟା ପାଣି କିଦେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ମାଲିକ୍ ବିସ୍‌ବାସ୍ କିନାନ୍, ଆୟା ପାଣିକିନିକାନ୍ ଏନ୍ ?

✡ **୧୨:୩୫** ମାତିଉ ୨୫:୧-୧୩. ✡ **୧୨:୩୬** ମାର୍କ ୧୩:୩୪-୩୭. ✡ **୧୨:୩୯** ମାତିଉ ୨୪:୪୩,୪୪.

୪୩ ପ୍ରବୁ ଡ଼େସିୱାଜି ନିଜେଦି ଆମା ଗତିମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱାଜା
କିନିକା ସୁଣାନ୍, ୱାନ୍ ଦନ୍ୟ ।
୪୪ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି ଦନ୍ ମୁସ୍କୁ
ପାଣିୱିଜୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ସିନାନ୍ ।
୪୫ ମାତର୍ ଜଦି ଆୟା ସାକର୍ ନା ମାଲିକ୍ ୱାନିକା ୱେଡ଼ାଆନାତ୍
ଇଜି ଅଡ଼୍ବିଜି ମନ୍ତୁ ଇଜି ସାକର୍କାଙ୍ଗ୍ ଡାକ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଁଇଜି ମାରି
ଉଣ୍ଡୁଜିତିନ୍ଜି ସୋସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆରାମ୍ କିନାନ୍,
୪୬ ଆତିଙ୍ଗ୍ ଏମେ ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଗତିମୁରୁଲି ୱାନିଙ୍ଗ୍ କାପ୍କିଜି
ମାନ୍ଇୱାଲେ ମାରି ଏମେ ୱେଡ଼ା ୱାନ୍ ନେସ୍ଏନ୍ମାନାନ୍, ଆୟା
ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାରି ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାନି ମାଲିକ୍ ୱାନାନ୍, ମାରି ମାଲିକ୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ୍ ସିନାନ୍ । ୱାନ୍ ଅବିସ୍ବାସ୍ତି ଦାସ୍କା ଦଣ୍ଡ
ପୟ୍ନାନ୍ ।
୪୭ ମାରି ଆମା ଗତିମୁରୁଲି ନିଜେଦି ମାଲିକ୍ତି ବଦା ନେସେଇ
ଜାଗ୍ରାତା ତେବାଏନ୍ ମାରି ୱାନି ବଦାଦାନ୍ ପାଣିକିଏନ୍ ମାନାନ୍,
ୱାନ୍ ମାଡ଼୍ ମୁସ୍କୁ ମାଡ଼୍ ପୋଇନାନ୍;
୪୮ ମାତର୍ ଏନ୍ ନେସ୍ଏଣ୍ଡା ଦଣ୍ଡୁତି ପାଣିକିନା ମାନାନ୍ ୱାନ୍ ଉଣା
ଦଣ୍ଡ୍ ପୋଇନାନ୍ । ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ସିତାମାନାନ୍, ୱାନି ମାନୁ ନାଣ୍ଡ
ଲସ୍ନାନ୍; ମାରି, ଆମାୱାନି ଲାକ୍ତୁ ନାଣ୍ଡ ସିତାମାନାର୍ ୱାନି ମାଣ୍କୁ
ନାଣ୍ଡ ଲୋସ୍ନାର୍ ।”

ଜିସୁୱାଲେ ଲୋକୁ ରାଜି ଆଏତାର୍
(ମାତିଉ ୧୦.୩୪-୩୬)

୪୯ “ନାନ୍ ଦୁନିଆଦୁ ସିସୁ କାସିସ୍କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତାମାନା, ମାରି ଆକା
ଜଦି କାସ୍ତାଡ଼ିନି, ଆତିଙ୍ଗ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ମାରି ଇନିକା ବଦା ?
୫୦ ✡ମାତର୍ ନାଙ୍ଗିଁ ଉଣ୍ଡି ଡୁବନ୍ତୁ ଡୁବନ୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାତ୍,
ମାରି ଆକା ୱିଜିଇ ସାନ୍ଧି ନାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ କାସ୍ଟୁ ଆଜିନା ।
୫୧ ନାନ୍ ଦୁନିଆଦୁ ସାନ୍ତି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତାମାନା ଇଜି ଇନିକା ମିର୍
ଅଡ଼୍ବିଜିନିଦେର୍ ? ସିଲେ, ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ମାତର୍ ବାଗ୍ ବାଗ୍
କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତାମାନା ।

✡ **୧୨:୫୦** ମାର୍କ ୧୦:୩୮.

୫୨ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଆଗଡ଼ିରାନ୍ ଉଣ୍ଡି ଇନ୍ଡ୍ର ପାସ୍ ଲୋକୁ ମାର୍ଆର୍ ମାରି
ରିଏରି ବିରଦ୍ତାନ୍ ମୁଏର୍ ମାରି ମୁଏରି ବିରଦ୍ତାନ୍ ରିଏର୍ ୱେର୍ହେ
ଆନାର୍ ।
୫୩ ମାରିସି ବିରଦ୍ତାନ୍ ବୁବାସି, ବୁବାସି ବିରଦ୍ତାନ୍ ମାରିସି, ଗାଡ଼ସି
ବିରୁଦ୍ତାନ୍ ଆଇସି, ଆଇସି ବିରଦ୍ତାନ୍ ଗାଡ଼ସି, କଡ଼େସି ବିରୁଦ୍ତାନ୍
ମିମ୍ସି ମାରି ମିମ୍ସି ବିରଦ୍ତାନ୍ କଡ଼େସି ୱେର୍ଏ ଆନେ ।”

ଦିନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନେସ୍ନିକା
(ମାତିଉ ୧୬:୨-୩)

୫୪ ମାରି, ଜିସୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବା ଇର୍ହାନ୍, “ୱେଡ଼ାଆର୍ନି ତରିନ୍ ବାଦଡ଼୍
ନିଙ୍ଗିଁକା ସୁଡ଼ଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଆୟାଦାପ୍ରେ ମିର୍ ଇନିଦେର୍, ପିରୁ ୱାଜିନାତ୍,
ମାରି ଆୟାୱାଜା ଗଟାନାତ୍;
୫୫ ମାରି, ଉଣେରି ତରିଟାନ୍ ଗାଲି ୱାତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଇନିଦେର୍, ନାଣ୍ଡ
ତେର୍ୱେଲ୍ ଆନାତ୍, ମାରି ଆୟାୱାଜା ଗଟାନାତ୍ ।
୫୬ ଏ ସୁରିୱାର୍ଗିନିକିଦେର୍, ମିର୍ ଦୁନିଆ ମାରି ବାଦଡ଼ତି ସିନା
ନେସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ସିନିଦେର୍, ମାତର୍ ଇୟା ଦିନ୍ତି ସିନେଙ୍ଗ୍ ୱିଜୁ
ଏଣ୍ତେସ୍ ନେସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଇଜିନିଦେର୍ ?”

ସାତୁରିୱାଲେ ମିସାନିକା
(ମାତିଉ ୫:୨୫-୨୬)

୫୭ ମାରି, ନିଜେନିଜେ ଏନ୍ଦା ଆମାକା ନେଗିକା ବିସାର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍ଇଜିନିଦେର୍ ?
୫୮ ଜଦି ମିର୍ ମି ବିରଦ୍ ଲୋକ୍ତିୱାଲେ ନ୍ୟାୟ୍ କିନିବାଡିଦୁ
ସଲ୍ସିନିଦେର୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ସାରିଦୁ ୱାନିୱାଲେ ବୁଜାଜିସାଦେଙ୍ଗ୍ ସେଷ୍ଟା
କିଦୁ । ଆକା ଆଏତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ବିସାର୍ କିନି ଲୋକା ଆଗଡ଼ି
ରେନା ଅନାନ୍, ନ୍ୟାୟ୍ କିନିକାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ପେରିଲୋକାକିଦୁ ସର୍ପେ
କିନାସିନାନ୍, ମାରି ପେରିକାର୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଜଇଲ୍ତୁ ତର୍ନା ଇଡ଼ନାର୍ ।
୫୯ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ଆମାସାନ୍ଦି ମିର୍ ୱିଜୁ ରୁଣୁ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ
ଡ଼େସିସିଇ ମାନିଦେର୍, ଆୟା ସାନ୍ଦି ମିର୍ ଆବେଟ୍କୁ ସହସ ୱାଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍ଇଦେର୍ ।

୧୩

ପାପ୍‌ତାନ୍ ମି ମନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼େପ୍‌ତୁ

୧ ନାସ୍ତିୱାଲେ ଆବେ ମାର୍‌ଇ ଏସୋ ଲୋକୁ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍‌ଜେ,
ଗାଲିଲିଦିକାର୍ ମାପୁରୁମାନୁ ପୁଜାସିନି ୱାଲେ ପିଲାତ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍
ଡାକ୍‌ତା ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୨ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ମିର୍ ଇନିକା ଅଡ଼୍‌ବିଜିନିଦେର୍
ଜେ ଇୟା ଲୋକୁ ଗାଲିଲିଦି ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ ପାପି ମାର୍ହାର୍ ଇଜି
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଅଡ଼୍‌ବିଜିନିଦେର୍ ନୋ ?
୩ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ସିଲେ, ମାତର୍ ପାପ୍‌ତାନ୍ ମନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍
ଡ଼େପ୍‌ଇତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ୱିଜେରେ ଆୟାୱାଜା ନାସ୍ଟ ଆନିଦେର୍ ।
୪ ବା ସିଲୋହଦୁ ଆୟା ଆମା ଅଟ୍ର ଲୋକା ମୁସ୍‌କୁ କାପ୍‌କିନି
ଇଲୁ ଆର୍‌ଜି ୱାରି ଜିବନ୍ ସର୍‌ଆତ୍, ୱାରି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ମିର୍ ଇନିକା
ଅଡ଼୍‌ବିଜିନିଦେର୍ ? ୱାର୍ ୱିଜେରେ ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତିଲୋକା ବାଦ୍‌ଲୁ
ନାଣ୍ଡ ଦୋସ୍‌କିତିକାର୍ ଇଜି ନୋ ମିର୍ ଅଡ଼୍‌ବିଜିନିଦେର୍ ?
୫ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, ସିଲେ, ମାତର୍ ପାପ୍‌ତାନ୍ ମନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍
ଡ଼େପ୍‌ଏତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ୱିଜେରେ ଆୟାୱାଜା ନାସ୍ଟ ଆନିଦେର୍ ।"

ପଲ୍ ଆସ୍‌ଇ ତଗାମାରାତି କାତା

୬ ମାରି, ଜିସୁ ଇୟା କାତା ୱେର୍‌ତାନ୍, "ଅରେନ୍‌ୱାନି ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇ
ଉଣ୍ଡି ତଗା ମାରାନ୍ ଉର୍‌ତା ମାର୍ହାର୍ । ମାଲିକ୍ ୱାଜି ପଲ୍ ପଇତାନ୍,
ମାତର୍ ପୟ୍‌ଏତାନ୍ ।
୭ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇ କାପ୍‌କିନିୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
ସୁଡ଼ୁଆ, ଇୟା ମୁଣ୍ଡି ବାର୍‌ସେକ୍ ଆତାତ୍ ନାନ୍ ୱାଜି ଇୟା ତଗା
ମାରାନ୍‌ତୁ ପଲ୍ ପୟ୍‌ଜିନା, ମାତର୍ ପୟ୍‌ଏଜିନା; ତେନିଙ୍ଗ୍ କାତ୍‌ସୋ
ପୋକ୍‌ଆ, ଇକା ଇନ୍‌ଦାନିଙ୍ଗ୍ ବୁମିଦିଙ୍ଗ୍ ବା ତାଗ୍‌ଇକା କିଜିନାତ୍ ?
୮ ମାତର୍ କାପ୍‌କିନିକାନ୍ ମାଲିକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ପ୍ରବୁ, ତେନିଙ୍ଗ୍
ଇୟା ଉଣ୍ଡି ବାର୍ସେକ୍ ବା ଡ଼ିସ୍‌ସୋସିଆ, ନାନ୍ ଇଲେ ତେନି
ସାରିବେଡ଼୍‌ଡ଼ି କାର୍‌ଜି ଗାତାମ୍ ସିନା,
୯ ୱାନି ବାର୍‌ସେକ୍ ପଲ୍ ଆସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ତୋ ନେଗି ମାଟା, ଆଏତିଙ୍ଗ୍
ତାନିଙ୍ଗ୍ କାତ୍‌ସପୋକ୍‌ଆ ।"

ଜିସୁ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଅରେଡ୍ କୁବ୍‌ଡ଼ି ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍

¹⁰ ଅର୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡି୍‌ ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦୁ ସିକିୟା
ସିଜିମାର୍ହାନ୍ ।
¹¹ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଅଟ୍ର ବାର୍ସେକ୍ ଆତାଡ୍ ଉନ୍‌ଣ୍ଡି୍‌ ତାଗ୍‌ଇଆମ୍ବା
ଆସ୍‌ସି ଅରେଡ୍ ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ସାକିସିଲିୱାଜା କିତାମାର୍‌ଆଡ୍,
ୱାଦ୍ କୁବ୍‌ଡ଼ି ଆଜି ଏଣ୍ଡେସ୍‌ବା ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ସିଦା କିଜି ବୁଲାଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ଏଜିମାର୍ହାଡ୍ ।
¹² ଜିସୁ ତାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜି ଲାକ୍‌ତୁ କୁକ୍‌ସି ଇର୍‌ଆନ୍, ଏ ଆଇମା, ନି
ରୋଗ୍‌ଜିବନ୍‌ତାନ୍ ନେଗେଣ୍ଡ ଆତି ।
¹³ ମାରି, ୱାନ୍ ତାନି ମୁସ୍‌କୁ କିୟୁ ଇଟ୍‌ତାନ୍, ଆବେଟ୍ ୱାଦ୍
ଆୟାଦାପ୍ରେ ସାଡ଼୍‌କୁ ଆଜି ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାଡ୍
।
¹⁴ ମାତର୍ ଜିସୁ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍‌ଆକା ପାର୍‌ତନା
ଇଲୁଦି ପେରିକାନ୍ ରିସା ଆଜି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ପାଣି କିନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ସଅଦିନ୍ ମାନାଡ୍, ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱିଜୁ ଦିନ୍ ୱାଜି ନେଗେଣ୍ଡ ଆଦୁ,
ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ରାମାଟ୍ ।"
¹⁵ ମାତର୍ ପ୍ରବୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ରେ କପଟିର୍, ମିର୍ ୱିଜେରେ
ଇନିକା ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ଡ଼ାନ୍ ମାରି ଗଦ ସାଡ଼ାଦାନ୍
କୁଡ୍‌ସିଅସି ଏରୁ ଉଟ୍‌ପିସ୍ କିଇଦେର୍ ?
¹⁶ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ ଅଟ୍ର ବାର୍‌ସେକ୍ ଆତାଡ୍ ସୟତାନ୍ ମାଣ୍‌କୁ ତରାଜି
ଅବ୍ରାହାମତି ଗାଡ଼୍‌ସି ଇୟା ଆଇମାଲୋକ୍ ଇନିକା ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ନିଜେଦି ରୋଗ୍‌ତି ଗାଟିଦାନ୍ କୁଦାଦେଙ୍ଗ୍ ଦର୍‌କାର୍ ସିଲେତାଡ୍ ନୋ
?"
¹⁷ ମାରି, ୱାନ୍ ଇୟା ମାଟା ୱିଜୁ ଇର୍ହାନ୍‌ଆକା, ୱାନି ବିରୁଦ୍‌ତିକାର୍
ୱିଜେରେ ସେମାର୍ ଆତାର୍, ମାତର୍ ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ୱାନି କିତି ୱିଜୁ
ପେରି ପାଣି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।

ସାର୍‌ସୁ ପାଡ଼ଦୁ କାତା
(ମାତିଉ ୧୩:୩୧-୩୨; ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨)

୧୮ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, “ମାପୁରୁଦି ରାଜି ଆମାତାନି ୱାଜା ? ମାରି, ଆମାତାନିୱାଲେ ନାନ୍ ତାନିଙ୍ଗ୍ ତୁସ୍ନା ?
୧୯ ଆକା ଇୟାୱାଜା ଉଣ୍ତି୍ ସାର୍ସୁ ପାଡ୍ ୁୱାଜା, ଆମାକା ଅସି ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ନିଜେଦି ଡଡିଦୁ ୱିଡ୍ତାନ୍, ମାରି ଆକା ପିର୍ଜି ମାରାନ୍ ଆତାଡ୍, ବାଦଡ୍ତି ପଟିଙ୍ଗ୍ ୱାଜି ତାନି କମେଆଙ୍ଗ୍ ଁ ଜାଲୁ ତର୍ସି ବାସାନେ ।”

କମିର୍ତି କାତା
(ମାତିଉ ୧୩:୩୩)

୨୦ ଜିସୁ ମାରି ୱେର୍ତାନ୍, “ନାନ୍ ଆମାତାନି ୱାଲେ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦିଙ୍ଗ୍ ତୁସ୍ନା ?
୨୧ ଆକା କମିର୍ତି ୱାଜା, ଅରେଡ୍ ଆଇମା କମିର୍ ଅସି ଆଡା ଅଟାଗୁଣ୍ଡାଦି ଲୋଇ ମିସାକିଜି ପିଡ଼ିକ୍ସି ଇଟ୍ତାଡ୍, ମାରି ସାରାସାରି କମିର୍ ୱିଜୁ ଗୁଣ୍ଡାଦିଙ୍ଗ୍ ଉଦିସ୍କିତାଡ୍ ।”

ସିପଡ଼ି ସେର୍ଲା
(ମାତିଉ ୭:୧୩-୧୪; ୨୧:୨୩)

୨୨ ଇୟା ୱେନ୍କା ଜିସୁ ଗାଡ୍କାଙ୍ଗ୍ ଗାଡ୍କାଙ୍ଗ୍ ମାରି ନାର୍କାଙ୍ଗ୍ ଁ ନାର୍କାଙ୍ଗ୍ ଁ ବୁଲାଜି ସିକିୟା ସିବୁ ସିବୁ ଜିରୁସାଲାମ୍ ତରିନ୍ ସଲ୍ସି ମାର୍ହାନ୍ ।
୨୩ ମାରି, ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ପ୍ରବୁ, ରକିୟା ପଇନି ଲୋକାଦି ସଂକିୟା ଇନିକା ଉଣା ?” ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍,
୨୪ ସିପଡ଼ି ସେର୍ଲା ସିଜି ଡ଼ଗୁଦେଙ୍ଗ୍ ତେରେପେତେ ଆଦୁ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗଁ ଇଜିନା, ୱିଜେରେ ଡ଼ଗୁଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ବଦା କିନାର୍, ମାତର୍ ଆଟ୍ଏର୍ ।
୨୫ ଇଲୁଦି ମାଲିକ୍ ନିଙ୍ଗଜି ସେର୍ଲା କେର୍ତି ୱେନ୍କା ଏସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍ ଆଡ୍ରେ ନିନି ତେବାନିଦେର୍ ମାରି ଏ ପ୍ରବୁ, ମା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସେର୍ଲା ରେଆ, ଇକା ଇଜି ସେର୍ଲା ଡାକ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଁ ଆଁସ୍ନିଦେର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାନ୍ ମିଙ୍ଗଁ ଇନାନ୍, ମିର୍ ଏମେ ବାଡ଼ିଦି ଲୋକୁ, ଆକା ନାନ୍ ନେସେଏ ।
୨୬ ଆୟାୱାଲେ ମିର୍ ଇନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ନିଦେର୍, ମାପ୍ ମି ଆଗଡ଼ି ଉଟାପ୍ ତିର୍ଆପ୍, ମାରି ନିନ୍ ମା ଦୁଆର୍କାଙ୍ଗ୍ ସିକିୟା ସିତି;

୨୭ ମାରି, ୱାନ୍ ମିଙ୍ଗ ଇନାନ୍, ମିର୍ ଏମେ ବାଡ଼ିଦି ଲୋକୁ, ଆକା
ନାନ୍ ନେସେଏ; ଏ ତାଗ୍ଇ ପାଣିକିନି ୱିଜେରେ ନା ଲାକ୍ତୁରାନ୍ ଆକ
ଆଦୁ ।
୨୮ ☆☆ଏସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍ ଅବ୍ରାହାମ, ଇସ୍ହାକ୍, ଜାକୁବ, ମାରି
ୱିଜେରେ ବାବବାଦିରିଙ୍ଗ୍ ମାପ୍ରୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ମାନିକା ମାରି ନିଜେ
ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍ରେ ପୋକ୍ନିକା ସୁଡ଼୍ନିଦେର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଆବେ
ଆଡ଼୍ବାନିଦେର୍ ମାରି ପାଲ୍କୁ କାଡ୍ରେ କିନିଦେର୍ ।
୨୯ ମାରି, ୱେଡ଼ାସନି ତରିଟାନ୍ ମାରି ୱେଡ଼ାଆର୍ନି ତରିଟାନ୍,
ଡେବିରି ତରିଟାନ୍ ମାରି ଉଣେରି ତରିଟାନ୍ ଲୋକୁ ୱାଜି ମାପ୍ରୁରୁଦି
ରାଜିଦୁ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ନାର୍ ।
୩୦ ☆ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଏର୍ ଇଲେଇ ୱେନ୍କା ମାନାର୍ ୱାର୍ ଆଗ୍ଡ଼ି
ଆନାର୍ ମାରି ଆଗ୍ଡ଼ି ମାନି ଏସୋ ଲୋକୁ ୱେନ୍କା ଆନାର୍ ।

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଜିବନ୍ନୋତାନ୍
(ମାତିଉ ୨୩:୩୭-୩୯)

୩୧ ନାସ୍ତିୱାଲେ ଏସୋ ପାରୁସିର୍ ଜିସୁ ଲାକ୍ତୁ ୱାଜି ଇର୍ହାର୍, "ଇୟା
ବାଡି ଡ଼ିସ୍ସି ସହସୋ ସାଙ୍ଗ୍ଆ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ହେରୋଦ ନିଙ୍ଗ କାଡ୍ତେଙ୍ଗ୍
ବଦା କିଜିନାନ୍ ।"
୩୨ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, "ମିର୍ ସଲ୍ସୋ ଆୟା
ଗଲୁଦିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍ଡୁ, ସୁଡ଼ଦୁ, ନାନ୍ ନେର୍ ମାରି ୱିଗେରିଙ୍ଗ୍
ଲୋକାମାଣ୍କୁ ଦୁବେଙ୍ଗ୍ ପେର୍ଜିନା ମାରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗେନ୍
କିଜିନା, ମିଏରିଙ୍ଗ୍ ନା ପାଣି ୱିଜ୍ନାଡ୍ ।
୩୩ ମାତର୍ ନାନ୍ ଇୟାୱିଜୁ ପାଣି ନେର୍, ୱିଗେରିଙ୍ଗ୍ ମାରି ମିଏରିଙ୍ଗ୍
ନାଙ୍ଗ ସନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଜିରୁସାଲାମ୍ତି ଆଡ୍ରେ
ବାବବାଦିର୍ ସାନିକା ଟିକ୍ ସିଲେ ।
୩୪ "ଏ ଜିରୁସାଲାମ୍, ଏ ଜିରୁସାଲାମ୍, ନିନ୍ ବାବବାଦିରିଙ୍ଗ୍
କାଡ୍ତିମାନି । ଏମେ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାପ୍ରୁରୁ ନି ଲାକ୍ତୁ
ପୋକ୍ତାମାର୍ଆନ୍, ନିନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ କାଲ୍କାଣ୍ ଡାକ୍ତିମାନି । ନାନ୍
ଏସୋ ଦେବେଙ୍ଗ୍ ମି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସାକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଜିନା ।

☆ **୧୩:୨୮** ମାତିଉ ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦. ☆ **୧୩:୨୮** ମାତିଉ ୮:୧୧,୧୨. ☆ **୧୩:୩୦** ମାତିଉ ୧୯:୩୦; ୨୦:୧୬; ମାର୍କ ୧୦:୩୧.

ଉଣ୍ତି୍ ତାଡ଼ି କର୍‌ରୁ ତାନି ରେକା ଆଡ଼୍‌ଗି କରୁ ପିଲେକାଙ୍ଗ୍ ଅର୍‌ସେ
ଉଣ୍ତାକିନିୱାଜା ନାନ୍ ମି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ତା କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାମାର୍‌ଆ
। ମାତର୍ ଆକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଇତି ।
୩୫ ସୁଡ଼ଡୁ, ମି ମନ୍ଦିର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଲୋକୁ ଡ଼ିସ୍‌ତାମାନାର୍; ମାରି, ନାନ୍
ମିଙ୍ଗ୍ ଇଜିନା, ପ୍ରବୁଦି ଦର୍‌ତାନ୍ ଆମାକାନ୍ ୱାଜିନାନ୍, ୱାନ୍ ଦନ୍ୟ,
ମିର୍ ଆମା ନାଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇୟା ମାଟା ଇନିଦେର୍, ଆୟା ଦିନ୍ ୱାନି ସାନ୍ଦି
ନାଙ୍ଗ୍ ମାରି ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଇଦେର୍ ।”

୧୪

ଜିସୁ ରୋଗିଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ତ କିତାନ୍

୧ ଅର୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ପାରୁସିର୍ ଅରେନ୍
ପେରିୱାନ୍‌ଦି ଇଲ୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍, ମାରି ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି
ମାର୍‌ଆର୍ ।
୨ ମାରି ସୁଡ଼ଡୁ, ୱାନି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଅରେନ୍ କିକୁ ନି କାଲ୍‌କୁ ୱାସ୍‌ସି ରୋଗ୍
ଆସ୍‌ତିମାର୍‌ଇ ଲୋକୁ ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୩ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ବାଇବଲ୍‌ତି ସାସ୍ତ୍ରିରିଙ୍ଗ୍ ମାରି ପାରୁସିରିଙ୍ଗ୍
ଇର୍‌ଆନ୍, “ରମ୍‌ନିନାଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ରୋଗ୍‌ତାନ୍ ନେଗେଣ୍ତ କିନି ନିୟମ୍ ନୋ
ସିଲେ ? ମାତର୍ ୱାର୍ ଆଲେତା ମାର୍‌ଆର୍ ।”
୪ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ସି ନେଗେଣ୍ତ କିତାନ୍ ମାରି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନି
ଇନ୍‌ଡ୍ର ପୋକ୍‌ତାନ୍ ।
୫ ✡ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ମି ଲୋଇ ଏନ୍ ନିଜେଦି
ମାରିନ୍ ବା ଡ଼ାନ୍ କୁଇଁଦୁ ଆର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ଆୟାଦାପ୍ରେ ନିକ୍‌ଏନ୍ ନୋ ?”
୬ ମାରି, ୱାର୍ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟାଦି ଇନି ଉତର୍ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତାର୍
।

ସାନ୍ତି ଆନିକା ନି ସେବାକିନିକା

୭ ମାରି, ଜିସୁ ସୁଡ଼ଡ୍ତାନ୍ ଜେ ଏସୋ କୁଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ପେରି
ପେରି ବାଡିଙ୍ଗ୍ ପୋୟଜି ମାର୍‌ଆର୍ । ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ଇୟା କାତା
ୱେର୍‌ତାନ୍,

✡ **୧୪:୫** ମାତିଉ ୧୨:୧୧.

୮ ଏସ୍ତିୱାଲେ ମିଙ୍ଗିଁ ଅରେନ୍ ପେଡ଼ି ବଜିଦୁ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ନାନ୍,
ନାସ୍ତିୱାଲେ ପେରିବାଡିଦୁ ବାସ୍ମାଟ୍, ଆନାତ୍ ୱାନ୍ ମିବାଣ୍କାଣ୍ ପେରି
ପେରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ନା ମାନାନ୍,
୯ ମାରି ଏନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ନି ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ନା ମାନାନ୍, ୱାନ୍ ୱାନା
ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍ନାର୍, ୱେନିଙ୍ଗ୍ ବାଡି ସିଆ; ମାରି, ନାସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍
ସେମାର୍ଆଜି ଆଡ଼୍ଗିରି ବାଡିଦୁ ବାସ୍ନିଦେର୍ ।
୧୦ ମାତର୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଅରେନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ କୁକ୍ନାନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍
ସଲ୍ସି ଆଡ଼୍ଗିରି ବାଡିଦୁ ବାସ୍ତୁ, ଏଣ୍ଡେସ୍ ମିଙ୍ଗିଁ କୁକ୍ତିକାନ୍ ୱାଜି
ମିଙ୍ଗିଁ ଇନାନ୍, ଏ ତଡ଼ାନ୍, ମୁସ୍କୁରି ବାଡିଦୁ ରାଆ; ନାସ୍ତିୱାଲେ
ମିୱାଲେ ବାସ୍ସିମାନି ୱିଜେରି ଲୋକାୱାଲେ ଆଗ୍ଡ଼ି ମିର୍ ସମ୍ମାନ୍
ପୟନିଦେର୍ ।
୧୧ ✡ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ପେରିକାନ୍ ତର୍ନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍ଗି
କିନାନ୍, ମାରି ଏନ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ରିକାନ୍ କିନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପେରିକାନ୍
କିନାନ୍ ।
୧୨ ମାରି, ୱାନ୍ କୁକ୍ତି ମାର୍ଇ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବା ଇର୍ଆନ୍, “ୱେଡ଼େ
ବା ନାଡ଼ା ବୋଜି ସିଡିଙ୍ଗ୍ ମି ତଡ଼୍ କି ଦାଦା କି ନିଜେଦି ଲୋକାଙ୍ଗ୍
କି ମାଜନ୍ତି ମି ଲାକ୍ତୁରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ମାଟ୍, ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାନ୍ ବା
ମିଙ୍ଗିଁ ଡ଼େସି କୁକ୍ନାର୍ ମାରି ଡ଼େପ୍ନାସିନାର୍ ।
୧୩ ମାତର୍ ବୋଜି କିଡିଙ୍ଗ୍ କାକୁତିଁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍,
ଇରାଜିବୁଲାନିୱାରିଙ୍ଗ୍, ସଟାରିଙ୍ଗ୍ ମାରି କାଣା ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ତୁ;
୧୪ ଆଡିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଦନ୍ୟ ଆନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଡ଼େସି ସିଦେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ତାମେମାନୁ ଇନିକା ସିଲେଡ୍; ମାରି, ଦାର୍ମୁ ଲୋକୁ ମାରିଡ଼େସି
ନିଙ୍ଗ୍ନିୱାଲେ ମିଙ୍ଗିଁ ପୁରସ୍କାର୍ ପୁଟ୍ନାଡ଼୍ ।”

ପେରି ବଜିଦି କାତା
(ମାତିଉ ୨୨:୧-୧୦)

୧୫ ଆକା ୱେନ୍ଜି ଜିସୁୱାଲେ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ତି ମାର୍ରି ଲୋକା
ଲୋଇ ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ଆମା ଲୋକୁ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ
ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ନାନ୍, ୱାନ୍ ଦନ୍ୟ ।”

✡ **୧୪:୧୧** ମାତିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୮:୧୪.

୧୬ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ଉଣ୍ଡି ପେରି
ବୋଜି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିଜି ନାଣ୍ଡ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକିସ୍ତାନ୍;
୧୭ ମାରି, ବୋଜି ଉଣି ସମୟ ଇଗା ୱାତାଡ୍ଆକା, କୁକ୍ତି ମାର୍ଇ
ଲୋକାମାନୁ ୱାନି ପାଣିକିନି ୱାନି ପୋକ୍ସି କୁକ୍ସୋ ତାତେଙ୍ଗ୍
ଇର୍ଆନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ବୋଜିୱିଜୁ ୱାର୍ଡା ୱିସ୍ତାମାର୍ଆର୍ ।
୧୮ ମାତର୍ ୱିଜେରେ ଅର୍ସେ ଇନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍ । ପାର୍ତୁମ୍
ଅରେନ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନାନ୍ କାଣ୍ଡେକ୍ ବୁମି କଟାମାନା, ଆକା ନାଙ୍ଗ୍
ସୁଡ଼୍ନିକା ମାନାଡ୍; ନାନ୍ ମାଡ଼ିସ୍ କିଜିନା, ନିନ୍ ନାଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍ସିତିମାନି
ଇଜି ଅଡ଼୍ବିଜିନା ।
୧୯ ମାରି ଅରେନ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନାନ୍ ପାସ୍ଗୋଟା ସେର୍କୁ ଡ଼ାକ୍
କୋଟାମାନା, ମାରି ନାନ୍ ୱାନିକାଙ୍ଗ୍ ମିତେଙ୍ଗ୍ ସଲ୍ସିନା; ମାଡ଼ିସ୍
କିଜିନା, ନିନ୍ ନାଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍ସିତିମାନି ଇଜି ଅଡ଼୍ବିଜିନା ।
୨୦ ମାରି ଆଇକାନ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନାନ୍ ପୁନା ପେଡ଼ି ଆତାମାନା,
ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏ ।
୨୧ ମାରି, ଆୟା ଗତିମୁରୁଲି ୱାଜି ୱାନି ମାଲିକ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱିଜୁ
ଇର୍ଆନ୍, ଆବେଟ୍ ଆୟା ଇଲୁଦି ମାଲିକ୍ ରିସା ଆତାନୋ ୱାନି
ଗତିମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ବେଗି ଗାଡ଼ାକା ଦୁଆର୍କାଙ୍ଗ୍ ମାରି
ସାକ୍ଡ଼ି ସାକ୍ଡ଼ି ସଲ୍ସି କାକୁତର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍, ଇରାଜିବୁଲାନିୱାରିଙ୍ଗ୍,
କାଣାରିଙ୍ଗ୍ ମାରି ସଟାରିଙ୍ଗ୍ ଇବେ କୁକ୍ସୋ ତାଗା ।
୨୨ ୱେନ୍କା ଆୟା ଗତିମୁରୁଲି ଇର୍ଆନ୍, ଏ ମାଲିକ୍, ନି ବଦାଦାନ୍
କିତାମାନା, ମାତର୍ ମାରି ବାଡି ମାନାଡ୍ ।
୨୩ ଆବେଟ୍ ମାଲିକ୍ ଆୟା ସାକର୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ପେରି
ଦୁଆର୍କାଙ୍ଗ୍ ମାରି କନା ମୁଲାଦୁ ସଲ୍ସି, ନା ଇଲ୍ଡୁ ଲୋକୁ ଏଣ୍ଡେସ୍
ବତର୍ ଆନାର୍, ଆୟା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଲୋକୁ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ଇନ୍ଡୁ ।
୨୪ ଏଣ୍ଡେସ୍ ମିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ଇଜିନା, ଆୟା କୁକ୍ତିମାର୍ଇ ଲୋକା
ଲୋଇ ଏର୍ବା ନାନ୍ ବୋଜି କିତିମାନୁ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏର୍ ।

ସିସୁ ଆନି ଦାରା
(ମାତିଉ ୧୦:୩୭-୩୮)

୨୫ ଅର୍‌ଲେନ୍ ନାଣ୍ଡ ଲୋକୁ ଜିସୁୱାଲେ ସଲ୍‌ସିମାର୍‌ଆର୍, ମାରି
ୱାନ୍ ୱେନ୍‌କା ମାର୍‌ଜିବେସ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
୨୬ ✡ଜଦି ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ନା ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି, ମାତର୍ ୱାନ୍ ଜଦି
ନାଙ୍ଗିଁ ଡ଼ିସ୍‌ସି ନିଜେଦି ବୁବା ୟାୟାଏଙ୍ଗ୍, ଆଡ଼ିସିଙ୍ଗ୍, କଡ଼ରିଙ୍ଗ୍,
ତାଙ୍ଗିଁ ତଡ଼ାନ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ମାରି ଏଣ୍ଡେସ୍ ନିଜେଦି ଜିବନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ବା ନାଣ୍ଡ
ଜିବନ୍‌ନୋନାନ୍, ୱାନ୍ ନା ସିସୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏନ୍ ।
୨୭ ✡ଏନ୍ ଜଦି ନିଜେଦି କ୍ରୁସ ପିଣ୍ଡିଜି ନା ୱେନ୍‌କା ରେଏନ୍, ୱାନ୍ ନା
ସିସୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏନ୍ ।
୨୮ ଇରିଙ୍ଗ୍ ମି ଲୋଇ ଏନ୍ କାପ୍‌କିନି ଇଲୁ ତିଆର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ବଦାକିଜି ଆକା ୱିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ୱାନିମାନୁ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ମାନେ ନୋ ସିଲୁ,
ଇକା ପାର୍‌ତୁମ୍ ବାସ୍‌ସ ଏସୋ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ତାକ୍‌ନେ ଲେକିସ୍ କିଏନ୍ ନୋ
?
୨୯ ଆନାଡ୍ ୱାନ୍ କୁନାଦି ପୋକ୍‌ସି ୱିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଜଦି ଆଟ୍‌ଏନ୍,
ଲୋକୁ ଆକା ସୁଣାର୍, ୱିଜେରେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସେମାର୍ କିଜି ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ନାର୍,
୩୦ ଇୟାକାନ୍ ତିଆର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆରାମ୍ କିଜି ମାତର୍ ୱିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ଏତାନ୍ ।
୩୧ ମାରି ଏମେ ରାଜା ଆଇ ଅରେନ୍ ରାଜାୱାଲେ ଜୁଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ସନିୱାଲେ, ଦାସ୍ ହାଜାର୍ ସନ୍ୟରିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ସି, ୱାନି ବିରଦ୍‌ତାନ୍
ୱାଜିମାନି କଡ଼େ ହାଜାର୍ ସନ୍ୟରିଙ୍ଗ୍ ଅସି ଜୁଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାଜିମାନି
ରାଜାୱାଲେ ଜୁଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାନ୍ ନୋ ଆଟ୍‌ଏନ୍, ଆକା ଆଗ୍‌ଡ଼ିନେ
ଅଡ଼୍‌ବିଏନ୍ ନୋ ?
୩୨ ଜଦି ଆଟ୍‌ଏନ୍, ଆଇ ରାଜା ଆକ ମାନ୍‌ବୁନେ ୱାନ୍ ୱାନି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ସି ଆୟା ରାଜାୱାଲେ ସାନ୍ତି କିନାନ୍ ।
୩୩ ଆୟାୱାଜା ମି ଲୋଇ ଏନ୍ ଜଦି ନିଜେଦି ୱିଜୁ ଡ଼ିସ୍‌ଏନ୍, ୱାନ୍
ନା ସିସୁ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏନ୍ ।

କାରିୟାଆଇ ସର୍
(ମାତିଉ ୫:୧୩; ମାର୍କ ୯:୫୦)

✡ **୧୪:୨୬** ମାତିଉ ୧୦:୩୭. ✡ **୧୪:୨୭** ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ୧୬:୨୪; ମାର୍କ ୮:୩୪; ଲୁକ ୯:୨୩.

୩୪ ସର୍ ତୋ ନେଗିକା; ମାତର୍ ସର୍ ଜଦି ତାନି କାରିୟା ଆନିକା
ସିଲେଡ୍ଆନାଡ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ଆକା ଆମାନ୍ ବା କାରିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍ଏଡ୍ ।
୩୫ ତେନିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ଇୟାୱାଜା ବୁମିଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ବା ଗାତାମ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍ଇଦେର୍ । ଲୋକୁ ଆକା ଆଡ୍ରେ ପୋକ୍ନାର୍ । ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍
ୱେନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଗିତଣିଙ୍ଗ୍ମାନେ, ୱାନ୍ ୱେନିନ୍ ।

୧୫

ମୁରିତିମାନି ମେଣ୍ଡାଦି କାତା

(ମାତିଉ ୧୮:୧୨-୧୪)

୧ ✡ଅର୍ଲେନ୍, ସିସ୍ଟୁ ଲୋସ୍ନିକାର୍ ନି ପାପି ଲୋକୁ ୱିଜେରେ
ଜିସୁଦି ବାକ୍ୟ ୱେନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ୱାନି ଲାକ୍ତୁ ୱାଜି ମାର୍ଆର୍ ।
୨ ଆବେଟ୍ ପାରୁସିର୍ ନି ସାସ୍ତିର୍ ୱିଜେରେ ବାସେ କିଜି କିଜି ଇର୍ହାର୍,
ଇକାନ୍ ପାପି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ୱାନିଲାକ୍ତୁ କୁକ୍ନାନ୍ ମାରି ୱାରିୱାଲେ
ଉଣାନ୍ ।
୩ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇୟା କାତା ଇର୍ଆନ୍,
୪ "ମି ମାଣ୍କୁ ଇୟାୱାଜା ଏମେ ଲୋକୁ ମାନାନ୍ ଜେ, ୱାନିଦି
ଜଦି ୧୦୦ ଗୋଟା ମେଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ମାନେ, ମାରି ତାମେ ଲୋଇ ଉଣ୍ତି
ମୁର୍ନାଡ୍, ମାରି ୱାନ୍ ନବେ ନୋଗୋଟା ମେଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଗରନ୍ତୁ ଡ଼ିସ୍ସି
ଆୟା ମୁରୁତିମାନି ମେଣ୍ଡା ପୋୟଇ ସାନ୍ଦି ତାନିଙ୍ଗ୍ ପୟ୍ଏନ୍ ନୋ ?
୫ ମାରି, ୱାନ୍ ମେଣ୍ଡାଦିଙ୍ଗ୍ ପଇତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ତାନିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍
ଗୁଜାମ୍ତୁ ପିଣ୍ତିଜି ଇନ୍ଡ୍ର ତାନାନ୍,
୬ ମାରି, ନିଜେଦି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାରି ପାଡ଼୍କାଦି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ସି
ଉଣ୍ତେମାନୁ କିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍ନାନ୍, ନା ୱାଲେ ୱେଡ଼ିକା କିଦୁ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ନା ମୁରୁତିମାର୍ଇ ମେଣ୍ଡା ପୁଟ୍ତାଡ୍ ।
୭ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗେଁ ୱେର୍ସିନା, ଆୟାୱାଜାନେ ଏମେଲୋକାଦି
ମନତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼େପ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଦର୍କାର୍ ସିଲେ, ଇୟାୱାଜା ନବେ
ନୋଗୋଟା ଦାର୍ମୁ ଲୋକା ବାଦ୍ଲୁ, ଜେ ମନତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼େପ୍ନାନ୍,
ଇୟାୱାଜା ଅରେନ୍ ପାପି ଲୋକ୍ ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମୁସ୍କୁପୁର୍ତୁ ନାଣ୍ତ ୱେଡ଼ିକା
ଆନାଡ୍ ।

✡ **୧୫:୧** ଲୁକ ୫:୨୯,୩୦.

ମୁରିତିମାନି ୱେଣ୍ଡି ଅଦଲିଦି କାତା

୮ "ଇୟାୱାଜା ଏମେ ଆଇମା ଲୋକୁ ମାନାତ୍ ଜେ, ତାନିଦି ଜଦି
ଦଶଗୋଟା ୱେଣ୍ଡି* ଅଦ୍‌ଲିଙ୍ଗ୍‌ମାନେ, ମାରି ଆବେଟ୍ ଉଣ୍ଡି୍ ମୁରୁନାତ୍,
ମାରି ୱାଦ୍ ଦିୱା କାସ୍‌ସିସ୍ କିଜ ଇଲୁଦୁ ସିପାଜି ଆକା ପୟ୍‌ଇ ସାନ୍ଧି
ନେଗେନ୍‌ତାନ୍ ପୟ୍‌ଏତ୍ ?
୯ ମାରି, ଆକା ପଇତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାରି ପାଡ଼୍‌କାଦି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ସି ଉଣ୍ଡେ୍‌ମାନୁ କିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ନାନ୍, ନା ୱାଲେ
ୱେଡ଼ିକା କିଦୁ, ଏମେ ୱେଣ୍ଡି ଅଦ୍‌ଲି ମୁରୁତିମାର୍‌ଇକା, ଆକା ପୁଟ୍‌ତାତ୍
।
୧୦ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ସିନା, ଇୟାୱାଜାନେ ଏନ୍ ମନତିଙ୍ଗ୍
ଡ଼େପ୍‌ତିଙ୍ଗ୍, ଇୟାୱାଜା ଅରେନ୍ ପାପି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ଦୁତ୍‌କୁ
ୱେଡ଼ିକାକିନେ ।"

ମୁରୁତି ମାରିନ୍ କାତା

୧୧ ଜିସୁ ମାରି ଇର୍ହାନ୍, ଅରେନ୍ ଲୋକୁଦିଙ୍ଗ୍ ରିଏର୍ କଡ଼ର୍
ମାର୍‌ଆର୍ ।
୧୨ ୱାରି ମାଣ୍‌କୁ ଇସ୍ରିରି ମାରିନ୍ ବୁବେଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ବୁବା, ସମ୍ପତିଦି
ଏମେ ବାଗ୍ ନା ବାଗତୁ ପୋଡ଼ାଜିନାତ୍, ଆକା ନାଙ୍ଗ୍ ସିଦାଟ୍ ।
ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ୱିଜୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବାଟା କିଜି ସିତାନ୍ ।
୧୩ ଅଡ଼ପ୍ ଦିନ୍ ୱେନ୍‌କା ଇସ୍ରିରି କଡ଼ ୱିଜୁ ଉଣ୍ଡି୍‌ମାନୁ କିଜି
ଆକ ଦେଶ୍‌ତୁ ସର୍ହାନ୍, ମାରି ଆବେଣ୍‌କୁ ମୁର୍କୁ ଆଜି ନିଜେଦି ସମ୍ପତ୍ତି
ଇପ୍‌ତାନ୍ ।
୧୪ ମାତର୍ ୱିଜୁ ୱିସ୍‌ତି ୱେନ୍‌କା ଆୟା ଦେସ୍‌ତୁ ପେରି ଦୁର୍ବିକ୍ଷ
ଆତାତ୍‌ଆକା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିଲିୱାଜା ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାତ୍ ।
୧୫ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ସଲ୍‌ସି ଆୟା ଦେଶ୍‌ଦି ଅରେନ୍ ଲୋକ୍‌ମାନୁ
ଗତି ତେବାତାନ୍, ମାରି ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡି୍‌ଙ୍ଗ୍ ସାରାକିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି
ନିଜେଦି କିଡ଼ିଇଦୁ ପୋକ୍‌ତାର୍;
୧୬ ମାରି, ପାଣ୍ଡି୍‌ଙ୍ଗ୍ ଏମେ କାଦି ତିନ୍‌ଜିମାର୍‌ଏ, ଆବେଟ୍ ୱାନ୍
ନିଜେଦି ପଟାପାଜିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଜିମାର୍ହାନ୍, ମାତର୍ ଏନ୍‌ବା
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନିକାବା ସିଏଜି ମାର୍ହାର୍ ।

* **୧୫:୮** ଉନ୍‌ଡ୍ରି ୱେଡି ଅଦ୍‌ଲିଦି ଅର୍ତ ଉନ୍‌ଡ୍ରି ନାଣ୍ଡିରି କୁଲି ଡାବୁଙ୍ଗାଁ ବୁଜା କିନାତ୍

୧୭ ମାତର୍ ୱାନ୍ ଚେତ୍‌ନା ଆଜି ଇର୍ହାନ୍, ନା ବୁବାଦି ଏସ
କୁଲିକିନିୱାର୍‌ଇଦି ଉଣିକା ତେବାଜିନାତ୍, ମାତର୍ ନାନ୍ ଇବେନ୍
ବାଙ୍ଗାଁଦାନ୍ ସାଜିନା ।
୧୮ ନାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ନା ବୁବାଦି ଲାକ୍‌ତୁ ସନା ମାରି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ନା,
ବୁବା, ମାପୁରୁଦି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ମାରି ନି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ନାନ୍ ପାପ୍
କିତାମାନା;
୧୯ ମି କଡ଼ ଇଜି କୁକ୍‌ନିକା ନାନ୍ ମାରି ଦୋର୍ ସିଲେ; ନାଙ୍ଗିଁ
ମିବାନୁ ଅରେନ୍ କୁଲିକିନି ଲୋକା ୱାଜା ଇଡିଆ ।
୨୦ ଆବେନ୍ ୱାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ନିଜେଦି ବୁବାଦି ଲାକ୍‌ତୁ ସର୍ହାନ୍ । ମାତର୍
ୱାନ୍ ଆକ ମାନ୍‌ଜି ମାନ୍‌ଜି ୱାନି ବୁବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜ୍ଞି ଲାଡ଼୍‌ଦାନ୍
ତେର୍‌ପେଡ୍ ଆତାନ୍ ମାରି ଉରୁକ୍‌ସି ସଲ୍‌ସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପମିତାଆସ୍ତାନ୍
ନୋ ଲାଡ଼୍‌ଦାନ୍ ନଣ୍ଡିତାନ୍ ।
୨୧ ମାରିସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ବୁବା ମାପୁରୁଦି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ମାରି ନି
ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ନାନ୍ ପାପ୍ କିତାମାନା, ମି ମାରିନ୍ ଇଜି କୁକ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ନାନ୍
ମାରି ଜଗ୍ ସିଲେ ।
୨୨ ମାତର୍ ବୁବା ନିଜେଦି ସାକର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, ୱିଜୁମାଣ୍‌କୁ
ନେଗି ୱାତି ବେଗି ଆସୋଅରାଦୁ ୱେନିଙ୍ଗ୍ ଆର୍‌ସିକିଦୁ, ୱେନି କିୟୁଦୁ
ୱେତରି ମାରି ପାଦାମ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଜୁତେଙ୍ଗ୍ ସିଦୁ,
୨୩ ମାରି ବାଲ୍‌ସ୍ତି ଜାତୁ ତାସ ଡାକ୍‌ତୁ; ରାଦୁ, ମାଡୁ ବୋଜି କିଜି
ୱେଡ଼ିକା କିନାଟ୍,
୨୪ ମାତର୍ ନା ଇୟା ମାରିନ୍ ସାତା ମାର୍ହାନ୍, ମାରିଡ଼େସି ଜିତାନ୍;
ମୁରିତାମାର୍ହାନ୍, ମାରି ପଇତାନ୍ । ଆବେଟ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକା କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଁତାର୍ ।
୨୫ ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାରି ପେରି ମାରିନ୍ ଜମିଦୁ ମାର୍ହାନ୍ । ୱାନ୍
ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାଜି ଇଲୁଦି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ବାଜା ମାରି
ଗାଡ଼୍‌ନିକା ଆଉଲି ୱେରାନ୍,
୨୬ ସାକର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ମାଣ୍‌କୁ ଅରେନ୍ ଲାକ୍‌ତୁ କୁକ୍‌ତାନ୍ ଆୟାୱିଜୁ
ଇନିକା ଇଜି ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୨୭ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, ମି ତଡ଼ାନ୍ ୱାତାମାନାନ୍, ମାରି ମି
ବୁବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେଗି ମେନ୍ଦଲ୍‌ତାନ୍ ପଇତାନ୍‌ଆକା ବାଲ୍‌ସ୍ତି ଜାତୁ

ଡାକ୍‌ତାମାନାନ୍ ।
୨୮ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ରିସାଆଜି ଲୋଇ ସଣ୍ତ୍ରେଙ୍ ଇଜି ବଦାକିଏତାନ୍;
ମାତର୍ ୱାରି ବୁବା ଆତ୍‌ରେ ୱାଜି ୱାନିଙ୍ ନାଣ୍ତ ବୁଜାକିଦେଙ୍
ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୨୯ ମାତର୍ ୱାନ୍ ବୁବାସିଙ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ସୁଡୁଆ, ନିସବାର୍ସେକ୍ ଆତାତ୍
ନାନ୍ ମି ସାକର୍‌ତି ୱାଜା ପାଣିକିଜି ୱାଜିନା, ମାରି ଏସ୍‌କାଙ୍‌ବା ମି
ମାଟା ଅମାନ୍ୟ କିଏ, ମାରି ନା ସାଙ୍ଗ୍‌ରି ୱାଲେ ୱେଡ଼ିକା କିଦେଙ୍ ନିନ୍
ନାଙ୍ଗ ଁ ଏସାକାଙ୍‌ବା ଗରିୟାପିଲା ବା ସିଇ;
୩୦ ମାତର୍ ମି ଇୟା ଏମେ ମାରିସି ତାଗ୍‌ଇୱାରି ୱାଲେ ମି ଦନ୍ ୱିଜୁ
ଉଣ୍ତୁଜି ୱିସ୍‌ତା ମାନାନ୍, ଏସ୍ତିୱାଲେ ୱାନ୍ ୱାତାନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ନିନ୍
ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ ବାଲ୍‌ସ୍ତି ଜାତୁ ଡାକ୍‌ତାମାନାନ୍ ।
୩୧ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, ମାରିନ୍, ନିନ୍‌ତୋ ୱିଜୁଦିନ୍
ନା ୱାଲେ ମାନି, ମାରି ଆମାକା ୱିଜୁ ନାଦି, ଆୟାୱିଜୁ ନିଦି;
୩୨ ମାତର୍ ଇୟା ଜେ ନି ତଡ଼ାନ୍ ସାତାମାର୍‌ଆନ୍, ମାରିଡ଼େସି
ଜିତାନ୍, ମୁରିତାମାର୍ହାନ୍, ମାରି ପୁଟ୍‌ତାନ୍, ଆୟା ଉଣ୍ତିଙ୍ ୱେଡ଼ିକା
କିଦେଙ୍ ଦର୍‌କାର୍‌ମାର୍ହାତ୍ ।

୧୬

ସାଲାକିଦି ଗୋତିମୁଠୁଲିଦି କାତା

୧ ଜିସୁ ସିସୁରିଙ୍ ବା ଇର୍ହାନ୍, ଅରେନ୍ ମାଜନ୍ ଲୋକୁ ମାର୍ହାନ୍, ୱାରି
ମାନୁ ଅରେନ୍ ଗୋତିମୁଠୁଲି ମାର୍ହାନ୍, ମାରି ୱାନ୍ ୱାରି ସମ୍ପତ୍ତି ବୁଡ଼ା
କିଜିନାନ୍ ଇଜି ଆୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱେନ୍‌ଜି ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ କୁକ୍‌ତାନ୍‌ନୋ
ଇର୍ହାନ୍,
୨ ନାନ୍ ନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଇକା ଇନି ମାଟା ୱେନ୍‌ଜିନା ? ନି ପାଣିଦି
ଇସାବ୍ ସିଦା, ମାତର୍ ନିନ୍ ମାରି ଗୋତିମୁଠୁଲି ଆଜି ମାଣ୍ତେ୍ଙ୍
ଆଟ୍‌ଇ ।
୩ ଆବେନ୍ ଆୟା ଗୋତିମୁଠୁଲି ମୋନ୍‌ତୁ ମୋନ୍‌ତୁ ଇର୍ହାନ୍, ଇନିକା
କିନା ? ନା ମାଲିକ୍ ତୋ ନାମାଣ୍‌କୁ ଗୋତିମୁଠୁଲିଦି ନା ସାକିରି
ଅସି ସୋଲ୍‌ସିନାନ୍ । ସିକ୍‌ଲା କାର୍‌ଦେଙ୍ ନା ସାକ୍ତି ସିଲେତ୍, ଭିକିୟା
ଲସ୍‌ତେଙ୍ ନାଙ୍ଗ ଁ ସେମାର୍ ୱାଜିନାତ୍ ।

୪ ନାନ୍ ଗୋତିମୁରୁଲିଦାନ୍ ଡ଼ିସ୍ତି ୱେନ୍କା ଲୋକୁ ଏଣ୍ତେସ୍ ନାଙ୍ଗିଁ
ନିଜେ ନିଜେଦି ଇଲ୍କାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ନାର୍, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା କିନା,
ଆକା ନେସ୍ତାନି ।
୫ ମାରି, ୱାନ୍ ନିଜେଦି ମାଲିକ୍ଦି ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ରୁଣୁ ଅତିମାନି
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଲାକ୍ତୁ କୁକ୍ସି ଆଗ୍ଡ଼ିରି ଅରେନ୍ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ନି
ମୁସ୍କୁ ନା ପ୍ରବୁଦି ମାନୁ ଏସ ଟାକା ସିଦେଙ୍ଗ୍ ମାନାତ୍ ? ୱାନ୍ ଇର୍ହାନ୍,
ସଏ ଡାବା ନିୟୁ ।
୬ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ନି ଇସାବ୍ କିନି ଆକୁ ବେଗିତାସ୍ ବାସ୍ସ
ପସାସ୍ ଡାବା ନିୟୁ ଇଜି ରାସ୍ଆଁ ।
୭ ତାନେ ୱେନ୍କା ୱାନ୍ ମାରି ଅରେନ୍ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ନି ମୁସ୍କୁ
ଏସ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ମାନାତ୍ ? ୱାନ୍ ଇର୍ହାନ୍, ସଏ ବାସ୍ତା ଗଦ୍ମୁ ।
ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ନି ଇସାବ୍ କିନି ଆକୁ ବେଗିତାସ ଅସେ ବାସ୍ତା
ଇଜି ରାସ୍ଆଁ ।
୮ ଆୟା ଅବିସ୍ବାସ୍କିତି ଗୋତିମୁରୁଲି ବୁଦିଦି ୱାଲେ ପାଣି
କିତିମାନିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ମାଲିକ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସଂସା କିତାନ୍; ଇୟା ଦୁନିଆ
କଡ଼ର୍ ୱାରି ପାଣି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଜାୟ୍ତି କଡ଼ରି ବାଦୁଲୁ ନାଣ୍ତ ବୁଦି ।
୯ ନାନ୍ ବା ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା, “ଦୁନିଆଦି ଦନ୍ତୁ ନିଜେ ନିଜେଦି
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସଙ୍ଗ୍ ପଇଦୁ, ଏଣ୍ତେସ୍ ଆକା ୱିଜ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱିଜୁଦିନ୍ତି
ଡର୍ନିବାଡିଦୁ କୁକ୍ନାନ୍ ।
୧୦ ଏନ୍ ଉଣା ବିସୟ୍ତାନ୍ ବିସ୍ବାସ୍ କିନାନ୍, ୱାନ୍ ନାଣ୍ତ ବିସୟତୁ
ବା ବିସ୍ବାସ୍ ମାନାନ୍, ମାରି ଏନ୍ ଉଣା ବିସୟ୍ତାନ୍ ଅବିସ୍ବାସ୍ ୱାନ୍
ନାଣ୍ତ ବିସୟତୁ ବା ଅବିସ୍ବାସ୍ କିନାନ୍ ।
୧୧ ମାରି, ମିର୍ ଜଦି ଦୁନିଆଦି ଦନ୍ତୁ ବିସ୍ବାସ୍ କିଇଦେର୍,
ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ବିସ୍ବାସ୍ କିଜି ସତ୍ ଦନ୍ ମି କିୟୁଦୁ ସପ୍ରେ
କିନାନ୍ ?
୧୨ ମାରି, ଜଦି ମିର୍ ଆଇୱାନି ଦନ୍ ବିସୟତାନ୍ ବିସ୍ବାସ୍
କିଇଦେର୍, ମାରି ଏନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ମି ନିଜେଦି ବିସୟ ସିନାନ୍ ?
୧୩ ✡“ଅରେନ୍ ସାକର୍ ରିଏରି ମାଲିକ୍କା ସାକର୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍

✡ **୧୬:୧୩** ମାତିଉ ୬:୨୪.

ଆଟ୍ଏନ୍; ମାତର୍ ୱାନ୍ ଅରେନ୍ୱାନିଙ୍ଗ୍ କାଡ଼୍ନାନ୍ ମାରି ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ ଜିବନ୍ନୋନା, ମାରି ଅରେନ୍ୱାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଲାକ୍ତୁ କିନାନ୍ ମାରି ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍ନାନ୍ । ମିର୍ ମାପୁରୁ ମାରି ଦନ ରିଏରି ସାକର୍ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଇଦେର୍ ।”

ଏସ ଜିସୁ ଇନି ମାଟା

(ମାତିଉ ୧୧:୧୨-୧୩; ୫:୩୧-୩୨; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨)

୧୪ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍‌ଜି ଦନ୍ଆସାନି ପାରୁସିର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ନିଦା
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍ ।
୧୫ ଆବେନ୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ଏର୍ ନିଜେ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍
ଲୋକାରି ଆଗ୍ଡ଼ି ଦାର୍ମୁ ଇଜି ତର୍ନାର୍, ମିର୍ ଆୟାୱାଜାଦି ଲୋକୁ, ମାତର୍ ମାପୁରୁ ମି ଜିବନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନେସ୍ନା; ମାତର୍ ଏମେକା ଲୋକାରି ମାନୁ ପେରିକା, ଆୟାକା ମାପୁରୁଦି ଆଗ୍ଡ଼ି କାଡ଼୍ନିକା ।
୧୬ ✡ମୋସାଦି ନିୟମ୍ତାନ୍ ମାରି ବାବବାଦିର୍ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ର ଡୁବନ୍ସିନି
ଜୋହନତି ସାନ୍ଧି ୱେଙ୍ଗଁତା ମାର୍ହାତ୍; ଆୟା ୱାଲେରାନ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ସୁସମାଚାର୍ ପ୍ରଚାର୍ କିଜିନାର୍, ମାରି ୱିଜେରେ ଲୋକୁ ଡାଟ୍ତାନ୍ ଆବେନୁ ସଲ୍ସିନାର୍ ।
୧୭ ✡ମାତର୍ ନିୟମ୍ତି ଉଣ୍ଡି ଇସ୍ରି ଠିକା ମାର୍ଗିନି ବାଦ୍ଲୁ ବାଦଡ଼
ନି ଦୁନିଆ ମାର୍ଗିନିକା ଉସାସ୍ ।
୧୮ ✡ଏନ୍ଆପିନ୍ ନିଜେଦି ଆଡ଼୍ସିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍ନାନ୍ ନୋ ଆଇତାନିଙ୍ଗ୍
ପେଡ଼ି ଆନାନ୍, ୱାନ୍ ଦାରିପାଣି କିନାନ୍; ମାରି, ଏନ୍ କୋନ୍ଲି ମାଣ୍କୁ ଡ଼ିସ୍ତି ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ିଆନାନ୍, ୱାନ୍ ବା ଦାରିପାଣି କିନାନ୍ ।

ଅରେନ୍ ମାଜନ୍ ଲୋକୁ ନି ଲାଜାର୍

୧୯ ଅରେନ୍ ଦନି ଲୋକୁ ମାର୍ହାନ୍, ୱାନ୍ ନାଣ୍ଡ ଦାରାଦି ଆଙ୍ଗଁ
ଆରାଜି ୱିଜୁଦିନ୍ ନାଣ୍ଡ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ଉଣୁଜିତିନ୍‌ଜି ମାର୍ହାନ୍;
୨୦ ମାତର୍ ୱାନି ଦୁଆର୍ ଲାକ୍ତୁ ଲାଜାର୍ ଇଜି ଅରେନ୍ ବିକାରି
ବାସ୍ତା ମାର୍ହାନ୍, ୱାନି ମେନ୍ଦଲ୍ୱିଜୁ ଗାଉକୁ ବତଁ ଆତେମାରେଏ;

✡ **୧୬:୧୬** ମାତିଉ ୧୧:୧୨,୧୩. ✡ **୧୬:୧୭** ମାତିଉ ୫:୧୮. ✡ **୧୬:୧୮** ମାତିଉ ୫:୩୨; ୧ କରିନ୍ତିୟ ୭:୧୦,୧୧.

୨୧ ୱାନ୍ ଆୟା ଦନି ଲୋକୁଦି ଟେବୁଲ୍‌ତାନ୍ ଆର୍‌ନି ସକ୍‌ଡ଼ିଦାନ୍
ଏସ ଉଣୁଜି ପଟାପାଜିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସା କିଜିମାର୍ହାନ୍; ମାରି, ନୁକୁଡ଼ିଙ୍ଗ୍
ୱାଜି ୱାନି ଗାଉକୁ ୱିଜୁ ନାକ୍‌ସି ମାର୍‌ଏ ।
୨୨ ତାନେ ୱେନ୍‌କା ଆୟା ବିକାରି ସାତାନ୍ ମାରି ଦୁତ୍‌କା ମାଣ୍‌କୁ
ଅବ୍ରାହାମତି ଗାତୁ ଅତେ; ୱେନ୍‌କା ଆୟା ଦନି ଲୋକୁ ବା ସାତାନ୍ ମାରି
ମୁସ୍‌ତାର୍ ।
୨୩ ମାରି, ୱାନ୍ ନର୍କଦି କାସ୍ଟୁଦୁ କଲ୍‌ବଲ୍ ଆଜି ମୁସ୍‌କୁ ସୁଡ଼୍‌ଜୁ
ଆକ୍‌ରାନ୍ ଅବ୍ରାହାମ ମାରି ୱାନି ଗାତୁଦୁ ଲାଜାର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ତୁାନ୍ ।
୨୪ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ କୁକ୍‌ସି ଇର୍ହାନ୍, ଏ ବୁବା ଅବ୍ରାହାମ, ନାଙ୍ଗିଁ ଦୟା
କିଜ ଲାଜାର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ତାଆ, ଏଣ୍ତେସ୍ ୱାନ୍ ଏର୍‌ତୁ ନିଜେଦି ଡ଼ାସ୍‌କା
ମୁଡ଼୍‌କୁସ ନା ୱେତ୍‌ଲତିଙ୍ଗ୍ ସିତ୍‌ଡ଼ି କିଦେଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ନାନ୍ ଇୟା ସିସୁଦୁ
କଲ୍‌ବଲ୍ ଆଜିନା ।
୨୫ ମାତର୍ ଅବ୍ରାହାମ ଇର୍ହାନ୍, ମାରିନ୍, ନିନ୍ ଜେ ଜିବନ୍‌ମାର୍‌ଇ
ୱାଲେ ନିଜେଦି ନେଗି ବିସୟୱିଜୁ ପଇତି, ମାରି ଲାଜାର୍ ଆୟାୱାଜା
ତାଗ୍‌ଇ ବିସୟୱିଜୁ ପଇତାନ୍, ଇକା ଅଡ଼୍‌ବିଆ; ମାତର୍ ଇଲେ ୱାନ୍
ଇୟା ବାଡ଼ିଦୁ ୱେଡ଼ିକା ପଇଜିନାନ୍, ମାରି ନିନୁ କଲ୍‌ବଲ୍ ଆଜିନି ।
୨୬ ଆକା ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ନିଦି ମାନ୍ଦି ମାଣ୍‌କୁ ନାଣ୍ଡ ଗାଡ଼୍‌ଦି ମାନାତ୍,
ଏଣ୍ତେସ୍ ଏମେ ଲୋକୁ ଇୟା ବାଡିଦାନ୍ ମି ଲାକ୍‌ତୁ ସଣ୍ତ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ବଦା
କିନାର୍, ୱାର୍ ସଣ୍ତ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏର୍, ମାରି ଆୟାବାଡିଦାନ୍ ଏନ୍‌ବା ମା
ଲାକ୍‌ତୁ ନାସ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏର୍ ।
୨୭ ଆବେନ୍ ମାଜନ୍‌ଲୋକ୍ ଇର୍ହାନ୍, ଏ ବୁବା, ଆତିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ
ମାଡ଼ିସ୍ କିଜିନା, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନା ବୁବାଦି ଇଲ୍‌ଦୁ ପୋକ୍‌ଆ,
୨୮ ମାତର୍ ନା ପାସ୍‌ଲୋକ୍ ତଡ଼ାନ୍‌କୁ ମାନାର୍; ୱାର୍‌ବା ଏଣ୍ତେସ୍
ଇୟା କାସ୍ଟୁଦି ବାଡିଦୁ ରାମାକିର୍, ଆୟାଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ
ସାକି ସିନି ।
୨୯ ମାତର୍ ଅବ୍ରାହାମ ଇର୍ହାନ୍, ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ ମୋସା ମାରି
ବାବବାଦିରି ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ର ମାନାତ୍, ୱାର୍ ୱାରି ମାଟା ୱେନ୍‌ରି ।
୩୦ ଆବେନ୍ ୱାନ୍ ଇର୍ହାନ୍, ଏ ବୁବା ଅବ୍ରାହାମ, ଆକା ନାଣ୍ଡ ଆଏତ୍;
ମାତର୍ ଜଦି ସାତିମାନିଲୋକା ଲାକ୍‌ତୁରାନ୍ ଅରେନ୍ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ
ସନାର୍, ଆତିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ମନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼େପ୍‌ନାର୍ ।

୩୧ ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ଜଦି ୱାର୍ ମୋସା ନି
ବାବବାଦିରି ମାଟା ୱେନ୍ଏର୍, ଆଡିଙ୍ଗ୍ ସାଡିମାନି ଲୋକାମାଣ୍କୁ
ଅରେନ୍ ମାରିଡ଼େସି ଜିବନ୍ଆଜିନିଙ୍ଗ ଁଜି ସରିଙ୍ଗ୍ ବା ୱାର୍ ନେଗିମାଟା
ୱେର୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍ଏର୍ ।

୧୭

ପାପ୍
(ମାତିଉ ୧୮:୬-୭,୨୧-୨୨; ମାର୍କ ୯:୪୨)

୧ ଜିସୁ ୱାନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ଏମେ ୱିଜୁ ପରିକାଦାନ୍ ଲୋକୁ
ପାପ୍ତୁ ଆର୍ନାନ୍, ଆୟାୱିଜୁ ଏଣ୍ଡେସ୍ବା ୱାନାଡ୍, ମାତର୍ ଜେ ଇୟା
ୱିଜୁଦି ବଜ୍ ଆନାନ୍, ୱାନି ଦସ୍ ଏସା ବୟକାର୍ ଆନାଡ୍ ।
୨ ଇୟା ଇସ୍ରି ଲୋକାମାଣ୍କୁ ଅରେନ୍ୱାନି ଲୋକ୍ତି ପାପ୍ ଆନାନ୍
ୱାନି କକ୍ଲାଦୁ ଉଣ୍ଡି୍ ଜାତାକାଲୁ ଡ଼ସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସାମ୍ଦୁର୍ତୁ ପକ୍ତିଙ୍ଗ୍
ମାର୍ରିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡୁ ଆତାଡ୍ମାନ୍ଦି ।
୩ ✡ଆରିଙ୍ଗ୍, ମିର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ବିସୟ୍ତାନ୍ ଜାଗାର୍ତା ଆଜି
ମାନ୍ଡୁ । ଜଦି ମି ତଡ଼ାନ୍ ପାପ୍ କିନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍ତୁ;
ମାରି, ୱାନ୍ ଜଦି ମନ୍ ଡ଼େପ୍ନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ କେମା ସିଦୁ ।
୪ ମାରି, ଜଦି ୱାନ୍ ଅର୍ନେଟିଙ୍ଗ୍ ସାତ୍ ଦେବେଙ୍ଗ୍ ମି ବିରଦ୍ତାନ୍
ପାପ୍ କିନାନ୍ ମାରି ସାତ୍ ଦେବେଙ୍ଗ୍ ମି ଲାକ୍ତୁ ଡ଼େସିୱାଜି ନାନ୍ ମନ୍
ଡ଼େପ୍ସିନା ଇଜି ଇନାନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ବା କେମା ସିଦୁ ।

ବିସ୍ବାସ୍

୫ ଆବେଟ୍କୁ ପ୍ରେରିତ ସିସୁର୍ ପ୍ରବୁଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ମା ବିସ୍ବାସ୍ ନାଣ୍ଡୁ
ପିରିସ୍ କିଆ ।”
୬ ପ୍ରବୁ ଇର୍ଆନ୍, ଜଦି ଉଣ୍ଡି୍ ସାର୍ସୁ ପାଡ଼୍ୱାଜା ମି ବିସ୍ବାସ୍
ତେବାନାଡ୍, ଆଡିଙ୍ଗ୍ ଇୟା ତୁତ୍କଡ଼ି ମାର୍ତିଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ ମଦଲ୍ତାନ୍
ରେଲାଜି ସାମ୍ଦୁର୍ତୁ ଉରାଆ ଇଜି ଇରିଙ୍ଗ୍ ଆକା ମି ମାଟା ମାନାନାଡ୍
।

ଅରେନ୍ ଗତିମୁରୁଲିଦି ପାଣି

✡ **୧୭:୩** ମାତିଉ ୧୮:୧୫.

୭ ମାତର୍ ମି ମାଣ୍‌କୁ ଇୟାୱାଜା ଲୋକୁ ଏନ୍ ମାନାନ୍, ଆମାୱାନି
ଗଡିମୁରୁଲି ଡ଼କ୍କୁ ୱାନାନ୍ ମାରି ଡ଼ାକ୍‌କଡିଙ୍ଗ୍ ସାରାକିଜି କିଡ଼ିଇଦାନ୍
ୱାତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନାନ୍, ଇୟାଦାପ୍ରେ ୱାଜି ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ଆ ?
୮ ୱାନ୍ ଇନିକା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍ଏନ୍, ନାନ୍ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ରସ୍ଆ, ମାରି
ନାନ୍ ତିନିଉଣିକା ୱିସ୍ଇ ସାନ୍ଦି ଜୁକ୍‌ଦୁ ତରାଜି ନା ସେବା କିଆ, ତାନି
ୱେନ୍‌କା ନିନ୍ ତିନିଉଣି ?
୯ ଗଡିମୁରୁଲି ୱାନି ମାଟାଦାନ୍ ପାଣି କିତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଇନିକା ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଦନ୍ୟବାଦ୍ ସିନାନ୍ ?
୧୦ ଆୟାୱାଜାନେ ମିର୍ ବା ମାଟାଦାନ୍ ୱିଜୁ ପାଣିକିତି ୱେନ୍‌କା
ଇନ୍ଣ୍ଡ୍ରୁ ମାପ୍ ଇନି ପାଣି କିଇ ଗଡିମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍, ଏମେକା କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆନାଡ୍, ଆକାନେ କିତାମାନାପ୍ ।

ଜିସୁ ଦାସ୍‌କୁସ୍ଟି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍

୧୧ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତୁ ସନିୱାଲେ ସମିରୋଣ୍ ମାରି ଗାଲିଲି ବା
ସିଜି ସଲ୍‌ସିମାର୍ଆର୍ ।
୧୨ ମାରି, ୱାନ୍ ଉଣ୍ଡି ନାର୍‌ତୁ ଡ଼ଗ୍ଗିତାନ୍, ଦାସ୍‌ଲୋକ୍ କୁସ୍ଟରୋଗ୍‌ତି
ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମିସାତାର୍;
୧୩ ୱାର୍ ଆକ ନିଲ୍‌ଜି ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ଇର୍ହାର୍, "ଏ ଜିସୁ, ଗୁରୁ,
ମାଙ୍ଗିଁ ଦୟା କିଆ ।"
୧୪ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ଇର୍ହାନ୍, "ମିର୍ ସଲ୍‌ସି ନିଜେ
ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଜାଜକରିଙ୍ଗ୍ ତର୍‌ତୁ ।" ମାରି, ୱାର୍ ସଲ୍‌ପୁ ସଲ୍‌ପୁ
ନେଗେଣ୍ଡ ଆତାର୍ ।
୧୫ ମାତର୍ ୱାରି ମାଣ୍‌କୁ ଅରେନ୍ ନିଜେଦି ନେଗେଣ୍ଡ ଆତିକା ସୁଡ଼ଜ୍ଜି
ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି କିଜି ୱେସି ୱାତାନ୍,
୧୬ ମାରି ଜିସୁଦି ପାଦାମ୍‌କା ଆଡ଼ଗି ଆର୍‌ଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍
ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍; ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ସମିରୋଣିୟ ଲୋକୁ ।
୧୭ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, "ଦାସ୍‌ଲୋକ୍ ଇନିକା ନେଗେଣ୍ଡ
ଆଏତାର୍ ? ଆରିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଲୋକୁ ଏମେ ?
୧୮ ଗୌରବ୍ ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଇୟା ଆଇଜାତିଦି
ଲୋକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ମାରି ଏର୍‌ବା ୱେ଼ସି ରେଏର୍ ?"

୧୯ ମାରି, ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ନିଙ୍ଗେଁଜ ସାଙ୍ଗ୍ଆ, ନି ବିସ୍ବାସ୍
ନିଙ୍ଗେଁ ନେଗେନ୍ କିତାମାନାଡ୍ ।”

ମାପୁରୁଦି ରାଜି ୱାଜିନାଡ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୨୩-୨୮,୩୭-୪୧)

୨୦ ମାପୁରୁଦି ରାଜି ଏସ୍କାଙ୍ଗ୍ ୱାଜିନାଡ୍, ଇୟା ବିସୟ୍ତାନ୍
ପାରୁସିର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେନ୍ବାତିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ମାପୁରୁଦି
ରାଜି ତରାଜି ରେଏଡ୍;
୨୧ ମାରି ସୁଡ଼୍ଦୁ, ମାପୁରୁଦି ରାଜି ଇବେନ୍ ବା ଆବେନ୍ ଇଜି ଲୋକୁ
ଇନ୍ଏର୍; ମାତର୍ ସୁଡ଼୍ଦୁ, ମାପୁରୁଦି ରାଜି ମି ଲୋଇ ମାନାଡ୍ ।”
୨୨ ମାତର୍ ଜିସୁ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ଇୟାୱାଜା ଦିନ୍ ୱାନାଡ୍,
ଏସ୍ତିୱାଲେ ମିର୍ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦି ଦିନାମ୍ତି ମାଣ୍କୁ ଉଣ୍ଡି୍ ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ସୁଡ଼୍ଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିନିଦେର୍, ମାତର୍ ସୁଡ଼୍ଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଇଦେର୍ ।
୨୩ ସୁଡ଼୍ଦୁ, ଆବେନୁ, ସୁଡ଼୍ଦୁ, ଇବେନ୍, ଇଜି ଲୋକୁ ମିଙ୍ଗେଁ
ଇନ୍ନାର୍; ମାତର୍ ମିର୍ ଆବେ ସଲ୍ମାଟ୍ ।
୨୪ ମାତର୍ ମିର୍ସିନିକା ଏଣ୍ଡେସ୍ ବାଦଡ଼୍ତି ଉଣ୍ଡି୍ଲାକ୍ତୁରାନ୍ ମାରି
ଉଣ୍ଡି୍ ସାନ୍ଦି ଜାଇସିନାଡ୍, ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ନିଜେଦି ଦିନ୍ତୁ ଆୟାୱାଜା
ତରାୟ୍ ଆନାନ୍ ।
୨୫ ମାତର୍ ଆଗ୍ଡ଼ି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପୁରା ନାଣ୍ଡ ଦୁଃକ୍କାସ୍ଟ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍
ମାରି ଇୟା ଇଲେତି ମେମାରିର୍ ମାଣ୍କୁ ଡ଼ିସାଇ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ପଡ଼ାନାଡ୍
।
୨୬ ମାରି, ନୋହଦି ବେଡ଼ାଦୁ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଗଟାତା ମାର୍ହାଡ୍,
ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦି ୱାନି ବେଡ଼ାଦୁ ବା ଆୟାୱାଜା ଗଟାନାଡ୍;
୨୭ ଏର୍ଜାହାଜ୍ତୁ ନୋହଦି ଡ଼ଗ୍ଗୁନି ଦିନ୍ ସାନ୍ଦି ଲୋକୁ ଉଣିତିନିକା
ମାରି ମେମାରି ନି ଆଇମା ପେଡ଼ିଆନି ୱିଜୁପାଣିଦୁ ଦାନ୍ଦା
ଆତାମାର୍ହାଡ୍, ମାରି ନାଣ୍ଡ ଗାଲିପିରୁ ୱାଜି ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ଏର୍ତୁ
ମୁଡ଼୍କୁତାଡ୍ ।
୨୮ ଲୋଟଦି ସମୟତୁ ବା ଆୟାୱାଜା ଗଟାତା ମାର୍ହାଡ୍, ଲୋକୁ
ଉଣିକାତିନିକା, କଣିକାପର୍ନିକା, ମାରାକୁଉର୍ନିକା ମାରି ଇଲୁ
ତିଆର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍ଦା ଆତା ମାର୍ହାର୍,

୨୯ ମାତର୍ ଲୋଟ ସଦମ୍‌ଦାନ୍ ସତିସର୍‌ଇ ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍ ସିସୁ
ମାରି ଗନ୍ଧକ୍ ପିରୁ ୱାଜା ୱାଜି ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ସାପିସ୍ କିତାଡ଼୍ ।
୩୦ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ତରାୟ୍‌ଆନି ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆୟାୱାଜା ଗଟାନାଡ଼୍ ।
୩୧ ✡“ଆୟାନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ସାଡ଼୍ ମୁସ୍‌କୁ ତେବାନାନ୍, ୱାନ୍ ଇଲୁ
ଲୋଇ ମାନି ନିଜେଦି ସାଶାପାତି ଅତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ରେସି ରାମାକିନ୍;
ଆୟାୱାଜା ଏନ୍ କିଡ଼ିଇଦୁ ତେବାନାନ୍, ୱାନ୍ ଡ଼େସି ସଲ୍‌ମାକିନ୍ ।
୩୨ ଲୋଟଦି ଆଡ଼ସି ମାଟା ଅଡ଼୍‌ବିଆ ।
୩୩ ✡ଏନ୍‌କି ନିଜେଦି ଜିବନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଜିଣା କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିନାନ୍, ୱାନ୍
ଆକା ଆରାକିନାନ୍, ମାରି ଏନ୍‌କି ନିଜେଦି ଜିବନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଆରାକିନାନ୍,
ୱାନ୍ ଆକା ଜିପିସ୍‌ନାନ୍ ।
୩୪ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍‌ସିନା, ଆୟା ନାଡ଼ା ରିଏର୍ ଉଣ୍ଡେ
କାଟେଲ୍‌ତୁ ଡର୍‌ନା ମାନାର୍, ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅନାନ୍ ମାରି ଆଇ
ଅରେନ୍‌ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ନାନ୍ ।
୩୫ ରୁଣ୍ଡିଲୋକ୍ ଆଇମେକ୍ ଅର୍‌ସେ ଜାତାଦୁ ନୁର୍‌ଜିମାନେ,
ଅରେଡ଼୍‌ତାନିଙ୍ଗ୍ ଅନାନ୍ ମାରି ଆଇ ଅରେଡ଼୍‌ତାନିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ନାନ୍ ।
୩୬ ରୁଣ୍ଡିଲୋକ୍ କିଡ଼ିଇଦୁ ତେବାନେ, ଅରେନ୍‌ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅନାନ୍ ମାରି
ଆଇ ଅରେନ୍‌ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ନାନ୍ ।”
୩୭ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଏମେ ଇୟାୱିଜୁ
ଗଟାନାଡ଼୍ ?” ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏମେମାନୁ ସାତି ମାଡ଼ା
ମାନାଡ଼୍, ଆୟାବାନୁ ଡେଗେଙ୍ଗ୍ ଉନ୍‌ଡ୍ରେମାନୁ ଉଣ୍ଡାନେ ।”

୧୮

ରାଣ୍ଡି ଆଇମା ମାରି ବିଚାର୍‌କିନିୱାନି କାତା

୧ ୱାଦ୍‌ଏଣ୍‌ଗା ୱିଜୁଦିନ୍ ପାର୍‌ତନା କିନିକା ଜେ ପାଣି, ଇୟା
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ କାତାଦାନ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍,
୨ ଉଣ୍ଡି ଗାଡ଼୍‌ତୁ ଅରେନ୍ ବିସାର୍ କିନିକାନ୍ ମାର୍‌ଆନ୍, ୱାନ୍
ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ତିଲାଏଜି ମାର୍‌ଆନ୍ କି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାନାଏଜି ମାର୍‌ଆନ୍ ।

✡ **୧୭:୩୧** ମାତିଉ ୨୪:୧୭,୧୮; ମାର୍କ ୧୩:୧୫,୧୬. ✡ **୧୭:୩୩** ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ୧୬:୨୫;
ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ଜୋହନ ୧୨:୨୫.

୩ ଆୟା ଗାଡ଼ତୁ ଅରେଡ଼୍ ରାଣ୍ଡି ମାର୍‌ଆଡ଼୍, ୱାଦ୍ ରିଜାମୁଜା ୱାନି
ଲାକ୍‌ତୁ ସଲ୍‌ସି ୱେର୍‌ସି ମାର୍‌ଆଡ଼୍, ଲୋକୁ ନା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଅନ୍ୟାୟ୍
କିଜିନାର୍ ନିନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ବିସାର୍ କିଆ ।
୪ ମାରି, ୱାନ୍ ଏସ ସମୟ ଆତାଡ଼୍ ରାଜିଆଏଜି ମାର୍‌ଆନ୍;
ମାତର୍ ୱେନ୍‌କା ୱାନ୍ ମୋନ୍‌ତୁ ମୋନ୍‌ତୁ ଅଡ଼୍‌ବିତାନ୍, ଜଦିବା ନାନ୍
ମାପୁରୁଦିଙ୍ଗ୍ ଡିଲାଏ ମାରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାନାଏ,
୫ ମାତର୍ ଇୟା ରାଣ୍ଡି ନାଙ୍ଗିଁ ଜେଲ୍ ସିଜିମାର୍‌ଆଡ଼୍‌ଆକା
ନାନ୍ ତାନେ ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ କିତିମାନି ଅନ୍ୟାୟ୍ ପାଣିଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍
ତାନେଙ୍ଗ୍ ସାକାକିନା, ଆଏତିଙ୍ଗ୍ ୱାଦ୍ ଦିନ୍‌କେ ୱାଜି ନାଙ୍ଗିଁ ବିଜାର୍
କିଜିମାନାଡ଼୍ ।
୬ ଆବେଟ୍ ପ୍ରବୁ ୱେର୍‌ତାନ୍, “ଇୟା ଅଦାର୍ମୁଦି ବିସାର୍‌କିନିକାନ୍
ଇନିକା ୱେର୍‌ସିନାନ୍, ଆକା ୱେଣ୍ତୁ ।
୭ ମାରି ମାପୁରୁଦି ଏମେ ସେବାକିନି ଲୋକୁ ୱେଡ଼େନାଡ଼ା ୱାନିଙ୍ଗ୍
କୁକ୍‌ସିମାନାର୍, ୱାନ୍ ନୋ ୱାରି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ କିତିମାନି ତାଗ୍ଇ ପାଣିଦି
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସାକା କିଏନ୍ ନୋ, ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସାହାଜ୍ୟ କିଦେଙ୍ଗ୍
ୱେଡ଼ା କିନାନ୍‌ନୋ ?
୮ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍‌ସିନା, ୱାନ୍ ବେଗି ୱାରିଙ୍ଗ୍ କିତିମାନିମାନି
ତାଗ୍ଇ ପାଣିଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବିସାର୍‌କିନାନ୍ । ମାତର୍ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର
ୱାଜି ଦୁନିଆଦୁ ଇନିକା ବିସ୍‌ବାସ୍ ସୁଣାନ୍ ?”

ପାରୁସି ମାରି ସିସ୍‌ଟୁଲସ୍‌ନି ମାଟା

୯ ନିଜେ ନିଜେଦି ଦାର୍ମୁ ବୁଦି ମାନାଡ଼୍ ଇଜି ଆଇ ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ସେମାର୍
କିଜିମାନି ଏସ ନିଜେଦି ମୁସ୍‌କୁ ଆସା ଇଡ଼ନି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ଇୟା
କାତାଦାନ୍ ଇର୍ହାନ୍,
୧୦ ରିଏର୍ ଲୋକୁ ପାର୍‌ତନା କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ସରଆର୍,
ଅରେନ୍ ପାରୁସି ମାରି ଆଇକାନ୍ ସିସ୍‌ଟୁ ଲସ୍‌ନିକାନ୍ ।
୧୧ ପାରୁସି ଅରେନ୍ ନିରାଆନ୍‌ନୋ ନିଜେଦିମାନୁ ଇୟାୱାଜା
ପାର୍‌ତନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ଏ ମାପୁରୁ, ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ଦନ୍ୟବାଦ୍
ସିଜିନା ଜେ, ନାନ୍ ଆଇ ୱିଜେରି ଲୋକା ୱାଜା କାଡ଼୍‌ନିକାନ୍, ଅଦାର୍ମୁ,
ଦାରିପାଣି ବା ଇୟା ସିସ୍‌ଟୁଲସ୍‌ନିୱାନି ୱାଜାବା ଆଏ;

୧୨ ନାନ୍ ୱାରାମ୍ତୁ ରିନେଣ୍ଡ ଉପାସ୍ କିଜିନା ମାରି ନାନ୍ ଉଣ୍ଡାକିନିକା
ଦାସ୍‌ବାଗ୍‌ତାନ୍ ଉନ୍‌ଡ୍ରି ବାଗ୍ ସିଜିନା ।
୧୩ ମାତର୍ ସିସ୍‌ଟୁ ଲସ୍‌ନିକାନ୍ ଆକ ନିଲ୍‌ସି ମୁସ୍‌କୁ ତରିନ୍
ସୁଡଦେଙ୍ଗ୍ ବା ସାସ୍‌କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତାନ୍, ମାତର୍ ନିଜେଦି ବକାଦୁ
ଡାକାଜି ଇର୍ହାନ୍, ଏ ମାପୁରୁ, ନାନ୍ ପାପି, ନାଙ୍ଗିଁ ଦୟା କିଆ ।
୧୪ ✡ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନାନ୍, "ଆୟା ପାରୁସି ଆଏନ୍, ମାତର୍
ଇୟା ସିସୁଟୁଲସ୍‌ନିକାନ୍ ଦାର୍ମୁ ଲୋକୁ ଆଜି ନିଜେଦି ଇଲ୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍;
ମାତର୍ ଏମେକାନ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ପେରିକାନ୍ ଇଜି ତର୍‌ଆନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଇସ୍ରିକାନ୍ କିନାର୍, ମାତର୍ ଏନ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ରିକାନ୍ କିନାନ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍
ପେରିକାନ୍ କିନାନ୍ ।"

ଜିସୁ କଡ଼ରିଙ୍ଗ୍ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬)

୧୫ ଜିସୁ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଇସ୍ରିକଡ଼ରି ମୁସ୍‌କୁ କିୟୁ ଇଡ୍‌ଜି ମୁଟ୍‌ନାନ୍,
ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଲୋକୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବା ଜିସୁଦି ଲାକ୍‌ତୁ ତାତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍;
ମାତର୍ ସିସୁର୍ ଆକା ସୁଡ଼ଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ରିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।
୧୬ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି ଲାକ୍‌ତୁ କୁକ୍‌ତା ଇର୍ହାନ୍, ଇସ୍ରି
କଡ଼ରିଙ୍ଗ୍ ନା ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଦେଙ୍ଗ୍ ସିଦୁ, ମାରି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ମାନା କିମାଟ୍;
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜି ଇୟାୱାଜା କଡ଼ରିଦି ।
୧୭ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, "ଏନ୍ ଇସ୍ରିକଡ଼ୱାଜା ମାପୁରୁଦି ରାଜି
ଆସ୍‌ଏନ୍, ୱାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍‌କିଜିବା ମୁସ୍‌କୁପୁର୍ ସଣ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏନ୍ ।"

ଅରେନ୍ ମାଜନ୍‌ଲୋକ୍
(ମାତିଉ ୧୯:୧୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧)

୧୮ ଅରେନ୍ ଜିହୁଦିର୍ ପେରିକାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, "ଏ ସତ୍
ଗୁରୁ, ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍‌ୱିଜିଇ ଜିବନ୍ ପୟନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ଇନିକା କିନା ?"
୧୯ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ନାଙ୍ଗିଁ ନେଗିକାନ୍ ଇଜି
ଇନିଦାନିଙ୍ଗ୍ ଇଜିନି ? ମାରି ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍, ମାରି ଆଇକାନ୍
ଏନ୍‌ବା ସତ୍ ସିଲେନ୍ ।

✡ **୧୮:୧୪** ମାତିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧.

୨୦ ପ୍ରବୁଦି ନିୟମକୁ ୱିଜୁ ତୋ ନିନ୍ ନେସ୍ତିମାନି, ଦାରିପାଣି
କିମାଟ୍, ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ମାଟ୍, ଡଙ୍ଗାଁ ପାଣି କିମା,
ମିସ୍ସାକି ୱେର୍ମା, ନିଜେଦି ବୁବା ୟାୟାଏଙ୍ଗ୍ ମାନାଆ ।”
୨୧ ୱାନ୍ ୱେର୍ତାନ୍, ଇୟାୱିଜୁ ନାନ୍ ମୁରୁଲିୱାଲେରାନ୍ ମାନାଜି
ୱାଜିନା ।
୨୨ ଜିସୁ ଇୟାକା ୱେନ୍ଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନି ଉଣ୍ଡି ବିସୟ
ଉଣାମାନାଡ୍; ନିନ୍ ନିଜେଦି ୱିଜୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପର୍ଜି କାକୁର୍ତି ଲୋକାଙ୍ଗ୍
ବାଟାକିଜି ସିଆ, ମାରି ନିନୁ ମୁସ୍କୁପୁର୍ତୁ ଦନ୍ ପୟ୍ନି; ମାରି, ୱାଜି ନା
ୱେନ୍କା ରାଆ ।
୨୩ ମାତର୍ ୱାନ୍ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେନ୍ଜି ନାଣ୍ଡୁ ଦୁଃକ୍ ଆତାନ୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ପେରିମାଜନ୍ ମାର୍ଆନ୍ ।
୨୪ ଆବେଟ୍ ୱାନି ଦୁଃକ୍ ଆନିକା ସୁଡ଼୍ଜି ଜିସୁ ନିଜେଦି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍
ଇର୍ହାନ୍, ଏମେ ଲୋକ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ ମାନାଡ୍, ୱାର୍ ଏସ କାସ୍ଟଦାନ୍
ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ସନାର୍ !
୨୫ ଇରିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ମାଜନ୍ ଲୋକୁ ସନି ବାଦୁଲୁ ସୁଜିଦି
ବର୍ ସିଜି ଉଟ୍ ଡ଼ଗ୍ଗୁନିକା ଉସାସ୍ ।
୨୬ ଏମେ ଲୋକୁ ଇୟା ମାଟା ୱେର୍ଆର୍, ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, ଆର୍ତିଙ୍ଗ୍
ଏନ୍ ରକିୟା ପଇଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ନାନ୍ ?
୨୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, “ଆମା ପାଣି ଲୋକାମାଣାନ୍ ଆଏଡ୍,
ଆୟା ପାଣି ମାପୁରୁ କିନାନ୍ ।”
୨୮ ଆବେଟ୍ ପିତର୍ ଇର୍ହାନ୍, “ସୁଡୁଆ, ମାପୁ ନିଜେ ନିଜେଦି ୱିଜୁ
ଡ଼ିସ୍ସି ନି ୱେନ୍କା ୱାତା ମାନାପ୍ ।”
୨୯ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ୱେର୍ସିନା, ଏମେ
ଲୋକୁ ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଇଲୁ କି ନିଜେଦି ଆଡ଼ି କି ତଡ଼ାନ୍ କି
ବୁବାୟାୟା କି କଡ଼କକ୍ରା ଡ଼ିସ୍ତି ମାନିଦେର୍ ।
୩୦ ଇୟା ଦୁନିଆଦୁ ନାଣ୍ଡୁଗୁଣ୍ ମାରି ୱେନ୍କାରି କାଡ଼ାଦୁ
ଏସ୍କାଙ୍ଗ୍ୱିଜ୍ଇ ଜିବନ୍ ପୟ୍ନାନ୍, ଇୟାୱାଜା ଲୋକୁ ଏର୍ ସିଲେର୍
।

ମୁଜା ଜିସୁ ୱାନି ସାନି ବିସୟ୍ ଇର୍ଆନ୍
(ମାତିଉ ୨୦:୧୭-୧୯; ମାର୍କ ୧୦:୩୨-୩୪)

୩୧ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ବାର୍‌ଲୋକ୍ ୱେର୍‌ଏ କିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍,
“ୱେନ୍‌ଡୁ, ମାପ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତୁ ସଲ୍‌ସିନାପ୍, ମାରି ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦି
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ବାବବାଦିରି ଆମାୱିଜୁ ରାସ୍‌ତାମାନାର୍, ଆୟାୱିଜୁ ପୁରା
ଆନାଡ୍;
୩୨ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଅଣଜିହୁଦି କିୟୁଦୁ ସର୍‌ପେ ଆନାନ୍, ମାରି ୱାର୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସେମାର୍ କିନାର୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅପ୍‌ମାନ୍ କିନାର୍ ୱାନି ମୁସ୍‌କୁ
ପୁସ୍‌କାଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ପୁସ୍‌ନାର୍,
୩୩ ୱାନିଙ୍ଗ୍ କର୍‌ଡା ଡ଼େଇଜି ସାୟାମାର୍‌ଗାଡାକ୍‌ନାର୍, ମାରି ମୁନେଟି
ୱେନ୍‌କା ୱାନ୍ ମାରିଡ଼େସି ଜିବନ୍‌ଆଜି ନିଙ୍ଗିନାନ୍ ।”
୩୪ ମାତର୍ ୱାର୍ ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ଇନିକାବା ନେସ୍‌ଏତାର୍; ଇୟା
ବାକ୍ୟ ୱାରିମାନ୍‌କୁ ମାର୍‌ଗିତା ତେବାତାଡ୍, ମାରି ଇନିକା ଇନିକା
ଇଜିମାର୍‌ଆର୍, ଆୟାୱିଜୁ ୱାର୍ ନେସ୍‌ଏଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।

ଜିସୁ କାଣା ବିକାରିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ମାର୍କ ୧୦:୪୬-୫୨)

୩୫ ଜିସୁ ଜିରିହୋଦି ଲାକ୍‌ତୁ ଆଜିମାରି ୱାଲେ ଅରେନ୍ କାଣା ସାରି
ପାଡ଼ି ବାସ୍‌ତାନ୍ ବିକ୍‌ୟା ଲସ୍‌ସି ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୩୬ ୱାନ୍ ଲୋକୁ ବୁଲାନି ସେଉଡ୍ ୱେନ୍‌ଜି ମାଟା ଇନିକା ଇଜି
ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୩୭ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍, ନାଜରିୟତିୟ ଜିସୁ ଇୟା ସାରି ସିଜି
ସଲ୍‌ସିନାନ୍ ।
୩୮ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ଜିସୁ, ଦାଉଦ୍‌ତି
ମାରିନ୍, ନାଙ୍ଗି ଦୟା କିଆ ।”
୩୯ ମାତର୍ ଆଗିଡ଼ି ସଲ୍‌ସିମାରି ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆଲେଜ
ମାନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଆଦିରିସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, ମାତର୍ ୱାନ୍ ମାରି
ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, “ଏ ଦାଉଦତି ମାରିନ୍,
ନାଙ୍ଗି ଦୟା କିଆ ।”
୪୦ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ନିଲ୍‌ଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି ଲାକ୍‌ତୁ ତାତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି
ଆଦେସ୍ ସିତାନ୍; ମାରି, ୱାନ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାନ୍‌ଆକା, ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ୱେନ୍‌ବାତାନ୍,

୪୧ “ନାନ୍ ନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା କିନା ଇଜି ନିନ୍ ବଦା କିଜିନି ?” ୱାନ୍
ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ନାନ୍ ଏଣ୍ତେସ୍‌ମାରି ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନା ।”
୪୨ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଆରିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ୁଆ; ନି ବିସ୍‌ବାସ୍ ନିଙ୍ଗିଁ
ନେଗେନ୍ କିତାମାନାତ୍ ।”
୪୩ ଆୟାଦାପ୍ରେ ୱାନ୍ ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ତାନ୍‌ନୋ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ
ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି କିଜି ୱାନି ୱାଲେୱାଲେ ବୁଲାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍
ମାରି ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ଆକା ସୁଡ଼ଜି ମାପୁରୁଦି ପ୍ରସଂସା କିତାର୍ ।

୧୯

ଜିସୁ ନି ଜକିୟ

୧ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ଜିରିହୋ ଗାଡ଼ତୁ ଡ଼ଗ୍ଗୁଜି ନାଡ଼ମିସିଜି
ସଲ୍‌ସିମାର୍‌ଆନ୍ ।
୨ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଜକିୟ ଦର୍‌ତି ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ମାର୍‌ଆନ୍, ମାରି
ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ପେରି ସିସ୍‌ଟୁଲସ୍‌ନିକାନ୍ ମାରି ମାଜନ୍ ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୩ ଜିସୁ ଏନ୍, ଆକା ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ବଦା କିଜିମାର୍‌ଆନ୍, ମାତର୍
ଲୋକା ଗଲିଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏଜି ମାର୍‌ଆନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍
ବୁଟ୍‌କା ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୪ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଲୋକା ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଉରୁକ୍‌ସି ସଲ୍‌ସି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ
ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଉଣ୍ତ୍ରି ତଗାମାରାନ୍‌ତୁ ଏକ୍‌ତାନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଆୟା ସାରି
ସିଜି ଜିସୁ ସନିକା ମାର୍‌ଆତ୍ ।
୫ ଜିସୁ ଆୟା ବାଡିଦୁ ୱାଜି ମୁସ୍‌କୁ ବେସ୍‌ସି ଜକିୟଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
“ଜକିୟ, ବେଗି ରେସିରାଆ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ନେର୍ ନାଙ୍ଗିଁ ମି ଇନ୍‌ତ୍ର
ଏଣ୍ତେସ୍‌ବା ତେବାଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାତ୍ ।”
୬ ଆବେଟ୍ ଜକିୟ ଦାପ୍ରେ ରେସିୱାଜି ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱାନି
ଇଣ୍ତ୍ରି କୁକ୍‌ତାଅତାନ୍ ।
୭ ଆକା ସୁଡ଼ଜି ୱିଜେରେ କାଡ଼ଜି ଇନ୍‌ଣ୍ତେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, “ୱାନ୍
ଅରେନ୍ ପାପି ଲୋକ୍‌ତି ଇଣ୍ତ୍ରି ତେବାଦେଙ୍ଗ୍ ସର୍‌ଆନ୍‌ନି ।”
୮ ମାତର୍ ଜକିୟ ନିର୍‌ଆନ୍‌ନୋ ପ୍ରବୁଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ,
ସୁଡ଼ୁଆ, ନା ଦନ୍ ଆଦାବାଗ୍ କାକୁତିଁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସିଜିନା, ମାରି ଜଦି
ଅନ୍ୟାୟତାନ୍ ଏମାଣ୍ତୁକୁ ଇନିକା ଅନାମାନା, ଆତିଙ୍ଗ୍ ସାରି ଗୁଣ୍‌ତାନ୍
ଡ଼େସିସିଜିନା ।”

୯ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ନେର୍ ଇୟା ଇଣ୍ଡ୍ରି
ରକିୟା ପଇନିକା ଇଗା ୱାତାମାନାତ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକାନ୍ ବା ଅବ୍ରାହାମତି
ଅରେନ୍ ମାରିସି ।
୧୦ ✡ଇରିଙ୍ଗ୍ ଆମାକା ମୁରିତାମାନାତ୍, ଆକା ପୟଜ ରକିୟା
କିଦେଙ୍ଗ୍ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ୱାତାମାନାନ୍ ।”

ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଅଦ୍‌ଲିଦି କାତା
(ମାତିଉ ୨୫:୧୪-୩୦)

୧୧ ଲୋକୁ ଇୟା ମାଟା ୱିଜୁ ୱେନିୱାଲେ ଜିସୁ ମାରି ଉଣ୍ଡ୍ରି କାତା
ୱେର୍‌ତାନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଜିରୁସାଲାମ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ଇତା ମାର୍‌ଆନ୍ ମାରି
ମାପୁରୁଦି ରାଜି ଦାପ୍ରେନେ ୱାନାତ୍ ଇଜି ୱାର୍ ଅଡ଼୍‌ବିଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।
୧୨ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ଅରେନ୍ ପେରି ଲୋକୁ ରାଜା ଆଦେଙ୍ଗ୍
ଉଣ୍ଡ୍ରି ଆକ ରାଜିଦୁ ସନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ ଆଜି ମାର୍‌ଆନ୍, ୱେନ୍‌କା
ୱାନ୍ ଡ଼େସିୱାଜି ନିଜେଦି ଲୋକା ମୁସ୍‌କୁ ସାସନ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଅଡ଼୍‌ବିଜି
ମାର୍‌ଆନ୍ ।
୧୩ ୱାନ୍ ନିଜେଦି ଦସ୍‌ଲୋକ୍ ସାକର୍‌କାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍
ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡ୍ରି ଉଣ୍ଡ୍ରି ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଅଦ୍‌ଲି ସିଜି ଇର୍‌ଆନ୍, ନାନ୍ ୱାନି
ସାନ୍ଦି ବେପାର୍ କିଦୁ ।
୧୪ ମାତର୍ ୱାନି ଦେସ୍‌ତି ଲୋକୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ କାଡ଼୍‌ଜି ମାର୍‌ଆର୍, ମାରି
ୱାର୍ ୱାନି ୱେନ୍‌କା ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ କାବୁର୍ ପୋକ୍‌ସି ଇର୍ହାର୍,
ଇକାନ୍ ଜେ ମା ମୁସ୍‌କୁ ସାସନ୍ କିନାନ୍, ଇକା ମା ବଦା ସିଲେତ୍ ।
୧୫ ୱେନ୍‌କା ୱାନ୍ ରାଜା ଆଜି ଡ଼େସିୱାତାନ୍, ମାରି ଆମା
ସାକର୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ସିତାମାର୍‌ଆନ୍, ୱାରି ଲୋଇ ବେପାର୍ କିଜି ଏନ୍
ଏସୋ ଲାବ୍ ପୟତା ମାନାନ୍, ଆକା ନେସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱାନି
ଲାକ୍‌ତୁ କୁକ୍‌ସୋ ତାତେଙ୍ଗ୍ ଆଦେସ୍ ସିତାନ୍ ।
୧୬ ଆବେଟ୍ ପାର୍‌ତୁମ୍‌ତିକାନ୍ ୱାଜି ଇର୍‌ଆନ୍, ପ୍ରବୁ, ନି ଉଣ୍ଡ୍ରି
ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଦୁ ନାନ୍ ମାରି ଦଶଗୋଟା ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଲାବ୍
କିତାମାନା ।

✡ **୧୯:୧୦** ମାତିଉ ୧୮:୧୧.

୧୭ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନିନ୍ ବେସି ନେଗି ସାକର୍, ନିନ୍
ଉଣା ବିସୟତୁ ବିସ୍ବାସ୍ତାନ୍ ପାଣି କିତିମାନି ଆକା ନିନ୍ ଦସ୍ଗୋଟା
ଗାଡ଼ାକା ମୁସ୍କା ଅଦିକାର୍ ପୟଦେଙ୍ଗ୍ ସିଜିନା ।
୧୮ ମାରି, ଅରେନ୍ ୱାଜି ଇର୍ଆନ୍, ପ୍ରବୁ, ନି ଉଣ୍ଡି ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍
ଡାବୁଦାନ୍ ନାନ୍ ପାସ୍ଗୋଟା ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଲାବ୍ କିତାମାନା ।
୧୯ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବା ଇର୍ଆନ୍, ନିନ୍ ବା ପାସ୍ଗୋଟା ଗାଡ଼ାକା ମୁସ୍କୁ
ଅଦିକାର୍ ପୟଦେଙ୍ଗ୍ ସିଜିନା ।
୨୦ ମାରି ଅରେନ୍ ୱାଜି ଇର୍ଆନ୍, ପ୍ରବୁ, ସୁଡ଼ଥା, ଇୟା ନି
ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ, ନାନ୍ ଇୟା ପାଗାଦୁ ତର୍ତା ଇଟ୍ଟା ମାର୍ଆ;
୨୧ ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ଡିଲାଡା, ଇରିଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ ଅରେନ୍ ଆଟ୍ୱାଦି
ଲୋକୁ, ଆମାକା ଇଡ଼ଇମାନି, ଆକା ପେର୍ନିଅନି, ମାରି ଆମାକା
ୱିଡ୍ଇ, ଆକା କୟନି ।
୨୨ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ରେ ଡାଗ୍ଇ ସାକର୍, ନି ମୋକମ୍ତି
ମାଟାଦି ନି ବିସାର୍ କିନା । ନାନ୍ ଅରେନ୍ ଆଟ୍ୱାଦି ଲୋକୁ, ଆମାକା
ଇଡ୍ଏମାନା, ଆକା ପେର୍ନାଅନା, ମାରି ଆମାକା ୱିଡ୍ଏମାନା, ଆକା
କୟନା, ଇକା ଇନିକା ନେସ୍ତିମାର୍ଇ ?
୨୩ ଜଦି, ଇୟା ମାଟା ସତ୍, ବ୍ୟାଙ୍କ୍ତୁ ଏନ୍ଦା ନା ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ
ଇଡ୍ଇଡି ? ଆଡିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ୱାଜି ବ୍ୟାଙ୍କ୍ତାନ୍ ଉପ୍ରି ପଇତାମାନ୍ଦି ।
୨୪ ମାରି, ଆୟା ଲାକ୍ତୁ ନିର୍ଇ ମାର୍ଇ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ୱେନି
ମାଣାନ୍ ଇୟା ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଅସି, ଆମାୱାନିମାନୁ ଦଶଗୋଟା
ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ମାନେ, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିଦୁ ।
୨୫ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍, ପ୍ରବୁ, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡୋ ଦାସ୍ଗୋଟା
ବାଙ୍ଗାଁରାମ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁମାନେ ।
୨୬ ✡ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍ସିନା, ଏମେଲୋକାଦି ମାନାଡ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍
ସିନାର୍, ମାତର୍ ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିଲେଡ୍, ୱାନି ଲାକ୍ତୁରାନ୍ ଆମାକା
ଉଣାମାନାଡ୍, ଆକାବା ୱାନି ମାଣ୍କୁ ଅନାର୍ ।
୨୭ ✡ମାତର୍ ନା ଇୟା ଆମା ସାତ୍ରୁର୍ ନାନ୍ ୱାରି ମୁସ୍କୁ ସାସନ୍ କିନା
ଇଜି ବଦା କିଏଜିମାର୍ଆର୍, ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇବେ ତାସିନା ଆଗ୍ଡ଼ି କାଡ୍ତୁ ।

✡ **୧୯:୨୬** ମାଡିଉ ୧୩:୧୨; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮. ✡ **୧୯:୨୭** ମାଡିଉ ୨୫:୧୪-୩୦.

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ ଜିଣାଜି ସନିକା
(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଜୋହନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୨୮ ଜିସୁ ଇୟା ମାଟା ୱେର୍‌ତି ୱିସ୍‌ତି ୱେନ୍‌କା ସିସୁରି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଆଗ୍‌ଡ଼ି
ଜିରୁସାଲାମ୍ ତରିନ୍ ସନ୍‌ତ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୨୯ ମାରି, ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ଜୀତ ଗରନ୍ ଲାକ୍‌ତୁରି ବେତ୍‌ପାଗି ନି
ବେତନିୟା ଲାକ୍‌ତୁ ଇତାନ୍, ନାସ୍‌ତିୱାଲେ ୱାନ୍ ୱାନି ସିସୁରି ଲୋଇ
ରିଏରିଙ୍ଗ୍ ଇୟା ମାଟା ୱେର୍‌ସି ପୋକ୍‌ତାନ୍,
୩୦ ମି ଆଗ୍‌ଡ଼ିରି ଆୟା ଆୟା ନାଟ ସାନ୍‌ଡୁ; ଆବେ ଇତି
ଦାପ୍ରେ, ଆମାତାନି ମୁସ୍‌କୁ ଏସାଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ବାସ୍‌ଏନ୍, ଇୟାୱାଜା ଉଣ୍ଡି
ଗଦପିଲାଦିଙ୍ଗ୍ ତର୍‌ନି ମାନିକା ସୁଡ଼ନୁିଦେର୍; ତାନେଙ୍ଗ୍ କୁଡ୍‌ସ ତାଗାଟ୍
।
୩୧ ମାରି, ଏନ୍ ଜଦି ମିଙ୍ଗିଁ ଏନ୍ଦା କୁଡ୍‌ସି ଅସିନିଦେର୍ ଇଜି
ୱେନ୍‌ବାନାନ୍, ମିର୍ ଇୟାୱାଜା ଇନିଦେର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ତେନେମାନୁ
ପ୍ରବୁଙ୍ଗୁଁ ଦର୍‌କାର୍ ମାନାତ୍ ।
୩୨ ଆବେଟ୍ ଆୟା ରିଏର୍ ସିସୁର୍ ନାର୍‌ଡୁ ସରଆର୍, ମାରି ପ୍ରବୁ
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ତେସ୍ ଇର୍‌ଆ ମାର୍‌ଆନ୍, ଆୟାୱାଜାନେ ସୁଡ଼ଡ଼ାର୍ ।
୩୩ ମାରି, ୱାର୍ ଗଦପିଲାଦିଙ୍ଗ୍ କୁଡ୍‌ନିୱାଲେ ଗଦପିଲାଦି ମାଲିକ୍‌କୁ
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, ଏନ୍ଦା ଗଦପିଲାଦିଙ୍ଗ୍ କୁଡ୍‌ସିନିଦେର୍ ?
୩୪ ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, ତେନେମାନୁ ପ୍ରବୁଙ୍ଗ୍ ଦର୍‌କାର୍ ମାନାତ୍ ।
୩୫ ମାରି, ୱାର୍ ଗଦପିଲାଦିଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ଆୟା ଗଦ ମୁସ୍‌କୁ
ନିଜେ ନିଜେଦି ୱାତିଙ୍ଗ୍ ପାର୍‌ସି ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ବାସ୍‌ସିତାର୍ ।
୩୬ ମାରି, ୱାନ୍ ସନିୱାଲେ ଲୋକୁ ରାସ୍ତାଦୁ ନିଜେ ନିଜେଦି ୱାତିଙ୍ଗ୍
ପାର୍‌ସି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତେ ।
୩୭ ମାରି, ୱାନ୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜୀତ ଗରନ୍‌ତି ଗାଡ଼୍‌ଗାଡ଼ା ବାଡି ଲାକ୍‌ତୁ
ଇତାନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱିଜେରେ ସିସୁର୍ ସୁଡ୍‌ତି ମାର୍‌ଇ ୱିଜୁ ସାକ୍ତିଦି
ପାଣି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ନାଣ୍ତ ଆଉଲି ଆଜି ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍
କିଜି କିଜି ଇର୍ହାର୍,
୩୮ ପ୍ରବୁ ଦର୍‌ତାନ୍ ଆମା ରାଜା ୱାଜିନାନ୍, ୱାନ୍ ଦନ୍ୟ ।
ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତୁ ସାନ୍ତି ମାରି ଗୌରବ୍ ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍ ଆପିତ୍ ।

୩୯ ଆବେଟ୍‌କୁ ଲୋକା ଲୋଇ ଏସୋ ପାରୁସିର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଇର୍ହାର୍, "ଏ
ଗୁରୁ, ନି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଆଲ୍‌ଜ ମାନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଇନ୍‌ଆଁ ।"
୪୦ ଜିସୁ ଇର୍‌ଆନ୍, "ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସଡ୍ ଇଜିନା, ଇକାର୍ ଆଲେତି
ମାର୍‌ରିଙ୍ଗ୍, କାଲ୍‌କୁ ଆଉଲି ଆନେ ।"

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍‌ବାତାନ୍

୪୧ ମାରି, ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲାମ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତାନ୍,
ନାସ୍ତିୱାଲେ ଗାଡ଼୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି ତାନେ ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍‌ବାଜି ଇର୍‌ଆନ୍,
୪୨ "ନିନ୍, ହୁଁ, ନିନ୍ ଜଦି ନେର୍ ସାନ୍ତି ପୟ୍‌ନି ବିସୟ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ନେସ୍‌ତି
ମାନ୍ଦି ! ମାତର୍ ଇଲେଇ ଆୟାୱିଜୁ ନିବାଣ୍‌କୁ ମାର୍‌ଗିତା ମାନାଡ୍ ।
୪୩ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ନି ମୁସ୍‌କୁ ମାନି କାର୍ମୁଦି ସମୟ ନିନ୍ ନେସ୍‌ଇତି
ଆକା, ସମୟ ୱାଜିନାଡ୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ମି ସାତ୍ରୁର୍ ନି ସାରିବେଡ଼୍‌ତି ଗାଟୁ
ତର୍‌ସି ନିଙ୍ଗିଁ କେର୍‌ପ୍‌ସି ବାଦା କିନାର୍, ମାରି ମି ୱିଜୁ ସେର୍‌ଲେଙ୍ଗ୍
କେର୍‌ନାର୍ ।
୪୪ ମାରି ନିଙ୍ଗିଁ ନିବାନୁ ମାନି ୱିଜୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଗୁଣ୍ଡା କିନାର୍,
ମାରି ନିବାନୁ ଉଣ୍ଡି କାଲୁଦିଙ୍ଗ୍ ଆଇ ଉଣ୍ଡି କାଲୁ ମୁସ୍‌କୁ, ତେବାଏଡ୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ଏସ୍ତିୱାଲେ ମାପୁରୁ ରକିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ୱାତାନ୍, ନିନ୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିନିସ୍ କିଇତିଦେର୍ ।"

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲାମ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଜୋହନ ୨:୧୩-୨୨)

୪୫ ମାରି, ଜିସୁ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ଡ଼ଗ୍ଗିତାନ୍ ନୋ ପର୍‌ନି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇକା
ଇଜି ସପ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍,
୪୬ "ଦର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରୁ ରାସାତାମାନାଡ୍, ମାପୁରୁ ଇର୍‌ଆନ୍, ମା ଇଲୁ
ପାର୍‌ତନାଦି ଇଲୁ ଆନାଡ୍, ମାତର୍ ମିର୍ ତାନେଙ୍ଗ୍ ଡଙ୍ଗାଁର୍‌ଙ୍ଗାଁ ଇଲୁ
କିତିମାନିଦେର୍ ।"
୪୭ ✡ମାରି, ଜିସୁ ୱିଜୁଦିନ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ସିକ୍‌ଆ ସିଜିମାର୍‌ଆନ୍, ମାତର୍
ପେରି ଜାଜକର୍, ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ମାରି ଲୋକାଣି ପେରିକାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ସାପିସ୍‌କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିଜିମାର୍‌ଆର୍ ।

✡ **୧୯:୪୭** ଲୁକ ୨୧:୩୭.

୪୮ ମାତର୍ ଲୋକ୍ ୱିଜେରେ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍ ୱାନି ସିକିୟା
ୱେନ୍‌ଜିମାର୍‌ଆର୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ଇନିକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାତ୍
ଆକା ଅଡ଼୍‌ବିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏଜି ମାର୍‌ଆର୍ ।

୨୦

ଜିସୁଦି ଅଦିକାର୍ ବିସୟ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସ୍ନ
(ମାତିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩)

୧ ଜିସୁ ଅର୍‌ଲେନ୍ ମନ୍ଦିର୍ ଲୋଇ ମାନ୍‌ଜି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସିକିୟା
ସିଜିମାର୍‌ଆନ୍ ମାରି ନେଗିକାବୁର୍ ୱେର୍‌ସି ମାର୍‌ଆନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ
ପେରି ଜାଜକର୍ ନି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ଜିହୁଦିର୍ ପେରି ଲୋକାୱାଲେ ୱାଜି
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍,
୨ ନିନ୍ ଏମେ ଅଦିକାର୍‌ତାନ୍ ଇୟାୱିଜୁ କିଜିନି, ବା ଏନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ
ଇୟା ଅଦିକାର୍ ସିତାନ୍, ୱାନ୍ ଏନ୍, ମାଙ୍ଗିଁ ଇନ୍‌ଆଁ ।
୩ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ତାନ୍, "ନାନ୍ ବା ମିଙ୍ଗିଁ ଉଣ୍ଡି୍ ମାଟା
ୱେନ୍‌ବାନା, ନାଙ୍ଗିଁ ଇନ୍‌ଣ୍ଡ୍ରୁ,
୪ ଡୁବନ୍‌ସିନି ଯୋହନତି ବାପ୍ତିସ୍ମ ସିନି ଅଦିକାର୍ ମାପୁରୁ ମାଣ୍‌କୁ ନୋ
ଲୋକା ମାଣ୍‌କୁ ଆତାମାର୍‌ଆତ୍ ।"
୫ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ୱାରି ୱାରି ଲୋଇ ୱାର୍‌ଗିଜି ସାତାର୍, ଜଦି ମାପୁରୁ
ମାଣ୍‌କୁ ଇଜି ଇନିକା, ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ଇନାନ୍, ମିର୍ ଏନ୍ଦା ୱାନିଙ୍ଗ୍
ବିସ୍‌ବାସ୍ କିଇତିଦେର୍ ?
୬ ଜଦି ଲୋକା ମାଣ୍‌କୁ ଇଜି ଇନିକା, ଆବେଟ୍ ଲୋକୱିଜେରେ
ମାଙ୍ଗିଁ କାଲ୍‌କାଣ୍ ଡାକ୍‌ନା ପୋକ୍‌ନାର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଯୋହନ ଜେ
ଅରେନ୍ ବାବବାଦି, ଇକା ୱାର୍ ଆଟ୍‌ୱାଦାନ୍ ମାନାତାମାନାର୍ ।
୭ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଇକା ଆମାଣ୍‌କୁ ଆତାତ୍, "ଇକା ନେସ୍‌ଏପ୍ ଇଜି ୱାର୍
ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେର୍‌ତାର୍ ।"
୮ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ନାନ୍ ଏମେ ଅଦିକାର୍‌ତାନ୍ ଇୟାୱିଜୁ
କିଜିନା, ଆକାବା ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ କେଏ ।"

ଅଙ୍ଗୁର୍‌କିଡ଼ିଇଦୁ ବାଗ୍‌ତାନ୍ ପାଣିକିନିୱାରି କାତା
(ମାତିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨)

୯ ଇୟା ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଇୟା କାତା ୱେର୍‌ତେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାନ୍ । “ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ଉଣ୍ଡି ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇ କିଜି ଆକା
ପାଣିକିନିୱାରିଙ୍ଗ୍ ବାଗ୍‌ତୁ ପାଣି କିଦେଙ୍ଗ୍ ସିଜି ନାଣ୍ଡ ଦିନ୍‌ତି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ଆଇ ଦେସ୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍ ।
୧୦ ମାରି, ପାଣିକିନିକାର୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇଦି ପଲ୍‌ତି
ବାଗ୍ ସିନାର୍, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ପାଣି କିନି ମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ଟିକ୍
ସମୟତୁ ୱାରି ଲାକ୍‌ତୁ ପୋକ୍‌ତାନ୍, ମାତର୍ ଆୟା ପାଣିକିନିକାର୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାଡ୍ ଡାକ୍‌ତାର୍‌ରୋ ୱାର୍‌ଇ କିୟୁଦାନ୍ ଡ଼େସିପେରିତାର୍ ।
୧୧ ୱାନ୍ ମାରି ଅରେନ୍ ପାଣିକିନି ଗଡିମୁରୁଲିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ତାନ୍;
ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବା ଡାକ୍‌ତାର୍ ମାରି ଅପ୍‌ମାନ୍ କିଜି ୱାର୍‌ଇ କିୟୁଦାନ୍
ଡ଼େସିପେରିତାର୍ ।
୧୨ ୱେନ୍‌କା ୱାନ୍ ମାରି ଅରେନ୍‌ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବା ପୋକ୍‌ତାନ୍; ମାତର୍
ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ବା କାଣ୍ଡିଆ କାବରା କିଜି ଆଡ୍‌ରେ ପେର୍‌ତାପୋକ୍‌ତାର୍
।
୧୩ ଆବେଟ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇଦି ମାଲିକ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ନାନ୍ ଇନିକା କିନା
? ନା ଲାଡ଼୍‌ତି ମାରିନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ନା, ଆନାଡ୍‌ସୁଗି ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ମାନାନାର୍ ।
୧୪ ମାତର୍ ପାଣିକିନିକାର୍ ମାଲିକ୍‌ତି ମାରିସିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି ୱାରି ଲୋଇ
ୱାର୍‌ଗିସାଜି ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍, ଇକାନ୍ ତୋ ୱାନି ମାରିସି,
ୱେନିଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାର୍‌ଗା ଡାକ୍‌ନାଟ୍, ଏଣ୍ଡେସ୍‌କି ଇୟାୱିଜୁ ଦନ୍ ମାଦି
ଆନାଡ୍ ।
୧୫ ମାରି, ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇ ଆଡ୍‌ରେ ଅସି ସାୟାମାର୍‌ଗା
ଡାକ୍‌ତାର୍ । ଇଲେଇ, ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇଦି ମାଲିକ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା
କିନାନ୍ ?
୧୬ ମାଲିକ୍ ୱାଜି ଇୟା ପାଣିକିନିୱାରିଙ୍ଗ୍ ସାବିସ୍ କିନାନ୍ ମାରି ଆଇ
ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ କିଡ଼ିଇ ବାଗ୍‌ତୁ ପାଣି କିଦେଙ୍ଗ୍ ସିନାନ୍ । ଇକା
ୱେନ୍‌ଜି ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, ଆୟାୱାଜା ଆମାକିଡ୍ ।”
୧୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌ଜି ଇର୍‌ଆନ୍, ଆରିଙ୍ଗ୍ ଇୟା ଆମା
ବାକ୍ୟ ରାସାତାମାନାଡ୍, ତାନେ ଅର୍ତ ଇନିକା,

ଇଲୁ ତିଆର୍ କିନିକାର୍ ଆମା କାଲୁଦିଙ୍ଗ୍ ସିଲେ ଇର୍ହାର୍,
ଆକା କନାଦି ମୁଲ୍‌କାଲୁ ଆତାଡ୍ ।

୧୮ ଆମାକାନ୍ ଆୟା କାଲୁ ମୁସ୍‌କୁ ଆର୍‌ନାନ୍, ୱାନ୍ ମକା ମକା
ଆନାନ୍, ମାରି ଆୟା କାଲୁ ଆମାୱାନି ମୁସ୍‌କୁ ଆର୍‌ନାତ୍, ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆକା
ଗୁଣ୍ଡଗୁଣ୍ଡା କିନାତ୍ ।

ସିସୁଟ୍‌ସିନି ବିସୟତି କାତା
(ମାତିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭)

୧୯ ଆବେଟ୍ ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ମାରି ପେରି ଜାଜକର୍ ଆୟା ଦାପ୍ରେ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ
ଆସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ସେସ୍ଟା କିତାର୍, ମାତର୍ ୱାର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଡିଲାତାର୍,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ଇୟା କାତା ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍‌କୁ ଇର୍ହାନ୍ ଇଜି ୱାର୍ ବୁଜାତାର୍
।
୨୦ ଆବେଟ୍ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରିର୍ ମାରି ପେରି ଜାଜକର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଜାଡ଼ିଦୁ
ଆର୍‌ପ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ନେଗି ସମୟତିଙ୍ଗ୍ କାପ୍‌କିଜି ମାର୍ହାର୍ । ୱାର୍
ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ଏସୋ ସାଲାକିଦି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଲାଞ୍ଜ୍‌ସିଜି ପୋକ୍‌ତାର୍ । ୱାର୍
ଇୟା ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗି ଲୋକୁ ୱାଜା ସାଲାକି କିନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆ
ମାର୍ହାର୍ । ୱାର୍ ଜିସୁ ୱେର୍‌ସିମାନି ମାଟାଦୁ ଇନି ତାଗ୍‌ଇ ବିସ୍‌ୟ ପୟ୍‌ଜ
ସପ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ବଦା କିଜିମାର୍ହାର୍ । ଇରିଙ୍ଗ୍ ଜଦି ୱାର୍ ଜିସୁମାନୁ ଇନି
ତାଗ୍‌ଇ ବିସ୍‌ୟ ସୁଡ଼୍‌ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍, ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଜିସୁଦି ମୁସ୍‌କୁ
ଅଦିକାର୍ ମାନି ସାସନ୍ କିନି ଲୋକା କିୟୁଦୁ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଆସ୍‌ପିସ୍‌ନା
ସିନାର୍ ।
୨୧ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, "ଏ ଗୁରୁ, ମାପ୍ ନେସ୍‌ନାପ୍, ନିନ୍
ଟିକ୍ ମାଟା ୱେର୍‌ନି, ମାରି ସିକିୟା ସିନି, ମାରି ଏଙ୍ଗ୍‌ବା ମକମ୍ ସୁଡ଼୍‌କୁ
ପାଣି କିଇ, ମାତର୍ ସତ୍‌ତାନ୍ ଲୋକା ଜିବନ୍ ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ବଦା
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସିକିୟା ସିନି ।
୨୨ ମାଙ୍ଗି ଇନ୍‌ଆଁ, ରାଜା କାଇସର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସିସ୍‌ଟୁ ସିନିକା ମା ନିୟମ୍
ନୋ ସିଲେ ?"
୨୩ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରି ସାଲାକି ନେସ୍‌ସି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, ନାଙ୍ଗି
ଉଣ୍ଡି ଅଦ୍‌ଲି ତର୍‌ତୁ ।
୨୪ ଉଣ୍ଡି ୱେଣ୍ଡି ଟାକା ତାବୁଙ୍ଗୁଁ ତର୍‌ତୁ । ତେନି ମୁସ୍‌କୁ ଏ ବମା ନି
ଦର୍ ମାନାତ୍ ? ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, ରାଜା କାଇସର୍‌ତିନ୍‌ନ୍ଦି ।

୨୫ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ଆରିଙ୍ଗ୍ ରାଜା କାଇସର୍‌ତି
ଆମାକା, ଆକା ରାଜା କାଇସର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସିଦୁ; ମାରି, ମାପୁରୁଦି ଆମାକା,
ଆକା ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ସିଦୁ ।"
୨୬ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଲୋକା ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଜିସୁ ମାଟାଦି ତାଗ୍‌ଇ ବିସୟ
ଆସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତାର୍, ମାରି ୱାର୍ ୱାନ୍ ୱେର୍‌ତି ମାଟାଦି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍
କାବାଆଜି ଆଲେତା ମାର୍ହାର୍ ।

ଡ଼େସିନିଙ୍ଗ୍ ଁ ନିଁ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ପ୍ରସ୍ନ
(ମାତିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭)

୨୭ ✡ଇୟା ୱେନ୍‌କା ସାଡିଲୋକ୍ ମାରିଡ଼େସିଜିବନ୍‌ଆଜି
ନିଙ୍ଗ ଁନିକା ବିସ୍‌ବାସ୍ କିଇକାର୍ ଏସୋ ସାଦୁକିର୍ ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ
ୱାତା ୱେନ୍‌ବାତାର୍,
୨୮ "ଏ ଗୁରୁ, ମୋସା ମା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ରାସ୍‌ତାମାନାନ୍ ଜେ, ଜଦି
ଏମେ ଲୋକ୍‌ତି ଦାଦ୍‌ସି ଆଡ଼୍‌ସି ମାନାପ୍ ମାନାପ୍ କଡ଼କକ୍‌ରା ଆଏଣ୍ଡା
ସାନାନ୍, ଆତିଙ୍ଗ୍ ୱାନି ତଡ଼ାନ୍ ୱାନି ଆଡ଼୍‌ସିଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ିଆଜ ନିଜେଦି
ଦାଦ୍‌ସି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ କୁଟୁମ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାନ୍ ।
୨୯ ଅର୍‌ଲେନ୍ ସାତ୍‌ଲୋକ୍ ତଡ଼ାନ୍‌କୁ ମାର୍ହାର୍; ପେରିଦାଦ୍‌ସି
ଅରେଡ୍ ଆଇମାଦିଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ି ଆତାନ୍ ମାରି କଡ଼କକ୍‌ରା ଆଏଣ୍ଡା ସାତା
ସର୍ହାନ୍;
୩୦ ୱେନ୍‌କା ୱାନି କଗ୍‌ରି ତଡ଼ାନ୍ ପେଡ଼ିଆଜି କଡ଼କକ୍‌ରା ଆଏଣ୍ଡା
ସାତା ସର୍ହାନ୍ ମାରି ଅରେନ୍ ତଡ଼ାନ୍ ତାନେଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ି ଆତାନ୍;
୩୧ ଆୟାୱାଜା ସାତ୍ ତଡ଼ାନ୍‌କୁ ୱିଜେରେ କଡ଼କକ୍‌ରା ଆଏଣ୍ଡା
ସାତାସର୍ହାର୍ ।
୩୨ ସାରାସାରିୱେନ୍‌କା ଆୟା ଆଇମା ବା ସାତା ସର୍ହାତ୍ ।
୩୩ ଆରିଙ୍ଗ୍, ମାରିଡ଼େସିଜିବନ୍‌ଆଜି ୱାର୍ ନିଙ୍ଗ ଁନିୱାଲେ
ଆୟାୱାରି ଲୋଇ ୱାଦ୍ ଏ ଆଡ଼୍‌ସି ଆନାତ୍ ? ସାତ୍‌ଲୋକ୍ ତୋ
ତାନିଙ୍ଗ୍ ପେଡ଼ି ଆତାମାର୍ହାର୍ ।"
୩୪ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ଇୟା ଦୁନିଆଦି କଡ଼କକ୍‌ରା ପେଡ଼ି
ଆନାର୍ ମାରି ପେଡ଼ି ସିନାର୍,

✡ **୨୦:୨୭** ପ୍ରେରିତ ୨୩:୮.

୩୫ ମାତର୍ ଏମେ ମେମାରି ନି ଆଇମେକ୍ ସାତି ଲୋକାମାଣ୍କୁ
ମାରିଡେ଼ସି ନିଙ୍ଗ୍ନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାରି ୱାନି ଦୁନିଆଦୁ ଜିଦେଙ୍ଗ୍ ଜଗ୍
ଆନାର୍ ୱାର୍ ପେଡ଼ି ଆଏର୍;
୩୬ ମାରି, ୱାର୍ ସାଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱିଜେରେ ମୁସ୍କୁପୁର୍ତି
ଦୁଡ୍କା ୱାଜା ତେବାନାର୍ ମାରି ମାରିଡେ଼ସି ଜିବନ୍ଆଜିନିଙ୍ଗ୍ତିଙ୍ଗ୍
କଡ଼ର୍ ଆକାର୍ଆକା ମାପୁରୁଦି କଡ଼ର୍ ଆନାର୍ ।
୩୭ ମୋସା ନେଗ୍ରେଣ୍ଡା ତର୍ତାମାନ୍ ଜେ ଲୋକୁ ସାତିମାଣ୍କୁ
ମାରିଡେ଼ସିଜିବନ୍ ଆଜି ଜିନାର୍ । ମୋସା ଏସ୍ତିୱାଲେ କାସ୍ନି
ଦୁପାଦି ବିସୟ୍ତାନ୍ ରାସ୍ତାନ୍, ୱାନ୍ ଇର୍ଆନ୍ ଜେ, ପ୍ରବୁ ଆଜିନାନ୍
ଅବ୍ରାହାମତି ମାପୁରୁ, ଇସ୍ହାକ୍ତି ମାପୁରୁ ମାରି ଜାକୁବଦି ମାପୁରୁ ।
୩୮ ୱାନ୍ ତୋ ସାତିଲୋକ୍ତି ମାପୁରୁ ଆଏନ୍, ମାତର୍ ଜିବନ୍ମାନି
ଲୋକା ମାପୁରୁ; ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱିଜେରେ ୱାନି ଆଗ୍ଡ଼ି ଜିନିକାର୍ ଆନାର୍ ।”
୩୯ ଆବେଟ୍ ସାସ୍ତିରି ଲୋଇ ଏସୋ ଲୋକୁ ଇର୍ହାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ନିନ୍
ସତ୍ ୱେର୍ତି ।”
୪୦ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନି ପ୍ରସ୍ନ ୱେନ୍ବାଦେଙ୍ଗ୍ ମାରି ସାସ୍
କିଏତାର୍ ।

କ୍ରିସ୍ତ ଏ ମାରିନ୍ ?

(ମାତିଉ ୨୨:୧-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୫-୩୭)

୪୧ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍ବାତାନ୍, କ୍ରିସ୍ତ ଜେ ଦାଉଦତି ମାରିନ୍,
ଇକା ଲୋକୁ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଇନାର୍ ?
୪୨ ଇରିଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ଦାଉଦ ଗିତସଂହିତାଦୁ ଇନାନ୍,
ପ୍ରବୁ ନା ପ୍ରବୁଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍,
୪୩ ମାପ୍ ଆମାସାନ୍ଦି ନି ସାତୁରିଙ୍ଗ୍ ନି କାଲ୍କା ଆଡ଼ଗି କିଏପ୍,
ଆୟା ସାନ୍ଦି ମା ଉଣେରି ତରିନ୍ ବାସ୍ସ ମାନ୍ଆ ।
୪୪ ମାରି, ଦାଉଦ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରବୁ ଇଜି ଇନାନ୍; ଆରିଙ୍ଗ୍, ୱାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍
ୱାନି ମାରିନ୍ ?

ଜିସୁ ସାସ୍ତିରିଙ୍ଗ୍ ଜାଗାର୍ତା କିତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)

୪୫ ୱେନ୍କା ଜିସୁ ୱିଜୁ ଲୋକା ଆଗ୍ଡ଼ି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍,

୪୬ “ସାସ୍ତ୍ରିରିମାଣ୍‌କୁ ଜାଗାର୍‌ତା ! ୱାର୍ ନିର୍‌ଇ ଆଙ୍ଗିଁ ଆରାନାର୍
। ମାରି ସାତାସାଉକାଦୁ ଲୋକୁ ମାଡ଼ିସ୍ କିପିର୍ ଇଜି ଅଡ଼୍‌ବିନାର୍,
ପାର୍‌ତନାକିନି ଇଲ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ପେରି ବାଡି ମାରି ବୋଜି ଉଣିମାନୁ ପେରି
ବାଡି ପୟଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିନାର୍ ।
୪୭ ୱାର୍ ରାଣ୍ତି ଆଇମେକା ଇଲୁଦି ୱିଜୁ ବିସୟ୍ ରେନାଅନାର୍ ମାରି
ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ନେଗିକାନ୍ ତର୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଁ ନିଁର୍‌ଇ ପାର୍‌ତନା କିନାର୍; ୱାର୍
ନାଣ୍ତ ଦଣ୍ତ ପୟ୍‌ନାର୍ ।”

୨୧

ରାଣ୍ତି ଆଇମା ଦାନ୍ ସିନିକା
(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

୧ ଇୟା ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ସାରିବେଡ଼୍‌ତି ସୁଡ଼୍‌ଜି ଏସୋ ମାଜନ୍ ଲୋକୁ
ମନ୍ଦିର୍‌ତି ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ସିନି ପେଡ଼ାଦୁ ମାପୁରୁଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍ ସିନିକା
ସୁଡ଼୍‌ତାନ୍ ।
୨ ମାରି, ୱାନ୍ ଅରେଡ୍ କାକୁତର୍ି ରାଣ୍ତି ଆଇମା ଆୟା ପେଡ଼ାଦୁ ରୁନ୍
ଟାକେଙ୍ଗ୍ ଁ ସିଁନିକା ସୁଡ଼୍‌ଜି ୱେର୍‌ତାର୍,
୩ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ଇୟା କାକୁତର୍ି ରାଣ୍ତି ଆଇମା
ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ତ ସିତାମାନାତ୍ ।
୪ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକାର୍ ୱିଜେରେ ପେଡ଼ାଦୁ ନିଜେ ନିଜେଦି ଆମାକା
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଦର୍‌କାର୍ ସିଲେଡ୍ ଆୟା ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଦାନ୍ ସିତାମାନାର୍, ମାତର୍
ଇକାଡ୍ ନିଜେ ଜିଦେଙ୍ଗ୍ ଆମାକା ୱିଜୁ ତାନେମାନୁ ମାର୍‌ଆଡ୍, ଆକା
ୱିଜୁ ସିତାଡ୍ ।

ମନ୍ଦିର୍‌ତି ଦଂସ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଇର୍ହାନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୧-୨; ମାର୍କ ୧୩:୧-୨)

୫ ମାରି, ଏସୋ ସିସୁର୍ ମନ୍ଦିର୍ ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱାର୍‌ଗି ସାଜିମାର୍‌ଆର୍
। ୱାର୍ ଇଜିମାର୍‌ଆର୍, ଇକା ଉଣ୍ତି୍‌ନେଗି ମନ୍ଦିର୍ । ଇକା ନେଗି
କାଲ୍‌କାଣ୍ ତିଆର୍ ଆତାମାନାତ୍ । ସୁଡ଼୍‌ଦୁ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ସିତିମାନି ନେଗି
ନେଗି ବିସୟ୍ ସିତାମାନାର୍ ।

୬ ଜିସୁ ଇର୍‌ଆନ୍, “ମିର୍ ଆମାୱିଜୁ ଇବେ ସୁଡ଼ଜୁିନିଦେର୍,
ଦିନ୍‌ୱାନାଡ଼୍, ଏସ୍ତିୱାଲେ ଉଣ୍ଡି କାଲୁ ମାରି ଉନ୍‌ଡ୍ରି କାଲୁ ମୁସ୍‌କୁ
ତେବାଏଡ଼୍ ୱିଜୁ କାଲ୍‌କୁ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡା ଆନେ ।”

ଦୁକ୍ ନି ନିଦା

(ମାତିଉ ୨୪:୩-୧୪; ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩)

୭ ଆବେଟ୍ ସିସୁର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆରିଙ୍ଗ୍
ଇୟାୱିଜୁ ଏସାଙ୍ଗ୍ ଗଟାନାଡ଼୍ ? ମାରି, ଏମେ ଦିନ୍‌ତୁ ଇୟାୱିଜୁ ଗଟ୍‌ନା
ଇଗାୱାନାଡ଼୍, ଆୟାଦିନ୍‌ତି ସିନା ଇନିକା ?”
୮ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଜାଗାର୍‌ତା, ମିର୍ ଏଣ୍ତେସ୍
ବାୟା ଆମାଟ୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ଏସୋ ଲୋକୁ ନା ଦର୍‌ତାନ୍ ୱାଜି, ନାନ୍ ଜିସୁ
ମାରି ଦିନ୍ ଇଗା ୱାତାଡ଼୍ ଇଜି ଇନାର୍; ୱାରି ୱେନ୍‌କା ସଲ୍‌ମାଟ୍ ।
୯ ମାତର୍ ମିର୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜୁଦ୍ ମାରି ଲୋକୁ ଡାକ୍‌ସିସାନି ଆଉଲି
ୱେନିଦେର୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ତିଲାମାଟ୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱିଜୁ ସତେନେ
ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଗଟାନାଡ଼୍, ମାତର୍ ଆୟାଦାପ୍ରେ ଜୁଗ୍ ସେସ୍ ଆଏଦେ ।”
୧୦ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଜାତି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ଜାତି
ଲୋକା ଲୋଇ ଜୁଦ୍ କିନାର୍ ମାରି ଦେସ୍ ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ଦେସ୍ ଲୋଇ
ଜୁଦ୍ କିନାର୍,
୧୧ ମାରି ନାଣ୍ଡ ବୁମିକମ୍ପ ଆନାଡ଼୍ ମାରି ବାଡି ବାଡିଆଙ୍ଗାଁ ମର୍‌ଡି
ଆନାଡ଼୍ ମାରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଉଣିକା ପୁଟ୍‌ଏଡ଼୍, ମାରି ବାଦଡ଼ତୁ ବୟ୍‌ଙ୍କାର୍
ତର୍‌ନାଡ଼୍ ମାରି ପେରି ପେରି ସିନେଙ୍ଗ୍ ତରାନେ ।
୧୨ ମାତର୍ ଇୟାୱିଜୁ ଗଟାନି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଲୋକୁ ମିଙ୍ଗି ଆସ୍‌ନାର୍
ମାରି ପାର୍‌ତନା ଇଲୁଦୁ ମାରି ଜଇଲ୍‌ତୁ ମିଙ୍ଗି ପୋକ୍‌ସି କାସ୍କୁସିନାର୍,
ମାରି ନା ଦରତି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମିଙ୍ଗି ରାଜା ନି ସାସନ୍‌କିନି ଲୋକା ଆଗ୍‌ଡ଼ି
ଅନାର୍;
୧୩ ମାତର୍ ଇକା ମିଙ୍ଗି ନା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନେଗିକାବୁର୍
ସାକି ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ସାରି ପୟ୍‌ନିଦେର୍ ।
୧୪ ✡ମାରି ନିଜେଦି ତରିଟାନ୍ ଇନିକା ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ଼୍, ଆୟା
ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଆଗ୍‌ଡ଼ିରାନ୍ ସିନ୍ତା କିଇ ନିଜେ ନିଜେଦି ମୋନ୍‌ତୁ ତିର୍ କିଦୁ
।

✡ **୨୧:୧୪** ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨.

୧୫ ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ ଇୟାୱାଜା ମାଟା ନି ବୁଦି ସିନା ଜେ, ମି
ୱିଜୁ ସାତୁ ଲୋକୁ ଆବେ ଆଙ୍ଗଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍ଏର୍ ।
୧୬ ମାତର୍ ମିଙ୍ଗ ମି ବୁବାୟାୟା, ତଡ଼ାନ୍, ନିଜେଦି ଲୋକୁ ମାରି
ସାମ୍ନଦିବନ୍ଦୁର୍ ସାତୁରି କିୟୁଦୁ ସର୍ପେ କିନାସିନାର୍, ମାରି ମି ଲୋଇ
ଲୋକୁ ଏଙ୍ଗ୍ ଏଙ୍ଗ୍ କାଡ଼୍ନାର୍,
୧୭ ମାରି ନାବାନ୍ ମିର୍ ବିସ୍ବାସ୍ କିତିମାନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଲୋକୁ କାଡ଼୍ନାର୍
।
୧୮ ମାତର୍ ମି ତାଲାଦି କୁକୁଟି ବା ନାସ୍କୁ ଆଏତ୍ ।
୧୯ ମିର୍ ସାସ୍ତାନ୍ ତେବାତିଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍ନିଦେର୍ ।”

ଜିରୁସାଲାମ୍ ଦଂସ ଆନି ମାଟା ଇର୍ଆନ୍

(ମାତିଉ ୨୪:୧୫-୨୧; ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୧୯)

୨୦ ମାତର୍ ମିର୍ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଜିରୁସାଲାମ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସନ୍ୟର୍ ସାରିବେଡ଼୍ତି
କାପ୍କିନିମାନିକା ସୁଣିଦେର୍, ଆୟାୱାଲେ ଆକା ୱିର୍ଜି ସନି ଦିନ୍ ଜେ
ଇଗା ୱାତାତ୍, ଇକା ମିର୍ ନେସ୍ତୁ ।
୨୧ ନାସ୍ତିୱାଲେ ଆମାଲୋକ୍ ୱିଜେରେ ଜିହୁଦା ଗାଡ଼୍ତୁ ମାନାର୍,
ୱାର୍ ଗରନ୍ ମୁସ୍କୁ ଉରୁକ୍ସି ସଲିର୍; ମାରି, ଏର୍ ଗାଡ଼୍କାଙ୍ଗ୍
ତେବାନାର୍, ଏଣ୍ତେସ୍ବା ୱାର୍ ଗାଡ଼୍ ଡ଼ିସ୍ସି ସଲିର୍; ମାରି, ଏର୍
ଇସ୍ରିନାର୍କାଙ୍ଗ୍ ତେବାନାର୍, ଏଣ୍ତେସ୍ବା ୱାର୍ ଗାଡ଼୍ତୁ ଡ଼ଗୁମାକିର୍;
୨୨ ଇରିଙ୍ଗ୍ ରାସାତିମାନି ବିସୟୱିଜୁ ପୁରା ଆନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଆକା ୱିଜୁ
ଦଣ୍ଡତି ଦିନ୍ ଆନାତ୍ ।
୨୩ ଆୟା ସମୟତୁ ପଟାଦୁମାନି ଆଇମାଲୋକ୍ ମାରି ଇସ୍ରି
କଡ଼ରିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ସି ପାଲ୍ ଉଟ୍ପିସ୍କିଜିମାନି ଆଇସିକା ଅବସ୍ତା ଏସ
ତାଗ୍ଇକା ଆନାତ୍, ୱାକ୍ ନାଣ୍ଡ ଦୁଃକ୍ ପୟନେ ! ଇରିଙ୍ଗ୍ ଦେସ୍ତୁ ନାଣ୍ଡ
ଦୁଃକ୍କାସ୍କୁ ୱାନାତ୍ ମାରି ମାପୁରୁଦି ଦଣ୍ଡ ଇୟା ଜାତି ମୁସ୍କୁ ୱାନାତ୍ ।
୨୪ ମାରି ୱାର୍ କୁଡ଼ାମ୍କାଣ୍ ସାନାର୍ ମାରି ତର୍ଆୟ୍ ଆଜି
ଆଇଜାତିଦି ଲୋଇ ପୋକ୍ନାର୍, ମାରି ଅଣଜିହୁଦି ଲୋକା ଦିନ୍
ୱିଜ୍ଇ ସାନ୍ଦି ଜିରୁସାଲାମ୍ ୱାରି କାଲ୍କୁ ଆଡ୍‌ଗି ତେବାନାତ୍ ।

ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ମାରିଡ଼େସି ୱାନିକା

(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭)

²⁵ ✡"ମାରି ୱେଡ଼ା, ଲେଞ୍ଜୁ ନି ସୁକେଙ୍ଗାଁଙ୍ଗ୍ ସିନେଙ୍ଗ୍ ତରାନେ, ମାରି
ଦୁନିଆଦୁ ଜାତିଦି ଲୋକା ଲୋଇ ବାଦା ୱାନାତ୍; ସାମ୍‌ଦୁରୁ ମାରି
ଏରୁଗାତିସ୍‌ୱାନି ଆଉଲିଦିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ବାୟାବେମ୍‌ରି ଆନାର୍ ।
²⁶ ମାରି ଦୁନିଆଦି ମୁସ୍‌କୁ ୱାଜିମାନି ଗଟନା ୱିଜୁଦିଙ୍ଗ୍ କାପ୍‌କିଜି
ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ମୁର୍ସା ଆନାର୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ବାଦଡ଼୍‌ତି ସାକ୍ତିୱିଜୁ ଦୁଙ୍ଗ୍‌ନେ
ସନେ ।
²⁷ ✡ନାସ୍ତିୱାଲେ ଲୋକୁ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦିଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ତ ସାକ୍ତିଦାନ୍ ମାରି
ନାଣ୍ତ ମହିମାଦି ୱାଲେ ବାଦଡ଼୍‌ତାନ୍ ୱାନିକା ସୁଣାର୍ ।
²⁸ ମାତର୍ ଇୟାୱିଜୁ ଗଟେନେଙ୍ଗ୍ ଆରାମ୍‌ଆତିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ମୁସ୍‌କୁ
ସୁଡ଼ଦୁ ମାରି ତାଲା ପେର୍‌ଦୁ, ଏଣ୍ତେସ୍‌କି ମି ରକିୟା ପଇନିକା ଲାକ୍‌ତୁ
ଇଗା ୱାତାଡ଼୍‌ନି ।"

ତଗା ମାରାନ୍‌ତାନ୍ ଅଜାନିକା

(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧)

²⁹ ମାରି, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ତି କାତା ଇର୍‌ଆନ୍, "ତଗା ମାରାନ୍, ମାରି
ଆଇ ୱିଜୁ ମାରାକା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଅଡ଼୍‌ବିଦୁ ।
³⁰ ଏସ୍ତିୱାଲେ ଆୟା ମାରାକା ଆକ୍ ପୁନାକାୟ୍‌ନେ, ନାସ୍ତିୱାଲେ
ମିର୍ ଆକା ସୁଡ଼ଜି ଜେଟାପ୍ ଲେଞ୍ଜୁ ଇଗା ୱାତାଡ଼୍‌ନି ଇଜି ନିଜେନିଜେ
ନେସ୍‌ନିଦେର୍ ।
³¹ ଆୟାୱାଜା ମିର୍ ବା ଇୟାୱିଜୁ ଗଟନା ସୁଡ଼୍‌ଡିଙ୍ଗ୍ ମାପୁରୁଦି ରାଜି
ଜେ ଇଗା ୱାତାତ୍, ଇକା ନେସ୍‌ତୁ ।
³² "ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ଇଜିନା, ଇୟାୱିଜୁ ଗଟେଆଇ ସାନ୍ଦି ଇୟା
ଦିନ୍‌ତି ଲୋକୁ ଏଣ୍ତେସ୍ ୱିଜ୍‌ଏର୍ ।
³³ ବାଦଡ଼୍ ନି ଦୁନିଆ ୱିଜ୍‌ନାତ୍, ମାତର୍ ନା ବାକ୍ୟୱିଜୁ ଏସାଙ୍ଗ୍ ବା
ୱିଜ୍‌ଏତ୍ ।

ଜାଗାର୍‌ତା ମାନ୍‌ତୁ

³⁴ "ମାତର୍ ମିର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଜାଗାର୍‌ତା ମାଡ୍ରୁ,
ଏସ୍ତିୱାଲେ ମି ଜିବନ୍ ନାଣ୍ତ ୱେଡ଼ିକାଦୁ ପୁରା ତେବାନାତ୍ ମାରି

✡ **୨୧:୨୫** ପ୍ରକାଶିତ ୬:୧୨,୧୩. ✡ **୨୧:୨୭** ପ୍ରକାଶିତ ୧:୭.

କାଡ଼ଡୁଣ୍‌ଜିସସ୍‌ତେଙ୍ଗ୍, ମାରି ଜିନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ସିନ୍ତାଦାନ୍ ଦୁଃକ୍
ୱାନାଡ଼୍, ମାରି ଆୟାନାଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦାପ୍ରେ ମି ମୁସ୍‌କୁ ୱାନା ଆର୍‌ନାଡ଼୍;
୩୫ ଇରିଙ୍ଗ୍ ଆକା ଜାଡ଼ିଦି ୱାଜା ୱିଜୁ ଦେସ୍‌ଦୁନିଆଦି ୱିଜୁ ଲୋକା
ମୁସ୍‌କୁ ୱାନାଡ଼୍ ।
୩୬ ମାତର୍ ମିର୍ ଏଣ୍ଣେସ୍‌କି ଇୟାୱିଜୁ ୱାଜିନିଆଗ୍‌ଡ଼ି ଗଟ୍‌ନାଦାନ୍
ରକିୟା ପୟ୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ମାରି ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦି ଲାକ୍‌ତୁ ନିନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଡାଟ୍
ଆଦୁ, ଇୟାଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦିନାମି ପାର୍‌ତନା କିଜି ଜାଗାର୍‌ତା ମାଡ୍ଡୁ ।"
୩୭ ✡ଜିସୁ ୱିଜୁଦିନ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ସିକିୟା ସିଜିମାର୍ହାନ୍, ମାରି ୱିଜୁ ନାଡ଼ା
ସହସି ସଲ୍‌ସି ଜିତ ଗରନ୍‌ତୁ ତେବାଜି ମାର୍ହାନ୍ ।
୩୮ ମାରି, ୱିଜେରେ ଲୋକୁ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ୱାନି ସିକିୟା ୱେନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍
ଇଜି ସାଲ୍‌ଦି ୱାନି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ମାର୍ହାର୍ ।

୨୨

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ଡାକ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଅଁଡ଼୍‌ବିତାର୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ୧୪:୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨,୧୦-୧୧; ଜୋହନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ତୁୟ ଇନି କମିର୍‌ସିଲି ରୁଟିଦି ପଣ୍ତୁୟ ଲାକ୍‌ତୁ ଆଜି
ୱାଜିମାର୍ହାଡ଼୍ ।
୨ ମାରି, ପେରି ଜାଜକର୍ ନି ସାସ୍ତ୍ରିର୍, ଏଣ୍ଣେସ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଏନ୍
ନେସ୍‌ଏଣ୍‌ଗା ସାୟାମାର୍‌ଗା ଡାକ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାର୍, ଆବେଣି
ଉପାୟ୍ ପଇଜି ମାର୍ହାର୍, ମାତର୍ ୱାର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ତିଲାଜି ମାର୍ହାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଆସିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ଜିହୁଦା ରାଜିଆତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧)

୩ ନାସ୍ତିୱାଲେ ବାରଲୋକ୍ ସିସୁରି ଲୋଇରାନ୍ ଇସ୍କାରିୟୋତିୟ
ଦର୍‌ତି ଅରେନ୍ ଜିହୁଦାମାନୁ ସୟତାନ୍ ଡ଼ୁଗ୍ଗିତାଡ଼୍;
୪ ମାରି, ଜିହୁଦା ସୋର୍‌ଆନ୍‌ନୋ, ଇନି ଉପାୟ୍‌ତାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ପେରି
ଜାଜକ ନି ସେନାପତିରି କିୟୁଦୁ ସପ୍ରେ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନାନ୍, ଆକା ୱାରି
ୱାଲେ ୱାର୍‌ଗିତାନ୍ ।

✡ **୨୧:୩୭** ଲୁକ ୧୯:୪୭.

୫ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ୱେଡ଼ିକା ଆଜିମାରି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି
ପାର୍‌ମାଣ୍ କିତାର୍ ।
୬ ମାରି, ଜିହୁଦା ରାଜି ଆତାନ୍‌ନୋ ଲୋକ୍ ୱିଜେରେ ଅରେନ୍‌ବା
ସିଲିୱାଲେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱାରି କିୟୁଦୁ ସପ୍ରେ କିଜି ସିନି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସାରି
ପଇଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।

ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ଡୁୟ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ତିଆର୍ ଆତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଜୋହନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୭ ୱେନ୍‌କା ଏମେ ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ଡୁୟତି ମେଣ୍ଡାପିଲେକାଙ୍ଗ୍
କାଡ୍‌ତେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍, ଆୟା କମିର୍‌ସିଲି ରୁଟି ପଣ୍ଡୁୟ ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାତାଡ୍;
୮ ମାରି, ଜିସୁ ପିତର୍ ନି ଜୋହନତିଙ୍ଗ୍ ଇକା ଇନ୍‌ଞ୍ଜି ପୋକ୍‌ତାନ୍,
“ମାଡ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ନିକା, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମିର୍ ସୋଲ୍‌ସ ମା
ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ଡୁୟତି ବୋଜି ତିଆର୍ କିଦୁ ।”
୯ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, “ମାପ୍ ଇକା ଏମେ ବାଡିଦୁ
ତିଆର୍ କିନାପ୍ ଇଜି ନିନ୍ ବଦା କିଜିନି ?”
୧୦ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ସୁଡ଼ଦୁ, ମିର୍ ଗାଡ଼ତୁ ଡ଼ଗ୍ରିତିଙ୍ଗାଁ,
ଏରୁସାଟିଦୁ ଅସିମାନିକାଡ୍ ଅରେଡ୍ ଲୋକୁ ମିଙ୍ଗଁ ବେଟ୍‌ଆନାଡ୍;
ୱାଦ୍ ଏମେ ଇଣ୍ଡ୍ର ସନ୍‌ନାଡ୍, ତାନି ୱେନ୍‌କା ୱେନ୍‌କା ଆୟା ଇଣ୍ଡ୍ର
ସୋଲ୍‌ସ ଇଲୁଦି ପେରିୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇନିଦେର୍,
୧୧ ଗୁରୁ ନିଙ୍ଗଁ ୱେନ୍‌ବାଜିନାନ୍, ନାନ୍ ନା ସିସୁରି ୱାଲେ ଏମେମାନୁ
ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ଡୁୟତି ବୋଜି କିନାପ୍, ଆୟା କୁଡ଼ାଆଙ୍ଗ୍ ◌ଁ ତେବାନି ବାକାର୍
ଆମାକା ?
୧୨ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ମିଙ୍ଗଁ ନେଗେନ୍ ସଜେ କିତିମାନି ଉଣ୍ଡ୍ର
ମୁସ୍‌କୁରି ମୋହଲାଦି ପେରି ବାକ୍‌ରା ତର୍‌ନାସିନାନ୍; ଆୟାବାଡିଦୁ
ବୋଜି ତିଆର୍ କିଦୁ ।”
୧୩ ମାରି, ପିତର୍ ନି ଜୋହନ ସର୍‌ଆର୍‌ନୋ, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍
ଇର୍‌ଆ ମାର୍‌ଆନ୍, ଆୟାୱାଜା ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ଡୁୟତି ବୋଜି ତିଆର୍
କିତାର୍ ।

ପ୍ରବୁ ବଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୨୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ୧ କରିନ୍ତିୟ ୧୧:୨୩-୨୫)

୧୪ ମାରି, ୱାର୍ ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ତୁୟତି ବୋଜି ଉଣି ସମୟ ଆତାତ୍, ଜିସୁ ନି ୱାନି ୱାଲେ ପ୍ରେରିତ ସିସୁର୍ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ତାର୍ ।
୧୫ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, ନାନ୍ ନା ଦୁକ୍ବଗାନି ଆଗିଡ଼ିନେ ନାନ୍ ମି ୱାଲେ ଅର୍ସେ ଇୟା ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ତୁୟତି ବଜି ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଅରେନେ ବଦା କିତାମାର୍ଆ;
୧୬ ମାତର୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ଇଜିନା, ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦୁ ଇୟା ଅର୍ତ ପୁରା ଆଇ ସାନ୍ଦି ନାନ୍ ମାରି ଏସ୍କାଙ୍ଗ୍ବା ନିସ୍ତାର୍ ପଣ୍ତୁୟତି ବଜି ମାରି ଉଣୁଏ ।
୧୭ ମାରି, ଜିସୁ ଉଣ୍ତି୍ କୁଡ଼କ୍ବାଦୁ ଅଙ୍ଗୁର୍ରସ୍ ଅତାନ୍ନୋ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଦନ୍ୟବାଦ୍ ସିଜି ଇର୍ଆନ୍, “ଇୟା କୁଡ଼କ୍ବା ଅସି, ଇବେନ୍ ମାନି ଅଙ୍ଗୁର୍ରସ୍ତିଙ୍ଗ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ମାନୁ ବାଟା କିଦୁ,
୧୮ ମାତର୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ଁ ଇଜିନା, ମାପୁରୁଦି ରାଜି ରେଇ ସାନ୍ଦି ଇକା ନାନୁ ମାରି ଇୟା ଅଙ୍ଗୁର୍ରସ୍ ଉଣୁଏ ।”
୧୯ ମାରି, ୱାନ୍ ରୁଟି ଅତାନ୍ନୋ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଦନ୍ୟବାଦ୍ ସିତାନ୍ ମାରି ରୁଟି ରୁକ୍ସି ସିଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, “ମି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସିଆତିମାନି ଇକା ନା ମେନ୍ଦଲ୍; ନାଙ୍ଗ୍ଁ ଏତ୍କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇକା କିଦୁ ।”
୨୦ ଉଟି ୱିସ୍ତି ୱେନ୍କା ଆୟାୱାଜା ୱାନ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ ରସ୍ତି ଉଣି ଡୁବାଇ ଆସ୍ତାନ୍ନୋ ଇର୍ହାନ୍, ଇୟା ଅଙ୍ଗୁର୍ରସ୍ ମି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସିଆତିମାନି ନା ନେଡେର୍ତି ପୁନି ନିୟମ୍ ।
୨୧ ମାତର୍ ସୁଡ଼ଦୁ, “ଏନ୍ ନାଙ୍ଗ୍ଁ ସାତୁରିକିୟୁଦୁ ସର୍ପେ କିଜିନାନ୍, ୱାନି କିୟୁ ନା ୱାଲେ ଟେବୁଲ୍ ମୁସ୍କୁ ମାନାତ୍ ।
୨୨ ମାତର୍ ମାପୁରୁ ଏଣ୍ତେସ୍ ଆତାମାନାତ୍ କିତାମାନାନ୍, ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ଜେ ନାନ୍ ଆୟାୱାଜା ସାନି ଦଣ୍ତ୍ ପଇନା ସତ୍, ମାରି ଏମେ ଲୋକୁ ମାଣ୍କୁ ୱାନ୍ ସାତୁରିକିୟୁଦୁ ସର୍ପେ ଆଜିନାନ୍, ଚି, ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇକା ନାଣ୍ତ କାରାବ୍ ଆନାତ୍ !”
୨୩ ତାନେ ୱେନ୍କା ମା ଲୋଇରାନ୍ ଏନ୍ ଇକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ସଲ୍ସିନାନ୍, ଆୟା ବିସୟ୍ତାନ୍ ସିସୁର୍ ନିଜେ ନିଜେଦିମାନୁ ୱେନ୍ବାଜି ସାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍ ।

ଏନ୍ ପେରିକାନ୍ ଆୟା ବିସୟ୍ତାନ୍ ଜଗ୍ଡ଼ା

୨୪ ✡ମାରି, ସିସୁରି ଲୋଇ ଏନ୍ ପେରିକାନ୍ ଇଜି ୱେଙ୍ଗ୍◌ ନାଁନ୍,
ଆୟା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱାରିୱାରି ଲୋଇ ୱାରିଗିଜି ସାତାର୍ ।
୨୫ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ଅଣଜିହୁଦି ରାଜାର୍ ୱାରି
ମୁସ୍‌କୁ ସାସନ୍ କିନାର୍, ମାରି ଏର୍ ୱାରି ମୁସ୍‌କୁ ସାସନ୍ କିନିକା ମାନାତ୍,
ୱାର୍ ଦେସ୍‌ତି ସାଙ୍ଗ୍ ଇଜି ୱେଙ୍ଗ୍◌ ନାଁନ୍ ।
୨୬ ✡✡ମାତର୍ ମିର୍ ଆୟାୱାଜା ଆମାଟ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ମି ମାଣ୍‌କୁ ଏନ୍
ପେରିକାନ୍, ୱାନ୍ ୱିଜେରି ମାଣ୍‌କୁ ଇସ୍ରିକାନ୍ ୱାଜା ଆପିନ୍, ମାରି ଏନ୍
ନେତା ମାନାନ୍, ୱାନ୍ ସେବାକିନି ୱାନି ୱାଜା ଆପିନ୍ ।
୨୭ ✡ମାତର୍ ୱିଜେରି ମାଣାନ୍ ପେରି ଲୋକୁ ଏନ୍ ? ଏନ୍
ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତିମାନିକାର୍ ନୋ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ସିମାନି ଲୋକୁ ? ମିର୍
ଅଡ଼୍‌ବିନିଦେର୍ ଜେ ଉଣ୍ତେଙ୍ଗ୍ ବାସ୍‌ତିମାନି ଲୋକୁ, ୱାନ୍ ଇନିକା
ପେରିକାନ୍ ଆଏନ୍ ? ଇରିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ମି ଲୋଇରାନ୍ ଅରେନେ
ସେବାକିନିୱାନି ୱାଜା ମାନା ।
୨୮ ମାତର୍ ମିର୍ ନା ୱିଜୁ ପରିକାଦୁ ନା ୱାଲେ ମାନ୍‌ଞ୍ଜିୱାଜିନିଦେର୍;
୨୯ ନା ବୁବା ଏଣ୍ତେସ୍ ନା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ରାଜି ତିଆର୍ କିତାନ୍, ନାନ୍ ବା
ଆୟାୱାଜା ମି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍ କିଜିନା,
୩୦ ଏଣ୍ତେସ୍ ମିର୍ ନା ରାଜିଦୁ ନା ଟେବୁଲ୍ ମୁସ୍‌କୁ ଉଣିତିନିଦେର୍,
ମାରି ମିର୍ ରାଜାବାସ୍‌ନିଗୋଦିଦି ମୁସ୍‌କୁ ବାସ୍‌ନିଦେର୍‌ନୋ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ତି
ବାରଗୋଟା କୁଟୁମ୍‌ତି ମୁସ୍‌କୁ ସାସନ୍ କିନିଦେର୍ ।

ପିତରତି ମାନାଇକା ଆଗିଡ଼ିରି ମାଟା ଜିସୁ ୱେର୍‌ତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଜୋହନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ “ସିମୋନ, ସିମୋନ, ସୁଡ଼ୁଆ, ପାଣିକିନିକାନ୍ ଗଦ୍‌ମୁଦାନ୍
ସପାଦିଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ଏ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ସୋଲିଦୁ ଜଲ୍‌ପ୍‌ନି ୱାଜା ନେଗି
ଲୋକାମାଣ୍‌କୁ ତାଗ୍‌ଇ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ୱେର୍‌ଏ କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ସୟତାନ୍
ମିଙ୍ଗ ିଁ ପରିକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ସାରିପୋଇତା ମାନାତ୍;

✡ **୨୨:୨୪** ମାତିଉ ୧୮:୧; ମାର୍କ ୯:୩୪; ଲୁକ ୯:୪୬. ✡ **୨୨:୨୬** ମାତିଉ ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫. ✡ **୨୨:୨୬** ମାତିଉ ୨୦:୨୫-୨୭; ମାର୍କ ୧୦:୪୨-୪୪. ✡ **୨୨:୨୭** ଜୋହନ ୧୩:୧୨-୧୫.

୩୨ ମାତର୍ ମି ବିସ୍‌ବାସ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ମାର୍‌ଗେଏତ୍, ଇୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍
ମି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପାର୍‌ତନା କିତାମାନା; ମାରି, ନିନ୍ ଡେ଼ସି ୱାତି ୱେନ୍‌କା
ନିଜେଦି ତଡ଼ାନ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି କିଦୁ ।"
୩୩ ମାତର୍ ପିତର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ୱେର୍‌ତାନ୍, "ଏ ପ୍ରବୁ, ନାନ୍ ନି ୱାଲେ
ଜଇଲ୍‌ତୁ ସଣ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ମାରି ସାନିଦଣ୍ଡ ପଇଦେଙ୍ଗ୍ ବା ତିଆର୍ ଆତାମାନା
।"
୩୪ ମାତର୍ ଜିସୁ ୱେର୍‌ତାନ୍, "ଏ ପିତର୍, ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ଇଜିନା,
ନେର୍ ନାଡ଼ା କରୁ କେଡ଼ିଇ ଆଗ୍‌ଡ଼ିନେ ନିନ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ମୁଜା ନେସେଏ
ଇଜି ଇନି ।"

ଜିସୁମାନୁ ବାକ୍ୟଦି ସଡ଼୍‌ଆନିକା

୩୫ ✡ତାନେ ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ଏସ୍ତିୱାଲେ ନାନ୍
ମିଙ୍ଗିଁ ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ମଣି, ମଣି ମାରି ଜୁତେଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପୋକ୍‌ତା
ମାର୍‌ଆ, ନାସ୍ତିୱାଲେ ମିଙ୍ଗିଁ ଇନିକା ଉଣା ମାର୍‌ଆତ୍ ? ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍,
ଇନିକା ସିଲେ ।
୩୬ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ମାତର୍ ଇଲେ, ଆମାୱାନିଦି
ଡାବୁଙ୍ଗୁଁ ଇଡ଼ନି ମଣି ମାନାତ୍, ୱାନ୍ ଆକା ଅପିନ୍, ଆୟାୱାଜା ମଣି ବା
ଅପିନ୍, ମାରି ଆମାୱାନିଙ୍ଗ୍ କୁଡ଼ାମ୍ ସିଲେତ୍, ୱାନ୍ ନିଜେଦି ସାଦର୍
ଉଣ୍ଡି ପୋର୍‌ଜ କାଣ୍ଡା କଡ଼ିନ୍ ।
୩୭ ମାତର୍ ନାନ୍ ମିଙ୍ଗିଁ ୱେର୍‌ସିନା, ୱାନ୍ ପାପିଲୋକା ୱାଲେ
ମିସାତାନ୍, ଇୟା ଏମେ ବାକ୍ୟ ରାସ୍‌ତା ମାନାତ୍, ଆକା ନା ମାନୁ ପୁରା
ଆନିକା ମାନାତ୍; ଆଦେଙ୍ଗ୍ ନା ବିସୟତି ମାଟା ପୁରା ଆଜିନାତ୍ ।"
୩୮ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, "ପ୍ରବୁ, ସୁଡ଼୍‌ଆ, ଇବେନୁ ରୁଣ୍ଡି କାଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍
ମାନେ ।" ମାରି, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ରୁଣ୍ଡି କାଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ନାଣ୍ଡ୍ ।

ଜିତ ଗରନ୍‌ତୁ ଜିସୁଦି ପାର୍‌ତନା

(ମାତିଉ ୨୬:୩୬-୪୬; ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨)

୩୯ ଜିସୁ ଗାଡ଼୍‌ତାନ୍ ସୋତା ସୋର୍‌ଆନ୍‌ନୋ ନିଜେଦି
ଦିନ୍‌କେରିୱାଜା ଜିତ ଗରନ୍ ମୁସ୍‌କୁ ସୋର୍‌ଆନ୍, ମାରି ସିସୁର୍ ବା
ୱାନି ୱାଲେ ୱାଲେ ସୋର୍ହାର୍ ।

✡ **୨୨:୩୫** ମାତିଉ ୧୦:୯,୧୦; ମାର୍କ ୬:୮,୯; ଲୁକ ୯:୩; ୧୦:୪.

୪୦ ଆୟା ବାଡିଦୁ ଇତାର୍‌ରୋ ଜିସୁ ସିସୁରିଙ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ପରିକାଦୁ
ଏଣ୍ଡେସ୍ ଆର୍‌ଇଦେର୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ ପାର୍‌ତନା କିଦୁ ।”
୪୧ ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରିମାଣ୍‌କୁ କାଣ୍ଡେକ୍ ଆକ ସୋର୍‌ଆନ୍‌ନୋ
ମେଣ୍ଡେଙ୍ ଗୋଟ୍ କିଜି ପାର୍‌ତନା କିଦେଙ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୪୨ ଏ ବୁବା, ଜଦି ନି ବଦା ମାନାତ୍, ଆୟା ଦୁଃକ୍ ନି କାସ୍ଟୁଦି ସାଟି
ଆକ କିଆ; ଆରିଙ୍ ନା ବଦା ସିଲେ, ମାତର୍ ନି ବଦା ସତ୍ ଆପିତ୍ ।
୪୩ ମାରି, ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତାନ୍ ଅରେନ୍ ଦୁତ୍ ଦର୍ସନ୍ ସିଜି ୱାନିଙ୍ ସାକ୍ତି
ସିତାତ୍ ।
୪୪ ମାରି, ଜିସୁ ନାଣ୍ଡ ଦୁଃକ୍ ଆଜି ଉଣ୍ଡି ମନ୍‌ତାନ୍ ପାର୍‌ତନା
କିଦେଙ୍ ଅତାନ୍ ମାରି ୱାନି ରୁନୁ ନେତେର୍ ଟିପା ୱାଜା ବୁମିଦୁ
ୱାଙ୍ଗିଁତାତ୍ ।
୪୫ ମାରି, ୱାନ୍ ପାର୍‌ତନା କିନିମାଣାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁଜି ସିସୁରି ଲାକ୍‌ତୁ
ୱାଜି ୱାରିଙ୍ ଦୁଃକ୍ ଉଣ୍ଡିଙ୍ ସୁଜ୍‌ନିକା ସୁଡ଼ତୁାନ୍;
୪୬ ମାରି, ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏନ୍ଦା ସୁଜ୍‌ଜିନିଦେର୍ ?
ପରିକାଦୁ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଆର୍‌ଇଦେର୍, ଆୟା ଉଣ୍ଡିଙ୍ ନିଙ୍‌ଜ ପାର୍‌ତନା
କିଦୁ ।”

ଜିସୁ ସାତ୍ରୁରି କିୟୁଦୁ ସର୍‌ପେ ଆତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଜୋହନ ୧୮:୩-୧୧)

୪୭ ଜିସୁ ୱାର୍‌ଗିନିୱାଲେ, ସୁଡ଼ଦୁ, ଲୋକୁ ୱିଜେରେ ୱାଜି
ଉଣ୍ଡାତାର୍, ମାରି ବାରଲୋକ୍ ସିସୁରି ଲୋଇରାନ୍ ଜିହୁଦା ଦର୍‌ତି
ଅରେନ୍ ୱାରି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ୱାଜି ଜିସୁଙ୍ଗୁ ନଣ୍ଡଦେଙ୍ ଇଜି ୱାନି
ଲାକ୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍ ।
୪୮ ମାତର୍ ଜିସୁ ଜିହୁଦେଙ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ଏ ଜିହୁଦା,
ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦିଙ୍ ନଣ୍ଡଜି ନୋ ସାତ୍ରୁରି କିୟୁଦୁ ସର୍‌ପେ କିଜି ସିଜିନି ?”
୪୯ ଇବେଟ୍ ଇନିକା ଆନାତ୍, ଆକା ସୁଡ଼୍‌ଜି ୱାନି ତଡ଼୍‌କୁ ଇର୍ହାର୍,
“ପ୍ରବୁ, ମାପ୍ ଇନିକା କାଣ୍ଡାଦାନ୍ କାତ୍‌ନାପ୍ ?”
୫୦ ମାରି, ୱାରି ଲୋଇ ଅରେନ୍ ୱିଜେରିଙ୍‌ପେରି ଜାଜକ୍‌ତିମାନୁ
ପାଣିକିନି ଗଡିମୁରୁଲିଦି ଉଣେରି ଗିତଣି କୟାତା ପୋକ୍‌ତାନ୍ ।

୫୧ ମାତର୍ ଜିସୁ ଇର୍ଆନ୍, “ନିସନେ ଆନାତ୍ଲେ; ମାରି, ୱାନ୍ ୱାନି
ଗିତଣି ମୁଟ୍ସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେଗେଣ୍ଡୁ କିତାନ୍ ।”
୫୨ ମାରି, ଜିସୁ ୱାନି ବିରଦ୍ତାନ୍ ୱାତି ମାର୍ଇ ପେରି ଜାଜକ,
ମନ୍ଦିର୍ରତି ପେରି ପେରିକାର୍ ମାରି ପେରି ଡକ୍ରାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍,
“ଡଙ୍ଗାଁର୍ଏନ୍ ବିରଦ୍ତାନ୍ ସନିୱାନିୱାଜା କାଣ୍ଡା ନି ଡୁଡୁ ଆସ୍ସି ମିର୍
ଇନିକା ସତିୱାତିଦେର୍ ?
୫୩ ✡ନାନ୍ ଦିନାମି ମିୱାଲେ ମନ୍ଦିର୍ରତୁ ମାନିୱାଲେ ମିର୍ ନା
ବିରଦ୍ତାନ୍ କିୟୁ ପେର୍ଇତିଦେର୍, ମାତର୍ ଇକା ମି ସମୟ ମାରି
ସିକାଟିଦି ସାସନ୍ ।”

ପିତର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ନେସେଏ ଇର୍ଆନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୫୭-୫୮,୬୯-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୫୪,୬୬-୭୨; ଜୋହନ ୧୮:୧୨-୧୮,୨୫-୨୭)

୫୪ ୱେନ୍କା ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଆସ୍ସି ଅସି ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ପେରି ଜାଜକରି
ଇଲ୍ତୁ ତାତାର୍; ମାତର୍ ପିତର୍ ଆକ ତେବାଜି ୱେନ୍କା ୱେନ୍କା
ସର୍ଆନ୍ ।
୫୫ ମାରି, ୱାର୍ ଦୁଆର୍ତି ନାଡ଼୍ମି ସିସୁ କାସିସ୍କିଜି ଉଣ୍ଡେ୍ମାନୁ
ବାସ୍ତାର୍, ପିତର୍ ୱାରିମାନୁ ବାସ୍ତା ମାର୍ଆନ୍ ।
୫୬ ଅରେତ୍ ପାଣି କିନି ଆଇମା ପିତର୍ତିଙ୍ଗ୍ ସିସୁ ଲାକ୍ତୁ
ବାସ୍ତିମାର୍ଇକା ସୁଡ଼୍ଜି ଇର୍ହାତ୍, “ଇକାନ୍ ବା ଜିସୁୱାଲେ ମାର୍ଆନ୍
।”
୫୭ ମାତର୍ ପିତର୍ ଇୟା ମାଟାଦିଙ୍ଗ୍ ସିଲେଇଜି ଇର୍ଆନ୍, “ଏ
ଆଇମା, ନାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେସେଏ ।”
୫୮ ଏସୋ ସମୟ ୱେନ୍କା ମାରି ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍ଜି ଇର୍ଆନ୍,
“ନିନ୍ ବା ଜିସୁୱାଲେ ମାର୍ଇ ଲୋକା ଲୋଇ ଅରେନ୍ ।” ମାତର୍
ପିତର୍ ଇର୍ଆନ୍, “ସିଲେ, ତଡ଼ାନ୍, ନାନ୍ ନେସେଏ ।”
୫୯ ମାରି ଗଣ୍ଟା ୱେନ୍କା ମାରି ଅରେନ୍ ପୁରା ନେସ୍ସି ଇନ୍ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍ତାନ୍, “ଇକାନ୍ ବା ସତେନେ ୱାନିୱାଲେ ମାର୍ଆନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍
ତୋ ଗାଲିଲିଦି ଲୋକୁ ।”

✡ **୨୨:୫୩** ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭.

୬୦ ମାତର୍ ପିତର୍ ଇର୍ଆନ୍, "ତଡ଼ାନ୍, ନିନ୍ ଆମାକା ଇଜିନି, ନାନ୍
ଆକା ନେସେଏ ।" ଆୟାଦାପ୍ରେ ୱାନ୍ ମାଟା ଇନ୍‌ବୁ ଇନ୍‌ବୁ କରୁ
କେଡ଼ିତାଡ୍ ।
୬୧ ମାରି ପ୍ରବୁ ଡ଼େସି ମାର୍‌ଜି ପିତର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ତ୍ତାନ୍; "ଆବେଟ୍ ନେର୍
କର୍‌ରୁ କେଡ଼ିନି ଆଗ୍‌ଡ଼ିନେ ନିନ୍ ନାଙ୍ଗେଁ ମୁଜା ନେସେଏ ଇଜି ଇନି,
ଇୟା ଆମା ମାଟା ପ୍ରବୁ ପିତର୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆମାର୍‌ଆନ୍,"
୬୨ ଆକା ପିତର୍ ୱାନି ମୋନ୍‌ତୁ ଏଡ୍‌କିତାନ୍, ମାରି ୱାନ୍ ଆଡ୍‌ରେ
ସଲ୍‌ସି ନାଣ୍ଡ ଦୁଃକ୍‌ତାନ୍ ଆଡ଼୍‌ବାତାନ୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସେମାର୍ କିତାର୍ ମାରି ଡାକ୍‌ତାର୍
(ମାତିଉ ୨୬:୬୭-୬୮; ମାର୍କ ୧୪:୬୫)

୬୩ ମାରି, ଏମେ ଲୋକ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଆସ୍‌ତା ଇଟ୍‌ତାମାର୍‌ଆର୍, ୱାର୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡାକ୍‌ସି ଡାକ୍‌ସି ସେମାର୍ କିତାର୍,
୬୪ ମାରି ୱାନି ମୋକମି ପାଗା କେର୍‌ପ୍‌ସି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାର୍,
ନିନ୍ ପରା ବାବବାଦି ! ଇନ୍‌ଆଁ ତୋ, ଏନ୍ ନିଙ୍ଗେଁ ଡାକ୍‌ତାର୍ ?
୬୫ ମାରି, ୱାର୍ ନାଣ୍ଡ ମାଟେଙ୍ଗ୍ ୱାନି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ଇଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ଦା
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ପେରି ମିଟିଙ୍ଗ୍‌ତୁ ତାତାର୍
(ମାତିଉ ୨୬:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୪; ଜୋହନ ୧୮:୧୯-୨୪)

୬୬ ସାଲ୍‌ଦି ଆତିଦାପ୍ରେ ଲୋକା ପେରିଡକ୍‌ରାର୍, ମାରି ପେରି
ଜାଜକର୍ ମାରି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ଉଣ୍ଡାଜି ତାମେ ପେରି ଲୋକାମିଟିଙ୍ଗ୍‌ତୁ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ
ଅସି ଇର୍ହାର୍, "ନିନ୍ ଜଦି କ୍ରିସ୍ତ, ଆରିଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗେଁ ଇନ୍‌ଆଁ ।"
୬୭ ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, "ମାଙ୍ଗେଁ ଇନ୍‌ଆଁ, ନିନୁ ଇନିକା ମସିହ ?" ୱାନ୍
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ନାନ୍ ଜଦି ମିଙ୍ଗେଁ ଇନା, ମିର୍ ତୋ ବିସ୍‌ବାସ୍
କିଇଦେର୍;
୬୮ ମାରି, ନାନ୍ ଜଦି ପ୍ରସ୍ନ ୱେନ୍‌ବାନା, ମିର୍ ୱେର୍‌ଇଦେର୍ ।
୬୯ ମାତର୍ ଇଲେଇରାନ୍ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ର ପେରି ସାକ୍ତିଦି ମାପୁରୁଦି
ରାଜାଗାଦିଦି ଉଣେରି ତରିନ୍ ବାସ୍‌ନାନ୍ ।"

୭୦ ଆବେଟ୍ ୱିଜେରେ ୱେନ୍‌ବାତାର୍, "ଆରିଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ ଇନିକା
ମାପୁରୁଦି ମାରିନ୍ ?" ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ନାନ୍ ଆକାନେ ଇଜି
ମିର୍ ଇଜିନିଦେର୍ ।"
୭୧ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଇର୍ହାର୍, "ଆରିଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗିଁ ସାକି ମାରି ଏନ୍ଦା
ଦରକାର୍ ? ମାଡ୍ ତୋ ନିଜେନିଜେ ୱାନି ନିଜେଦି ୱେନ୍ଯୁଦାନ୍
ୱେରିକା ।"

୨୩

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ପିଲାତ୍ ରାଜାଦି ଆଗ୍‌ଡ଼ି ତାତାର୍
(ମାତିଉ ୨୭:୧-୨,୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫)

୧ ୱେନ୍‌କା କୁଟୁମ୍‌ତି ୱିଜେରେ ଲୋକୁ ନିଙ୍ଗିଁତାରୋ ପିଲାତ୍
ରାଜାମାନୁ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଅତାର୍ ।
୨ ମାରି, ୱାର୍ ୱାନି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ଦୋସ୍ କିଜି ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍
ଆସ୍‌ତାର୍, "ମାପ୍ ସୁଡ଼୍‌ତ୍ରାପ୍, ଇକାନ୍ ମା ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ରାଜାଦି ବିରଦ୍
କିବିସ୍‌କିଜିନାନ୍ ମାରି କାଇସର୍ ରାଜେଙ୍ଗ୍ ସିସ୍‌ଟୁ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ତେବା
କିଜିନାନ୍ ମାରି ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ କ୍ରିସ୍ତ ରାଜା ଇଜିନାନ୍ ।"
୩ ଆବେଟ୍ ପିଲାତ୍‌ରାଜା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, "ନିନ୍ ନୋ ଜିହୁଦି
ଲୋକ୍‌ତି ରାଜା ?" ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, ନିନ୍ ଇଜିନି ।
୪ ଆବେଟ୍ ପିଲାତ୍ ରାଜା ପେରି ଜାଜକରିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍
ଇର୍‌ଆନ୍, "ନାନ୍ ଇୟାୱାନିମାନୁ ଇନି ଦୋସ୍ ପୟ୍‌ଏଜିନା ।"
୫ ମାତର୍ ୱାର୍ ମାରି ନାଣ୍ଡଦାନ୍ ନାଣ୍ଡ ଇନ୍‌ଡ୍ରେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍,
"ଇକାନ୍ ୱିଜୁ ଜିହୁଦା ଦେସ୍‌ତୁ ସିକିୟା ସିଜି ଗାଲିଲିଦାନ୍ ଆରାମ୍ କିଜି
ଇବେବା ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ବାୟା କିଜିନାନ୍ ।"

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ହେରୋଦମାନୁ ଅତାର୍

୬ ମାତର୍ ପିଲାତ୍ ରାଜା ଇକା ୱେନ୍‌ଜି ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, "ଇୟା
ଲୋକୁ ଇନିକା ଅରେନ୍ ଗାଲିଲିଦିକାନ୍ ?"
୭ ମାରି, ୱାନ୍ ଜେ ହେରୋଦ୍ ରାଜାଦି ଅଦିକାର୍‌ତାନ୍ ମାନାନ୍,
ଇକା ନେସ୍‌ସି ୱାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ହେରୋଦ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ପୋକ୍‌ତାନ୍, ୱାନ୍ ବା
ଆୟାୱାଲେ ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ ମାର୍‌ଆନ୍ ।

୮ ହେରୋଦ ରାଜା ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼ଜୁ ନାଣ୍ଡ ୱେଡ଼ିକା ଆତାନ୍, ଇରିଙ୍ଗ୍
ୱାନ୍ ଜିସୁଦି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ୱେର୍‌ଆମାର୍‌ଆନ୍ ଆକା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଏସୋ
କାଡ଼ାଦାନ୍ ସୁଡ଼୍‌ଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିଜିମାର୍‌ଆନ୍, ମାରି ଜିସୁ ମାଣାନ୍ ଉଣ୍ଡି୍
କାବାଆନି ପାଣି ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆସାକିଜିମାର୍‌ଆନ୍ ।
୯ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ହେରୋଦ ରାଜା ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଏସୋ ମାଟେଙ୍ଗ୍
ୱେନ୍‌ବାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, ମାତର୍ ୱାନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡି୍ ମାଟା ବା
ଇନ୍‌ଏତାନ୍ ।
୧୦ ମାରି, ପେରି ଜାଜକର୍ ମାରି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ନିର୍‌ଆରୋ ୱାନି
ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ଦୋସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।
୧୧ ମାରି, ହେରୋଦ ନିଜେଦି ସୈନ୍ୟରି ୱାଲେ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସେମାର୍
କିଜି ସେମାର୍ କିନି ରାଜାରି ଆଙ୍ଗିଁ ଆରିସ୍ କିତାର୍‌ରୋ ପିଲାଡ଼୍‌ଦି
ଲାକ୍‌ତୁ ମାରିଡ଼େସି ପୋକ୍‌ତାର୍ ।
୧୨ ଆୟା ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ହେରୋଦ ମାରି ପିଲାତ୍ ମିସାବିଡ଼ାଜି ସଙ୍ଗ୍
ଆତାର୍; ଆଗିଡ଼ି ୱାର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ମାନୁ ସାତ୍ରୁରୁ ମାର୍‌ଆର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସାନିଦଣ୍ଡ ସିତାର୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୨୬; ମାର୍କ ୧୫:୬-୧୫; ଜୋହନ ୧୮:୩୯;
୧୯:୧୬)
୧୩ ତାନେୱେନ୍‌କା ପିଲାତ୍ ପେରି ଜାଜକରିଙ୍ଗ୍, ପେରି ୱାରିଙ୍ଗ୍
ମାରି ୱିଜୁ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡେ୍ ମାନୁ କୁକ୍‌ସି ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍,
୧୪ "ଇୟା ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସେଇପାଣି କିବିସ୍‌କିଜିନାନ୍ ଇଜି ମିର୍
ୱେନିଙ୍ଗ୍ ମା ଲାକ୍‌ତୁ ତାତିମାନିଦେର୍; ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ମାପ୍ ମି
ଆଗିଡ଼ିନେ ୱେନିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାମାନା, ୱାନି ବିରଦ୍‌ତାନ୍ ମିର୍
ଆମାକାୱିଜୁ ଇଜିନିଦେର୍, ଆୟାୱାଜା ଇନି ସେଇପାଣି ୱେନିମାନୁ
ପୟ୍‌ଏ ।
୧୫ ହେରୋଦ ବା ୱାନି ସେଇପାଣି ପୟ୍‌ଏ, ମାତର୍ ହେରୋଦ
ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମା ଲାକ୍‌ତୁ ମାରି ପୋକ୍‌ତାତାନ୍; ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଇୟା ଲୋକ୍
ସାନିଦଣ୍ଡ ଜଗ୍ ଇନି ପାଣିବା କିଏନ୍;
୧୬ ମାରି ମାପ୍ ୱେନିଙ୍ଗ୍ ସାସ୍ତି ସିତିୱେନ୍‌କାନେ ଡ଼ିସ୍‌ନାପ୍ ।
୧୭ ପଣ୍ଡୟତି ସମୟତୁ ୱାରି ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଅରେନ୍ ଜଇଲ୍‌ତୁ
ମାନି ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଜିମାର୍ହାଡ଼୍ ।"

୧୮ ମାତର୍ ୱାର୍ ୱିଜେରେ ଅର୍ସେ ଆଉଲି ଆଜି ଇର୍ହାର୍,
“ୱେନିଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାରାଗ୍ ଡାକ୍ତୁ, ମା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ବାରବ୍ବାଦିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସ୍ତୁ ।”
୧୯ ଇୟା ବାରବ୍ବା ଗାଡ଼ତୁ ଗଟାତିମାନି ଜୁଦ୍ ଆରାମ୍ କିତିମାନି
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଏସ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ତିମାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍
ଜଇଲ୍ତୁ ତେବାତା ମାର୍ଆନ୍ ।

୨୦ ମାତର୍ ପିଲାତ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଡ଼ିସ୍ସି କିଦେଙ୍ଗ୍ ବଦାକିତାନ୍ନୋ
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ମାରିଡ଼େସି ବୁଜାକିତାନ୍ ।
୨୧ ଇରିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ନାଣ୍ତ୍ ଆଉଲି ଆଜି ଇଣ୍ତେ୍ଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍, “ୱାନିଙ୍ଗ୍
କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ଏକିସ୍କିଦୁ, କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ଏକିସ୍କିଦୁ ।”

୨୨ ମାରି, ପିଲାତ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ମୁଣ୍ତି୍ ଦେବେଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ଏନ୍ଦା, ୱାନ୍
ଇନିକା ଦସ୍ କିତାମାନାନ୍ ? ମାପ୍ ୱାନିମାନୁ ସାନିଦଣ୍ତତି ଇନି ଦସ୍ବା
ପୟ୍ଏପ୍; ମାରି, ମାଡ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସାସ୍ତି ସିନାଡ ଡ଼ିସ୍ନାଟ୍ ।”

୨୩ ମାତର୍ ୱାନ୍ କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ଏକିସ୍କିଦୁ ଇଜି ଦାବି କିଜି ୱାର୍ ପେରି
ୱେନ୍ଜୁଦାନ୍ ଜିଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍, ମାରି ୱାରି ଆଉଲିଦାନ୍ ପୁରା
ଆତାତ୍ ।
୨୪ ମାରି, ୱାରି ଦାବି କିତି ଇସାବ୍ତାନ୍ ଆପିତ୍ ଇଜି ପିଲାତ୍
ଆଦେସ୍ ସିତାନ୍ ।
୨୫ ମାତର୍ ଜୁଦ୍ ମାରି ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ତି
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଜଇଲ୍ତୁ ଇଟ୍ତିମାନି ଏମେ ଲୋକ୍ତି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ଦାବି
କିତାମାଆର୍, ଆୟା ବାରବ୍ବାବେଙ୍ଗ୍ ପିଲାତ୍ ଡ଼ିସ୍ତାନ୍, ମାରି ପିଲାତ୍
ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସାୟାମାର୍ଗା ଡାକ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଁ ଇଜି ଲୋକା ବଦାଦାନ୍ କିୟୁଦୁ
ସର୍ପେ କିତା ସିତାନ୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ଏକିସ୍ତାର୍

(ମାତିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଜୋହନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୬ ସନ୍ୟର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଆସ୍ତାରୋ ସନିୱାଲେ ଇସ୍ରି ନାର୍ତାନ୍ ଗାଡ଼ତୁ
ୱାଜିମାନି ସିମୋନ ଦର୍ତି ଅରେନ୍ କୁରିଣି ଗାଡ଼୍ତି ଲୋକ୍ତିଙ୍ଗ୍
ଆସ୍ତାର୍ରୋ ଜିସୁଦି ୱେନ୍କା ୱେନ୍କା କ୍ରୁସକାଟ୍ ପିଡିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି
ସିମୋନତି ମେପିଦୁ ଆକା ଇଟ୍ତାର୍ ।

୨୭ ମାରି, ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ମାରି ୱାନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଦୁଃକ୍ କିଜି ବକାଦୁ କତାଜି
ଆଡ଼୍ବାଜି ମାନି ଆଇମେକ୍ ନାଣ୍ତ ଲୋକୁ ଜିସୁ ୱେନ୍କା ୱେନ୍କା
ସୋଲ୍ସିମାର୍ଏ ।
୨୮ ମାତର୍ ଜିସୁ ଆଇମେକା ତରିଣ୍ତ ମାର୍ଜିବେସତାନ୍ନୋ
ଇର୍ଆନ୍, “ଏ ଜିରୁସାଲମତି ଆଇମେକ୍, ନା ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍ବାମାଟ୍,
ମାରି ମିର୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମାରି ନିଜେ ନିଜେଦି କଡ଼ରିଙ୍ଗ୍
ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍ବାଦୁ;
୨୯ ମାତର୍ ସୁଡ଼ଦୁ, ଏମେ ଆଇମେକ୍ ବାଞ୍ଜି, ମାରି ଏମେ ଆଇମେକ୍
ଏସ୍କାଙ୍ଗ୍ବା ପୋଟାଦୁ ଆଉ ମାରି ପାଲ୍ ଉଟ୍ଉ, ୱାନିକାଙ୍ଗ୍ ଲୋକୁ
ଏସ୍ତିୱାଲେ ଦନ୍ୟ ଦନ୍ୟ ଇଜି ଇନାର୍, ଇୟାୱାଜା ସମୟ ୱାଜିନାଡ୍ ।
୩୦ ✡ନାସ୍ତିୱାଲେ ଲୋକୁ ଗରକାଙ୍ଗ୍ ଇଣ୍ତେ୍ଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ନାର୍, ମା ମୁସ୍କୁ
ଆର୍ଆ, ମାରି ଇସ୍ରିଗରକାଙ୍ଗ୍ ଇଣ୍ତେ୍ଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ନାର୍, ମାଙ୍ଗ ଁ ପିଡ଼ିକ୍ଆ
।
୩୧ ମାତର୍ ଲୋକୁ ଜଦି ଜିବନ୍ମାନି ମାରାନ୍ ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇକା କିନାର୍,
ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ତି ମାରାନ୍ ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇନିକା ଗଟେଆଏଡ୍ ?”

୩୨ ମାରି, ଜିସୁଦି ୱାଲେ ସାନିଦଣ୍ତ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଜି ମାରି ରିଏର୍
ଡଙ୍ଗାଁରିଙ୍ଗ୍ ବା ୱାନି ୱାଲେ ଅସିମାର୍ହାର୍ ।
୩୩ ମାରି, ୱାର୍ କାପାଲ୍ ନାନି ଦର୍ତି ବାଡିଦୁ ଇଡାର୍ରୋ ଆବେନୁ
ସୈନ୍ୟର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ଏକିସ୍କିତାର୍, ମାରି ଡଙ୍ଗାଁରିଙ୍ଗ୍ ରିଏରି
ମାଣ୍କୁ ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଉଣିକିୟୁ ତରିନ୍ ମାରି ଆଇୱାନିଙ୍ଗ୍ ଡେବିରି
କିୟୁ ତରିନ୍ କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ଏକିସ୍କିତାର୍ ।
୩୪ ନାସ୍ତିୱାଲେ ଜିସୁ ଇର୍ହାନ୍, “ଏ ବୁବା, ୱେରିଙ୍ଗ୍ କେମା କିଆ,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକାର୍ ଇନିକା କିଜିନାର୍, ଆକା ୱାର୍ ନେସ୍ଏର୍ ।” ମାରି,
ୱାର୍ ୱାନି ଆଙ୍ଗ ଁୱିଜୁ ବାଗ୍ କିନି ଉଣ୍ତିଙ୍ଗ୍ କୁଡ଼କୁଡି କିତାର୍ ।
୩୫ ମାରି, ଲୋକୁ ନିର୍ଆର୍ରୋ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ସୁଡ଼୍ଜି ମାର୍ହାର୍ । ମାରି,
ଜିହୁଦି ନେତାର୍ ବା ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସେମାର୍ କିଜି ଇଣ୍ତେ୍ଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର୍, ୱାନ୍
ଆଇୱାରିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିତାନ୍, ୱାନ୍ ଜଦି ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ବାସେକିତି କ୍ରିସ୍ତ,
ସିଲିତିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିପିନ୍ ।

✡ **୨୩:୩୦** ପ୍ରକାଶିତ ୬:୧୬.

୩୬ ମାରି, ସୈନ୍ୟର୍ ବା ଜିସୁ ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ସୋଇନିରସ ଜାସେ କିଜି
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସେମାର୍ କିଜି ଇର୍ହାର୍,
୩୭ ନିନ୍ ଜଦି ଜିହୁଦିର୍ ରାଜା, "ଆଦେଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ରକିୟା କିଆ
।"
୩୮ ମାରି, ୱାନି ମୁସ୍‌କୁ ଇୟାୱାଜା ରାସ୍‌ତିକା ବା ମାର୍ହାତ୍, "ଇକାନ୍
ଜିହୁଦିର୍ ରାଜା ।"
୩୯ ମାରି, କ୍ରୁସକାଟ୍‌ତୁ ଏକିସ୍‌କିଡିମାନି ଡଙ୍ଗାଁରି ମାଣ୍‌କୁ ଅରେନ୍
ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ନିଦା କିଜି ଇଣ୍ଡେ୍ରଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍, "ନିନ୍ ଇନିକା କ୍ରିସ୍ତ ଆଇନୋ
? ନିଜେଦିଙ୍ଗ୍ ନି ମାଙ୍ଗିଁ ରକିୟା କିଆ ।"
୪୦ ମାତର୍ ମାରି ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ରିସ୍ କିଜି ଇର୍ହାନ୍, "ନିନ୍
ସାମାନ୍ ଦଣ୍ଡ ତୋ ପଇଜିନି, ନିନ୍ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଇନିକା ଡିଲାଇଜିନି ନୋ
?
୪୧ ମାରି, ମାଡ୍ ଗିଦେ ନିୟ୍ୟାଇସାବତାନ୍ ଦଣ୍ଡ୍ ବୋଗାଜିନିକା,
ଇରିଙ୍ଗ୍ ମାଡ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି କାର୍ମୁଦି ଦସ୍ ପଲ୍ ପୋଇଜିନିକା, ମାତର୍
ଇୟା ଲୋକୁ ଇନି ଦୋସ୍‌ବା କିଏନ୍ ।"
୪୨ ତାନେୱେନ୍‌କା ଆୟା ଡଙ୍ଗାଁରେଏନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ଇର୍ହାନ୍, "ଏ ଜିସୁ
ନିନ୍ ନିଜେଦି ରାଜିଦୁ ସୋର୍‌ରିଙ୍ଗ୍ ନାଙ୍ଗିଁ ଏତ୍ କିଆ ।"
୪୩ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାନ୍, "ନାନ୍ ନିଙ୍ଗିଁ ସତ୍ ୱେର୍‌ସିନା,
ନେରୁ ନିନ୍ ନା ୱାଲେ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍ ସନି ।"

ଜିସୁ ସାତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଜୋହନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୪ ନାସ୍ତିୱାଲେ ପୁରା ବାର୍ ଗଣ୍ଟା ସମୟ ଆତାମାର୍ହାତ୍, ମାରି,
ୱେଡ଼ାଦି ଜାୟ୍ ସିଲେଣ୍ଡ ଆତାତ୍‌ଆକା ମୁନ୍‌ଡ୍ରି ଗଣ୍ଟା ସାନ୍ଧି ପୃତିବି ୱିଜୁ
ସିକାଟି ଆତାସୋର୍ହାତ୍ ।
୪୫ ମାରି ମନ୍ଦିର୍‌ରତି ପବିତ୍ର ବାଡିଦିଙ୍ଗ୍ ଏର୍‌ପିସିମାନି ଦୁଙ୍ଗୁନି ପାର୍‌ଦା
ମୁସ୍‌କୁରାନ୍ ଆଡ଼ଗି ସାନ୍ଦି କିଜ୍‌ଜି ରୁଣ୍ଡି ମୋକେଙ୍ଗ୍ ଆତାତ୍ ।
୪୬ ମାରି, ଜିସୁ ନାଣ୍ଡ ଆଉଲି ଆଜି ଡ଼େସି ଇର୍ହାନ୍, "ଏ ବୁବା, ନି
କିୟୁଦୁ ନାନ୍ ନିଜେଦି ଆତ୍ମା ସପ୍ରେ କିଜିନା ।" ଇକା ଇନ୍‌ଞ୍ଜି ୱାନ୍ ସାତା
ସୋର୍ହାନ୍ ।

୪୭ ସତସେନାପତି ଇୟା ଗଟ୍‌ନା ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି ଇର୍‌ହାନ୍, "ପୁରା ଇୟା ଲୋକୁ ଦାର୍ମୁ ମାର୍‌ହାନ୍ ।"

୪୮ ମାରି, ଏମେ ଲୋକୁଢିଜେର୍ ଇୟା ଗଟ୍‌ନା ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଉଣ୍ଡେ୍ର ମାନୁ ଆତାମାର୍ହାର୍, ୱାର୍ ୱିଜେରେ ଆୟାୱିଜୁ ଗଟ୍‌ନା ସୁଡ଼ଜ୍ଜି ନାଣ୍ଡ ଦୁଃକ୍ କିଜି ନିଜେଦି ବକାଦୁ କତାଜି ଆଡ଼୍‌ବାଜି ଡେସି ସୋର୍ହାର୍ ।

୪୯ ମାତର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ନେସ୍‌ତିକାର୍ ୱିଜେରେ ମାରି ଗାଲିଲିଦାନ୍ ଅର୍‌ସେ ୱାନି ୱେନ୍‌କା ୱେନ୍‌କା ୱାତିମାର୍‌ଇ ଆଇମେକ୍ ଆକରାନ୍ ନିରେଏନୋ ଇୟାୱିଜୁ ସୁଡ଼ଜ୍ଜିମାରେଏ ।

ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ମୁସ୍‌ତାର୍

(ମାତିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଜୋହନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୦ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଜିହୁଦିରି ହାରାମାତିୟା ଗାଡ଼୍‌ତି ଜୋସେପ୍ ଦର୍‌ତିକାନ୍ ଅରେନ୍ ଲୋକୁ ପେରିଦଲ୍‌ତି ନେତା ମାର୍ହାନ୍, ୱାନ୍ ଅରେନ୍ ନେଗିକାନ୍ ମାରି ଦାର୍ମୁଦି ଲୋକୁ,

୫୧ ମାରି ଜିହୁଦିରି ମାଟାଦିଙ୍ଗ୍ ନି ପାଣିଦିଙ୍ଗ୍ ମାନାଏତା ମାର୍ହାନ୍, ମାରି ହାରାମାତିୟା ନିଜେ ବା ମାପୁରୁଦି ରାଜିଦିଙ୍ଗ୍ କାପ୍‌କିଜି ମାର୍ହାନ୍ ।

୫୨ ୱାଣ୍ଡ୍ର ପିଲାତ୍‌ଦି ଲାକ୍‌ତୁ ସୋର୍ହାନ୍ ନୋ ଜିସୁଦି ସାଡି ମାଡ଼ା ଲସ୍‌ତାନ୍,

୫୩ ମାରି ସାଡିମାଡ଼ାଦିଙ୍ଗ୍ ରେପ୍‌ସିତାସି କାଣ୍ଡେକ୍ ୱାତିଦାନ୍ ତେରେପ୍‌ତାନ୍ ନୋ, ଆବେନୁ ଏନ୍ ଏସ୍‌କାଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼୍‌ଏର୍ ମାର୍ହାର୍, ଗରନ୍‌ତୁ କାରିତିମାର୍‌ଇ ଇୟାୱାଜା ଉଣ୍ଡି୍ର ଗୁଟାଦୁ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇଟ୍‌ତାର୍ ।

୫୪ ଆୟା ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ତିଆର୍‌ଆନି ଦିନ୍ ମାର୍ହାତ୍, ମାରି ରମ୍‌ନିଦିନ୍ ଲାକ୍‌ତୁ ଆଜି ୱାଜି ମାର୍ହାତ୍ ।

୫୫ ମାରି, ଗାଲିଲିଦାନ୍ ୱାନି ୱାଲେ ୱାତିମାର୍‌ଇ ଆଇମେକ୍ ୱେନ୍‌କା ୱେନ୍‌କା ସୋର୍‌ଏ ନୋ ମୁସ୍‌ତିକା ମାରି ୱାନି ମାଡ଼ାଦିଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଇଟ୍‌ତାର୍, ଆକା ସୁଡ଼ତେ,

୫୬ ମାରି ୱାକ୍ ଡେସିସୋର୍‌ଏନୋ ବାସ୍‌ନାଜିନିସ୍‌କୁ ମାରି ନିୟୁ
ତିଆର୍ କିତେ । ୱାକ୍ ରମ୍‌ନିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ରମିତେ, ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକା ନିୟମତୁ
ମାଡ୍‌ଆଡ୍ ।

୨୪

ଜିସୁ ସାତିମାଣାନ୍ ମାରିଡ଼େସି ନିଙ୍ଗିତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୮:୧-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଜୋହନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ମାତର୍ ୱାରାଦି ଆଗିଡ଼ିରି ନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଉଟ୍‌ଲା ନାଡ଼ାକାଦେ ୱାକ୍
ୱାନିକା ତିଆର୍‌କିତି ବାସ୍‌ନାଦିଜିନିସ୍‌କୁ ନି ନିୟୁ ଆସ୍‌ତେନୋ ମୁସ୍‌ତି
ଲାକ୍‌ତୁ ସୋର୍‌ଏ ।

୨ ମାରି, ୱାକ୍ ମୁସ୍‌ତିମାଣ୍‌କୁ କାଲୁ ପେଲେକିତି ମାଡ୍‌ଇକା ସୁଡ଼ୁତେ,
୩ ମାତର୍ ଲୋଇ ସୋରେଏନୋ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଦି ମାଡ଼ା ପୟଉତେ ।
୪ ମାରି, ୱାକ୍ ଆୟା ବିସୟତାନ୍ ବାୟାବେମ୍ରି ୱାଜା ଆତେ,
ଇୟାୱାଜା ସମୟତୁ ସୁଡ଼ଦୁ, ଜାୟତି ୱାତି ଆରାତିକେଙ୍ଗ୍ ରିଏର୍
ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତି ଦୁଡ୍‌କୁ ୱାନିକା ଲାକ୍‌ତୁ ୱାତେ;

୫ ଆବେଟ୍ ୱାକ୍ ତିଲାତେ ନୋ ତାଲା ଆଡ୍‌ଗି ପାଡ୍‌ତେ ମାଡ୍‌ଏ,
ଦୁଡ୍‌କୁ ୱାନିକାଙ୍ଗ୍ ଇଡ୍‌ଏ, "ସାତିୱାରି ମାଣାନ୍ ମିର୍ ଏନ୍ଦା ଜିତିୱାନିଙ୍ଗ୍
ପୋଇଜିନିଦେର୍ ?

୬ ✡ୱାନ୍ ଇବେନୁ ସିଲେନ୍, ମାତର୍ ନିଙ୍ଗିତାମାନାନ୍ ? ୱାନ୍
ଗାଲିଲିଦୁ ମାଡ୍‌ଇୱାଲେ ମିଙ୍ଗି ଇନିକା ଇଡ୍‌ଆମାଡ୍‌ଆନ୍ ଆକା ଏଡ୍
କିଦୁ,

୭ ମନୁସ୍ୟପୁତ୍ରଦିଙ୍ଗ୍ ଜେ ପାପି ଲୋକା କିୟୁଦୁ ସର୍ପେ ଆଜି
କ୍ରୁସକାଟ୍‌ତୁ ସାଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ୍ ମାରି ମୁଣ୍ଡି ଦିନ୍‌ତିନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସାତିମାଣ୍‌ନା
ଡେସିଜିବନ୍ ଆଜି ନିଙ୍ଗିତା ମାନାନ୍ ।"

୮ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ୱାନି ବାକ୍ୟ ଏଡ୍ କିତାର୍,
୯ ମାରି ମୁସ୍‌ତିମାଣ୍‌ନା ଡେସିସୋର୍‌ଏନୋ ଏଗାର୍ ଲୋକାଙ୍ଗ୍ ନି
ଆଇ ୱିଜେରିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱେର୍‌ତେ ।

✡ **୨୪:୬** ମାତିଉ ୧୬:୨୧; ୧୭:୨୨,୨୩; ୨୦:୧୮,୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ
୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩.

୧୦ ଇୟାକେଙ୍ଗ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିୟମ୍, ଜୋହାନା, ଜାକୁବରି ଆଇସି
ମରିୟମ୍ ମାରି ୱେନିକା ୱାଲେ ମାନି ଆଇ ଆଇମେକ୍, ଇୟାକେଙ୍ଗ୍
ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱିଜୁ ବିସଯ୍ ୱେର୍ତେ ।
୧୧ ମାତର୍ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ୱାରି ଲାକ୍ତୁ ବାୟାଦିମାଟା ୱାଜା
ଆତାଡ୍, ମାରି ୱାର୍ ୱାନିକାଙ୍ଗ୍ ବିସ୍ୱାସ୍ କିଏତାର୍ ।
୧୨ ମାତର୍ ପିତର୍ ନିଙ୍ଗ୍ ତାନ୍‌ନୋ ମୁସ୍ତି ଲାକ୍ତୁ ଉରୁକ୍‌ସିସର୍ହାନ୍,
ମାରି ପାଡ଼ିଗିଜି ବେସ୍‌ତାନ୍‌ନୋ ୱାର୍‌ଇ ୱାଡିଙ୍ଗ୍‌ୱିଜୁ ସୁଡ଼ଡୁାନ୍, ମାରି
ୱାନ୍ ଆୟା ଗଟ୍‌ନା ବିସଯ୍‌ତାନ୍ ଡିଲାତାନ୍‌ନୋ ନିଜେଦି ଇଣ୍ଡ୍ର
ସୋର୍ହାନ୍ ।

ରିଏର୍ ସିସୁର୍ ଇମ୍ମାୟୁ ନାଟ ସୋଲ୍‌ସି ମାର୍‌ଆର୍
(ମାର୍କ ୧୬:୧୨-୧୩)

୧୩ ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ଆୟାନାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାରି ମାଣ୍‌ନା ରିଏର୍ ଲୋକୁ
ଜିରୁସାଲମତାନ୍ ପୁରା ଏଗାର୍ କିଲମିଟ୍‌ରଦାନ୍ ଆକ ଇମ୍ମାୟୁଦି ନାଟ
ସୋଲ୍‌ସିମାର୍‌ଆର୍
୧୪ ମାରି ଇୟାୱିଜୁ ଗଟ୍‌ନା ବିସଯ୍‌ତାନ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ମାନୁ
ୱାର୍‌ଗିଜିସାଜି ମାର୍ହାର୍ ।
୧୫ ୱାର୍ ୱାର୍‌ଗିଜିସାନିକା ମାରି ଲୋଇ ଲୋଇ
ୱାର୍‌ଗିଜିସାନିୱାଲେ ଜିସୁ ୱାନ୍‌ଣ୍ଡେ୍ର ୱାରି ଲାକ୍ତୁ ୱାଜି ୱାରି
ୱାଲେ ଦାପେ ଦାପେନେ ବୁଲାଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୧୬ ମାତର୍ ୱାରି କାଣ୍ଡୁକୁ ଇୟାୱାଜା ନାମିତେ ମାର୍‌ଏ, ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଚିନିସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ଏତାର୍ ।
୧୭ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, “ମିର୍ ବୁଲାଜି ବୁଲାଜି ଏମେ
ୱିଜୁ ବିସଯ୍ ନିଜେ ନିଜେଦି ମାନୁ ୱାର୍‌ଗିଜି ସାଜିନିଦେର୍, ଆୟାୱିଜୁ
ଇନିକା ? ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଦୁଃଖ୍‌ତୁ ମୋକ୍‌ମତାନ୍ ନିର୍‌ଆର୍‌ରୋ
ତେବାତାର୍ ।”
୧୮ ମାରି, ୱାରି ମାଣ୍‌ନା କୟାପା ଦର୍‌ତିକାନ୍ ଅରେନ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍
ଇର୍‌ଆନ୍, “ଜିରୁସାଲମତି ଲୋକାରି ମାଣ୍‌କୁ ନିନ୍ ଇନିକା ଅରିନ୍ଦେ
ଆୟାବାଡିଦି ଇୟା ଏସ ଦିନ୍‌ତି ଗଟ୍‌ନା ନେସେଇ ?”
୧୯ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଇନି ଇନି ୱାଜାଦି ଗଟ୍‌ନା ?” ୱାର୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ହାର୍, “ନାଜରିତିୟ ଜିସୁଦି ବିସଯ୍; ୱାନ୍ ମାପୁରୁ ମାରି ୱିଜୁ

ଲୋକାଦି ଆଗିଡ଼ି ପାଣିଦୁ ମାରି ବାକ୍ୟଦୁ ଅରେନ୍ ବପୁଦି ବାବବାଦି ମାର୍ହାନ୍,
୨୦ ମାରି ମା ପେରି ଜାଜକର୍ ମାରି ପେରିକାର୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସାନି ଦଣ୍ଡ ବଗାଦେଙ୍ଗ୍ ସପ୍ରେ କିଜି ୱାନିଙ୍ଗ୍ କ୍ରୁସକାଟ୍ତୁ ସାପିସ୍ କିତାର୍, ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ।
୨୧ ମାତର୍ ଏନ୍ ଇସ୍ରାଏଲତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ିସିସ୍ କିନାନ୍, ୱାନ୍ ଜେ ଇୟା ଲୋକୁ, ଆକା ମାପୁ ଆସା କିତା ମାର୍ଆପ୍; ଇରିଙ୍ଗ୍ ଇକା ଡ଼ିସ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଇୟାୱିଜୁ ଗଟାତି ନେର୍ଆନ୍ ମୁନେନ୍ ଆତାଡ୍ ।
୨୨ ମାରି ବା, ମା ମାଣ୍କୁ ଏସ ଆଇମେକ୍ ମାଙ୍ଗି କାବା କିତେମାନେ; ୱାକ୍ ଉଟ୍ଲା ନାଡ଼ାକାଦେ ମୁସ୍ତି ଲାକ୍ତୁ ସୋରେଏମାରେଏ,
୨୩ ମାରି ୱାନି ସାତି ମାଡ଼ା ପୋଇଉତେନୋ ୱାଜି ଇରେଏ, ୱାକ୍ ଦୁତ୍କା ସୁଡ଼ତୁତେ ମାରେଏ ମାରି ଆୟା ଦୁତ୍କୁ ଇରେଏ ଜେ, ୱାନ୍ ଜିବନ୍ ମାନାନ୍ ।
୨୪ ମାରି, ମା ସଙ୍ଗ୍ତି ଲୋକା ମାଣ୍କୁ ଏର୍ ଏର୍ ମୁସ୍ତି ଲାକ୍ତୁ ସୋଲ୍ସି, ଆଇମେକ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ୱେର୍ତେମାରେଏ, ଆୟାୱାଜା ସୁଡ଼ତ୍ତାର୍, ମାତର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼୍ଏତାର୍ ।”
୨୫ ଆବେଟ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ଆନ୍, “ଏ କାବାଦିକାର୍, ବାବବାଦିରି ମାଣ୍କୁ ୱେର୍ତିମାର୍ଇ ୱିଜୁ ବାକ୍ୟଦିଙ୍ଗ୍ ବିସ୍ବାସ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଦିରେ ବୁଜାନିଲୋକ୍,
୨୬ ଇୟାୱିଜୁ ଦୁଃକ୍ କାସ୍ଟ ବୋଗାଜି ନିଜେଦି ମହିମାଦାନ୍ ସୋନିକା ଇନିକା କ୍ରିସ୍ତଦିଙ୍ଗ୍ ଦର୍କାର୍ ସିଲେତାଡ୍ ?”
୨୭ ମାରି, ମୋସା ମାରି ୱିଜେରି ବାବବାଦିରିମାଣ୍କୁ ଆରାମ୍ କିଜି ୱିଜୁ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦୁ ନିଜେଦି ବିସୟ୍ତି ମାଟା ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବୁଜାକିତାସିତାନ୍ ।
୨୮ ମାରି, ୱାର୍ ଏମେ ନାଟ ସୋଲ୍ସି ମାର୍ଆର୍, ଆବେଣି ନାର୍ ଲାକ୍ତୁ ଇତାର୍, ୱାନ୍ ମାରି ଆଗିଡ଼ି ସନିୱାଜା ଆତାନ୍ ।
୨୯ ମାତର୍ ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ ତେବାକିଜି ଇର୍ହାର୍, “ମା ୱାଲେ ମାନ୍ଆ, ମାତର୍ ୱେଡ଼ା ଆଜି ୱାଜିନାଡ୍ ମାରି ୱେଡ଼ା ସୋଲ୍ସିନାଡ୍ ।” ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାରି ୱାଲେ ମାନ୍ଣ୍ଡେ୍ଙ୍ଗ୍ ଇଲୁ ଲୋଇ ସୋର୍ଆନ୍ ।

୩୦ ମାରି, ୱାରି ୱାଲେ ଉଣିମାନୁ ବାସ୍‌ତି ୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ରୁଟି
ଅତାନ୍‌ନୋ ମାପୁରୁଙ୍ଗୁଁ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍, ମାରି ଆୟା ରୁଟିଦିଙ୍ଗ୍ ରୁକ୍‌ସି
ୱାରିଙ୍ଗ୍ ସିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାନ୍ ।
୩୧ ଆବେନୁ ୱାରି କାଣ୍ଣୁକୁ ସୁଡ଼ୁଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ତାର୍ ମାରି ୱାର୍
ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିନିସ୍‌କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ତାର୍; ମାରି, ୱାନ୍ ୱାରି ଆଗିଡ଼ିରାନ୍
ସାଣେକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଏମେନୋ ଆତାନ୍ ।
୩୨ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ନିଜେ ନିଜେଦିମାନୁ ୱାର୍‌ଗିଜି ସାତାର୍,
"ଏସ୍ତିୱାଲେ ସାରିଦୁ ୱାନ୍ ମା ୱାଲେ ୱାର୍‌ଗିଜିସାଜି ମାର୍‌ଆନ୍ ମାରି
ମାଙ୍ଗିଁ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ର ବୁଜାକିଜି ମାର୍‌ଆନ୍, ନାସ୍ତିୱାଲେ ଇନିକା ମା
ଜିବନ୍ ସିସୁ କାସ୍‌ନି ୱାଜା ଆଏଜି ମାର୍‌ଆତ୍ ନୋ ?"
୩୩ ତାନେୱେନ୍‌କା ୱାର୍ ଆୟା ଦାପ୍ରେ ନିଙ୍ଗିଁତାର୍ ନୋ
ଜିରୁସାଲମ୍‌ତୁ ଡ଼େସିସୋଲ୍‌ସି ଉଣ୍ଣେ୍ରମାନୁ ଆତିମାନିକା ଏଗାର୍
ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ମାରି ୱାରି ସଙ୍ଗ୍‌ତିୱାରିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ୁତାର୍;
୩୪ ସିସୁର୍ ଇଜି, "ପ୍ରବୁ ସତ୍‌ନେ ନିଙ୍ଗିଁତାମାନାନ୍ ମାରି
ସିମୋନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ତରାତାମାନାନ୍ ।"
୩୫ ତାନେୱେନ୍‌କା ଇୟା ରିଏର୍ ଲୋକୁ ସାରିଦୁ ଆମାକା ୱିଜୁ
ଗଟାତା ମାର୍‌ଆତ୍, ଆୟାୱିଜୁ ୱାରି ଆଗିଡ଼ି ୱେର୍‌ତାର୍, ୱାନ୍ ରୁଟି
ରୁକ୍‌ନି ବେଡ଼ାଦୁ ୱାର୍ ଏଣ୍ଣେସ୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ସିନେକିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଟ୍‌ତାର୍,
ୱାର୍ ଆୟାୱିଜୁ ବିସୟ୍ ଇର୍ହାର୍ ।

ଜିସୁ ନିଜେଦି ସିସୁରିଙ୍ଗ୍ ତରାୟାଆତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୮:୧୬-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଜୋହନ ୨୦:୧୯-୨୩;
ପ୍ରେରିତ ୧:୬-୮)

୩୬ ମାତର୍ ସିସୁର୍ ଆୟାୱିଜୁ ମାଟା ଇଜିମାର୍‌ଇ ବେଡ଼ାଦୁ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ
ନିଜେନେ ୱାରିମାନୁ ୱାତାନ୍, ମାରି ଇର୍‌ଆନ୍, "ମି ସାନ୍ତି ଆପିତ୍ ।"
୩୭ ମାତର୍ ସିସୁର୍ କାବାଜି ମାରି ତିଲାଜି ଉଣ୍ଡି୍ର ଦୁବା ସୁଡ଼ୁଜିନାପ୍
ଇଜି ଅଡ଼୍‌ବିତାର୍ ।
୩୮ ଆବେଟ୍ ୱାନ୍ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, "ଇନ୍‌ନ୍ଦାନିଙ୍ଗ୍ ତିଲାଜିନିଦେର୍
? ମାରି ମି ମୋନ୍‌ତୁ ଏନ୍ଦା ନାମ୍‌ଏଣ୍‌ଗା ଲୋଇ ଲୋଇ
ୱାର୍‌ଗିଜିନିଦେର୍ ?

୩୯ ଇକାନ୍ ଜେ ନିଜେ ନାନ୍, ନା କିୟୁ ମାରି ପାଦାମ୍‌କୁ ସୁଡ଼ଦୁ,
ନାଙ୍ଗିଁ ମୁଟ୍‌ସୋ ସୁଡ଼ଦୁ, ମାତର୍ ନାନ୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଜିବନ୍‌ମାନି ମେନ୍ଧଲ୍
ମାନିକା ସୁଡ଼ଜ୍ନିନିଦେର୍, ଦୁବା ଆୟାୱାଜା ସିଲେ ।”
୪୦ ମାରି, ଜିସୁ ଇକା ଇନ୍‌ଞ୍ଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ନିଜେଦି କିୟୁ ମାରି ପାଦାମ୍‌କୁ
ତର୍‌ତାନ୍ ।
୪୧ ଆଦେଙ୍ଗ୍ ୱାର୍ ବିସ୍‌ବାସ୍ କିଏତାର୍, ଆତିଙ୍ଗ୍‌ବା କାବାଆଜି
ୱେଡ଼ିକା ଆତାର୍ ଆରିଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, ଇବେନୁ ମି
ଲାକ୍‌ତୁ ଇନିକା ଉଣିକା ମାନାତ୍ ?
୪୨ ଆବେଟ୍ ୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗୁଁ କାଣ୍ଡେକ୍ ୱାର୍‌ତି ମିନ୍‌କୁ ସିତାର୍ ।
୪୩ ମାରି, ୱାନ୍ ଆୟା ମିନ୍‌କୁ ଅତାନ୍‌ନୋ ୱାରି ଆଗିଡ଼ି ତିର୍‌ଆନ୍ ।
୪୪ ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଆନ୍, “ମୋସାଦି ନିୟମ୍‌ତୁ ମାରି ବାବବାଦିରି
ମାରି ଗୀତସଂହିତା ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦୁ ନା ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଆମାକା ଆମାକା
ରାସାତାମାନାତ୍, ଆୟାୱିଜୁ ପୁରା ଆଦେଙ୍ଗ୍ ଦର୍‌କାର୍, ନାନ୍ ମି ୱାଲେ
ମାର୍‌ଇ ୱାଲେ ମିଙ୍ଗିଁ ଇୟାୱିଜୁ ମାଟା ଇର୍ହାମାର୍ହା ।”
୪୫ ନାସ୍ତିୱାଲେ ୱାର୍ ଏଣ୍ଡେସ୍ ଦାର୍ମୁସାସ୍ତ୍ରଦି ବିସୟ୍ ବୁଜାଦେଙ୍ଗ୍
ଆଟ୍‌ନାର୍, ଆୟାଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ୱାନ୍ ୱାରି ବୁଦିଦି ସେର୍‌ଲା ରେତାନ୍;
୪୬ ମାରି, ଜିସୁ ସିସୁରି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାଜି ଇର୍ହାନ୍, “ଇୟାୱାଜା
ରାସାତାମାନାତ୍, କ୍ରିସ୍ତ ଦୁଃକ୍ ପୟ୍‌ନାନ୍ ମାରି ମୁନେଟାନ୍ ସାତି
ଲୋକାମାଣାନ୍ ଡ଼େସି ନିଙ୍ଗିଁନାନ୍,
୪୭ ମାରି ଜିରୁସାଲମ୍‌ତାନ୍ ଆରାମ୍ କିଜି ୱିଜୁ ଜାତି ଲାକ୍‌ତୁ ୱାନି
ଦର୍‌ତାନ୍ ପାପ୍‌କେମା ଉଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମନ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ଡ଼େପ୍‌ନି ବିସୟ୍‌ତାନ୍ ଲୋକୁ
ୱିକ୍‌ନାର୍ ।
୪୮ ମିର୍ ଇୟାୱିଜୁ ବିସୟତି ସାକି ଆନିଦେର୍ ।
୪୯ ✡ମାରି ସୁଡ଼ଦୁ, ନା ବୁବା ଆମାକା ପାର୍‌ମାଣ୍ କିତାମାନାନ୍, ଆକା
ନାନ୍ ମି ଲାକ୍‌ତୁ ପକ୍‌ନା, ମାତର୍ ମୁସ୍‌କୁରାନ୍ ସାକ୍ତି ପୁଟ୍‌ଇ ସାନ୍ଦି ମିର୍
ଇୟା ଗାଡ଼ତୁ ମାନ୍‌ଡୁ ।”

ଜିସୁ ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍
(ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ପ୍ରେରିତ ୧:୯-୧୧)

✡ **୨୪:୪୯** ପ୍ରେରିତ ୧:୪.

୫୦ ✡ତାନିୱେନ୍‌କା ଜିସୁ ୱାରିଙ୍ଗ୍ ବେତନିୟାଦୁ ସନି ସାରି ସାନ୍ଦି
ଅତାନ୍ ମାରି ନିଜେଦି କିୟୁ ପେର୍‌ଜି ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍ ।
୫୧ ମାରି, ୱାରିଙ୍ଗ୍ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିବୁ କିବୁ ୱାନ୍ ୱାରିମାଣାନ୍ ୱେର୍‌ଏ
ଆଜି ମୁସ୍‌କୁପୁର୍‌ତୁ ସର୍‌ଆନ୍ ।
୫୨ ମାରି, ୱାର୍ ୱାନିଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ିସ୍ କିଜି ନାଣ୍ଡ ୱେଡ଼ିକାଦାନ୍
ଜିରୁସାଲାମ୍‌ତୁ ଡ଼େସିୱାତାର୍ ।
୫୩ ମାରି ୱାର୍ ୱିଜୁଦିନ୍ ମନ୍ଦିର୍‌ତୁ ମାନ୍‌ଜି ମାପୁରୁଦି ଦନ୍ୟବାଦ୍
କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍‌ତାର୍ ।

✡ **୨୪:୫୦** ପ୍ରେରିତ ୧:୯-୧୧.

ମାପ୍ରୁବୁଦି ସତ୍ ବାକ୍ୟ
The New Testament in the Konda Porja Lanugage of India. Konda-Dora: ମାପ୍ରୁବୁଦି ସତ୍ ବାକ୍ୟ (Bible)

copyright © 2020 The Word for the World International and Konda Porja Translation Samithi, Dasamanthpur, Odisha

Language: Konda Porja (Konda-Dora)

Contributor: The Word for the World South Asia

ମାପ୍ରୁବୁଦି ସତ୍ ବାକ୍ୟ
ପୁନି ନିୟମ୍, 2020

The New Testament in Konda Porja Language
The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 7 May 2025
506ae627-08e2-556a-b39e-5315f886d95a